

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kallelse

Nämnd	Kommunstyrelsens arbetsutskott
Datum och tid	2020-03-10, kl. 09.20
Plats	SR Sunnanö, kommunhuset, Östhammar
Sekreterare	Rebecka Modin
Ordförande	Margareta Widén Berggren (S)

Ärendelista

1. Information kl. 9.20-9.30	3
2. Information från mark- och exploateringsgruppen kl. 9.30-9.45 Ulf Andersson, Helen Åsbrink	4
3. Information från tekniska förvaltningen kl. 9.45-10.00 Helen Åsbrink	5
4. Statusrapport för revideringsarbete av ÖP2016 kl. 10.00-10.15 Martin Lindblad	6
5. Diskussion inför beslut gällande bytespunkt Gimo kl. 10.15-10.35 Cecilia Willén Johansson, Marie Berggren, Martin Lindblad	7
6. Beslut om vidare hantering av detaljplanerna för Snesslinge 12:225 samt 12:126 kl. 10.35-10.55 Cecilia Willén Johansson, Emma Sundin	8
7. Verksamhetsberättelse och bokslut för slutförvarsorganisationen 2019 kl. 10.55-11.10 Marie Berggren	10
8. Informationsärende, filmvisning kommunens engagemang i slutförvarsfrågan kl. 11.10-11.20 Magnus Degerman	11
9. Fastställande av instruktion för kommundirektör i Östhammars kommun, ändring avseende krisberedskap kl. 11.20-11.30 Malin Hübinette	12
10. Anmälningsärende, Plan för utbildning och övning krisberedskap 2020-2022	13
11. Redovisning av uppföljning av interna kontrollplaner 2019	14
12. Godkännande av årsredovisning för gemensam räddningsnämnd 2019	15
13. Godkännande av årsbokslut, analys och verksamhetsuppföljning för gemensam överförmyndarnämnd 2019	16
14. Antagande av överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laboratorietekniska industrin	17
15. Mottagande av nyanlända, bostadsförsörjning	18
16. Konfirmering av utvecklingsgrupper och uppdrag att se över reglemente	19

Kommunstyrelsens arbetsutskott

17. Anmälningssärende, Återrapport av arbete utifrån revisionens rekommendationer gällande fullmäktigebeslut	21
18. Anmälningssärende, Entledigande och förordnande i den lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarks kärnkraftverk	23
19. Anmälningssärende, Taxor för uthyrning av skolans lokaler 2020	24
20. Anmälningssärende, Överförmyndarnämndens åtgärder och svar på Länsstyrelsens inspektion	25

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-1

1. Information

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott och tjänstemän informerar.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-1

2. Information från mark- och exploateringsgruppen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information från mark- och exploateringsgruppen (MEX-gruppen) om:

- prioriteringar som MEX-gruppen arbetar med, avstämning gentemot politiken
- läget inom bostadsektorn samt inom industri, kontor och handel nedbrutet på ort
- planberedningsarbetet
- större infrastrukturgrepp som kommunen bör ta i framtiden och som helst ska kunna räknas hem i framtida exploateringar
- förfrågningar från företag, vad som når MEX-gruppen och politiken
- diskussion om vissa strategier, t.ex. kring etablering och exploatering samt strategiska förvärv
- omvärldsspaning
- vattenfrågor, där Gästrike Vattens tjänstemän kommer delta på informationsärendet vid behov

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-1

3. Information från tekniska förvaltningen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information från tekniska förvaltningen. För varje enhet informeras kort om:

- problem
- positiva händelser
- större områden som kommer lyftas som egna ärenden
- stora investeringsobjekt
- pågående processer
- ändamålsenlig organisation
- större upphandlingar
- saker som medborgarna lyfter
- status på befintliga fastigheter och underhåll

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2019-520

4. Statusrapport för revideringsarbete av ÖP2016

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott tar del av lägesrapporten för revideringsarbetet av ÖP2016.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsförvaltningens statusrapport för pågående revideringsarbete av ÖP2016.

Ärendets behandling

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2019-11-26, § 290 om återkommande lägesrapporter under 2020.

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-185

5. Diskussion inför beslut gällande bytespunkt Gimo

Förslag till beslut

Ärendet återupptas på kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-03-24 för beredning inför kommunstyrelsen 2020-03-31.

Ärendebeskrivning

Region Uppsala har tagit fram en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) som undersöker alternativa placeringar av bytespunkt för kollektivtrafik i Gimo. I ÅVS:en finns olika förslag där för- och nackdelar specificeras. Åtgärdsvalsstudien kommer fram till att den bästa placeringen för en bytespunkt i Gimo är placerad vid Skäfthammars kyrka. Detta innebär att en planändring behöver göras. Kommunen har, tillsammans med Sandvik Coromant fört en dialog med Regionen kring möjligheten att behålla dagens slinga med 811 runt Sandvik. Detta ska nu ligga som ett förslag på politikernivå hos regionen.

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsens arbetsutskott instämmer med slutsatsen i Region Uppsalas ÅVS om att en ny bytespunkt vid Skäfthammars kyrka i Gimo är det bästa alternativet.
- Kommunstyrelsen ger Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta en detaljplan för området.
- Kommunstyrelsen åtar sig rollen som planbeställare och står därför för kostnaderna för planarbetet.
- Kommunstyrelsen beslutar att uppdraget är prioriterat och därmed att andra planuppdrag behöver prioriteras ned.

Beslutsunderlag

- Åtgärdsvalsstudien för bytespunkt Gimo
- Dokument gällande sammanställda fördelar- och nackdelar ur kommunalt perspektiv
- Uppskattad grov tidsbudget för planarbetet

Beslutet skickas till

- Plan- och mexenheten: Cecilia Willén Johansson
- Chefsstrateg Marie Berggren
- Region Uppsala

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2019-507, KS-2019-508

6. Beslut om vidare hantering av detaljplanerna för Snesslinge 12:225 samt 12:126

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott anser att det inte är möjligt att lösa VA-försörjningen inom 10 år.

Kommunstyrelsens arbetsutskott anser på grund av VA-försörjningen att detaljplanerna för Snesslinge 12:225 samt 12:126 inte kan antas. Ärendet går vidare till bygg- och miljönämnden.

Ärendebeskrivning

Den 18 januari 2017 beviljades ett planbesked för fastigheten Snessligen 12:126 och den 18 september 2017 beviljades ett planbesked för fastigheten Snessligen 12:225. I planbeskeden fanns en tanke om att lösa vatten-och avlopp inom befintlig fastighet som en gemensamhetsanläggning. Båda detaljplanerna var ute på samråd under perioder 17 juli – 28 augusti 2019.

Länsstyrelsen lyfte i samband med samrådet frågan om behov av gemensam VA-försörjning även för närliggande fastigheter utifrån LAV (lagen om allmänna vattentjänster). Bedömningen är att om exploatering sker i enlighet med detaljplanerna bör området ses i ett större sammanhang och då är det troligt att den kommunala skyldigheten att skyndsamt tillgodose behovet av VA-försörjning i enlighet med LAV för hela Stenskar träder i kraft.

Östhammar Vatten har i samrådet svarat att man inte har något att erinra då förslaget berörde enskilda anläggningar utanför verksamhetsområde för VA. Efter Länsstyrelsens frågeställning har dialog förts med Östhammar Vatten som bekräftat att VA-situationen i kommunen är ansträngd och att det i nuläget vare sig finns tillräcklig mängd med vatten eller kapacitet för avloppsrening för att bygga en överföringsledning till området, att det inte är helt enkelt att lokalt bygga ett vattenverk och ett avloppsreningsverk samt att det i nuläget inte ligger inom budgetram att genomföra dessa investeringar. Östhammar Vatten ser vidare en stor risk med att detaljplanerna antas och därmed att VA-försörjning för hela området krävs skyndsamt då flera andra stora investeringar och utredningar pågår för att få en något bättre VA-situation i kommunen.

Syftet med beslutet är att ge våra kunder (d.v.s. exploatörerna) en tydlig bild kring vad de kan förvänta sig av vårt arbete med detaljplanerna i området, inom den närmsta tiden. Kunderna är villiga att driva arbetet framåt, vilket är förenat med en del kostnader (dels mot kommunen men även mellan kund och konsult). För att inte riskera att debitera *oskäligen kostnader* är det viktigt att ett beslut tas.

Under de närmaste två åren kommer vi (Östhammar kommun och Östhammar Vatten AB) att arbeta med att ta fram en utbyggnadsplan för VA. När en sådan plan finns på plats, kommer vi att se behov för utbyggnad av kommunal VA-försörjning för såväl befintliga fastigheter som i anslutning till exploateringar, och kunna prioritera utbyggnad. Utbyggnadsplanen blir i sin tur ett stöd för utvecklings och investeringsplanen för Östhammar Vatten AB.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Bifogat finns det yttrande som länsstyrelsen skrivit kopplat till lagen om allmänna vattentjänster 6§ (LAV).

Beslutet skickas till

- Bygg och miljönämnden
- Östhammar Vatten AB

Dnr KS-2020-61

7. Verksamhetsberättelse och bokslut för slutförvarsorganisationen 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar verksamhetsberättelse och bokslut 2019 och överlämnar densamma till Riksgälden.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun ansöker årligen hos Riksgälden om medel ur kärnavfallsfonden för att bedriva granskning och delta i beslutsprocesserna gällande nyetablering av slutförvar för använt kärnbränsle (Kärnbränsleförvaret) samt utbyggnad av befintligt slutförvar för låg- och medelaktivt driftavfall (SFR). Ansökan för verksamhetsåret 2019 beviljades 2018-12-19, men beslutet innehöll delar som Östhammars kommun överklagade. Dock bifölls inte överklagan och beslutet stod fast.

Möjligheterna att söka medel finns angivna i lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter samt förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter.

Verksamhetsberättelse och bokslut ska vara inlämnat till Riksgälden senast tre månader efter verksamhetsårets slut.

Beslutsunderlag

- Verksamhetsberättelse och bokslut för slutförvarsorganisationen 2019, utan bilder
- Bilagor till verksamhetsberättelse

Beslutet skickas till

- Riksgälden Karnavfallsfinansiering@riksdagen.se
- Slutförvarsenheten Marie Berggren

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-143

8. Informationsärende, filmvisning kommunens engagemang i slutförvarsfrågan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Slutförvarsenheten arbetar med en dokumentärfilm om kommunens engagemang inom slutförvarsfrågan. Färdig film kommer till sommaren. Syftet med ärendet är att visa en trailer på 6 minuter för att visa vad som är på gång.

Beslutet skickas till

Slutförvarsenheten: Magnus Degerman, Marie Berggren

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-148

9. Fastställande av instruktion för kommundirektör i Östhammars kommun, ändring avseende krisberedskap

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer instruktion för kommundirektör i Östhammars kommun.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen 7 kap. 2 § fastställa en instruktion för kommundirektören. I den ska det framgå hur direktören ska leda förvaltningen under styrelsen och direktörens övriga uppgifter.

I överenskommelsen mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges kommuner och regioner (SKR) står att läsa att kommunstyrelsen bör i instruktionen för kommundirektören ange vilka uppgifter som kommundirektören ska ha avseende krisberedskap. Den tidigare instruktionen är uppdaterad med dessa uppgifter.

Beslutsunderlag

Instruktion för kommundirektör i Östhammars kommun.

Beslutet skickas till

Beredskapssamordnare Malin Hübinette

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-132

10. Anmälningssärende, Plan för utbildning och övning krisberedskap 2020-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Plan för utbildning och övning 2020-2022 syftar till att stödja kommunens långsiktiga och systematiska arbete med att vidmakthålla och utveckla den egna organisationens kunskap och förmåga avseende krisberedskap och civilt försvar.

Beslutet att anta planen anmäls även som delegationsbeslut enligt ordinarie rutin.

Beslutsunderlag

Plan för utbildning och övning 2020-2022

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-116

11. Redovisning av uppföljning av interna kontrollplaner 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner uppföljningarna av nämndernas interna kontrollplaner 2019.

Ärendebeskrivning

Enligt reglementet för intern kontroll §§ 10 och 11 ska nämnderna senast i samband med inlämnandet av årsbokslutet till kommunstyrelsen rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen inom respektive nämnd. Rapportering ska samtidigt också göras till kommunens revisorer. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och vid behov ge förslag på förbättringar.

Beslutsunderlag

Uppföljningar från:

- Barn- och utbildningsnämnden 2020-02-06, § 7
- Bygg- och miljönämnden 2020-02-05, § 1
- Kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06, § 8
- Socialnämnden 2020-02-03, § 11

Ärendets behandling

Uppföljningarna har behandlats i respektive nämnd.

Beslutet skickas till

Revisoren: förtroendevalda revisorer och administrativt stöd KPMG

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-187

12. Godkännande av årsredovisning för gemensam räddningsnämnd 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för den gemensamma räddningsnämnden 2019.

Ärendebeskrivning

Årsredovisningen är den gemensamma räddningsnämndens avrapportering till kommunstyrelserna/kommunfullmäktige i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2019 – Räddningsnämnden, Gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner
- Protokollsutdrag, Räddningsnämndens beslut 2020-02-12, § 5

Ärendets behandling

Räddningsnämnden har fastställt årsredovisningen 2020-02-12, § 5

Beslutet skickas till

Räddningsnämnden

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-189

13. Godkännande av årsbokslut, analys och verksamhetsuppföljning för gemensam överförmyndarnämnd 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsbokslut, analys och verksamhetsuppföljning för gemensam överförmyndarnämnd 2019.

Ärendebeskrivning

Årsbokslut och analys har upprättats av överförmyndarnämnden inför årsredovisningen. Verksamhetsuppföljningen lämnas i samband med årsbokslutet och följer upp nämndsspecifika mål samt kommunövergripande inriktningsmål och uppdrag som följer värdkommunen Uppsala.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag, överförmyndarnämndens beslut 2020-02-24, § 54 inklusive bokslut och sammanställd analys
- Protokollsutdrag, överförmyndarnämndens beslut 2020-02-24, § 57 inklusive verksamhetsplan 2019 med uppföljning

Ärendets behandling

Överförmyndarnämnden har behandlat ärendena 2020-02-24 och godkänt årsbokslutet och analysen § 54 och har godkänt verksamhetsuppföljningen § 57.

Beslutet skickas till

Räddningsnämnden

Dnr KS-2020-115

14. Antagande av överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin.

Ärendebeskrivning

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har 2019-12-13 beslutat om Rekommendation om överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin. SKR rekommenderar kommunerna att för sin del anta överenskommelsen.

Socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden har lämnat yttranden över förslaget att anta överenskommelsen. Socialnämnden rekommenderar kommunstyrelsen att anta den uppdaterade överenskommelsen om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin. Barn- och utbildningsnämnden har inget att invända mot att Östhammars kommun antar överenskommelsen om samverkansmedel.

Beslutsunderlag

- Meddelande från styrelsen (SKR) nr 18/2019
- Överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin
- Protokollsutdrag och bilaga från socialnämnden 2020-02-03, § 13
- Protokollsutdrag från barn- och utbildningsnämnden 2020-02-06, § 12

Beslutet skickas till

- SKR, registrator@skr.se
- Socialnämnden
- Barn- och utbildningsnämnden

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-156

15. Mottagande av nyanlända, bostadsförsörjning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott ger förvaltningen i uppdrag att redogöra för hur bostadsförsörjningen fungerar idag samt riktlinjer/principer för det fortsatta arbetet.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har sedan 2007 ett mottagande av nyanlända vuxna och familjer, personer med tillfälligt eller permanent tillstånd att vistas och arbeta i Sverige. Bostadsförsörjningen av dessa har främst genomförts i samarbete med stiftelsen Östhammarshem.

Beslutet skickas till

- Kommunstyrelsen
- Socialnämnden
- Arbetsmarknadsenheten

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-58

16. Konfirmering av utvecklingsgrupper och uppdrag att se över reglemente

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen konfirmerar följande utvecklingsgrupper, vilket innebär att de får disponera 10 000 kronor 2020 i enlighet med reglemente:

- Alunda utvecklingsgrupp
- Gräsö skärgårdsråd
- Hargshamns bygderåd
- Norrskedika utvecklingsgrupp
- Söderöns utvecklingsgrupp
- Österbybruks utvecklingsgrupp

Utvecklingsgrupper/-råd som bildas eller återupptar verksamheten under året och anmäler detta behandlas som nya utvecklingsgrupper och konfirmeras om de uppfyller kraven i reglementet.

Kommundirektören får i uppdrag att se över reglementet för utvecklingsgrupper.

Ärendebeskrivning

Enligt reglementet för utvecklingsgrupper ska kommunstyrelsen årligen konfirmera befintliga och nya utvecklingsgrupper.

Utvecklingsgrupperna ska lämna en årsredovisning/verksamhetsberättelse senast 1 mars varje år. Där ska det framgå aktuell medlemsförteckning, deltagarförteckningar från öppna möten, genomförda aktiviteter, redovisning av disponerade medel och beskrivning av genomfört och planerat arbete med utgångspunkt i ska-kraven i reglementet. Information inför inlämningen med ett underlag för att underlätta sammanställningen skickades ut till utvecklingsgrupperna 2020-01-20.

Följande utvecklingsgrupper har lämnat in en årsredovisning där de helt eller delvis visar att de uppfyller kraven i reglementet:

- Alunda utvecklingsgrupp
- Gräsö skärgårdsråd
- Hargshamns bygderåd
- Norrskedika utvecklingsgrupp
- Söderöns utvecklingsgrupp
- Österbybruks utvecklingsgrupp

Följande utvecklingsgrupper har inte lämnat in årsredovisning:

- Ekeby utvecklingsgrupp
- Gimo utvecklingsgrupp
- Öregrunds utvecklingsråd
- Östhammars stadsråd

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Öregrunds utvecklingsråd har drabbats av flera avhopp. Utvecklingsrådet har ersatts med ett interimist utvecklingsråd för Öregrund, enligt meddelande från tillförordnad ordförande i det interimista rådet och tidigare sammankallande i valberedningen 2020-02-26. Det interimista rådet ska verka för bättre förutsättningar för att rekrytera kandidater till ett framtida ordinarie utvecklingsråd. Eftersom det interimista utvecklingsrådet inte uppger att de har för avsikt att arbeta enligt reglementet för utvecklingsgrupper kan de inte föreslås konfirmeras. Dock föreslås att utvecklingsgrupper/-råd som bildas eller återupptas under året och anmäler detta behandlas som nya utvecklingsgrupper och konfirmeras om de uppfyller kraven i reglementet.

Reglementet för utvecklingsgrupper har fått kritik från flera håll. Därför föreslås att reglementet ses över.

Beslutsunderlag

Reglemente för utvecklingsgrupper finns via kommunens [webbplats](#)

Beslutet skickas till

- Alunda utvecklingsgrupp
- Ekeby utvecklingsgrupp
- Gimo utvecklingsgrupp
- Gräsö skärgårdsråd
- Hargshamns bygderåd
- Norrskedika utvecklingsgrupp
- Söderöns utvecklingsgrupp
- Öregrunds utvecklingsråd
- Österbybruks utvecklingsgrupp
- Östhammars stadsråd
- Lednings- och verksamhetsstöd, ekonomi
- Lednings- och verksamhetsstöd, kansli

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-133

17. Anmälningssärende, Återrapport av arbete utifrån revisionens rekommendationer gällande fullmäktigebeslut

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Revisionen gjorde under 2018 en uppföljning av 2016 års revisionsrapporter. En av rapporterna från 2016 var granskning av styrning, ledning och beslutsprocessen avseende viktigare kommunfullmäktigebeslut. Syftet med projektet var att bedöma om det fanns ett tillförlitligt system för verkställighet av beslut från fullmäktige. Bedömningarna utifrån granskningarna var övergripande att fungerande rutiner fanns. Några rekommendationer lämnades, se nedan.

När kommunstyrelsen lämnade yttrande över uppföljningen 2019-04-02, § 98, var en del att kommunledningsförvaltningen fick i uppdrag att utvärdera de åtgärder som genomförts med anledning av revisionens rekommendationer. Återrapport till kommunstyrelsen ska ske senast 2020-06-30.

Rekommendation: Dokumenterad rutin för hur ett ärende bereds i ärendehanteringssystemet, dvs. diariesystemet EDP Vision.

Utlovad åtgärd (sammanfattad): Ta fram rutin för hur vissa ärenden behandlas och göra översyn av ärendeprocesser. Mål på sikt att hantera hela ärendeprocessen i EDP.

Lägesrapport: Ärenden startas i diariet antingen genom att handläggare ber om ett diarienummer eller genom att ett ärende kommer in. Dokumentation av handläggningen sker fortfarande utanför systemet. En skillnad från 2016 är att det finns en tydligare mall för tjänsteskrivelser, samma mall används i hela organisationen. Rutinen för ärenden som ska till kommunstyrelsen har vidareutvecklats. Kommunens ärendeprocesser finjusteras löpande när behov uppstår, t.ex. pga. ändrade uppgifter för personer i processen. I och med ändring av förvaltningsorganisationen kommer sannolikt stora ändringsbehov uppstå. Att sköta en större del av ärendeprocessen i ärendehanteringssystemet är fortfarande ett mål på sikt.

Rekommendation: Hur och när uppföljning av beslut i KS och KF ska ske ska finnas i internkontrollplanen.

Utlovad åtgärd (sammanfattad): Konstateras att det inte finns med i planen för 2018.

Lägesrapport: Verkställighet av beslut från kommunfullmäktige och måluppfyllelse fanns med i riskbedömningen för 2019 och 2020 års interkontrollplaner men nådde inte upp i risknivå som gjorde att de kom med i planerna för respektive år.

Rekommendation: Krav på återrapporteringstid ska finnas på ärenden och uppdrag från fullmäktige.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Utlovad åtgärd (sammanfattad): Återrapporteringstid ska sättas där det går. Ibland är det inte genomförbart och ibland är det överflödigt, t.ex. om återrapportering sker enligt fastställda rutiner.

Lägesrapport: Sökt på ”uppdra” i protokollen från fullmäktige 2019. Flera uppdrag som inte är tidsatta är antingen del av motionssvar eller till Östhammar Vatten AB. Uppdrag avseende organisationsöversyn, hantering av skollokaler där verksamheten upphör och ersättning till förtroendevalda i slutförvarsorganisationen var inte tidsatta. Samtliga dessa är påbörjade eller slutförda.

Beslutsunderlag

Revisionens rapport, KS-2019-101

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-1

18. Anmälningssärende, Entledigande och förordnande i den lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarks kärnkraftverk

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Regeringen entledigar Jelena Zivkovic från uppdraget som ledamot i den lokala säkerhetsnämnden och utser Ronny Bränneland som ny ledamot. Personerna är nominerade av Tierps kommun.

Beslutsunderlag

Regeringsbeslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2020-193

**19. Anmälningssärende, Taxor för uthyrning av skolans lokaler
2020**

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Beslut om revidering av taxor. Beslutet är fattat på delegation som gällde före fullmäktige beslutade om nya reglementen 2020-02-18.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag barn- och utbildningsnämnden 2020-02-06, § 13, inklusive bilaga.

Ärendets behandling

Barn- och utbildningsnämnden 2020-02-06, § 13

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KS-2019-782

20. Anmälningssärende, Överförmyndarnämndens åtgärder och svar på Länsstyrelsens inspektion

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för kommunernas överförmyndarverksamhet och ska inspektera verksamheten i kommunerna, för Östhammars kommun den gemensamma överförmyndarnämnden. Rapporten från Länsstyrelsens inspektion har lämnats till kommunstyrelsen, kommunfullmäktige och revisorerna. Svaret lämnas till kommunstyrelsen och revisorerna.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag, överförmyndarnämndens beslut 2020-02-24, § 55 inklusive svar

Ärendets behandling

Överförmyndarnämnden har behandlat ärendet 2020-02-24, § 55.

Åtgärdsvalsstudie

Bytespunkt Gimo

Diarienummer: KT2016-0164

Ett samarbete mellan:

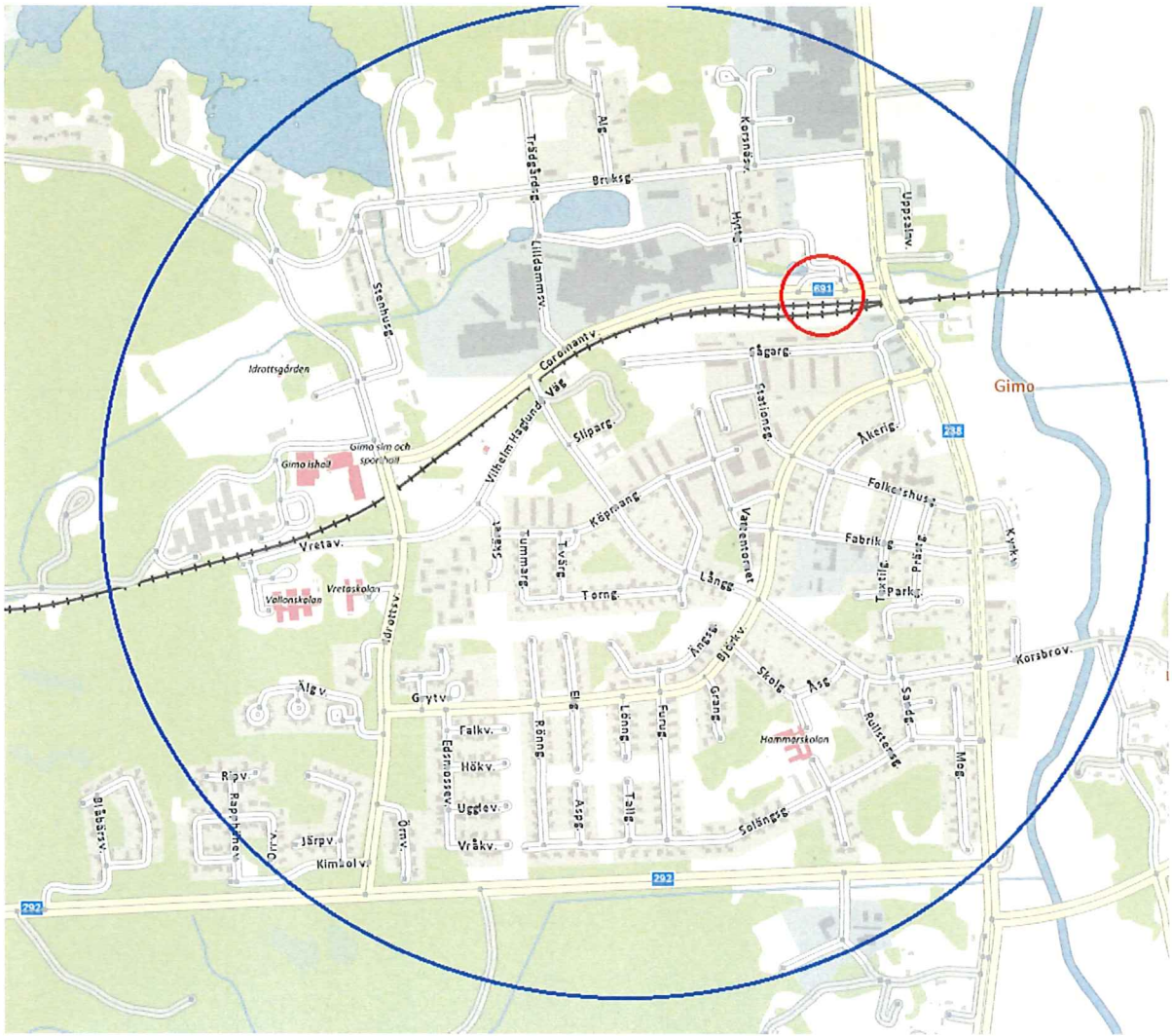

Dokumenttitel: Åtgärdsvalsstudie Bytespunkt Gimo

Författare: Gabriella Canas, Cecilia Carlqvist och Catrin Alvinder

Dokumentdatum: 2020-02-28

Version: 1.0

Karta 1: Avgränsningsområde för åtgärdsvalsstudien. Den röda markeringen visar den befintliga bussterminalens läge. Den blå markeringen visar det sekundära utredningsområdet. Influensområdet syns inte på bilden

Namn på åtgärdsvalsstudie: Bytespunkt Gimo

Ansvarig för genomförande: Region Uppsala

Organisation: Trafik och samhälle, Region Uppsala

Datum - start: 2017-01-27

Datum - avslut: 2020-02-28

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund och syfte	7
1.1	Metod och arbetsprocess	7
1.2	Lokala, regionala och nationella mål	8
1.3	Avgränsningar	12
1.4	Aktörer och övriga intressenter	13
1.5	Tidigare planeringsunderlag och gällande planer	13
1.5.1	Östhammars kommuns översiktsplan 2016	13
1.5.2	Problem- och åtgärdsstudie för gång- och cykelkorsningar i Uppsala län: Uppsala, Gimo, Öregrund och Österbybruk	14
1.5.3	Gång- och cykelvägsplan 2016	14
1.5.4	Åtgärdsvalsstudie väg 288	15
2.	Problembeskrivning och behov	16
2.1	Kundmiljön	16
2.2	Tillgänglighet till bussterminalen	16
2.3	Trafikering	17
3.	Nuläge, förhållanden och behov	19
3.1	Kollektivtrafik och stråkets regionala betydelse	20
3.2	Nuvarande Gimo bussterminal	22
3.3	Angränsande utredningar och projekt	22
3.3.1	Nytt trafikupplägg hösten 2017	22
3.3.2	Vägplan och utbyggnad av 288	22
3.3.3	Östhammarsprojektet	23
3.3.4	Fördjupade översiktsplan för Gimo	24
3.3.5	Intressenter	24
4.	Mål	25
4.1	Målformulering	25
5.	Tänkbara åtgärdstyper och alternativa lösningar	26
5.1	Lokaliseringsalternativ 1: Nuvande lokalisering	27
5.2	Lokaliseringsalternativ 2: Väg 288 /Coromantvägen, öster om nuvarande placering av bytespunkten.....	27
5.3	Lokaliseringsalternativ 3: OKQ8	28
5.4	Lokaliseringsalternativ 4: OKQ8 Rastplats väg 288	28
5.5	Lokaliseringsalternativ 5: Skäfthammars kyrka.....	29
6.	Utvärdering av åtgärdsalternativen	32
6.1	Lokaliseringsalternativ 1 - Nuvarande lokalisering	32
6.2	Lokaliseringsalternativ 2 - Väg 288/ Coromantvägen öster om nuvarande placering av bytespunkten	32
6.3	Lokaliseringsalternativ 3 – OKQ8	33
6.4	Lokaliseringsalternativ 4 – OKQ8 rastplats väg 288.....	33
6.5	Lokaliseringsalternativ 5 – Skäfthammars kyrka.....	33
6.6	Summerande utvärdering	33
6.	Inriktningen	33
7.	Rekommenderade åtgärder	34

8.	Medverkande kompetenser och personer	34
9.	Bilagor.....	36
10.	Referenser	36
11.	Kvalitetsgranskning	37
12.	Avslut av studie.....	37

1. Bakgrund och syfte

Gimo bussterminal är en viktig bytespunkt av regional betydelse. Lokaliseringen av Gimo bussterminal har varit en återkommande fråga både hos Östhammars kommun och Region Uppsala under en längre tid utan att någon större förändring har kommit till stånd. I och med att stråket mellan Uppsala och Östhammar längs väg 288 är utpekade som ett prioriterat stråk i länsplanen för regional transportinfrastruktur 2018–2029 samt att väg 288 enligt plan kommer att byggas om till mötesfri väg blir frågan om bytespunkten lokalisering återigen aktuell. I den åtgärdsvalsstudie som gjordes för väg 288 pekades Gimo bussterminal ut som en brist utav olika aktörer samt i dialogsamtal (Trafikverket 2015). Från ett tillgänglighetsperspektiv upplevs bussterminalen som otrygg och otillgänglig. Den är relativt långt ifrån tätortens målpunkter och det saknas trygga förbindelser för resenärerna till och från hållplatsen. Ur ett trafikförsörjningsperspektiv är den nuvarande placeringen ineffektiv eftersom det krävs en omväg för linjetrafiken från väg 288, där de flesta linjer går. Syftet med åtgärdsvalsstudien är att ta ett helhetsgrepp för bytespunktens lokalisering och funktioner.

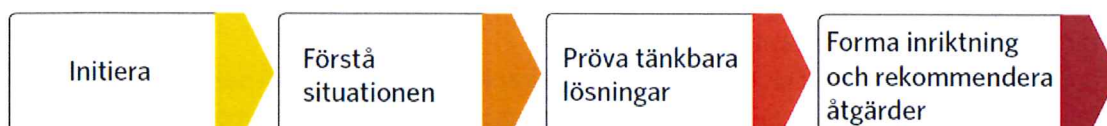
1.1 Metod och arbetsprocess

Åtgärder längs det statliga vägnätet finansieras via länsplanen. Förslag om vilka åtgärder som ska ingå i den länsplanen tas fram av Region Uppsala och Trafikverket.

1.1.1 Åtgärdsvalsstudier

Åtgärdsvalsstudier är ett förberedande steg för val av åtgärder som föregår den formella fysiska planläggningsprocessen av vägar och järnvägar. I en åtgärdsvalsstudie ska arbetet vara förutsättningslöst, vilket betyder att flera möjliga lösningar kritiskt ska testas för att åtgärda ett problem utan att vara låst vid tidigare framtagna lösningar. I arbetet har Trafikverkets metodbeskrivning för åtgärdsvalsstudier, *Åtgärdsvalsstudier – nytt steg i planering av transportlösningar, Handledning 2015:171* tillämpats. Åtgärdsval genomförs som ett första utredningsskede för att analysera brister i transportsystemet, formulera projektspecifika mål och pröva åtgärder som kan bidra till att lösa brister och nå överenskomna mål. Resultatet från arbetet med åtgärdsval ligger till grund för åtgärdsplanering och fysisk planering.

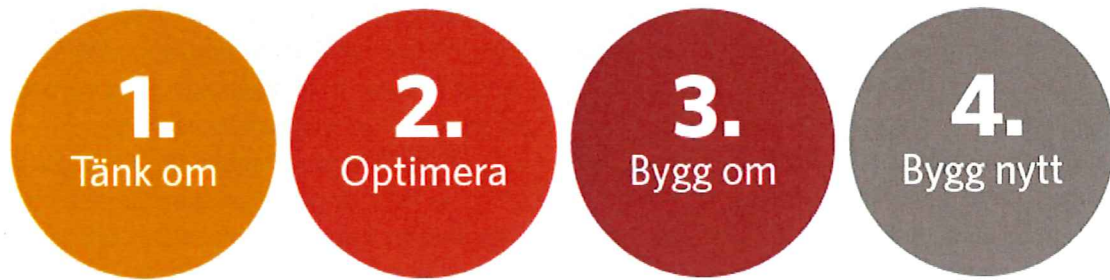
Arbetet med åtgärdsvalsstudien har initierats av Region Uppsala och bedrivits tillsammans med Trafikverket Region Öst och Östhammar kommun. Arbetet med åtgärdsvalsstudier delas in i de fyra faserna Initiera, Förstå situationen, Pröva tänkbara lösningar samt Forma inriktning och rekommendera åtgärder. Faserna redovisas i figur 1.

Figur 1: Åtgärdsvalsstudiens faser

De tänkbara lösningar som föreslås i åtgärdsvalsstudien ska alltid prövas enligt fyrstegsprincipen. Fyrstegsprincipen är vägledande i Trafikverkets arbete för att säkerställa effektivitet och hållbarhet i investeringar gällande transportinfrastruktur. I ett första steg ska lösningar som påverkar behovet av transporter samt transportsätt övervägas. Som ett andra steg genomförs åtgärder som verkar till ett mer effektivt nyttjande av befintlig infrastruktur. Steg tre innebär att begränsade ombyggnationer och steg

fyra innebär nyinvesteringar och/eller större ombyggnadsåtgärder. Det fjärde steget ska bara genomföras om behovet inte kan tillgodoses genom de tre tidigare stegen.

Figur 2: Fyrstegsprincipen

1.1.2 Arbetsprocessen

Processen inleddes januari 2017 av Region Uppsala. Under hösten 2017 genomfördes fyra dialogmöten där allmänheten var inbjuden för att förstå situationen och samla in förslag till tänkbara lösningar. Information om mötena har gått via regionala kollektivtrafikmyndighetens UL:s hemsida och Facebooksida, i lokaltidningen i Gimo samt på Östhammars kommuns hemsida. Dialogmötena hölls i centrala Gimo, företaget Sandvik samt på Bruksgymnasiet i Gimo. En webbenkät användes också i insamlingen av medborgarnas åsikter.

Utifrån de identifierade bristerna har förslag till åtgärder diskuterats i den interna och externa arbetsgruppen. Region Uppsala har sedan gått vidare med att rekommendera åtgärderna.

Under december 2019 genomförande Region Uppsala och Östhammars kommun ett kompletterande samråd med ett par organisationer och Sandvik Coromant AB. Efter det har Region Uppsala omarbetat förslaget gällande bytespunkten i Gimo.

En viktig lärdom av processen är att ha en tydlig tidsplan för åtgärdsvalsstudien. Under studiens genomförande har det skett stor personalomsättning hos alla parter i arbetsgruppen, vilket har gjort att arbetet har stannat upp.

1.2 Lokala, regionala och nationella mål

Nedan beskrivs de lokala, regionala och nationella målen som har en koppling till åtgärdsvalsstudien.

1.2.1 De transportpolitiska målen

På nationell nivå har Sverige antagit ett övergripande transportpolitiskt mål att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. De transportpolitiska målen delas upp i ett funktionsmål och ett hänsynsmål. Funktionsmålet behandlar tillgänglighet och syftar till att transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Transportsystemet ska vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov. Det andra målet är hänsynsmålet som berör säkerhet, miljö och hälsa. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt samt bidra till att miljökvalitetsmålen uppnås och till ökad hälsa. Trafikverket ska verka för att de transportpolitiska målen uppfylls.

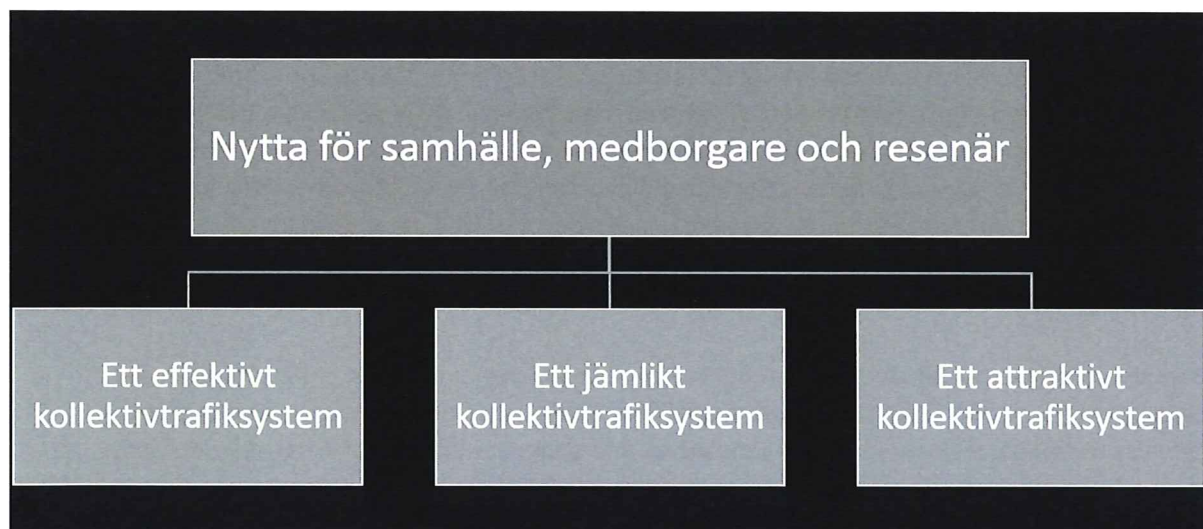
1.2.2 Regionala mål om utveckling och trafikförsörjning

Den regionala utvecklingsstrategin för Uppsala län beskriver den önskade riktningen för Uppsala län. I strategin finns flera mål beskrivna och följande målsättningar berör särskilt investeringar i transportinfrastruktur:

- Antalet resor i kollektivtrafiken ska fördubblas till år 2020 och kollektivtrafikens marknadsandel av motoriserade resor ska fördubblas till år 2030. (Bas: år 2006)
- De samlade utsläppen av växthusgaser, i absoluta tal, ska ha minskat med minst 40 procent till år 2020 jämfört med år 1990. Till 2040 ska utsläppen vara minst 80 procent lägre än år 1990 i enlighet med miljömålsberedningens slutförslag. (Bas: 2,38 miljoner ton CO₂-ekvivalenter år 1990). Fram till år 2030 ska utsläppen för inrikes transporter vara minst 70 procent lägre jämfört med 2010 års nivå. (Bas: 0,888 miljarder ton år 2010)

Utöver ovan beskrivna mål beskriver den regionala utvecklingsstrategin även en viljeriktning mot en integrerad syn på olika färdmedel och möjligheterna att kombinera dessa till en hel resa.

Utvecklingen av Uppsala läns kollektivtrafik styrs av det regionala trafikförsörjningsprogrammet med tre långsiktiga strävandemålen om ett attraktivt, effektivt och jämlikt kollektivtrafiksystem.

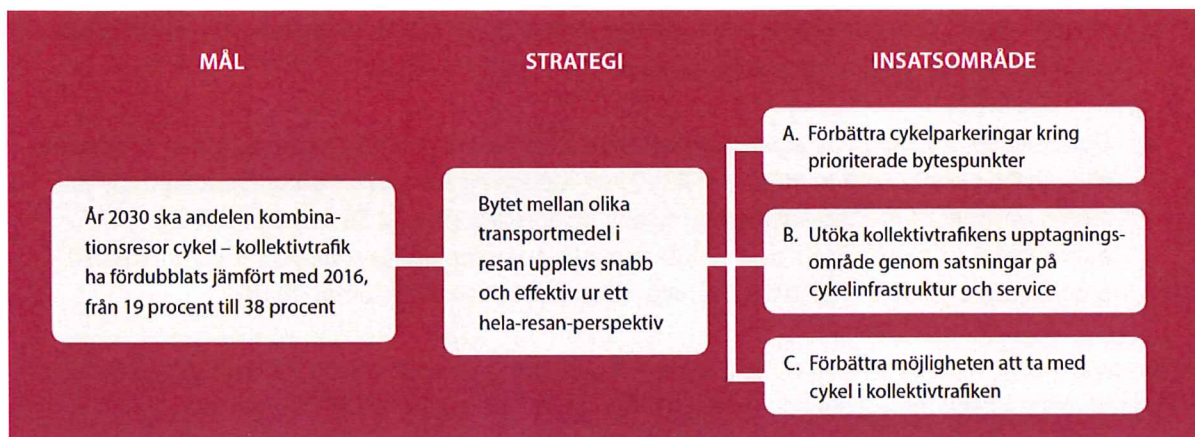

Figur 3: Det regionala trafikförsörjningsprogrammets nyttoperspektiv och mål.

Målen bygger på tre nyttoperspektiv – samhälle, medborgare och resenär. Den önskvärda egenskapen för kollektivtrafiksystemet är att det ska vara effektivt, jämlikt och attraktivt. Utöver de tre långsiktiga strävandemålen beskriver trafikförsörjningsprogrammet målet att antalet resor med kollektivtrafiken ska fördubblas till år 2020, i förhållande till resandet år 2006, samt att all avtalad kollektivtrafik år 2020 ska drivas med fossilfritt bränsle.

Gällande Trafikförsörjningsprogram (TFP) antogs av landstingsfullmäktige 2016 och Region Uppsala har som ambition att förnya programmet en gång varje mandatperiod. Hösten 2020 planeras ett reviderat regionalt trafikförsörjningsprogram antas av Regionfullmäktige. Revideringsarbetet har genomförts under 2019–2020 i en intern process inom Region Uppsala, främst med anledningen av revideringens omfattning och att målen i gällande program kvarstår i det nya förslaget.

Från och med 2018 har Region Uppsala en regional cykelstrategi för Uppsala län som målsätter önskad utveckling för transportslaget. I strategin är ett av tre mål att fördubbla andelen kombinationsresor mellan cykel- och kollektivtrafik från 19 procent till 38 procent av det totala resandet till år 2030, jämfört med 2016.

Figur 4: Mål om ökade kombinationsresor från den regionala cykelstrategin i Uppsala län.

1.2.3 Lokala mål - Översiktsplan 2016 för Östhammars kommun

I översiktsplanen beskriva en rad behov och arbetssätt för att hantera dessa. Inom tätbebyggda områden behövs det genomföras en översyn med målsättningen att skapa vägstrukturer som utgår från en planering i nät och stråk. Oskyddade trafikanter, inte minst skolbarn, behöver separerade gång- och cykelvägar som binder ihop ortens målpunkter. Saknas en tillräckligt bra infrastruktur för gång- och cykeltrafik finns risken att bilanvändningen och behoven av skolskjutsar inom tätorten ökar. Hastighetsgränser i tätorterna behöver också ses över. Detta för att öka trafiksäkerheten och förbättra framkomligheten.

Behovet av cykelstråk på landsbygden behöver också ses över, inte minst stråk som förbinder landsbygden med viktiga noder för kollektivtrafiken. Kollektivtrafik för arbetspendling med buss behöver utvecklas. Dels för in- och utpendling till andra städer i Uppsala län, dels för det lokala resandet. Busstrafiken måste vara bekväm och tillgänglig. Därför behövs parallella system med snabbussar, landsortsbussar och lokalbussar.

1.2.3.1 Särskilda värden

Under särskilda värden lyfts att medeltida kyrkan och klockstapeln är fina och kulturhistoriskt intressanta miljöer, värda att ta tillvara och lyfta fram. Hela bruksområdet är klassat som ett riksintresse för kulturmiljövården. Miljön betraktas som arkitekturhistoriskt mycket värdefull.

1.2.3.2 Landmärken och mötesplatser

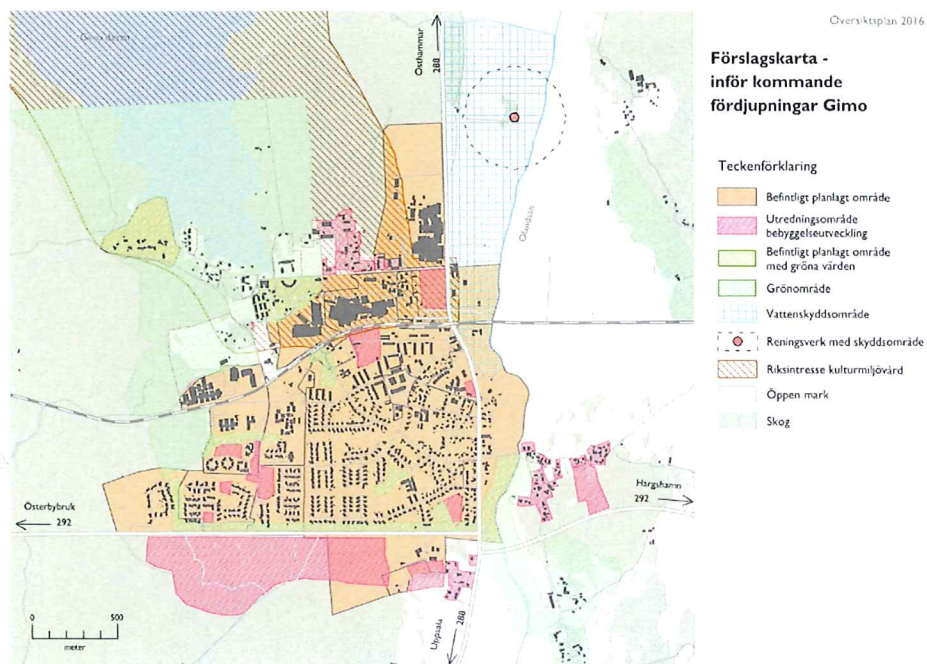
Under landmärken sägs att bland annat Skäfthammars kyrka, klockstapeln och Sandvik är viktiga landmärken. De har betydelse för ortens identitet. I översiktsplanen beskriver kommunen att busstationens och torgets funktioner är mötesplatser som behövs förstärkas för att skapa mer liv och rörelse.

1.2.3.3 Utvecklingsmöjligheter

Det finns goda möjligheter för Gimo att utvecklas som modern industriort och centrum för utbildning. Väg 288 och väg 292 ger bra förutsättningar för både in- och utpendling. Ett bra resecentrum kan utvecklas på sikt tack vare befintlig järnväg och skulle kunna utnyttja och stärka ortens funktion som

bytespunkt och viktig arbetsort. I dagsläget är järnvägen en barriär som skulle behöva brytas med hjälp av nya övergångar.

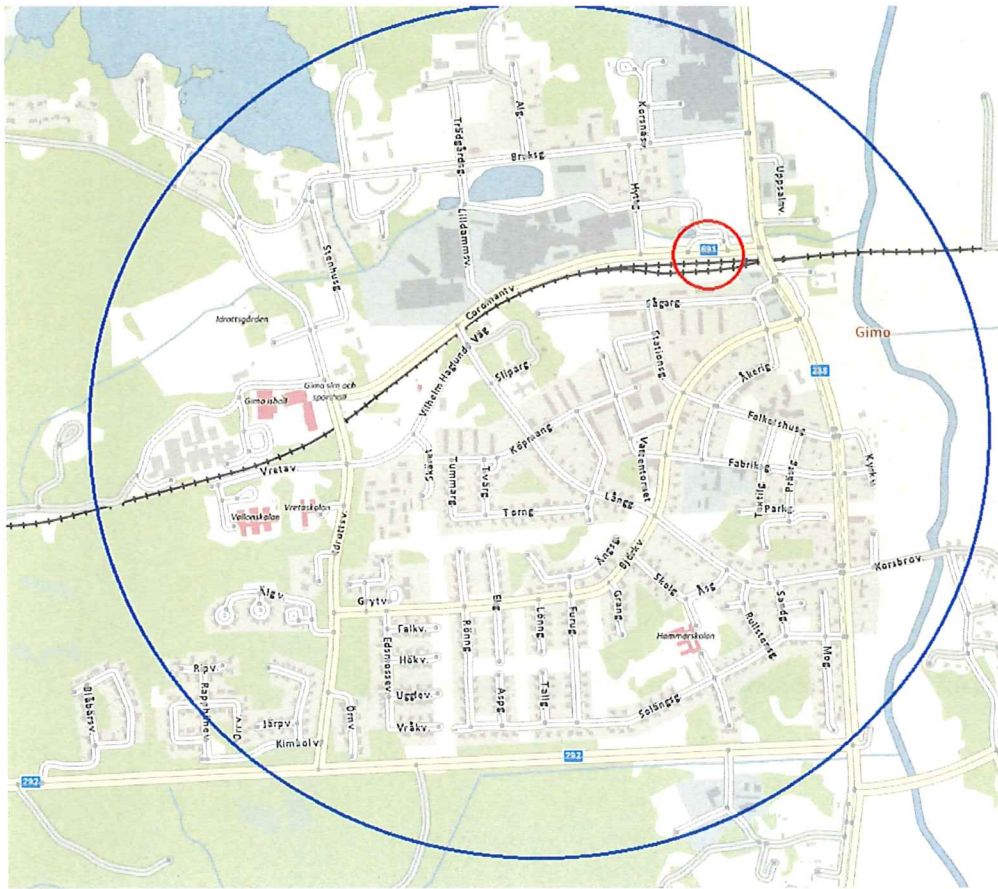
Figur 6 visar en förslagskarta för Gimo som presenteras i Östhammars kommuns översiktsplanen.

Karta 2: Förslagskarta inför kommande fördjupningar i Gimo, Översiktsplan 2016

1.3 Avgränsningar

Åtgärdsvalsstudien omfattar primärt området kring den nuvarande busstation längs Coromantvägen väg 691 med en sekundärt kopplingen till Gimo tätort samt väg 288 till öster om det befintliga lokaliseringläget.

Karta 3:Karta över åtgärdsvalsstudien primära och sekundära område.

Lösningar som syftar till att åtgärda identifierade brister och behov samt uppnå målbilden är inte bundna av den geografiska avgränsningen. Utöver det direkt avgränsade geografiska området har även ett influensområde till åtgärdsvalsstudien identifieras. Influensområdet är det område som indirekt påverkar behovet av åtgärder inom åtgärdsvalsstudiens huvudsakliga område. Influensområdet täcker kopplingen till Östhammarsstråket via 288 till Östhammar samt Uppsala, samt tätorten Österbybruk. Sträckan är ett viktigt pendlingsstråk.

I åtgärdsvalsstudien studeras samtliga trafikslagen utifrån ett hela resan-perspektiv. Tyngdpunkt i utredningen är att säkra busstationens funktionalitet för kollektivresenärer. Andra trafikslag studeras därför främst för att säkerställa möjligheten till kombinationsresor.

Åtgärdsvalsstudien fokuserar på att hitta lösningar på kort, medellång och lång sikt. Med kort sikt avses ett femårigt perspektiv efter åtgärdsvalsstudiens färdigställande, det vill säga år 2025. Med medellång sikt avses år 2029 vilket sammanfaller med planperioden för länsplanen för år 2018–2029. På lång sikt anser nästa planperiod.

1.4 Aktörer och övriga intressenter

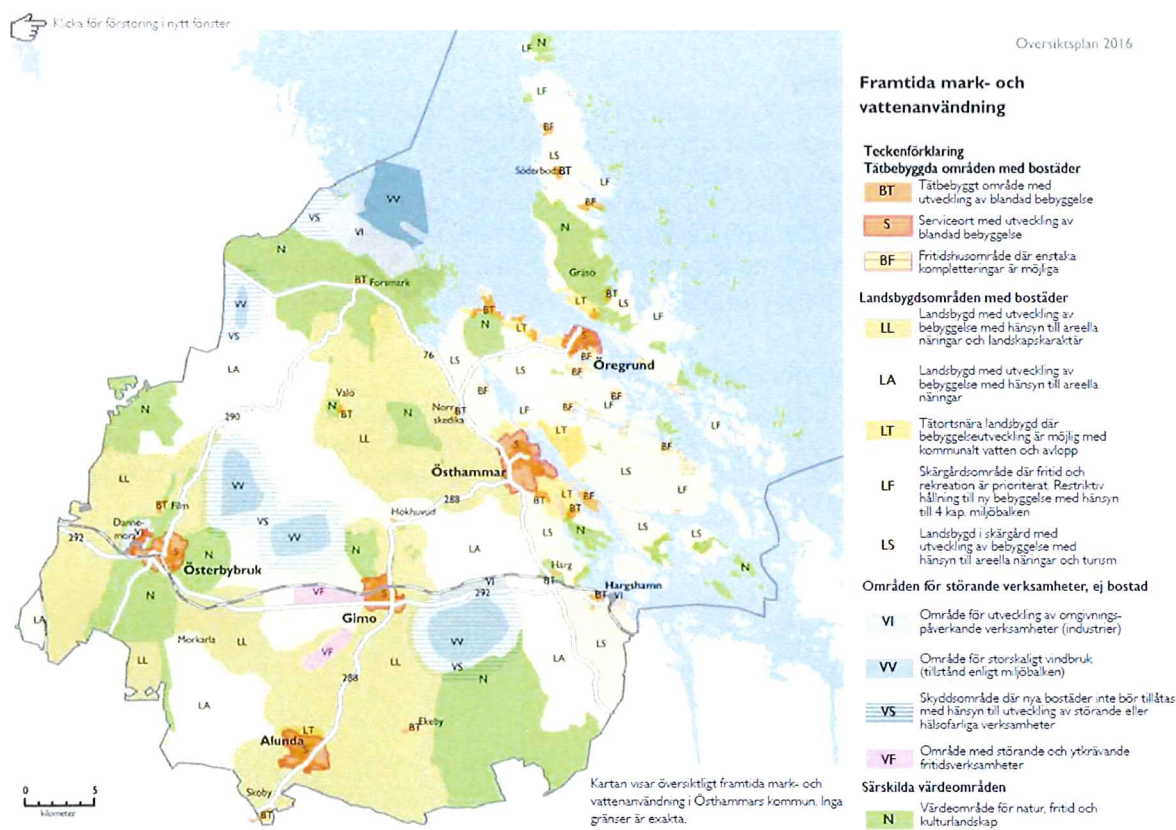
De viktigaste intressenterna som berörs av studien är resenärer som har Gimo busstation som målpunkt samt resenärer som byter buss i Gimo. Av resenärerna är pendlingsresenärer till och från arbete samt skolungdomar prioriterade målgrupper. Sandviks anställda är en specifik grupp som berörs, då företaget är en viktig arbetsplats för orten. De aktörer som aktivt deltar i åtgärdsvalsstudien är Region Uppsala, Trafikverket Region Öst och Östhammars kommun.

1.5 Tidigare planeringsunderlag och gällande planer

I detta avsnitt beskrivs tidigare planeringsunderlag och nuvarande planer.

1.5.1 Östhammars kommuns översiktsplan 2016

I översiktsplanen tas utvecklingsplaner inom Östhammars kommun upp bland annat för trafik och kommunikationer. Karta 4 visar framtida mark- och vattenanvändning för området kring Gimo som presenteras i översiktsplanen.

Karta 4: Framtida mark- och vattenanvändning i Östhammars kommun, Översiktsplan 2016.

I översiktsplanen beskrivs en rad behov och arbetssätt för att hantera dessa. Inom tätbebyggda områden behövs det genomföras en översyn med målsättningen att skapa vägstrukturer som utgår från en planering i nät och stråk. Oskyddade trafikanter, inte minst skolbarn, behöver separerade gång- och cykelvägar som binder ihop ortens målpunkter. Saknas en tillräckligt bra infrastruktur för gång- och cykeltrafik finns risken att bilanvändningen och behoven av skolskjutsar inom tätorten ökar. Hastighetsgränser i tätorterna behöver också ses över. Detta för att öka trafiksäkerheten och förbättra framkomligheten.

1.5.2 Problem- och åtgärdsstudie för gång- och cykelkorsningar i Uppsala län: Uppsala, Gimo, Öregrund och Österbybruk

En problem- och åtgärdsstudie finns för gång- och cykelkorsningar i Uppsala län. I studien beskrivs problem som föreligger vid ett antal obevakade övergångsställen som följd av regeländringen om väjningsplikt för bilister vid övergångsställen, som trädde i kraft år 2000. Det föreslås i studien att de övergångsställen som inte används frekvent tas bort för att undvika att respekten för övergångsställena inte ska urholkas av bilisterna. För de platser som återstår ska beroende på aktuell situation antingen hastighetsgränsen sänkas till maximalt 30 km/h eller så ska platsen både risk- och hastighetsreduceras. Generellt föreslås det tre olika typer av fysiska åtgärder vid övergångsställena beroende på vilka hastighetseffekter som eftersträvas:

1. Åtgärder för hastighetssäkring

De utgörs av förändringar i körbanans vertikalplan (vägkuddar, gupp i olika former, upphöjning av korsningsyta, osv) som ska garantera att 90 % av bilisterna inte kör fortare än 30 km/h.

2. Åtgärder för riskreducering

De utgörs av förändringar i körbanans horisontalplan (olika typer av avsmalningar av körytor) som främst ska minska exponeringen av oskyddade trafikanter i tid och rum när de korsar körbanan. Dessa åtgärder syftar också till att reducera bilarnas hastighet fast i mindre grad än åtgärderna för hastighetssäkring gör.

3. Åtgärder för vägledning

De utgörs av omställbara skyltar, ibland i kombination med 30-hastighetsmärken, som ska påminna bilisterna om gåendes och cyklisters närvaro vid GC-överfart samt uppmuntra bilisterna till att samspela med dessa genom att köra med lägre hastighet och därigenom öka benägenheten att väja för dem. Kunskaperna om trafiksäkerhetseffekterna av sådana åtgärder i olika trafikmiljöer och trafiksituationer är inte tillräckliga ännu. Detta gör att slutsatser om åtgärdens för- och nackdelar är osäkra. Exempel på andra typer av vägledande åtgärder är vägmarkering, ändring av vägbeläggning, plantering, belysning och trafikreglering.

1.5.3 Gång- och cykelvägsplan 2016

I Östhammar kommuns gång- och cykelvägsplan finns tre prioriterade åtgärder för gående och cyklister. Två viktiga prioriterade åtgärder är Coromantvägen mellan bussterminalen och idrottsvägen samt en saknad länk vid Hammarskolan. Vilhelm Haglunds väg saknar även gång- och cykelväg och bedöms vara prioriterad. Enligt Östhammars kommun är alla åtgärder genomförda.

Gimo

Sträcka	Åtgärd	Längd (m)	Kostnad (kr)
Coromantvägen (bussterminalen- Idrottsvägen)	GC-väg	1 000	2 300 000
Vilhelm Haglunds väg	GC-väg	260	600 000
Ängsvägen-Björkvägen- Skolgatan (Hammarskolan)	GC-väg (+Övergång)	85	170 000

Figur 5: Prioriterade åtgärder 2016-2020, Gång- och cykelvägsplanen 2016, Östhammars kommun

1.5.4 Åtgärdsvalsstudie väg 288

År 2015 utfördes Åtgärdsvalsstudie väg 288, sträckan Gimo Börstil av Trafikverket. Syftet med studien var att ta fram åtgärder som ökar trafiksäkerhet och framkomlighet på väg, samt att underlätta dagspendling - främst med kollektivtrafik - mellan Östhammar och Uppsala. Utbredningsområdet var hela stråket mellan Uppsala och Östhammar. I studien utvärderades en eventuell omlokalisering samt ombyggnation av nuvarande Gimo busstation, som en integrerad del bedömningen av olika åtgärdsalternativ. Trafikverket bedömde att ett nytt resecentrum i Gimo eller nybyggnation av vänthall samt nytt lokaliseringsläge delvis hanteras i kommunens översiktsplanering. Åtgärderna bedömdes ha låg eller medelhög måluppfyllelse på målformuleringen för kollektivtrafik samt obefintlig eller låg måluppfyllelse på resterande målområden. Vidare bedömdes frågan primärt vara av kommunal karaktär och sekundärt av regional karaktär genom Region Uppsala. Ett annat åtgärdsförslag som presenterades var pendlingsparkeringar längs stråket i anslutning till hållplatser med högt resande, vilket bedömdes ha en hög måluppfyllelse för framkomlighet och tillgänglighet samt låg måluppfyllelse för kollektivtrafik och miljö.

2. Problembeskrivning och behov

De största problemen som har identifierats har delats in i tre kategorier, *kundmiljö, tillgänglighet till bussterminalen* samt *trafikering*. Samtliga brister påverkar resenärernas möjlighet att på ett tryggt sätt nyttja kollektivtrafiken och berör främst lokalbefolkningen i Gimo men även de som reser från kringliggande orter till Gimo. En viktig målgrupp är även barn och unga som färdas till eller från skola och fritidsaktiviteter.

De linjer som angör till den befintliga bussterminalen är linje 811 (mot antingen Östhammar/Öregrund eller Uppsala) och linje 817 (mot Österbybruk och Örbyhus) samt linje 851 mot Valö och Forsmarks kvarn. Expresslinje 775 (mot Östhammar eller Uppsala) och linje 858 (mot Forsmark) trafikerar inte den befintliga bussterminalen. I dagsläget sker majoriteten av resorna mellan Uppsala och Östhammar och huvudsakligen av arbetspendlare. En del resenärer väljer att byta mellan linjerna för att komma till antingen Sandvik eller Bruksgymnasiet. Tidtabellen är till en viss del anpassad efter Sandviks arbetstider, detta sker i samråd med Sandvik, Östhammars kommun och Region Uppsala.

Det finns brister i gång- och cykelvägnätet i Gimo som leder mot bussterminalen. Väg 288 och järnvägen skapar en barriäreffekt och det finns en risk för oskyddade trafikanter att korsa vägen. Parallellt med väg 288 finns det på vissa sträckor en trottoar för fotgängare, men cykelväg för cyklister saknas. Det finns delar med felande länkar där oskyddade trafikanter använder vägrenen. Även järnvägen som ligger intill bussterminalen utgör en barriäreffekt. Det är vanligt förekommande att invånare väljer att korsa järnvägen i riktning mot bussterminalen då det i huvudsak saknas naturliga gångstråk till och från bussterminalen och övriga målpunkter.

Från bussterminalen vidare in mot centrum har Östhammars kommun åtgärdat kopplingen vid Coromantvägen, emellertid finns det övriga brister i det sammanhängande gång- och cykelvägnätet vidare in mot centrala delarna i Gimo. I tätorten är det tydligt att bilens framkomlighet har premierats i väginfrastrukturen. För att skapa hållbar mobilitet krävs ett helhetsgrepp gällande Gimos möjligheter till cykelbarhet.

2.1 Kundmiljön

I medborgardialoger uppges att den befintliga bussterminalen upplevs som otrygg och oinbjudande. Bussterminalen har vid upprepade gånger utsatts för vandalisering och skadegörelse, vilket kan vara en bidragande orsak till den otrygga miljön. Många resenärer och invånare anser att bussterminalens lokalisering är långt ifrån bebyggelse och annan verksamhet, vilket skapar en subjektiv otrygghet vid kvällar och nätter. Det råder ingen naturlig rörelse av människor som passerar, vilket skulle kunna bidra till upplevd trygghet. Utöver detta finns en önskan om att ha någon form av verksamhet intill bussterminalen i syfte att skapa mer rörelse i området.

2.2 Tillgänglighet till bussterminalen

Det framkom under medborgardialogerna att bussterminalen ligger långt ifrån viktiga målpunkter i Gimo såsom skolor, vårdcentral och handel men även till bostadsområden. Avståndet i kombination med att det saknas gena gång- och cykelvägar till och från bussterminalen försvårar för hållbara kombinationsresor. Hållplatslägena är tillgänglighetsanpassade, däremot är inte alla lägen försedda med väderskydd. Östhammars kommun har nyligen anlagt en gång- och cykelväg som ansluter till bussterminalen från Coromantvägen. Däremot saknas det ytterligare gång- och cykelanslutningar från andra väderstreck. Hastigheterna inom området är 50km/h.

Norr om bussterminalen går järnvägen. Järnvägen utgör i dagsläget en stor barriär, och många väljer att gena över järnvägsspåren, vilket innebär att resenärer utsätter sig fara för att ta sig till bussterminalen.

2.3 Trafikering

I Regionalt trafikförjningsprogram 2016 för Uppsala län framgår det att Region Uppsala ska verka för gena körvägar och god framkomlighet i gaturummet för kollektivtrafiken. I linje med trafikförjningsprogrammet anger Strategi för regionbusstrafiken i Uppsala län att gena körvägar är centrala för regionbusstrafikens utveckling och ska vara prioriterade. Bussterminalens placering innebär att bussen svängar av från väg 288 och trafikerar i slinga vilket inte är den genaste vägen och således avviker från de politiskt antagna dokumenten. Att bussen trafikerar i slinga bidrar till att restiderna blir längre och försämrar reseupplevelsen för resenärer i stråket.

Strategi för regionbusstrafiken i Uppsala län innehåller principer och linjetyper för regionbusstrafiken och syftar till att etablera ändamålsenlig trafik som leder mot målen i det regionala trafikförjningsprogrammet. Strategin syftar samtidigt till att möta det varierande behovet av kollektivtrafik runt om i länet. Från grundläggande, servicebaserade resmöjligheter med god yttäckning till konkurrenskraftiga resmöjligheter med förmågan att locka vardagsresenärer från bilen i de starkaste relationerna. Inriktningen är att bibehålla och bygga vidare på den struktur som finns, men med bättre verktyg och ramar för att successivt utveckla trafiken i riktning mot att uppfylla målen.

Strategi för regionbusstrafiken bygger på följande linjetyper:

- *Stråklinjer*
Möjliggör för flera typer av resande och innebär en avvägning mellan konkurrenskraft och yttäckning i medelstarka till starka relationer.
- *Expresslinjer*
Målbild för framtida kollektivtrafikutveckling i de allra starkaste stråken. Expresslinjer fokuserar på hög attraktivitet och stark konkurrenskraft med ett delsyfte att också kunna bidra till ortsutveckling genom utveckling av trafik, bytespunkter och kringliggande infrastruktur.
- *Landsbygdslinjer*
Trafikerar i områden med litet resandeunderlag, med yttäckning i fokus. Landsbygdslinjer kan vara helt eller delvis anropsstyrda.

Linjespecifika principer			
	Stråklinje	Expresslinje	Landsbygdslinje
Flexibilitet	Förändringar undviks	Förändringar sker sällan eller aldrig	Flexibel vad gäller avgångstider och linjesträckning, ändringar i huvudsak vid tidtabells-skifte
Avsteg från huvudväg	Undviks	Aldrig	Vid behov utifrån efterfrågan
Upphållsbild	Alla hållplatser längs sträckan	Endast större och/eller strategiskt viktiga bytespunkter längs sträckan	Alla hållplatser längs sträckan
Trafikuppgift i tätort	Undviks för långväga stråklinjer, möjligt för kortväga stråklinjer	Ingen	Vid behov
Öppettid	Tidig morgon – sen kväll, helg, Nattrafik fredagar och lördagar i de stråk som har expresslinje.	Morgon – kväll, helgtrafik	Morgon – sen eftermiddag, helg
Utbud	Följer utbudsnivån som anges i Regionalt trafikförsörjningsprogram för Uppsala län (TFP).	Minst timmestrafik med halvtimmestrafik i rusningstid	5 dubbelturer per vardag, förbindelser helg. Om helt anropsstyrd linje, minst 2 dubbelturer per vardag
Passning	Till tåg eller expresslinje	Till tåg	Till Stråklinje, expresslinje eller tåg

Figur 6: Linjespecifika principer, Strategi för regionbusstrafiken i Uppsala län, sidan 24, 2019

3. Nuläge, förhållanden och behov

Gimo är en historisk bruksort. Östhammars kommun profilerar tätorten som en modern industriort och centrum för utbildning. Den ursprungliga bruksmiljön är beläget norr om järnvägen. De moderna delarna av orten växte fram under andra halvan av 1900-talet och ligger söder om järnvägen, väster om väg 288 och norr om väg 292. Det är framförallt här tätortens cirka 2 781 invånare bor, varav 1441 personer är mellan 20 och 64 år. 24 procent av tätortens invånare är under 20 år, 52 procent är i arbetsför ålder, 25 procent är över 65 år. Tätortens bebyggelse består främst av små tomter samt större industritomter, se bild 4.

Tabell 1: Invånare i Gimo tätort 2018, SCB 2020.

Alder	Antal	Andel
0 år - 19 år	656	24%
20 år - 64 år	1 441	52%
65+ år	684	25%
Totalt	2 781	

Karta 5: Bebyggelsestruktur i Gimo (Google maps, 2017)

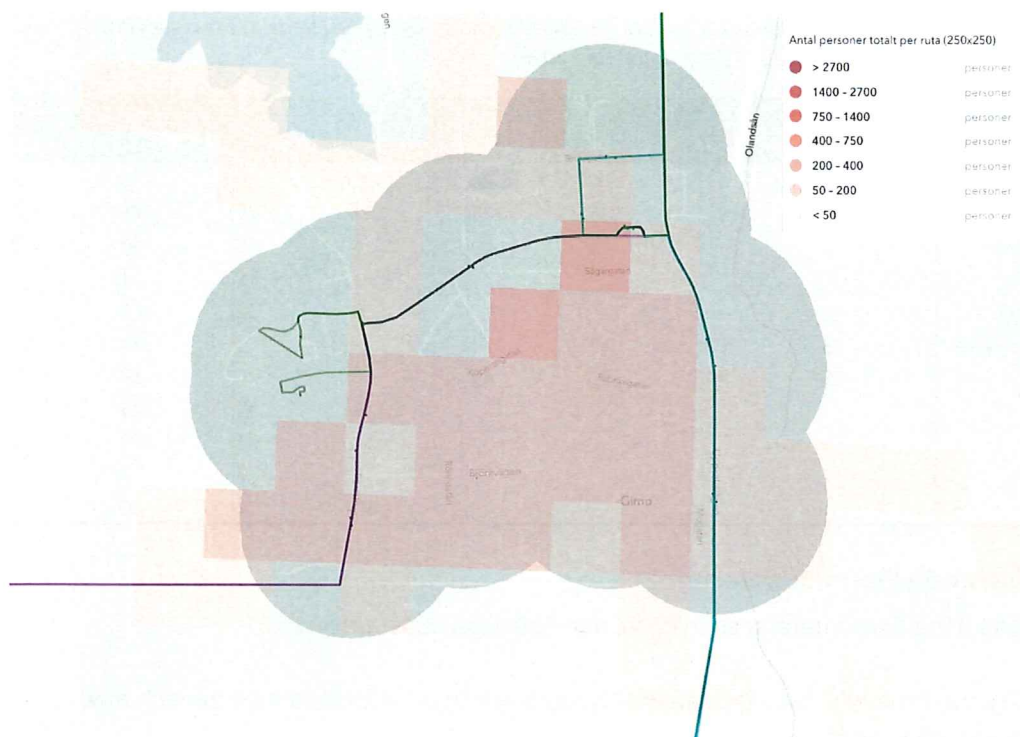
3.1 Kollektivtrafik och stråkets regionala betydelse

Östhammarstråket är ett regionalt viktigt stråk, som är utpekat i länsplanen. Den stora inpendlingen till Gimo från kringliggande omland och tätorter visar på ortens regionala betydelse för arbetstillfällen och utveckling. Sandvik Coromant AB är den största privata arbetsgivaren i kommunen, och har ca 1500 anställda. Ortens har goda pendlingsmöjligheter. För boende i Gimo tätort är kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet 31 procent, enligt urval från 2014 till 2016. Det är högre än i länet där andelen låg på 24 procent 2016 och 27 procent 2015 (Kollektivtrafikbarometern). Inpendling är totalt 2 418 till Gimo. Framförallt är det invånare från andra orter i Östhammars kommun som pendlar in till Gimo. Därutöver pendlar invånare från tätorterna Östhammar, Uppsala, Österbybruk, Öregrund och Alunda. Utpendlingen är totalt 1 205 personer. Framförallt pendlar invånarna till Uppsala, Östhammar, landsbygden i Östhammars kommun samt Alunda.

Gimo är både en viktig start- och målpunkt samt bytespunkt. Utöver skollinjer trafikeras Gimo av fem busslinjer:

- Linje 775 Expresslinje Uppsala – Gimo – Östhammar
- Linje 811 Uppsala – Alunda – Gimo – Östhammar – Öregrund
- Linje 817 Gimo – Österbybruk – Örbyhus
- Linje 851 Gimo – Valö – Forsmarks kvarn
- Linje 858 Alunda – Gimo - Forsmark

Den allra största delen av resenärerna till och från Gimo har Gimo bussterminal som målpunkt. Utöver bussterminalen går många av vid Gimo Coromantvägen, där den stora arbetsplatsen Sandvik ligger. Även sporthallen har ett stort antal påstigande. På- och avstigande tycks alltså inte ske närmast där flest bor, se bild 5 nedan. Utöver Sandvik Coromant AB, som är en viktig målpunkt för många resenärer, är även Bruksgymnasiet, med cirka 500 elever samt Wilhelm Haglunds gymnasium, med cirka 70 elever, viktiga målpunkter. Övriga målpunkter gällande service finns framförallt kring Gimo torg, men det finns även några handelsföretag längs väg 288. Offentliga anläggningar som vårdcentral, äldreboende, förskolor och skolor är utspridda i tätorten, men med en viss koncentration till de centrala och västra delarna.

Karta 6: Befolkningsstruktur Gimo, Region Uppsala, 2020

En resvaneundersökning som utfördes i samband med dialogmötena i åtgärdsvalsstudien visar att en stor majoritet av alla reserelationer sker mellan Gimo och Uppsala. Därefter sker resandet mellan Östhammar och Gimo, följt av Alunda och Gimo.

Tabell 2: Genomsnittligt antal på- och avstigande per vardag för hållplatserna i Gimo tätort, Region Uppsala 2020.

År	2016		2017		2018		2019	
	Påstigande	Avstigande	Påstigande	Avstigande	Påstigande	Avstigande	Påstigande	Avstigande
Gimo Bruksgatan	85	95	79	94	95	93	93	90
Gimo bussterminal	522	470	437	360	451	403	486	407
Gimo Coromantvägen	91	113	72	86	73	83	69	75
Gimo Köpmangatan	0	1	1	1	1	2	1	1
Gimo Lilldammsvägen	3	7	6	7	6	8	8	10
Gimo Skäfthammars kyrka	65	83	101	132	126	154	134	156
Gimo Solängsgatan	74	83	66	79	89	90	87	94
Gimo Sporthallen	113	96	81	90	96	104	115	95
Gimo Vretaskolan	39	29	31	34	37	35	34	33
Gimo Vårdcentral	5	16	14	19	5	7	3	7
Gimo Örnvägen	8	10	7	8	8	11	10	14

Tabellen ovan beskriver resandet på samtliga hållplatser i Gimo tätort under hösten 2016–2019 per vardag. Statistiken visar att det har skett en minskning av på- och avstigna vid Gimo bussterminal.

Tabell 3: Genomsnittligt antal på- och avstigande per vardag för hållplatserna i Gimo tätort, fördelat per respektive busslinje. Resandestatistiken är från hösten 2019 (Region Uppsala 2020).

Linje Hållplats	775		811		817		TOTALT	
	Påstigande	Avstigande	Påstigande	Avstigande	Påstigande	Avstigande	Påstigande	Avstigande
Gimo Bruksgatan			88	86	5	4	93	90
Gimo bussterminal			316	228	170	179	486	407
Gimo Coromantvägen			65	70	4	5	69	75
Gimo Köpmangatan					1	1	1	1
Gimo Lilldammsvägen					8	10	8	10
Gimo Skäfthammars kyrka	73	102	61	54			134	156
Gimo Solängsgatan	29	44	58	49			87	94
Gimo Sporthallen					115	95	115	95
Gimo Vretaskolan					34	33	34	33
Gimo Vårdcentral					3	7	3	7
Gimo Örnvägen					10	14	10	14

3.2 Nuvarande Gimo bussterminal

- Pendlarparkering finns i nära anslutning till den befintliga bussterminalen.
- Cykelparkering finns intill bussterminalen. Cykelparkeringen är försedd med tak och med möjlighet att låsa ramen.
- Väderskydd i glas och realtidskylt finns.
- Förar- och kundtoalett finns intill bussterminalen.

3.3 Angränsande utredningar och projekt

Nedan beskrivs angränsande utredningar, projekt och intressenter som tangerar arbetet med åtgärdsvalsstudien.

3.3.1 Nytt trafikupplägg hösten 2017

Hösten 2017 infördes ett nytt trafikupplägg på sträckan Östhammar-Uppsala. Syftet var att fördela om resurserna men även att förstärka stråket med fler turer på expresslinje 775 då det kom önskingar från Östhammars kommun att trafikera sträckan på en timme. Detta innebar att varannan tur med linje 811 under lågtrafik togs bort och ersattes med expressbuss 775. Detta innebar i sin tur en försämring gällande bytesmöjligheter för resande mellan Östhammar och Österbybruk. Vid en eventuell flytt av bussterminalen längs med 288an skulle denna kopplingen återfinnas.

3.3.2 Vägplan och utbyggnad av 288

Väg 288 förbinder Uppsala Östhammar och är ett viktigt stråk för bland annat pendling, både med kollektivtrafik och bil. Region Uppsala och Östhammars kommun vill förbättra trafiksäkerheten och framkomligheten för alla trafikslag. Väg 288 är ombyggd till mötesfri väg mellan Jälla och Gimo. En vägplan för sträckan Gimo-Börstil pågår där Trafikverket arbetar för en ombyggnad till mötesfri väg med 100 km/tim. Vägplanen för Gimo – Börstil kommer även att omfatta cykelbarhet längs hela sträckan, framkomlighets- och kollektivtrafikåtgärder och trafiksäkerhetsåtgärder i korsningar.

3.3.3 Östhammarsprojektet

Östhammarsprojektet hade som syfte att genom samverkan mellan Region Uppsala, Östhammars kommun, Uppsala kommun och berörda trafikföretag, diskutera och koordinera aktiviteter och åtgärder för att driva ett ökat resande. För att kunna öka resandet med kollektivtrafiken krävs att det finns tillräckligt bra kommunikationer, kapacitet ombord på bussarna och att de som inte redan reser upplever kollektivtrafiken så pass attraktiv att de väljer ett mer hållbart resande.

Projektet hade en målsättning att resandet med kollektivtrafik Uppsala-Östhammar-Öregrund skulle öka med 30 procent från oktober 2016 till oktober 2020. 30 procent var ett högt satt mål och projektet ansågs ha ett acceptabelt utfall vid en ökning om 22–30 procent. Målet siktade mot att öka kollektivtrafikens andel av det motoriserade resandet. Projektet avslutades i förtid under hösten 2019, på grund av resursbrist inom Region Uppsala. Vid mätning i oktober 2019 uppmättes en ökning av antalet påstigande på kollektivtrafiken i stråket på drygt 28 % (jan-okt 2016 jmf jan-okt 2019).

Påverkans effekter från enskilda aktiviteter i projektet som kan ha bidragit till ökningen går i de flesta fall inte tydligt att urskilja i statistiken. Den tydligaste åtgärd som avspeglas i siffrorna är den omläggning av trafiken som gjordes i samband med projektstarten.

Aktiviteter inom projektet 2018 har bland annat omfattat:

- Testresenärskampanjer
- Resvaneundersökning Östhammars kommun och Sandvik
- Sommarkampanj i stråket
- Aktivitet vid nytt försäljningsombud i Lindbacken
- Möten med kunskapsutbyten om relaterade projekt i stråket
- Pilot reflexsnurror

Den mest lyckade aktiviteten under projektet har varit testresenär, då denna aktivitet rent konkret ledde till flera hundra nya resenärer på stråket, som lämnade bilen hemma. Under testresenär har pendlare som idag färdas med bil, erbjudits en gratis månadsbiljett. Motprestationen har varit att byta ut bilen mot kollektivtrafik under tre dagar i veckan, samt att fylla i ett flertal enkäter efteråt.

Under projektets sista halvår fick 40 av bussarna fritt wifi och USB-laddare. I de resvaneundersökningar som gjordes under projekttiden fanns flera önskemål om att kunna nyttja restiden bättre och tankar kring detta förekom även i stråkestudien som genomfördes innan projektet startade. Wifi och USB ombord marknadsfördes mot resenärerna i stråket under våren 2019 och hade vid projektets slut inte hunnit utvärderas.

Östhammars kommun präglas av sommarturism och under sommarmånaderna fördubblas befolkningen i kommunen. Med detta som bakgrund har flera insatser gjorts i stråket under sommarmånaderna.

Vid två tillfällen under projektet genomfördes svaneundersökningar (RVU:er). Den första genomfördes i samarbete med Östhammars kommun och hade 579 respondenter, den andra genomfördes på Sandvik Coromant med 231 respondenter.

I resvaneundersökningarna undersöktes potentialen för att värva nya resanden i stråket, såväl som attityden till kollektivtrafik och önskemål om förbättringar.

3.3.4 Fördjupade översiktsplan för Gimo

Östhammars kommun planerar att genomföra en fördjupad översiktsplan för Gimo tätort.

3.3.5 Intressenter

I Gimo finns en av länets större arbetsgivare, Sandvik Coromant AB, som under arbetet med åtgärdsvalsstudien haft tillfälle att uttrycka sina åsikter kring arbetet med Gimo bussterminal. För Sandviks medarbetare är det viktigt att ha nära anslutning till kollektivtrafiken då flertalet reser med den idag. Busstrafiken har dessutom till viss del anpassats till Sandviks arbetstider för att underlätta valet att resa med kollektivtrafiken. Möjligheten att kollektivtrafikförsörja Sandvik är en viktig aspekt men en eventuell ny lokalisering av bytespunkten kommer inte påverka arbetspendlingen då de vanliga stråklinjerna inte påverkas i sin trafikering.

Utöver Sandvik sker även pendlingsresor till Bruksgymnasiet. Med nuvarande trafikering av bussterminalen är det möjligt för resenärer att byta till linje 817 som kör längs Coromantvägen in mot skolorna Bruksgymnasiet och Wilhelm Haglunds gymnasium.

Ytterligare en viktig intressent är boende i Gimo. Det framgick i enkäten att boenden önskar att bytespunkten flyttar närmare centrum. Boende i Gimo är de som huvudsakligen upplever den befintliga bussterminalen som otrygg. Medborgare önskar även att bytespunkten ska få gena och samhängande gång- och cykelvägar och närheten till målpunkter.

4. Mål

Åtgärderna som föreslås ska säkerställa bytespunktens funktionalitet i ett viktigt regionalt stråk och förbättra möjlighet att resa kollektivt.

4.1 Målformulering

Bytespunkten Gimo ska utgöra en funktionell bytespunkt i ett viktigt regionalt stråk utifrån följande parametrar:

Effektiv bytespunkt

- Gemensam bytespunkt för alla busslinjer
- Enkla och smidiga kombinationsresor

Tillgänglig bytespunkt

- God tillgänglighet till bytespunkten
- Fullt tillgänglig bytespunkt för alla resenärer

Trygg och attraktiv bytespunkt

- Den upplevda tryggheten vid bytespunkten ska vara god
- Trafiksäker miljö för oskyddade trafikanter
- Bytespunkten ska kännas attraktiv i sin karaktär

Restid

- Resenärens resa ska upplevas så kort som möjligt i stråket
- Restiden mellan Uppsala centralstation och Östhammar busstation ska vara max en timme

5.1 Lokaliseringsalternativ 1: Nuvande lokalisering

Lokaliseringsförslag 1 innebär att bytespunkten är kvar i nuvarande lokalisering. I och med den lokalisering behövs tillgänglighet förbättras och kollektivtrafikens attraktivitet genom att arbeta med gestaltningen av den nuvarande bussterminalen. Detta förslag innehåller steg 1 till 4-åtgärder med fokus på att förbättra kundmiljön för kollektivtrafiksresenärer samt öka tillgänglighet och trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter. Detta innebär att åtgärderna fokuserar på att öka attraktiviteten och den upplevda tryggheten med hjälp av fysisk planering och gestaltning, såsom belysning, låsbara cykelställ och väderskydd.

Bytespunkten

Lokaliseringen möjliggör inte för ett expressbusstop

Gestaltning (steg3)

Åtgärden syftar till att förbättra kundmiljön för resenären genom att arbeta med gestaltning och utformning och i förlängningen bidra till ett ökad trygghet på platsen.

Uppgradering av hållplatsutrustning och belysning (steg 3)

Åtgärden syftar till att förbättra kundmiljön för resenären.

Verksamhet/väntlokal (steg 2)

Åtgärden syftar till att förbättra kundmiljön för resenären samt att få mer liv på platsen och naturlig rörelse.

Nytt och gent gång- och cykelvägnät till bytespunkten (steg 4)

Åtgärden syftar till att förbättra tillgängligheten till bytespunkten genom ett sammanhängande och gent gång- och cykelvägnät från målpunkter som närliggande skolor och arbetsplatser.

Utökad pendlarparkering (steg 4)

Åtgärden syftar till att förenkla hela-resan-perspektivet och underlätta kombinationsresor mellan bil, cykel och kollektivtrafik.

Ny passage över järnvägen (steg 4)

Åtgärden syftar till att förbättra tillgängligheten till busstationen genom en säker och gen övergång mellan busstationen i norra delen av tätorten till den södra delen.

5.2 Lokaliseringsalternativ 2: Väg 288 /Coromantvägen, öster om nuvarande placering av bytespunkten

Det andra alternativet är att flytta bytespunkten ut till väg 288 i höjd med nuvarande placering. I detta fall kommer åtgärder fokuseras kring säkra passager över väg 288, belysning, samt utökad pendlarparkeringar för cykel och bil.

Ny lokalisering av bytespunkten (steg 4)

Åtgärden syftar till att underlätta för expressbussarna mellan Uppsala och Östhammar att stanna vid Gimo.

Bygg säker passage över väg 288 (steg 4)

Åtgärden syftar till att bygga en trafiksäker passage för oskyddade trafikanter från tätorten till bytespunkten för att öka trafiksäkerheten och tillgängligheten till hållplatslägena.

Anslutande gång- och cykelväg (steg 4)

Åtgärden syftar till att förbättra tillgängligheten till bytespunkten genom sammanhängande och gent gång- och cykelvägnät från målpunkter som närliggande skolor och arbetsplatser.

Utökad pendlarparkering (steg 4)

Åtgärden syftar till att förenkla resandet ur ett hela-resan-perspektiv och underlätta kombinationsresor mellan bil, cykel och kollektivtrafik.

5.3 Lokaliseringalternativ 3: OKQ8

Ny lokalisering av bytespunkten (steg 4)

Lokaliseringen möjliggör inte för ett expressbusstopp.

Anslutande gång- och cykelväg (steg 4)

Åtgärden syftar till att förbättra tillgängligheten till bytespunkten genom sammanhängande och gent gång- och cykelvägnät från målpunkter som närliggande skolor och arbetsplatser.

Ny pendlarparkering (steg 4)

Åtgärden syftar till att förenkla resandet ur ett hela-resan-perspektivet och underlätta kombinationsresor mellan bil, cykel och kollektivtrafik.

5.4 Lokaliseringsalternativ 4: OKQ8 Rastplats väg 288

Ny lokalisering av bytespunkten (steg 4)

Åtgärden syftar till att underlätta för expressbussarna mellan Uppsala och Östhammar att stanna vid Gimo. Lokaliseringen möjliggör inte för ett expressbusstopp eftersom utrymme för hållplats saknas.

Bygg säker passage över väg 288 (steg 4)

Åtgärden syftar till att bygga en trafiksäker passage för oskyddade trafikanter från tätorten till bytespunkten för att öka trafiksäkerheten och tillgängligheten till hållplatslägena.

Anslutande gång- och cykelväg (steg 4)

Åtgärden syftar till att förbättra tillgängligheten till bytespunkten genom sammanhängande och gena gång- och cykelvägar från målpunkter som närliggande skolor och arbetsplatser.

Ny pendlarparkering (steg 4)

Åtgärden syftar till att förenkla resandet ur ett hela-resan-perspektiv och underlätta kombinationsresor mellan bil, cykel och kollektivtrafik.

5.5 Lokaliseringsalterniv 5: Skäfthammars kyrka

Ny lokalisering av bytespunkten (steg 4)

Åtgärden syftar till att underlätta för expressbussarna mellan Uppsala och Östhammar att stanna vid Gimo.

Anslutande gång- och cykelväg (steg 4)

Åtgärden syftar till att förbättra tillgängligheten till bytespunkten genom sammanhängande och gent gång- och cykelvägnät från målpunkter som närliggande skolor och arbetsplatser

Utökad pendlarparkering (steg 4)

Åtgärden syftar till att förenkla resandet ur ett hela-resan-perspektiv och underlätta kombinationsresor mellan bil, cykel och kollektivtrafik.

I tabell nedan beskrivs de olika lokaliseringsförslagen och vilka typer av åtgärder som behövs genomföras vid de olika lokaliseringsförslagen samt utredarna kommenterar lösningarna utifrån bedömningsgrunder. Bedömningsgrunderna bygger på Strategi för regionbusstrafiken i Uppsala län, Vägar och gator utformning och Region Uppsalas hållplats-handboken.

Tabell 4: Beskrivs de olika lokaliseringsförslagen och vilka typer av åtgärder som behövs genomföras och utredarna kommenterar lösningar utifrån bedömningsgrunder.

Lokaliseringsförslag	Ingående lösningar	Kommentar	Bedömningsgrunder till kommande beslut
1. Nollalternativet, nuvarande lokalisering av bytespunkten	Belysning, utökad pendlarparkering, gestaltning, standardhöjning av hållplatsinfrastruktur, gång- och cykelpassage Coromantväg (mot väg 288) samt förbättrad gång- och cykelvägnät till bytespunkten från alla vädersträck	Problem kvarstår vad gäller tryggheten, tillgängligheten och trafiksäkerheten.	Området ligger utanför huvudväg. Expresslinje stannar inte på platsen.
2. Väg 288/ Coromantvägen, öster om nuvarande placering av bytespunkten	Nya gång- och cykelvägar med anslutning till bytespunkt, ny passage över väg 288 och Coromantvägen samt, ny utökad pendlarparkering.	Svår att genomföra på grund av förorenad mark och markägarförhållandena. Begränsad yta och problem kvarstår vad gäller tillgängligheten till centrum. Området är periodvis översvämningsdrabbat. Kan vara svårt att få till en trafiksäker passage.	Området är inom utpekat vattenskyddsområde och marken är förorenad. En sanering krävs och på grund utav dess känsliga läge torde det förväntas bli kostsamt. Platsen är även utsatt för översvämningsrisk. På grund utav rådande klimathot där det kan förväntas nederbörd och översvämnningar kan förväntas öka bedöms platsen som högst olämplig att etablera en busstation på.
3. OKQ8	Nytt gång- och cykelvägnät med anslutning till bytespunkt, ny pendlarparkering för bil och cykel, ny passage för vägen, nya hållplatslägen och ny hållplatsinfrastruktur	Nära service, försämrade restid, hög investeringskostnad för hållplatslägen, hållplatsinfrastruktur, pendlarparkeringar, och gång- och cykelvägnät högre kostnader för kollektivtrafiken	Området ligger utanför huvudväg vilket medför att busstrafikeringen inte kan tillgodoses utifrån riktlinjerna i Strategi för regionbusstrafiken i Uppsala län.

<p>4 OKQ8 Rastplats väg 288</p>	<p>Nya gång- och cykelvägar med anslutning till bytespunkten, ny passage över väg 288, ny pendlarparkering.</p>	<p>Svår att genomföra på grund av förorenad mark och markägarförhållandena. Nära service. Begränsad yta och problem kvarstår vad gäller tillgängligheten till centrum. Konfliktyta med tungtrafik som ska till OKQ8. Svårt att hitta lösningar för en trafiksäker miljö för de oskyddade trafikanterna. Området är periodvis översvämningsdrabbat.</p>	<p>Platsen är även utsatt för översvämningsrisk. På grund utav rådande klimathot där det kan förväntas nederbörd och översvämnningar kan förväntas öka bedöms platsen som högst olämplig att etablera en busstation på. Det finns inte tillräckligt med yta för att tillgodose alla funktioner som bytespunkten behöver.</p>
<p>5 Skäfthammars kyrka</p>	<p>Ny hållplats vid Sandvik längs med väg 288, nya GC-vägar med anslutning till bussterminalen, ny pendlarparkering vid kyrka, förbättrad pendlarparkering vid hållplatsen Solängsvägen.</p>	<p>Närmare centrum, möjligheter att expandera bussområdet i framtiden och plats för pendlarparkeringar. I dagsläget finns en säker gång- och cykelpassage</p>	<p>Området ligger längs med huvudväg vilket medför att busstrafikeringen kan tillgodoses både gällande expresslinje 775 samt stråklinjerna 811 och 817 utifrån riktlinjerna i Strategi för regionbusstrafiken i Uppsala län. Platsen uppfyller till stor del målkraven i ÄVS:en. Viktigt att ta hänsyn till kulturhistoriska miljö kring Skäfthammar och minimera markanspråket. Samutnyttja kommunala parkeringar i området kring bytespunkten.</p>

6. Utvärdering av åtgärdsalternativen

I tabell 4 redovisas paketen och åtgärdernas måluppfyllelse, det vill säga i vilken utsträckning de skapar förutsättningar för att projektets mål för problemlösning (se avsnitt 4.1) ska kunna uppfyllas. Hög måluppfyllelse visar om det finns grundläggande förutsättningar för att målen ska kunna uppnås, men det visar inte att målet kommer att uppnås. Bedömningen av måluppfyllelse, effektbedömningen, har utgått från fyra nivåer: stor förbättring, försumbar förändring och försämring. Försumbar förändring (gul markering) används även i de fall då måluppfyllelsen både visar positiv och negativ förändring.

Måluppfyllnaden har graderats i tre nivåer:

- Rött: Målet har inte uppfyllts
- Gult: målet har uppfyllts delvis
- Grönt: Målet har uppfyllts till sin helhet

Tabell 5: Måluppfyllnad av åtgärdsförslagen efter åtgärdsvalsstudiens projektmål

Måluppfyllnad	Lokaliseringsalternativ 1	Lokaliseringsalternativ 2	Lokaliseringsalternativ 3	Lokaliseringsalternativ 4	Lokaliseringsalternativ 5
Effektiv bytespunkt	Rött	Gult	Rött	Gult	Grönt
Tillgänglig bytespunkt	Grönt	Gult	Gult	Rött	Grönt
Trygg och attraktiv bytespunkt	Gult	Gult	Gult	Gult	Gult
Restid	Rött	Grönt	Rött	Grönt	Grönt

6.1 Lokaliseringsalternativ 1 - Nuvarande lokalisering

Åtgärderna i lokaliseringsalternativ 1 uppnår inte måluppfyllelsen inte till fullo. Den kan inte fungera som en gemensam bytespunkt för alla linjer då expressbussen inte gör avsteg från huvudväg. Det finns en pendlarparkering som kan effektiviseras och utökas men platsen saknar ett expressbusstopp som leder att det inte blir en optimal bytespunkt.

I medborgardialogerna har påvisats att den befintliga bussterminalen upplevs otrygg och oattraktiv. Till och från bytespunkten saknas sammanhängande gång- och cykelnät. Lokaliseringsalternativ leder inte till gena körvägar och restidsmålet nås inte.

Det finns ett behov av att utöka antalet pendlarparkeringar för bilar.

6.2 Lokaliseringsalternativ 2 - Väg 288/ Coromantvägen öster om nuvarande placering av bytespunkten

Åtgärderna i lokaliseringsalternativ 2 uppnår målen delvis eftersom alternativet kan fungera som bytespunkt. Det finns en rad utmaningar med bytespunkten eftersom den inte skulle fungera som expressbusstopp då platsen ligger för lång bort från bebyggelsen och service. Resenärerna får stå och vänta vid en större väg, vilket kan upplevas som otryggt och försämrade kundmiljön.

Tanken är pendlarparkeringarna vid nuvarande bussterminal kommer användas för detta lokaliseringsalternativ. Det finns ett behov av att utöka antalet platser på pendlarparkeringen för att möta framtida behov. Till och från bytespunkten saknas sammanhängande gång- och cykelnät.

Lokaliseringssalternativ leder till gena körvägar och restidsmålet nås.

6.3 Lokaliseringssalternativ 3 – OKQ8

Åtgärderna i lokaliseringssalternativ 3 har låg måluppfyllelse. Den kan inte fungera som en gemensam bytespunkt för alla linjer då expressbussen inte gör avsteg från huvudväg. Platsen anses var trygg eftersom det finns service i närheten och det finns förutsättningar för att bygga en trafiksäkermiljö runt bytespunkten. Kollektivtrafiken är tvungen att svänga av från huvudvägen vilket leder till att restiden inte upplevs som snabb och restidsmålet nås inte. En ny pendlarparkering för bil och cykel behöver anläggas.

6.4 Lokaliseringssalternativ 4 – OKQ8 rastplats väg 288

Åtgärderna i lokaliseringssalternativ 4 når delvis måluppfyllnaden. Det finns inte tillräckligt med yta för att få till en bytespunkt på båda sidor av vägen. Svårt att dra om nuvarande väg på grund av plankorsningen och klockstapelns lokalisering. Bytespunkten ska inte försvåra för OKQ8s verksamhet och inte ett hinder för tungtrafik. Yta saknas och stora svårigheter att få till en trafiksäker miljö för de oskyddade trafikanterna. I närhet av platsen finns service men det finns inte förutsättningar för att bygga en trafiksäkermiljö runt bytespunkten för oskyddade trafikanter. En ny pendlarparkering för bil och cykel behöver anläggas och det finns förutsättningar för det. Omkring lokaliseringssalternativet finns stor risk för översvämning och stark misstanke om förorenad mark. Saknas ett sammanhängande gång- och cykelvägnät till bytespunkten

6.5 Lokaliseringssalternativ 5 – Skäffthammars kyrka

Åtgärderna i lokaliseringssalternativ 5 når till stor del måluppfyllelsen. Samtliga linjer kan angöra bytespunkten vilket leder till enkla och smidiga kombinationsresor mellan buss, cykel och bil. Bytespunkten anses vara attraktiv och trygg eftersom det finns en närhet till centrum, verksamheter och lokalisering i mitten av tätorten. Gestaltning av platsen behöver ses över.

Det finns i dagsläget en informell pendlarparkering och detta behövs ses över av Östhammars kommun. Det finns även ett behov att utöka pendlarparkeringen. Idag finns en gång- och cykelpassagen men det saknas ett sammanhängande gång- och cykelvägnät till bytespunkten. Om det ska möjligt att lokalisera bytespunkten behöver Östhammars kommun ändra detaljplanen för området.

6.6 Summerande utvärdering

Utvärderingen ovan visar bland annat på att inget av alternativen fyller måluppfyllnaden fullt ut. En anledning kan vara att samhället i Gimo huvudsakligen är beläget väster om väg 288. Enligt Region Uppsalas riktlinjer ska busstrafiken hålla sig till de stora vägarna och undvika att avvika från vägen i så stor utsträckning som möjligt. Det blir med andra ord en tydlig konflikt mellan olika strategier och mål. Däremot finns det en stor vinning i att flytta ut bytespunkten till en annan plats som i huvudsak skapar en tryggare och tillgängligare bytespunkt och som i sin tur även kommer att skapa en mer attraktiv bytespunkt. Alla alternativ förutsätter att Region Uppsala, Östhammars kommun, Trafikverket arbetar strategiskt och effektivt med den övriga fysiska planeringen intill bytespunkten, bland annat kan det handla om att knyta samman befintliga gång- och cykelförbindelser med nya som kommer från bytespunkten.

[Forma inriktning och rekommendera åtgärder]

6. Inriktningen

Region Uppsala arbetar vidare för att få tillstånd bytespunkten och dess funktioner vid Skäfthammars kyrka tillsammans med Östhammars kommun och Trafikverket. Under förutsättning att Östhammars kommun förändrar detaljplanen för lokaliseringalternativet Skäfthammars kyrka.

7. Rekommenderade åtgärder

Tabell 6: Beskrivning av de rekommenderade åtgärderna

Nr	Åtgärd som studerats och bedömts	Problem/brist/behov som hanteras	Steg enligt fyrstegsprincipen	Relevans måluppfyllelse enligt målen i Förstå situationen (Låg/Medel/Hög)	Bedömning genomförbarhet	Gå vidare Ja/Nej	Kommentar Allmän kommentar samt motiv till bortsortering om Nej
1	Ny lokalisering av bytespunkt vid Skäfthammar kyrka	Tillgänglighet, trafikering	4	Hög	Medel	Ja	Möjliggör angöring för expressbussen 775. Närhet till centrum och verksamhet.
1.	Gestaltning	Tillgänglighet, trygghet, kundmiljö	3	Hög	Lätt	Ja	För att skapa en attraktiv och effektiv bytespunkt.
2	Uppgradering av hållplatsutrustning och belysning	Tillgänglighet, trygghet, kundmiljö	2	Hög	Lätt	Ja	Öka kundmiljön och tryggheten.
4.	God cykelbarhet till bytespunkten från alla väderstreck	Tillgänglighet, trafiksäkerhet	4	Hög	Lätt	Ja	Idag saknas ett helhetstänkt kringcykelvägnät/cykelbarheten inom orten.
5.	Öppna upp för verksamhet/väntlokal	Trygghet, kundmiljö	4	Låg	Svår	Nej	Östhammars kommun har gjort en bedömning att ingen aktör i dagsläget vill etablera en verksamhet intill bytespunkten.
6.	Pendelparkering	Tillgänglighet, ökat kombinationsresande	4	Hög	Medel	Ja	Beror på Östhammars kommuns prioritering

8. Medverkande kompetenser och personer

Nedan presenteras de kompetenser och personer som har medverkat i åtgärdsvalsstudien Bytespunkt Gimo.

Catrin Alvinder, Region Uppsala
Gabriella Canas, Region Uppsala
My Larsson, Region Uppsala
Emma Hammarbäck, Region Uppsala
Thomas Hallberg, Region Uppsala
Cecilia Carlqvist, Region Uppsala
Ida Eklöf, Östhammars kommun
Marie Berggren, Östhammars kommun
Martin Lindblad, Östhammars kommun
Ivan Andic, Trafikverket
Sandra Olsson, Trafikverket
Roger Pettersson, Trafikverket

9. Bilagor

Avsiktsförklaring – objekt väg 288 Gimo-Börstil, TRV 2018/44253, 2018-04-20

10. Referenser

Region Uppsala (2017) Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län.

Region Uppsala (2016) Regionalt trafikförsörjningsprogram.

Region Uppsala (2019) Hållplatshandboken.

Region Uppsala (2017) Länsplan för regional transportinfrastruktur i Uppsala län

Region Uppsala (2017) Regional cykelstrategi för Uppsala län

Östhammars kommun (2016) Översiktsplan

Östhammars kommun (2016) Gång-och cykelvägsplan

SCB

Trafikverket (2015). Åtgärdsvalsstudier – nytt steg i planering av transportlösningar,Handledning.
Publikationsnummer: 2015:171

Trafikverket (2015). Åtgärdsvalsstudie Väg 288, sträckan Gimo Börstil. Diarienummer: TRV 2014/7484

11. Kvalitetsgranskning

Genomförd:	Ja ☒	Nej ☐	Datum: 2020-02-28
Utförd av:	Stefan Adolfsson		

2/3-20

Datum och underskrift av kvalitetsgranskare

12. Avslut av studie

2/3-20

Datum och underskrift av ansvarig för genomförande av åtgärdsvalsstudien

2/3-20

Godkänd - datum och underskrift av chef

Okq8-läget

Fördelar

- Finns en mack i närheten. UL-ombud?
- Kommunen äger (delvis) marken.
- Busshållplatsen ligger närmre bostadsområden, d.v.s. att den kanske kommer upplevas som trygg då fler ser den.
- Befintlig in/utfart finns

Nackdelar

- Regelverk kring mack?
- Kommunen äger inte hela planområdet.
- Buller?
- Semi lågpunkt
- Ledningsrätt?

Skäfthammar kyrka-läget

Fördelar

- Inga (färre) grannar
- Ligger nära andra samhällsfunktioner, ex kyrka, bidra till trygghet.
- Större yta att arbeta med d.v.s. större flexibilitet i vart saker kan placeras

Nackdelar

- Nära statlig väg, in-utfarter behövs.
- Utökat nybyggnadsförbud?
- Semi lågpunkt
- Servitut?
- Kommunen äger inte marken

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Bilaga: Uppskattad tidsbudget för detaljplan för Bytesplats Gimo

Planarkitekt

Arbetsmoment	Tidsbudget
Uppstart	22 h
Behovsbedömning	3
Platsbesök	2
Uppstartsmöten internt med avstämning och diskussion med sakkunniga	5
Möte med konsulter	5
Granskning av orderbekräftelse för utredningar	3
Granskning av utredningar	5

Samråd	100 h
Granskning av samrådshandlingar – plankarta, planbeskrivning, genomförandebeskrivning	95
Samrådsmöte	5

Granskning	25 h
Granskning av planhandlingar till granskningskedet	20
Framtagande av samrådsredogörelse	5
Avstämningsmöte med konsulter	0

Antagande	15 h
Framtagande av granskningsutlåtande	5

Eventuellt omarbete förslaget inför antagandet	10
--	----

Summa	162 h
<i>Timpris: 1000 kr/h</i>	
<i>Budgeterad kostnad: 48 000 kr</i>	162000

Övriga tjänstemän som deltar i arbetet

Planchef	10 h
<i>Timpris: 1200 kr/h</i>	
<i>Budgeterad kostnad: 12 000 kr</i>	
Planassistent/registrator	
<i>Timpris: 800 kr/h</i>	
<i>Budgeterad kostnad: 32 000 kr</i>	
Miljöskunniga	15 h
<i>Timpris: 1000 kr/h</i>	
<i>Budgeterad kostnad: 15 000</i>	
Summa	25 h
<i>Budgeterad kostnad 54 000 kr</i>	22000

Totalkostnad

184 000 kr

Kostnad vid planstart (50 %): 92 000 kr
Kostnad vid granskning (25 %): 46 000 kr
Kostnad vid antagande (25 %): 46 000 kr

Bygg- och Miljönämnden

Från: Bretan Agnete C <agnete.c.bretan@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 20 september 2019 13:12
Till: Bygg- och Miljönämnden
Kopia: Trafikverket Eskilstuna; registrator@lm.se
Ämne: Samrådsyttrande Detaljplan för Snesslinge 12:126
Bifogade filer: Samrådsyttrande(11547810).pdf

Öppningsdatum: 2019-09-20 13:12 Bygg- och Miljönämnden	
2019-09-20	
Dnr	Öpi

Här kommer Länsstyrelsens yttrande i ärende med kommunens diarienummer BMN-2017-596 och Länsstyrelsens dnr 402-5433-2019.

Länsstyrelsen Uppsala län
Agnete Bretan
Planhandläggare
Telefon: 010-2233426

Mobiltelefon/SMS: ditt mobilnummer
E-post: agnete.c.bretan@lansstyrelsen.se

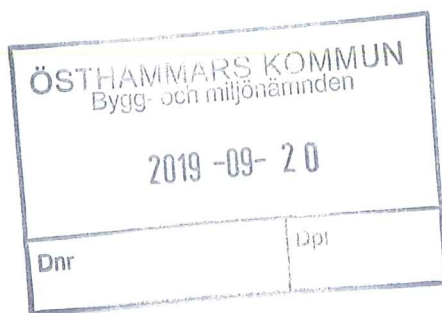
Postadress: 751 86 Uppsala
Besöksadress: Bäverns gränd 17

Webb: www.lansstyrelsen.se/uppsala
Facebook: www.facebook.com/Lansstyrelsen.Uppsala.lan
Twitter: www.twitter.com/uppsalalst
Instagram: <https://www.instagram.com/uppsalalst/>
För information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Agnete Bretan
Planhandläggare
010-2233426
agnete.c.bretan@lansstyrelsen.se

Yttrande

1(6)

2019-09-20

402-5433-2019

Östhammars kommun
byggochmiljo@osthammar.se

Samråd om detaljplan för Snesslinge 12:126, Östhammars kommun, Uppsala län

Redogörelse för ärendet

Kommunen har översänt rubricerat detaljplaneförslag för samråd enligt 5 kap. 14 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL

Syftet med planförslaget

Syftet med detaljplanen är att planera för 18 stycken fastigheter för villabebyggelse. Området är 5,2 ha stort och består idag av oexploaterad skog. Fastigheten österut, Snesslinge 12:225 mfl., är också fråga för detaljplanering samtidigt som aktuell plan.

Överensstämmelse med översiktsplanen

Kommunen har gjort bedömningen att markanvändningen överensstämmer med översiktsplan 2016 (ÖP) och dess intentioner för området. I Länsstyrelsens yttrande inför behovsbedömning om betydande miljöpåverkan år 2017 (se nedan) var bedömningen att området låg inom det som på kartan tillhörande översiktsplanen benämndes som BT-tätbebyggt område med utveckling av blandad bebyggelse. Kommunen har sedan dess aktualitetsförklarat översiktsplanen från 2016 (Aktualitetsförklaring 2019, KS 2019-190). I aktualitetsförklaringen uppger kommunen att förslagen för framtida mark- och vattenanvändning inte kan anses vara aktuell och inte går att använda vid detaljplan- eller bygglovshantering (sid. 15). Däremot är översiktsplanen aktuell avseende beskrivningarna hur lagen ser på prövning av ny bebyggelse och hur kommunen tillämpar dessa lagar. Länsstyrelsen har i granskningsyttrandet till översiktsplan 2016 bland annat synpunkter relaterade till MKN vatten samt dricksvattenförsörjning (dnr: 401-3416-16).

Då kommunens aktualitetsförklaring av ÖP 2016 från 2019 ger en otydlig status för ÖP 2016 och med beaktande av vad Länsstyrelsen framförde i sitt granskningsyttrande till Översiktsplan 2016, anser Länsstyrelsen att ett utökat förfarande enligt 5 kap. 7 §, PBL ska tillämpas i detta detaljplanearbete.

Behovsbedömning

I Länsstyrelsens yttrande i samråd om behovsbedömning som lämnades 13 juni 2017 (dnr: 402-3163-17) delade Länsstyrelsen kommunens bedömning att aktuell exploatering inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 § miljöbalken (MB).

Övergripande synpunkter.

Den här detaljplanen samt intilliggande fastighet Snesslinge 12:225 är två oexploaterade naturområden som planeras för bostadsbebyggelse. Det måste antas att det sammantaget kan bli en större påverkan på naturvärden och andra konsekvenser för till exempel vatten- och avloppsfrågor, dagvatten och miljö kvalitetsnormer än om endast en av dessa områden exploateras. Det finns såtillvida en risk för kumulativa effekter som måste tas med i beräkningen. Kommunen bör till granskningsskedet genomföra en sammanvägd bedömning över ett större geografiskt område än det enskilda detaljplaneområdet och redogöra för hur den aktuella detaljplanens genomförande tillsammans med kommande detaljplaner påverkar ovan nämnda sakområden.

Frågor som bevakas av Länsstyrelsen enligt 11 kap 10 § PBL

Riksintressen

4 kap. 4 § MB

Planområdet ligger inom ett kustområde av riksintresse enligt 4 kap 1 och 4 § § MB. Då fastigheten Snesslinge 12:126 delvis är omgärdad av annan bebyggelse samt en väg bedömer Länsstyrelsen att lokaliseringen av ny bebyggelse kan vara möjlig utifrån riksintresset enligt 4 kap 4 § miljöbalken.

4 kap. 1 § punkt 2 MB

Enligt 4 kap 1 § punkt 2 miljöbalken får exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdets natur- och kulturvärden. I yttrandet om samråd för behovsbedömning (dnr: 402-3163-17) påpekade Länsstyrelsen att en naturvärdesinventering måste göras för att kunna bedöma detta. I naturvärdesinventeringen (Naturvärdesinventering av fastighet Snesslinge 12:126, 2017) redovisas områden inom planområdet med olika skyddsklass kopplade till dess naturvärden. De områden med högst biotopvärden (Klass 2) har dels beteckningen NATUR inom planområdet eller så ligger det utanför aktuell detaljplan. Ytterligare ett större område med naturvärden enligt klass 3 är planerat som NATUR. Det finns dock ett område med Hällmarksskog klassat med påtagligt naturvärde (Nr 9) där exploatering är möjlig enligt detaljplanen. Naturvärdesinventeringen påtalar dock att det kan var gynnsamt för grova tallar och aspar att de friställs men att alla bärande buskar och träd lämnas. Detaljplanen har anpassats efter resultaten från naturvärdesinventeringen och de mest värdefulla naturområdena förbli naturmark.

Det är också positivt att det finns ett trädfällningsförbud för träd större än 15 cm en meter över marknivån och att kommunen begränsar hur stor del av fastighetsytan får hårdgöras. Att fastigheterna i sig blir stora och andel hårdgjord yta per fastighet begränsas är dock ingen garanti för att vegetation som är mest betydelsefull för den biologiska mångfalden kommer att bevaras på tomtmark.

Trots den här naturvärdesinventeringen har avverkning redan påbörjats. Om detaljplanen mot förmodan inte antas så har ett stort område kalavverkats i förtid. Länsstyrelsen hade förelagt försiktighetsåtgärder vid avverkning (dnr 525-6936-17). Körskador vid avverkningen skulle undvikas (föreläggande punkt 3). På flygfotot (Googlemaps 2019) syns det djupa körspår i centrala/östra delen av

2019-09-20

402-5433-2019

området. Platser med värdefull vegetation kan ha förstörts. Enligt planbeskrivningen (miljökonsekvenser) skulle en utglesning ske. Denna utglesningen har varit mycket kraftig och mer naturhänsyn, att spara flera träd och naturmiljöer, hade varit lämplig för att bevara naturvärdena i området. De större områden som enligt planen ska förbli naturmark har sparats, däremot har den gröna korridoren (4 meter bredd), naturmark som ska säkerställa en passage genom området och fungera som en förbindelse med naturområden norr och söder om planområdet, försvunnit vid avverkningen. Det är viktigt att en ny ekologisk funktionell grönstruktur upprättas, genom t.ex. plantering av nya träd, som kan verka som en passage genom området. Största möjliga hänsyn ska fortsättningsvis tas till de fridlysta arterna i området (se mer under rubrik ”Artskydd” sid. 5).

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Vatten-och avlopp

Området berörs av lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), kommunen har således en skyldighet att tillse en lösning för avlopps- och vattenförsörjning. Detaljplanen har ett villkor om att bygglov inte får ges innan gemensam vatten- och avloppsanläggning är utbyggd. Avloppshanteringen visar inte om en efterrening kommer att ske såsom presenteras för detaljplan för Snesslingen 12:225, där detta ger lägre utsläpp till recipient. Detta är något som kommunen bör inkludera för området för att minimera påverkan på Öresundsgrepen som idag inte uppnår god kemisk status samt har måttlig ekologisk status.

Dagvatten

Dagvattenhantering bör ingå i kommunens ansvar för att säkerställa att miljö kvalitetsnormer inte försämrats. Exempelvis bör inte biltvättning ske med infiltration i mark eller dike. Det skulle kunna leda till att föroreningar kommer ut i havet eller andra recipienter. Det framgår inte av handlingarna om biltvätt och avfettning ingår i beräkningen.

Hälsa och säkerhet

Dricksvatten

Kommunen har i bilagor till ÖP 2016 påpekat att tillgången på grundvatten begränsar bebyggelsemöjligheterna i områdena Ladsjär och Skatudden (sid 60). Länsstyrelsen tolkar det som att aktuellt område ingår i det området. Vattenmängden i den brunn som avses försörja det nya området med dricksvatten ser ut att vara av tillräcklig kapacitet. Det som framgår av underlaget är en samlad bedömningen som är baserad på en teoretisk utvärdering. Vid borrning av vattenbrunnar i kustnära områden finns risken för saltvatteninträngning vid stora uttag, dvs. om brunnen är underdimensionerad. Ytterligare faktorer som bör beaktas är om det kommer att bli fler år med torka. Risken för saltvatteninträngning ökar även med detta förutom att vattenmängden kanske inte blir tillräcklig för att försörja området. Vid en utvidgning av områden med egna vattenanläggningar bör det genomföras en riskbedömning utifrån områdets möjlighet att förse området med vatten även vid flera års torka. Alternativet i framtiden kan bli att området måste försörjas med att rena vatten från havet.

Klimatanpassning

Risk för översvämning från skyfall – lågpunktskartering

I ett framtida klimat ökar temperaturen och perioderna av varmare väder blir längre och det finns det risk för både perioder med torra samt kraftiga regn. (se ovan om dricksvatten). Årsmedelnederbörden ökar successivt om än med stor variation mellan åren. Vintern visar den tydligaste nederbördsökningen. Även den intensiva korttidsnederbörden, skyfall, förväntas öka (Framtidsklimat i Uppsala län, SMHI 2015). Enligt Länsstyrelsens lågpunktskartering finns det risk för höga nivåer med vatten vid skyfall inom planområdet. De områden som riskerar att drabbas mest av kraftiga regn bör ha ett system för avledning eller uppsamling av vatten. Översvämningsrisken från skyfall går aldrig helt att undvika. Enligt Boverket bör samhällsfunktioner och bebyggelse av mindre vikt som ett minimum planläggas så att den årliga sannolikheten för att bebyggelsen tar skada vid översvämning är mindre än 1/100. Detta är alltså samma utgångspunkt som för ny sammanhållen bebyggelse och samhällsviktig verksamhet. Effekten av ett förändrat klimat under bebyggelsens förväntade livslängd behöver beaktas (Utgångspunkter för bedömning översvämningsrisk, Boverket 2018).

Vid risk för höga vattennivåer kan åtgärder regleras i detaljplanen. I 4 kap. 12 § PBL ges det möjlighet för kommunen att i detaljplan bestämma krav på skyddsåtgärder för att motverka negativa konsekvenser av en översvämning. Detta med hänsyn till det allmänna kravet i 2 kap. PBL på att bebyggelse och byggnadsverk ska lokaliseras till mark som är lämplig med hänsyn till risken för översvämning m.m. Dessa bestämmelser används för att säkerställa att det är möjligt att vidta skyddsåtgärder som är nödvändiga för att ett markområde ska bli lämpligt att bebygga. Kommunen bör därför överväga möjligheten att komplettera plankartan med planbestämmelser som gör det möjligt att vidta skyddsåtgärder som är nödvändiga för att motverka negativa konsekvenser av en översvämning.

Strandskydd

För att kunna upphäva strandskyddet i detaljplan krävs att det finns särskilda skäl enligt 7 kap. 18c § miljöbalken (MB) samt att intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset. Länsstyrelsen instämmer med kommunen att kriteriet i 7 kap. 18c § p. 2 MB är tillämpligt (dvs. att området genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen). Länsstyrelsen anser att det område med strandskydd som upphävs inte är avgörande för att tillgodose strandskyddets syften.

Övriga synpunkter .

Ekosystemtjänster

Två intilliggande naturområden planeras för exploatering med bostäder. Delar av dessa områden planläggs som NATUR i detaljplanen. Förutom de naturvärdesinventeringar som är gjorda beskrivs till viss del vilka arter och värden som finns i planbeskrivningen.

2019-09-20

402-5433-2019

Förutom detta kan även med fördel en beskrivning av vilka ekosystemtjänster växtligheten som bevaras kan bidra med tillfogas planbeskrivningen. Till exempel kan gamla träd och befintlig vegetation ha stor betydelse för biologisk mångfald, ge skugga och förbättra lokalklimat. Ett stort träd kan till exempel ta hand om 100 gånger mer vatten än ett litet, nyplanterat träd.

Vattenverksamhet

Enligt planhandlingarna ligger planområdet inom ett skogsområde med varierande karaktär. Åtgärder som görs inom ett vattenområde är vattenverksamhet. Definitionen på ett vattenområde är det område som står under vatten vid högsta förutsebara vattenstånd, det vill säga ett 100-års flöde. Det innebär att arbeten som planeras i områden som beskrivs som fuktig blandskog och blandsumpskog kan vara vattenverksamhet. Exempel på åtgärder som är vattenverksamhet är grävning eller utfyllnad i ett vattenområde, kulvertering eller flytt av vattendrag/diken, markavvattning samt bortledning av grundvatten. Vattenverksamhet är en tillståndspliktig verksamhet. Tillstånd för vattenverksamhet söks hos Mark- och miljödomstolen i Nacka tingsrätt. Vissa mindre åtgärder kan anmälas till Länsstyrelsen.

I de fall en avvattning av marken krävs för att varaktigt förbättra fastighetens lämplighet för en viss åtgärd t.ex. bebyggelse kan det röra sig om en markavvattning. I Uppsala län råder markavvattningsförbud. Dispens från markavvattningsförbudet samt tillstånd till markavvattning söks hos Länsstyrelsen.

Artskydd

Länsstyrelsen upplyser om att det finns fridlysta arter inom planområdet. Fridlysningen enligt 7 § artskyddsförordningen innebär att det är förbjudet att avsiktligt plocka, samla in, skära av, dra upp med rötterna eller förstöra växter i deras naturliga utbredningsområde i naturen. Förbudet gäller alla stadier i växternas biologiska cykel.

Eftersom fridlysta arter berörs trots anpassningar av den planerade exploateringen och det uppstår kumulativa effekter vid förlust av livsmiljöer anser Länsstyrelsen att hänsyn ska tas till de höga naturvärdena vid genomförandet av planen.

Följande ska framgå av planhandlingarnas genomförandebeskrivning:

- De befintliga växtplatserna av fridlysta och skyddsvärda arter ska i möjligaste mån bevaras och vid grävarbeten för exempelvis ledningar bör det översta jordlagret med grässvål tas av och läggas tillbaka överst med ursprunglig sida uppåt.
- Under byggskedet ska upplagsplatser och andra arbetsområden placeras på tåliga ytor utanför naturmark med förekomst av fridlysta växter.
- Med hänsyn till fågellivet i området ska avverkning av träd inte utföras under häckningssäsong.
- Åtgärder ska vidtas för att minimera risk för slitage och plockning av orkidéer, i synnerhet guckusko, av närboende. Informationsskyltar ska

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

6(6)

2019-09-20

402-5433-2019

ställas upp som upplyser om förbud enligt 7 och 8 §§
artskyddsförordningen.

Elektroniska kommunikationer

Elektroniska kommunikationer är ett allmänt intresse enligt 2 kap. PBL 2010:900. Länsstyrelsen anser att det allmänna intresset elektroniska kommunikationer bör beaktas tydligare i planen. Det bör undersökas vilka möjligheter som finns att ansluta nya bostäder och verksamheter med minst 100 Mbit/s i hastighet enligt det nationella målet.

Det nationella målet är att år 2020 ska 90 procent av Sveriges befolkning och verksamheter ha tillgång till en bredbandsuppkoppling om 100 Mbit/s. I praktiken innebär det att bostadshus och verksamheter bör försörjas med fiber eller uppgraderat kabel-tv nät som är de teknikerna som kan leverera 100 Mbit/s. Adsl klarar inte det uppsatta målet. Trådlösa kommunikationer kan inte heller leverera den typen av bandbredd med önskvärd tillförlitlighet. Boverket har på regeringens uppdrag tagit fram en vägledning angående infrastruktur för elektroniska kommunikationer i planeringen (Elektroniska kommunikationer i planeringen, M2009/4802/A, Boverket 2010).

De som medverkat i beslutet

Chef för Plan- och bostadsenheten Annika Israelsson har beslutat i detta ärende. Planhandläggare Agnete Bretan har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också naturvårdshandläggare Sonja Preuss, miljöskyddshandläggare Sofie Viksten, vattenskyddshandläggare Jan Eckhéll, vattenhandläggare Helena Holmberg, Gunilla Lindgren handläggare miljöstrategi medverkat.

Ärendet har hanterats med digital signering och har därför inga underskrifter.

SÄNDLISTA

Trafikverket Region Öst, eskilstuna@trafikverket.se

Lantmäteriet, registrator@lm.se

2019-09-20

Bygg- och Miljönämnden

Från: Bretan Agnete C <agnete.c.bretan@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 20 september 2019 13:12
Till: Bygg- och Miljönämnden
Kopia: Trafikverket Eskilstuna; registrator@lm.se
Ämne: Samrådsyttrande Detaljplan för område nordväst om Stenfjärden inom fastigheten Snesslinge 12:225 m.fl.
Bifogade filer: Samrådsyttrande(11544868).pdf

Dnr

Dpl

Här kommer Länsstyrelsens yttrande i ärende med kommunens diarienummer BMN-2018-8 och Länsstyrelsens dnr 402-5420-2019.

Länsstyrelsen Uppsala län
Agnete Bretan
Planhandläggare
Telefon: 010-2233426

Mobiltelefon/SMS: ditt mobilnummer
E-post: agnete.c.bretan@lansstyrelsen.se

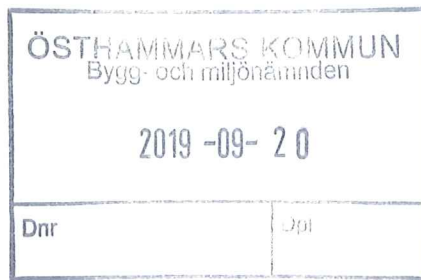
Postadress: 751 86 Uppsala
Besöksadress: Bäverns gränd 17

Webb: www.lansstyrelsen.se/upsala
Facebook: www.facebook.com/Lansstyrelsen.Uppsala.lan
Twitter: www.twitter.com/upsalalst
Instagram: <https://www.instagram.com/upsalalst/>
För information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Agnete Bretan
Planhandläggare
010-2233426
agnete.c.bretan@lansstyrelsen.se

Yttrande

1(6)

2019-09-20

402-5420-2019

Östhammars kommun
byggochmiljo@osthammar.se

Samråd om detaljplan för område nordväst om Stenfjärden inom fastigheten Snesslinge 12:225 m. fl. Östhammars kommun, Uppsala län

Redogörelse för ärendet

Kommunen har översänt rubricerat detaljplaneförslag för samråd enligt 5 kap. 14 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Syftet med planförslaget

Syftet med detaljplanen är att anvisa mark för ny bostadsbebyggelse inom ett område i nära anslutning till Stenskärsområdet. Det är idag ett oexploaterat naturområde. Den nu upprättade planen möjliggör 10 nya fastigheter för småhus och området kommer att inrymma totalt 12 småhusfastigheter. Det är inte detaljplanelagt sedan tidigare men gränsar till detaljplan i nordost samt pågående detaljplanearbete i nordväst på fastigheten Snesslinge 12:126.

Överensstämmelse med översiktsplanen

Kommunen har gjort bedömningen att markanvändningen delvis överensstämmer med översiktsplanens (ÖP 2016) intentioner för området då den södra delen i detaljplanen som ingår i värdeområdet för natur, fritid -och kulturlandskap, fortsatt kommer vara planlagt som natur. I Länsstyrelsens yttrande i samråd om betydande miljöpåverkan 2018 (dnr: 402-904-18 se nedan) gjorde Länsstyrelsen och kommunen olika bedömningar huruvida markanvändningen hade stöd i ÖP. Kommunen bedömde att området låg inom det som på kartan tillhörande översiktsplanen benämndes som BT, tätbebyggt område med utveckling av blandad bebyggelse. Länsstyrelsen tolkade kommunens karta som att området runt Stenfjärden är utpekad som Särskilda värdeområden -N – värdeområde för natur, fritid och kulturlandskap. Kommunen aktualitetsförklarade ÖP 2016 i april 2019 (Aktualitetsförklaring 2019, KS 2019-190). I aktualitetsförklaringen uppger kommunen att förslagen för framtida mark- och vattenanvändning inte kan anses vara aktuell och inte går att använda vid detaljplan- eller bygglovshantering (sid 15). Däremot är översiktsplanen aktuell avseende beskrivningarna hur lagen ser på prövning av ny bebyggelse och hur kommunen tillämpar dessa lagar. Kommunens översiktsplan från 2016 får genom aktualitetsförklaringen en otydlig status

Länsstyrelsen har i granskningsyttrandet till översiktsplan 2016 bland annat synpunkter relaterade till MKN vatten samt dricksvattenförsörjning (dnr 401-3416-16).

Då kommunens aktualitetsförklaring av ÖP 2016 från 2019 ger en otydlig status för ÖP 2016 och med beaktande av vad Länsstyrelsen framförde i sitt granskningsyttrande till

Översiktsplan 2016, anser Länsstyrelsen att ett utökat förfarande enligt 5 kap. 7 §, PBL ska tillämpas i detta detaljplanearbete.

Behovsbedömning

I Länsstyrelsens yttrande i samråd om behovsbedömning, som lämnades den 21 mars 2018 (dnr: 402-904-18), framfördes att underlaget som kommunen tillhandahöll för att göra en bedömning om betydande miljöpåverkan inte var tillfredsställande.

Länsstyrelsen efterfrågade underlag främst i frågorna som rörde naturvärden, artskydd, vatten och avlopp. Kommunen har till samrådsskedet för aktuell detaljplan tagit fram dessa underlag och Länsstyrelsen bedömer i likhet med kommunen att ett genomförande av detaljplanen inte medför betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 11 § miljöbalken (MB) och att en miljöbedömning enligt 6 kap. 11 – 6 kap. 18 §§ MB inte krävs.

Övergripande synpunkter.

Den här detaljplanen samt intilliggande fastighet Snesslinge 12:126 är två oexploaterade naturområden som planeras för bostadsbebyggelse. Det måste antas att det sammanlagt kan bli en större påverkan på naturvärden och andra konsekvenser för till exempel vatten- och avloppsfrågor, dagvatten och miljökvalitetsnormer än om endast ett av dessa områden exploateras. Det finns såtillvida en risk för kumulativa effekter som måste tas med i beräkningen. Kommunen bör till granskningskedet genomföra en sammanvägd bedömning över ett större geografiskt område än det enskilda detaljplaneområdet och redogöra för hur den aktuella detaljplanens genomförande tillsammans med kommande detaljplaner påverkar ovan nämnda sakområden.

Frågor som bevakas av Länsstyrelsen enligt 11 kap 10 § PBL

Riksintressen

4 kap. 4 § MB

Planområdet ligger inom ett kustområde av riksintresse enligt 4 kap. 1 och 4 §§ MB. Då fastigheten Snesslinge 12:225 delvis är omgärdad av annan bebyggelse samt en väg bedömer Länsstyrelsen att lokaliseringen av ny bebyggelse kan vara möjlig utifrån riksintresset enligt 4 kap. 4 § MB.

4 kap. 1 § punkt 2 MB

Det är positivt att detaljplanen har anpassats efter resultaten från naturvärdesinventeringen, att de mest värdefulla naturområdena förbli naturmark, och att en utredning har gjorts för att bedöma bevarande status på de fridlysta arter i området. Det är också positivt att det finns ett trädfällningsförbud för träd större än 15 cm en meter över marknivån och att kommunen begränsar hur stor del av fastighetsytan får hårdgöras. Att fastigheterna i sig blir stora och andel hårdgjord yta per fastighet begränsas är dock ingen garanti för att vegetation som är mest betydelsefull för den biologiska mångfalden kommer att bevaras på tomtmark.

Länsstyrelsen noterar att frågan, som lyftes i samrådsyttrande över behovsbedömningen den 21 mars 2018, beträffande områdets ekosystemtjänster kopplat

till Stenfjärdens våtmarksområden och dess utflöde mot Stenskärsviken, inte har behandlats (se vidare under rubrik ekosystemstjänster).

Länsstyrelsen upplyser om att orkidéerna Guckusko och Gulyxne är fridlysta enligt 7 § artskyddsförordningen (2007:845) och inte 8§ som det anges i planbeskrivningen (2019-07-10). Fridlysningen enligt 7 § artskyddsförordningen innebär att det är förbjudet att avsiktligt plocka, samla in, skära av, dra upp med rötterna eller förstöra växter i deras naturliga utbredningsområde i naturen. Förbudet gäller alla stadier i växternas biologiska cykel. Planbeskrivningen behöver därför justeras i detta hänseende.

Länsstyrelsen delar bedömningen att den gynnsamma bevarande status för de fridlysta arterna som har utretts i naturföretagets PM 2019-05-23 troligen inte kommer att påverkas negativt av planens nuvarande utformning. Länsstyrelsen gör därför bedömningen utifrån vad som nu är känt att planen kan därför genomföras utan att dispens från artskyddsförordningen behövs. Trots detta ska störst möjliga hänsyn tas till de fridlysta arterna i området (se mer under rubriken ”Artskydd” sid. 5).

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Vatten och avlopp

Då området i sin helhet (även utanför denna detaljplan) expanderar så gör Länsstyrelsen bedömningen att Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) ska tillämpas och att kommunen således har en skyldighet att tillgodose behovet av avlopps- och vattenförsörjning. Avloppshanteringen enligt PM (påverkan av avlopp och dagvatten) visar att en efterrening ger lägre utsläpp till recipient. Detta bör kommunen inkludera som ett måste för området (Dag-/markvattenhantering – avloppssystem 2019-04-29).

Dagvatten

Dagvattenhantering bör ingå i kommunens ansvar för att säkerställa att miljö kvalitetsnormer inte försämrats. Exempelvis bör inte biltvättning ske med infiltration i mark eller dike. Det skulle kunna leda till att föroreningar kommer ut i havet eller andra recipienter. Beräkningarna enligt StormTac visar inte om biltvätt och avfettning ingår i beräkningen.

Hälsa och säkerhet

Dricksvatten

Vattenmängden i den brunn som avses försörja det nya området med dricksvatten ser ut att vara av tillräcklig kapacitet. Att borra vattenbrunnar i kustnära områden riskerar saltvatteninträngning vid stora uttag, dvs. om brunnen är underdimensionerad. Ytterligare faktorer som bör beaktas är om det kommer att bli fler år med torka. Vid torka kan vattenmängden riskera att inte bli tillräcklig för att försörja området samtidigt som risken för saltvatteninträngning ökar. Vid en utvidgning av områden med egna vattenanläggningar bör det genomföras en riskbedömning utifrån möjligheten att förse området med vatten även vid flera års torka. Alternativet i framtiden kan bli att området måste försörjas med att rena vatten från havet.

Risk för översvämning från skyfall – lågpunktskartering

I ett framtida klimat ökar temperaturen och perioderna av varmare väder blir längre och det finns det risk för både perioder med torka samt kraftiga regn. (se ovan om dricksvatten). Årsmedelnederbörden ökar successivt om än med stor variation mellan åren. Vintern visar den tydligaste nederbördsökningen. Även den intensiva korttidsnederbörden, skyfall, förväntas öka (Framtidsklimat i Uppsala län, SMHI 2015). Enligt Länsstyrelsens lågpunktskartering finns det risk för höga nivåer med vatten vid skyfall inom planområdet. De områden som riskerar att drabbas mest av kraftiga regn bör ha ett system för avledning eller uppsamling av vatten. Översvämningsrisken från skyfall går aldrig helt att undvika. Enligt Boverket bör samhällsfunktioner och bebyggelse av mindre vikt som ett minimum planläggas så att den årliga sannolikheten för att bebyggelsen tar skada vid översvämning är mindre än 1/100. Detta är alltså samma utgångspunkt som för ny sammanhållen bebyggelse och samhällsviktig verksamhet. Effekten av ett förändrat klimat under bebyggelsens förväntade livslängd behöver beaktas (Utgångspunkter för bedömning översvämningsrisk, Boverket 2018).

Vid risk för höga vattennivåer kan åtgärder regleras i detaljplanen. I 4 kap. 12 § PBL ges det möjlighet för kommunen att i detaljplan bestämma krav på skyddsåtgärder för att motverka negativa konsekvenser av en översvämning. Detta med hänsyn till det allmänna kravet i 2 kap. PBL på att bebyggelse och byggnadsverk ska lokaliseras till mark som är lämplig med hänsyn till risken för översvämning m.m. Dessa bestämmelser används för att säkerställa att det är möjligt att vidta skyddsåtgärder som är nödvändiga för att ett markområde ska bli lämpligt att bebygga. Kommunen bör därför överväga möjligheten att komplettera plankartan med planbestämmelser som gör det möjligt att vidta skyddsåtgärder som är nödvändiga för att motverka negativa konsekvenser av en översvämning.

Strandskydd

För att kunna upphäva strandskyddet i detaljplan krävs att det finns särskilda skäl enligt 7 kap. 18c § miljöbalken samt att intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset. Länsstyrelsen instämmer med kommunen att kriteriet i 7 kap. 18c § p. 2 MB är tillämpligt (dvs. att området genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen). Länsstyrelsen anser att det område med strandskydd som upphävs inte är avgörande för att tillgodose strandskyddets syften.

Övriga synpunkter

Ekosystemtjänster

Länsstyrelsen noterar att frågan, som lyftes i länsstyrelsens samrådsyttrande i samband med behovsbedömningen den 21 mars 2018, beträffande områdets ekosystemtjänster kopplat till Stenfjärdens våtmarksområden och dess utflöde mot Stenskärviken, inte har behandlats. Därtill är det två intilliggande naturområden som planeras för exploatering med bostäder. Delar av dessa områden planläggs som NATUR i detaljplanen. Förutom de naturvärdesinventeringar som är gjorda beskrivs till viss del vilka arter och värden som finns i planbeskrivningen. Med fördel tillfogas en beskrivning av vilka ekosystemtjänster växtligheten som

bevaras kan bidra med till planbeskrivningen. Till exempel kan gamla träd och befintlig vegetation ha stor betydelse för biologisk mångfald, ge skugga och förbättra lokalklimat. Ett stort träd kan till exempel ta hand om 100 gånger mer vatten än ett litet, nyplanterat träd.

Artskydd

Eftersom fridlysta arter berörs trots anpassningar av den planerade exploateringen och det uppstår kumulativa effekter vid förlust av livsmiljöer anser Länsstyrelsen att hänsyn ska tas till de höga naturvärdena vid genomförandet av planen. Följande ska framgå av planhandlingarnas genomförandebeskrivning:

- De befintliga växtplatserna av fridlysta och skyddsvärda arter ska i möjligaste mån bevaras och vid grävarbeten för exempelvis ledningar bör det översta jordlagret med grässvål tas av och läggas tillbaka överst med ursprunglig sida uppåt.
- Under byggskedet ska upplagsplatser och andra arbetsområden placeras på tåliga ytor utanför naturmark med förekomst av fridlysta växter.
- Med hänsyn till fågellivet i området ska avverkning av träd inte utföras under häckningssäsong.

Vattenverksamhet

Planområdet ligger i nära anslutning till sjön Stenfjärden och det våtmarksområde som omger sjön. Ett vattendrag även kallat utloppsdike i planhandlingarna ligger inom planområdet enligt plankartan.

Åtgärder som t.ex. grävning i ett vattenområde, kulvertering eller flytt av vattendrag/diken, dämning, markavvattning samt bortledning av grundvatten är vattenverksamhet. Vattenverksamhet är en tillståndspliktig verksamhet. Tillstånd för vattenverksamhet söks hos Mark- och miljödomstolen vid Naacka tingsrätt. Vissa mindre åtgärder kan anmälas till Länsstyrelsen. Enligt handlingarna går fisk upp och leker i Stenfjärden. Det är därför viktigt att inga åtgärder utförs i vattendraget som påverkar fiskens möjlighet att vandra.

Om exploateringen kräver att marken avvattnas för att varaktigt förbättra fastighetens lämplighet för en viss åtgärd t.ex. bebyggelse kan det röra sig om en markavvattning. I Uppsala län råder markavvattningsförbud. Dispens från markavvattningsförbudet samt tillstånd till markavvattning söks hos Länsstyrelsen.

Elektroniska kommunikationer

Elektroniska kommunikationer är ett allmänt intresse enligt 2 kap. PBL. Länsstyrelsen anser att det allmänna intresset elektroniska kommunikationer bör beaktas tydligare i planen. Det bör undersökas vilka möjligheter som finns att ansluta nya bostäder och verksamheter med minst 100 Mbit/s i hastighet enligt det nationella målet.

Det nationella målet är att år 2020 ska 90 procent av Sveriges befolkning och verksamheter ha tillgång till en bredbandsuppkoppling om 100 Mbit/s. I praktiken innebär det att

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

6(6)

2019-09-20

402-5420-2019

bostadshus och verksamheter bör försörjas med fiber eller uppgraderat kabel-tv nät som är de teknikerna som kan leverera 100 Mbit/s. Adsl klarar inte det uppsatta målet. Trådlösa kommunikationer kan inte heller leverera den typen av bandbredd med önskvärd tillförlitlighet. Boverket har på regeringens uppdrag tagit fram en vägledning angående infrastruktur för elektroniska kommunikationer i planeringen (Elektroniska kommunikationer i planeringen, M2009/4802/A, Boverket 2010).

De som medverkat i beslutet

Chef för Plan- och bostadsenheten Annika Israelsson har beslutat i detta ärende. Planhandläggare Agnete Bretan har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också naturvårdshandläggare Sonja Preuss, miljöskyddshandläggare Sofie Viksten, vattenskyddshandläggare Jan Eckhéll, vattenhandläggare Helena Holmberg, Gunilla Lindgren handläggare miljöstrategi medverkat.

Ärendet har hanterats med digital signering och har därför inga underskrifter.

Annika Israelsson

Agnete Bretan

SÄNDLISTA

Trafikverket Region Öst, eskilstuna@trafikverket.se

Lantmäteriet, registrator@lm.se

Verksamhetsberättelse & bokslut 2019

Slutförvarsorganisationen Östhammars kommun

**ÖSTHAMMARS
KOMMUN**
- EN DEL AV ROSLAGEN

Verksamhetsberättelse 2019.....	2
Inledning	2
Slutförvarsorganisationen	2
Finansiering.....	3
Verksamheten allmänt.....	4
Granskningsgruppernas uppdrag 2019-01-01--2019-06-30.....	5
Granskningsgruppens uppdrag 2019-07-01—2019-12-31	5
Sammansättningen (beslutat av kommunstyrelsen 2019-05-28, § 192)	5
Referensgruppen och dess uppdrag.....	6
Sammansättningen	6
Referensgruppens Arbetsutskott	6
Referensgruppen	6
Kunskapsuppbyggnad av referensgruppen	7
Information till allmänheten.....	7
Internationellt	7
Inom EU	7
Utom EU	7
Övrigt	8
Administration.....	8
Sammansättningen	8
Klimatpåverkan	8
Förkortningar.....	8
Ekonomi (kr)	9
Bilagor.....	10

Verksamhetsberättelse 2019

för Östhammars kommuns slutförvarsorganisations arbete inför beslut om ett eventuellt slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark samt utbyggnad av befintligt slutförvar för låg- och medelaktivt driftavfall (SFR).

Verksamhetsberättelsen består av två huvuddelar. Den första delen beskriver kortfattat verksamheten som kommunen bedrivit inom ramen för slutförvarsorganisationen under 2019. Den andra delen består av sju bilagor som mer detaljerat beskriver verksamheten under året, samt en bilaga med revisionsintyg övre verksamheten 2019.

Inledning

Östhammars kommun har följt Svensk Kärnbränslehantering AB:s (SKB) platsundersökning och planering för att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i flera decennier.

I juni 2011 beslutade SKB att man skulle lämna in en ansökan om byggnation och drift av ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. I slutet på januari 2016 kungjorde mark- och miljödomstolen ansökan vilket innebar att ansökan bedömdes innehålla tillräckligt underlag för att prövas av domstolen.

Ansökan granskas först av myndigheterna; mark- och miljödomstolen i Nacka (MMD) och Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) som avger yttrande över ansökan till regeringen. Östhammars kommun har därefter en viktig roll. Det krävs ett beslut av kommunfullmäktige om man kan acceptera en lokalisering av slutförvaret för använt kärnbränsle i vår kommun, med de förutsättningar som SKB anger i sin ansökan, samt med de yttranden och synpunkter som MMD och SSM framställt till regeringen. Med detta som bakgrund har kommunfullmäktige (KF) en organisation för att arbeta med och informera om SKB:s ansökan ur ett kommunalt perspektiv för att förbereda sig själva och allmänheten inför regeringens fråga och sitt eget beslut.

Huvudförhandling enligt miljöbalken gällande slutförvar för använt kärnbränsle skedde vid MMD under fem veckor hösten 2017. Den 23 januari 2018 lämnade såväl MMD som SSM över sina respektive yttranden till regeringen för den vidare prövningen. Regeringen har därefter begärt in kompletteringar av SKB baserat på bl a MMD:s yttrande. Den planerade lokala folkomröstningen som avsågs hållas i mars ställdes in p g a denna begäran om komplettering.

Motsvarande hantering har Östhammars kommun för prövningen av SKB:s ansökan till myndigheterna om tillstånd till utökad verksamhet vid anläggningen för slutförvaring av låg- och medelaktivt avfall (SFR) mm i Forsmark som kungjordes december 2017 av såväl MMD som SSM.

I båda miljöbalksprövningarna har det varit ett omfattande remissförfarande under 2019 och hösten 2019 hölls huvudförhandling i mark- och miljödomstolen i Nacka för utbyggnad av befintligt SFR att omfatta även rivningsavfall från det svenska kärnkraftsprogrammet.

Slutförvarsorganisationen

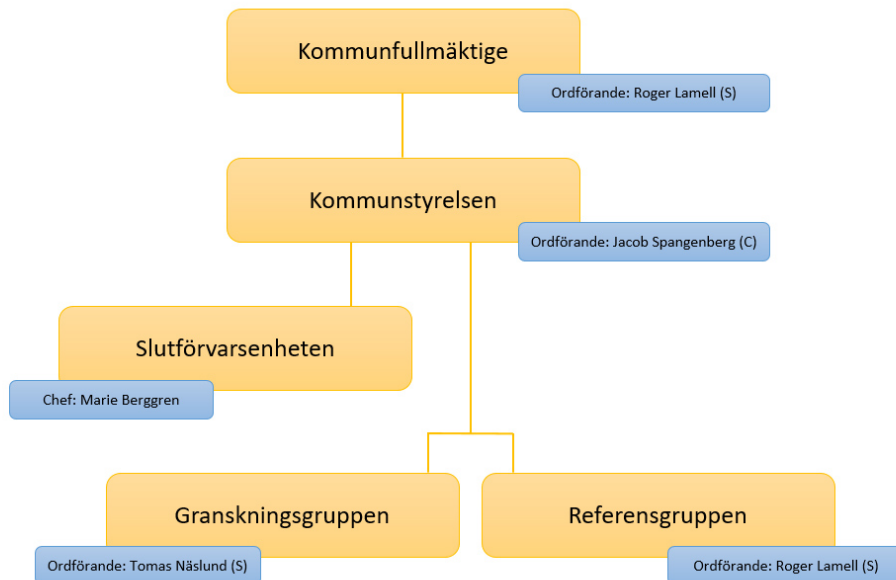
Kommunstyrelsen leder kommunens arbete i slutförvarsfrågan på uppdrag av kommunfullmäktige. Till sitt stöd hade kommunstyrelsen fram till och med sista juni 2019 en slutförvarsorganisation som skapades i anslutning till SKB:s

platsval 2009, bestående av en säkerhetsgrupp (SÄK-grupp), en miljökonsekvensbeskrivningsgrupp (MKB-grupp) och en referensgrupp (REF-grupp) som ansvarar för att förtroendevalda ska få tillräcklig utbildning, kunskap och information om SKB:s och granskande myndigheters arbete, både MMD och SSM.

Syftet med den tidigare slutförvarsorganisationen har angivits i ett flertal tidigare verksamhetsberättelser och låg oförändrat tom 2019-06-30.

Organisationen har i sin struktur varit intakt men har förändrat inriktningen på deltagare över tid i tex referensgruppen. Bland annat innefattar nu referensgruppen samtliga ledamöter i KF samt representanter från ideella miljöorganisationer och grannkommuner. Detta med anledning av att processen med en kungjord ansökan och ett närmande av beslutsdatum för kommunen kräver ett ännu större engagemang från kommunfullmäktige. I alla gruppers uppdrag, men framför allt REF-gruppens, ingår också att sprida information och att ha en dialog med allmänheten. Referensgruppens ledamöter från kommunerna är politiskt tillsatta och byts till delar ut varje ny mandatperiod. 2019 har det varit en ny referensgrupp med anledning av valet 2018.

Beslut om ny granskningsorganisation fattades av kommunfullmäktige i februari 2019. From 1 juli 2019 har Östhammars kommun numera en Granskningsgrupp (nybildad och ersätter MKB-gruppen samt Säkerhetsgruppen) och en referensgrupp (intakt).

Kommunens fortsatta arbete är liksom tidigare att få fram bästa möjliga information och kunskapsunderlag. Kommunen vill fånga upp allmänhetens frågor och synpunkter och verka för att, på olika sätt, öka allmänhetens delaktighet och kunskap i processen gällande slutförvaring av radioaktivt avfall. Det gäller såväl ett eventuellt kärnbränsleförvar som en utbyggnad av befintligt SFR.

Finansiering

För arbetet med kunskapsuppbyggnad och information söker Östhammars kommun medel ur Kärnavfallsfonden varje år. Riksgälden har delegation att bevilja max 10 miljoner kr till kommunen per kalenderår. Ansökningar om me-

del som överskrider detta belopp beviljar miljödepartementet. Medel från Riksgälden betalas ut i förskott.

För verksamhetsåret 2019 ansökte Östhammars kommun om 7 030 000 kronor hos Riksgälden (Bilaga 1a). Riksgälden beviljade 6 550 000 den 19 december 2018. (Bilaga 1b). Beslutet överklagades av Östhammars kommun till miljödepartementet med anledning av att Riksgälden inte ansåg att granskning och beredning av FUD 2019 var berättigat finansiering ur fonden. Överklagandet avslogs av miljödepartementet.

Verksamheten allmänt

Året har präglats av ett intensivt granskningsarbete hos grupperna, både gällande kärnbränsleförvaret (utifrån kompletteringsremissen från miljödepartementet) som för kompletteringar gällande SFR-ansökan.

Östhammars kommun medverkade också i den huvudförhandling som hölls hösten 2019 gällande utbyggnad av SFR.

Frågan om ansvar efter förslutning av slutförvar (som är angelägen för kommunen att hitta en lösning för i miljöbalksprövningen) har hanterats i utredningen om ny kärntekniklag. Denna fråga är av avgörande betydelse för kommunen och har varit uppe till diskussion ett flertal gånger i dialog med miljödepartementet för att tillse att frågan får en snar lösning. Frågan har även diskuterats med näringsdepartementet. Östhammars kommun har också under 2019 yttrat sig över SKB:s kompletteringsremiss gällande tillåtighetsprövningen för ett eventuellt slutförvar för använt kärnbränsle.

Östhammars kommun har inte släppt den internationella utblicken och genomförde ett studiebesök med granskningsorganisationen i Olkilouto, Finland som har kommit långt i etableringen av ett slutförvar för använt kärnbränsle. Det internationella arbetet med frågan om informationsbevarande i framtiden har slutförvarsorganisationen följt med särskilt intresse då det också är en fråga av vikt för kommunen. Modern 2020 är också ett internationellt projekt som Östhammars kommun följer. Projektet syftar till att hitta metoder och tekniker för övervakning av geologiska slutförvar.

Andra sammanhang för omvärldsbevakning är i möten med SSM, kärnavfallsrådet, miljöorganisationer och Oskarshamns kommun. Likväl som att ha scanning ut på webben.

Beskrivningen av verksamheten under 2019 följer samma indelning som den verksamhetsplan som lämnades in i samband med ansökan om medel för 2019-Stratsys (Bilaga 2).

Kommunstyrelsen har sedan hösten 2009 en stående punkt på sina ordinarie sammanträden för information från enheten (bilaga 3). Informationen är utformad för att både ge en tillbakablick över vad som hänt sedan förra sammanträdet, men också vad som kommer att hända fram till nästa. Det ger möjligheter både till utvärdering av tidigare insatser och möjligheter att ställa frågor om vad som är aktuellt. Motsvarande informationsblad produceras även för kommunfullmäktige (Bilaga 4).

Referensgruppen har även under 2019 haft web-sända möten i anslutning till fullmäktige. Web-sändningarna finns på slutforvarforsmark.se

Vid flera tillfällen har kommunstyrelsen kallat till överläggning antingen med SKB eller SSM. Även grupperna har kallat till information.

Vår granskningsorganisation har haft ett flertal möten inom respektive grupp men har också haft rätt att närvara på varandras möten.

Granskningsgruppernas uppdrag 2019-01-01--2019-06-30

Såväl säkerhetsgruppens som MKB-gruppens uppdrag har varit oförändrade sedan lång tid tillbaka och har beskrivits så sent som i 2018 års verksamhetsberättelse. Sammansättningen av dessa grupper t o m sista juni 2019 har också varit desamma som 2018, och beskrivits i tidigare inlämnade verksamhetsberättelser. Referensgruppen har varit intakt i sin uppbyggnad sedan valet 2018.

Granskningsgruppens uppdrag 2019-07-01—2019-12-31

I samband med organisationsöversynen av bl a granskningsgruppen har deras uppdrag setts över, identifierats och beslutats i kommunfullmäktige 2019-02-19, § 9 enligt nedan:

”Granskningsgruppen granskar och bedömer de handlingar som Svensk kärnbränslehantering AB (SKB) presenterar i sina ansökningar gällande:

- slutförvaret för använt kärnbränsle och
- utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för kortlivat radioaktivt avfall (SFR).

Gruppen ansvarar för att aktuella och relevanta frågeställningar delges kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunfullmäktiges presidium för att kunna tas vidare till referensgruppen, villkorsrådet, kommunstyrelsen och/eller kommunfullmäktige.

Utöver att följa de pågående ansökningarna om slutförvaret omfattar granskningsgruppens uppdrag att:

- följa utvecklingen av och delta i eventuella samråd för slutförvaret för långlivat radioaktivt avfall (SFL) och
- granska SKB:s program för forskning, utveckling och demonstration (FUD). ”

(Bilaga 2b)

Sammanställningen (beslutat av kommunstyrelsen 2019-05-28, § 192)

Tomas Näslund (S)	ordförande
Bertil Alm (C)	v. ordförande

Kristina Woxdahl Pihl (S)	ledamot
Erik Rudolfsson (S)	ledamot
Martin Wahlsten (SD)	ledamot
Krister Lindgren (SD)	ledamot
Gunnel Wahlgren (C)	ledamot

Filip Uthammar (M)	ledamot
Fredrik Jante (M)	ledamot
Erik Helén (KD)	ledamot
Sune Berglund (Boa)	ledamot
Inger Arvidsson (V)	ledamot
Rune Nilsson (L)	ledamot
Arno Unge (Mp)	ledamot
Roger Lamell (S)	ledamot

Referensgruppen och dess uppdrag

Referensgruppen sammanträder i anslutning till Kommunfullmäktiges sammanträden.

Referensgruppens arbetssätt ses över. Förutom öppna möten och föreläsningar kan, vid behov, särskilda grupper utses för att diskutera specifika frågeställningar eller uppdrag. Både ordinarie ledamöter och ersättare kan ingå i arbetsgrupperna. Representanter med särskilda kunskaper eller särskilt intresse kan adjungeras till dessa grupper.

I egenskap av att vara referensgruppens arbetsutskott, har kommunfullmäktiges presidium slutförvarsfrågan som en stående punkt på dagordningen vid sina sammanträden. Under punkten diskuteras framtida referensgruppsmöten och tjänstepersonsorganisationen ger en statusuppdatering om slutförvarsprovningarna.

Sammansättningen

Referensgruppen består av samtliga ledamöter i kommunfullmäktige. I referensgruppen ingår även representanter för lokala miljöorganisationer samt för Tierp, Älvkarleby, Norrtälje och Uppsala kommuner. Dessutom finns det representation från Åland.

Referensgruppens Arbetsutskott

Ordförande

Roger Lamell (S)

Ledamöter

Lisa Landberg (C)

Lennart Owenius (M)

Referensgruppen

Samtliga ledamöter i arbetsutskottet (se ovan)

Samtliga ledamöter i kommunfullmäktige.

Fn ingen nominerad, Ålands landskapsregering

Lars-Peter Hållstrand (S) & Lotta Carlgren (C), Tierps kommun

Staffan Tjörnhammar (M), Norrtälje kommun

Magnus Grönberg (S), Älvkarleby kommun

Linda Eskilsson (Mp), Uppsala kommun

Jörgen Edsvik (S), Gävle kommun.

Opinionsgruppen för säker slutförvaring (Oss), Joakim Stormwall

Naturskyddsföreningen i Östhammar, Hans Jivander

Region Uppsala, Monique Holmgren & Marta Fallgren

Kunskapsuppbyggnad av referensgruppen

Då 2019 var första verksamhetsåret för den nya referensgruppen efter valet höll slutförvarsenheten ett allmänt utbildningstillfälle för ledamöterna.

Referensgruppen har öppna möten innan kommunfullmäktige och under året fokuserat på provningarnas olika dokument som har remitterats och diskuterats under året, både avseende slutförvar för använt kärnbränsle och utbyggnad av SFR

Vi bjöd även in Posiva från Finland för att berätta om den finska processen..

Den nya webportalen–www.slutforvarforsmark.se rullar och går och har under 2019 varit föremål för översyn och anpassats utifrån tillgänglighetsdirektivet.

”Signerat” som publiceras i lokala medier som sprids till i princip samtliga hushåll i Östhammars kommun har fortsatt även under 2019. Det har varit särskilt angeläget med utgångspunkt i den omfattande remisshantering som skett under året i provningarna samt genomförandet av huvudförhandling gällande utbyggnaden av SFR.

Information till allmänheten

Förutom ovannämnda aktiviteter så har flertalet av de seminarium och möten som genomförts websänts för att öka tillgängligheten för våra kommuninnevånare.

Under våren så satte en teatergrupp upp pjäsen ”Kopparkistans hemlighet” för elever i årskurs 4 och 5. Pjäsen satte fokus på informationsbevarande i framtiden. En aktivitet som stöttades av slutförvarsorganisationen, med busstransporter och uppföljande samtal ute i klasserna som varit på pjäsen.

Slutförvarsenheten har också medverkat i den dialogturné som kommunen genomförde 2019 i våra tätorter där allmänheten bjöds in till samtal.

Internationellt

Inom EU

Östhammars kommun har varit engagerad både i det arbete som pågår gällande slutförvarsfrågor och allmänhetens deltagande framför allt i Storbritannien under 2019.

Utom EU

Slutförvarsorganisationen följer det pågående arbetet internationellt gällande informationsbevarande i projektet ”Memory of mankind ” och har deltagit som referens i deras planeringsarbete och deltog dessutom i en större workshop om informationsbevarande i Stockholm våren 2019.

Därutöver har Östhammars kommun följt och bidragit till IAEA´s arbete med ”stakeholders involvement” som en del i omvärldsbevakningen.

Övrigt

Samarbete med Oskarshamns kommun (ÖSOS) har fortsatt även under 2019 med några tillfällen för överläggning där vi diskuterar gemensamma frågeställningar gällande det sammanhållna systemet för slutförvar för använt kärnbränsle.

Under 2019 har slutförvarsenheten påbörjat ett arbetet med ett filmprojekt för att dokumentera erfarenheterna från olika aktörer i slutförvarsfrågan under hela den tid som slutförvarsprojekten ha pågått och hur de sett på kommunens roll i det (ett informationsbevarande av kommunens arbete). Filmen som baseras på enskilda intervjuer har pågått hela hösten 2019 och kommer fortsätta in under 2020.

Kommunen har deltagit och inbjudits till seminarier och informationstillfällen av Kärnavfallsrådet, SKB och SSM.

Slutförvarsorganisationen finns även närvarande på Kärnavfallsrådets ”runda-bords-samtal”.

Administration

Den huvudsakliga administrationen runt granskningsarbetet med slutförvarsfrågan genomförs av enhetens utredare. Utredarens uppdrag och uppgift är att förbereda slutförvarsorganisationens möten både som kunskapsstöd, med kontakter med externa föredragshållare/expertter eller annat administrativt stöd samt att fungera som egen utredare och expert inom vissa sakområden, att vara sekreterare vid möten och följa upp fattade beslut. Slutförvarsorganisationen tar även hjälp av stödfunktionerna i kommunen för att fungera administrativt med diari eföring, lönehantering, HR-frågor, arkivering och IT-stöd.

Sammansättningen

Slutförvarsenheten som hanterar slutförvarsfrågor har bestått av enhetschef, en utredare för granskningsgrupperna samt en kommunikatör för referensgruppen. Tjänstepersonsgruppen arbetar kontinuerligt med kvalitetssäkring och uppföljning via bl a Stratsys (Bilaga 2a).

Klimatpåverkan

Organisationen arbetar också aktivt med att minska tjänsteresor i enlighet med resepolicy och har vissa ansvarsupphandlingar. Ett flertal möten har också anordnats som telefon eller Skypekonferens likväl som webinarium. Vid ett tillfälle medverkade en föredragshållare via länk från Japan.

Förkortningar

Kärnavfallsrådet	Statens råd för kärnavfallsfrågor
MKB	Miljökonsekvensbeskrivning
Oss	Opinionsgruppen för säker slutförvaring
SKB	Svensk Kärnbränslehantering AB
SSM	Strålsäkerhetsmyndigheten

Ekonomi (kr)

	Budget 2019	Utfall 2019
Kostnader	7 030 000	
<i>Beviljat</i>	<i>6 650 000</i>	
40		
Kostnader/utgifter	500 000	400 000
50		
Kostnader för arbetskraft	4 000 000	2 955 319
60		
Övrig verksamhet	350 000	293 239
70		
Övriga verksamhetskostnader	2 180 000	1 646 764
Totalt	7 030 000	4 895 322
	<i>6 650 000</i>	

Mer detaljerad redovisning med tillhörande kommentarer återfinns i bilaga 6-7

ÖSTHAMMARS KOMMUN

Jacob Spangenberg
Kommunstyrelsens ordförande

Peter Nyberg
Kommundirektör

Bilagor

- Bilaga 1a & b Ansökan om medel 2019 och myndigheternas beslut
- Bilaga 2a & b Rapportering ur Stratsys, verksamheten 2019,
Organisationsbeslut KF
- Bilaga 3 Slutförvarsenhetens rapportering till kommunstyrelsen
- Bilaga 4 Slutförvarsenhetens rapportering till kommunfullmäktige
- Bilaga 5 Sammanställning slutförvarsgrupperna 2019: Granskningsgrup-
pernas och Referensgruppens möten
- Bilaga 6 Ekonomisk redovisning
- Bilaga 7 Kommentar till ekonomisk redovisning
- Bilaga 8 Revisionsintyg, KPMG

Riksgälden
103 74 STOCKHOLM

Ansökan om medel ur Kärnavfallsfonden för 2019

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) meddelade i juni 2009 att de anser att den bästa undersökta platsen för ett slutförvar för använt kärnbränsle i Sverige är Forsmark i Östhammars kommun.

SKB lämnade in tillståndsansökan till Mark- och miljödomstolen (MMD) och Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) 16 mars 2011. Med anledning av detta har kommunens arbete med att granska och informera om det fortlöpande arbetet intensifierats. De yttranden som kommit från Östhammars kommun gällande frågeställningar från ett kommunperspektiv finns tillgängliga hos myndigheterna och via www.slutforvarforsmark.se.

Under hösten 2017 höll mark- och miljödomstolen förhandling i fem veckor där Östhammars kommun aktivt informerade våra kommunmedborgare på olika sätt om förhandlingen i sig, kommunens roll och resultaten därifrån.

Mark- och miljödomstolens yttrande till regeringen enligt miljöbalken samt SSM's yttrande till regeringen enligt Kärntekniklagen kom den 23 januari 2018.

Regeringen har under 2017 gett ett utredningsuppdrag gällande bla ansvar efter förslutning med avrapportering hösten 2018. Utredningen har fått förlängd tid till april 2019 för avrapportering. Regeringen har även bett SKB inkomma med kompletteringar med utgångspunkt i MMD's yttrande. Remisstid tom april 2019.

En ansökan från SKB till såväl SSM som MMD om att få utöka och förändra befintligt slutförvar för låg- och medelaktivt driftavfall (SFR) har inkommit under 2015 och slutförvarsorganisationen behandlar den på motsvarande sätt som slutförvar för använt kärnbränsle och har under 2017 haft kunskapsuppbyggnad och kommunen har avgett yttrande gällande kompletteringsbehov till denna ansökan.

Slutförvarsorganisationen har kommunfullmäktiges uppdrag att arbeta med utbildningsinsatser, informationsinsatser och samverkan för att kunna hantera tillståndsansökningarna och i förlängningen ge kommunfullmäktige den kunskap och den information man behöver för att fatta beslut om kommunen kan accep-

tera ett slutförvar för använt kärnbränsle eller inte samt fatta motsvarande beslut i frågan om ett utbyggt SFR. Tidpunkten för huvudförhandlingar gällande SFR i MMD är hösten 2019.

Ett eventuellt beslut i kommunfullmäktige på regeringsfrågan om Östhammars kommun kan acceptera ett slutförvar eller inte, kan föregås av en lokal folkomröstning. Detta planerades under 2018, men ställdes in på grund av de kompletteringsbehov som MMD identifierat hos SKB.

Med detta är bedömningen att allmänhetens intresse sannolikt kommer förstärkas ju närmare ett beslut kommunen kommer och behovet av så objektiv information som möjligt, om slutförvar för använt kärnbränsle men även utbyggnad av SFR, att öka. Detta blev påtagligt i förarbetena av kommunen när det gällde den lokala folkomröstning som ställdes in. Fokus ligger på att styra mot slutförvarswebben men många andra satsningar behöver genomföras ut mot allmänheten inför vetobesluten för att ge vår allmänhet en bred kunskapsbas i de frågeställningar som finns i slutförvarsprocessen, bland annat ett antal seminarier.

Web-sändningar av intressanta föredrag och möten kommer fortsätta under 2019. Detta i samarbete med enheten för marknad och kommunikation samt extern konsulttjänst. Utbildningsinsatserna för förtroendevalda kommer att intensifieras då vi har ett nytt kommunfullmäktige från 2018.

Rundturerna med nyinflyttade är ett viktigt inslag i kunskapsuppbygganden gällande kommunens arbete med slutförvarsfrågorna hos våra kommunmedborgare, därför fortsätter vi denna aktivitet även under 2019.

Det internationella intresset är påtagligt och kommunen själv har ett intresse av att utbyta närmare erfarenheter med kommuner eller regioner i EU som har kommit olika långt i slutförvarsfrågan. Det gäller såväl slutförvar för använt kärnbränsle som erfarenheter från slutförvar för låg- och medelaktivt avfall. Östhammars kommun kommer vara fortsatt aktiva med sin omvärldsbevakning, både inom nätverket ENWD och Eu-projektet Modern 2020.

Strategienheten har tagit fram ett förslag till Stratsys verksamhetsplan för 2019 (bilaga 1), med tillhörande preliminär budget 2019 (bilaga 2) som bifogas. Enheten kommer att vara engagerad även fortsättningsvis i uppbyggnaden av kommunikationsarbetet i kommunen, ffa intranätet som en viktig kanal för info och också i arbetet med lednings- och styrsystem som påverkar slutförvarsorganisationen.

Ansökan om medel från kärnavfallsfonden för 2019 ska vara Riksgälden tillhanda senast den 1 oktober 2018.

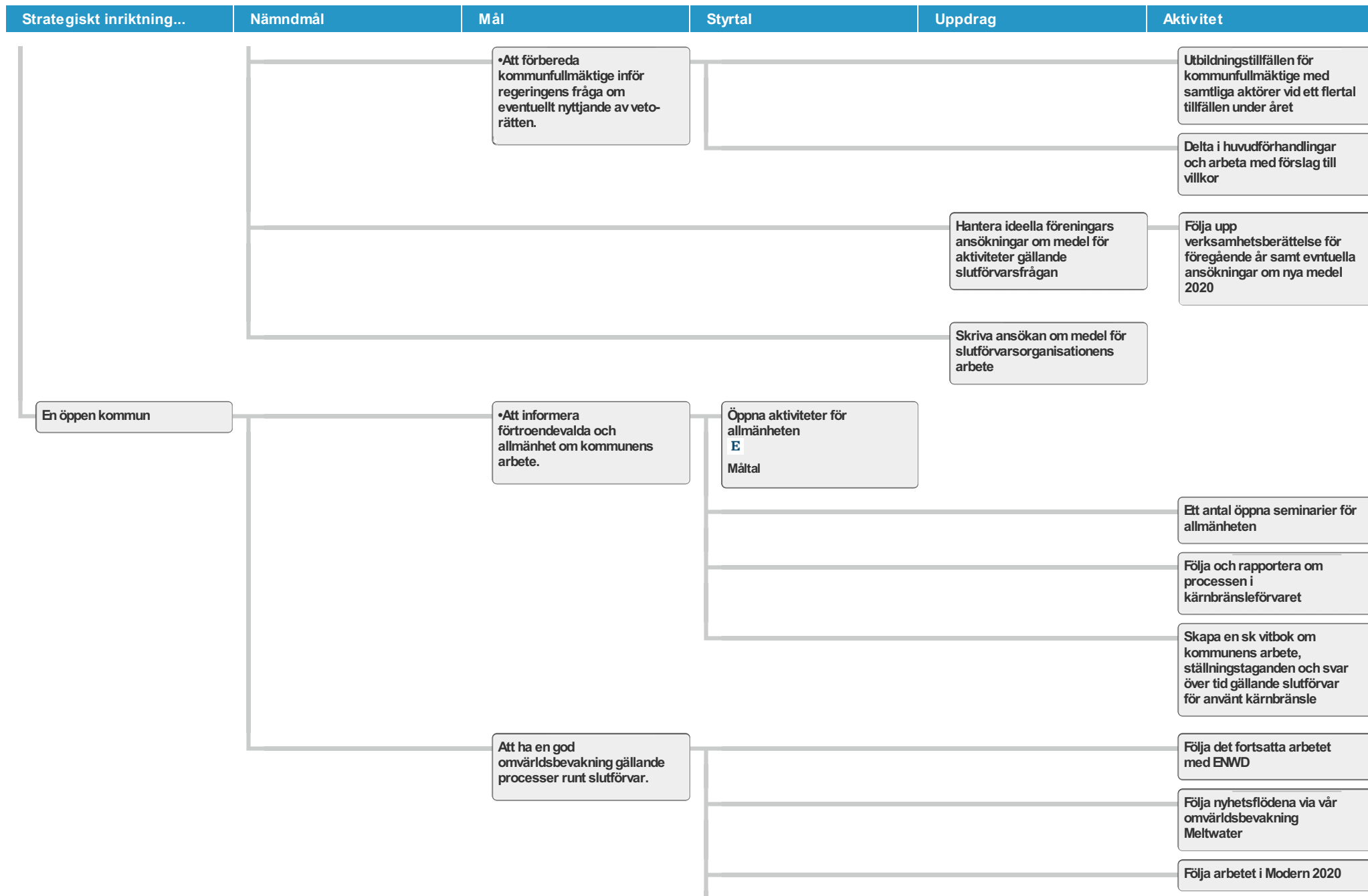
Förslag till beslut

- Planerad verksamhet för 2019 för kommunens arbete med slutförvar godkänns.
- Östhammars kommun ansöker om totalt **7 030 000 Skr** ur kärnavfallsfonden för 2019 års verksamhet avseende granskning och information om slutförvar för radioaktivt avfall i Östhammars kommun.

Bilaga 2 till ansökan om medel ur Kärnavfallsfonden för verksamhet 2019, Östhammars kommun

	Beskrivning	Budget 2017 SSM	Budget 2018 SSM	Budget 2019 Riksgälden
45	Bidrag (stöd till små ideella org. som vill engagera sig samt ordna ex seminarier)	600 000	550 000	500 000
5	Löner, arvoden (administrativa stödfunktioner, fasta och rörliga arvoden till politikerorganisationen)	5 500 000	4 000 000	4 000 000
6	Övriga verksamhetskostnader (Hyror, förbrukningsmtrl, porto, tele- och datakom mm)	500 000	350 000	350 000
7	Övriga verksamhetskostnader som inte är specade nedan	90 000	90 000	90 000
70	Transporter (studiebesök, resor till och från seminarier och konferenser för kompetensuppbyggn)	400 000	400 000	400 000
71	Representation (inkl fika)	150 000	90 000	90 000
72	Annonser och info (info till allmänhet, tryck och publiceringskostnader)	750 000	600 000	600 000
74	Konsulttjänster mm (miljöjurist, konstruktion, säkerhetsanalys mm under granskning av ansökan, opinionsundersökning)	1 000 000	1 000 000	1 000 000
	Summa	8 990 000	7 080 000	7 030 000

Strategiskt inriktning...	Nämndmål	Mål	Styrtal	Uppdrag	Aktivitet
En attraktiv och växande kommun				Bevaka intressen och arbetet med AVS för Lv 76:an	
				Ge medarbetarna rätt förutsättningar för att göra ett gott jobb	
En hållbar kommun		Att bereda kommunens remissyttranden till Strålsäkerhetsmyndigheten, Mark- och miljödomstolen samt regeringen.			Bereda FUD2019
			Andel av material och inredning som är giftfri vid inköp KF Måttal		
				Minska klimatpåverkan från våra tjänsteresor i enlighet med Resepolicy	
En lärande kommun		Större kunskapsbas när det gäller slutförvarsfrågan bland skolelever			
		Större kunskapsbas bland våra kommunmedborgare			Ett antal seminarier öppna för allmänheten kommer att anordnas
					En aktiv web-plats för information upprätthålls, www.slutforvarforsmark.se
					Bussrundtur i kommunen för kommuninnevånare
					Återkommande information i olika kanaler i enlighet med kommunikationsplan
					Göra en film om kommunens arbete över tid

Strategiskt inriktning...	Nämndmål	Mål	Styrtal	Uppdrag	Aktivitet
---------------------------	----------	-----	---------	---------	-----------

Studiebesök till Finland

2018-12-19

Dnr 2018/937

Er referens: DNR KS 2018-612

Östhammars kommun
Box 66
742 21 Östhammar

Medel ur kärnavfallsfonden till Östhammars kommun för 2019

Riksgäldens beslut

1. Östhammars kommun beviljas ersättning ur kärnavfallsfonden med 6 550 000 kronor för kalenderåret 2019 avseende kostnader för granskning och planerade informationsinsatser om slutförvar för radioaktivt avfall i Östhammars kommun.
2. För 2017 har 3 755 300 kronor av de utbetalade medlen inte förbrukats. Dessa medel ska avräknas från ersättningen för 2019, vilket innebär att 2 794 700 kronor ska utbetalas till Östhammars kommun.

Ärendet

Den 20 december 2017 fattade Strålsäkerhetsmyndigheten beslut om ersättning ur kärnavfallsfonden till Östhammars kommun för kostnader motsvarande 7 080 000 kronor för 2018 avseende granskning och planerade informationsinsatser om slutförvar i Östhammars kommun.

Den 22 mars 2018 kom Östhammars kommun in med en redovisning av användningen av de medel som erhållits ur kärnavfallsfonden för 2017 (RG 2018/661)¹. Av redovisningen framgår att kostnaderna för informationsinsatser har uppgått till 5 234 700 kronor.

Den 18 september 2018 kom Östhammars kommun in med en ansökan om ersättning ur kärnavfallsfonden på 7 030 000 kronor för kostnader för 2019 års verksamhet avseende granskning och information om slutförvar för radioaktivt avfall i Östhammars kommun. Till ansökan har en verksamhetsplan och budget för 2019 bifogats.

¹ SSM2018-1576

Av ansökan avseende 2019 framgår i huvudsak följande. Slutförvarsorganisationen i Östhammars kommun har på uppdrag av kommunfullmäktige i uppgift att arbeta med utbildnings- och informationsinsatser samt samverka för att kunna hantera tillståndsansökningarna och i förlängningen ge kommunfullmäktige den kunskap och information som krävs för att fatta beslut om kommunen kan acceptera ett slutförvar för använt kärnbränsle eller inte och ytterligare fatta beslut i frågan om utbyggnad av befintligt slutförvar för låg- och medelaktivt driftavfall (SFR). Kommunen har i sin ansökan anfört att medel ur kärnavfallsfonden kommer att användas bl.a. för finansiering av följande aktiviteter:

- ett antal seminarier för att ge allmänheten en bred kunskapsbas i relevanta frågeställningarna med koppling till slutförvarsprocessen,
- web-sändningar av intressanta föredrag och möten,
- rundturer till nyinflyttade i syfte att öka deras kunskap,
- intensifierade utbildningsinsatser för förtroendevalda med anledning av nytt kommunfullmäktige 2018,
- följa huvudförhandlingar i mark- och miljödomstolen avseende utbyggnaden av slutförvaret för kortlivat radioaktivt avfall, vilket påbörjas hösten 2019,
- erfarenhetsutbyte internationellt både vad gäller slutförvar för använt kärnbränsle och slutförvar för låg- och medelaktivt avfall
- omvärldsbevakning både inom nätverket European local Network of radioactive Waste Dialogue (ENWD) och EU-projektet Modern 2020,
- bereda kommunens remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM), mark- och miljödomstolen samt regeringen och
- bereda planen för forskning, utveckling och demonstration (FUD-programmet).

Riksgälden har den 8 november 2018 begärt att Östhammars kommun ska göra en kostnadsuppskattning av aktiviteterna (i) bereda kommunens remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten och (ii) bereda ett yttrande över SKB:s redovisning av planen för forskning, utveckling och demonstration (det s.k. FUD-programmet).

Den 19 november 2018 inkom Östhammars kommun med ett yttrande över Riksgäldens begäran och anför att arbetskostnaden för att bereda remissyttrande till SSM och för FUD-programmet uppgår till 480 000 kronor. Kommunen kan inte bedöma vad SSM producerar under 2019 och vad som kommunen behöver bereda. Dock är det rimligt att det inte skulle ta mer tid än motsvarande två månaders arbetstid totalt utslaget på hela året. Med en timkostnad på ca 1000 kronor/timme skulle det innebära ca 320 000 kronor för 2019. Gällande beredning av FUD-programmet är det en enskild handling som inte skulle ta mer än en månad i anspråk. Uträknat på motsvarande sätt som ovan så lunda ca 160 000 kronor. Dock är det fortfarande relevant för organisationen att hantera FUD som ett viktigt kunskapsunderlag, för att få insikt i planerna för radioaktivt avfall som SKB har och som kan påverka utvecklingen även i följande miljöprövningar.

Skälen för beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Av 34 § första stycket förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter (finansieringsförordningen) ska en kommuns ansökan om fondmedel för sådana kostnader som avses i 4 § 7 a och 8 finansieringslagen ges in till Riksgälden senast tre månader före den period som ansökan avser. Enligt andra stycket 34 § finansieringsförordningen följer att det i ansökan ska anges vilka kostnader som de utbetalade medlen ska finansiera.

De kostnader som anges i 4 § 7 a lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter (finansieringslagen) är kostnader som bl.a. kommunerna har för prövning av frågor om slutförvaring av restprodukter. De kostnader som anges i 4 § 8 finansieringslagen är kostnader som bl.a. kommunerna har för information till allmänheten i frågor som rör hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall.

Av 35 § finansieringsförordningen följer att Riksgälden prövar ansökningarna om utbetalning och beslutar hur och i vilken utsträckning fondmedel får användas av kommunen. Ersättning får endast ges till kommuner där en anläggning för slutförvaring för restprodukter planeras eller byggs och får bestämmas till högst 10 miljoner kronor per kommun och kalenderår. Fondmedel betalas ut i förskott.

Enligt 16 § finansieringslagen ska fondmedel som har utbetalats från kärnavfallsfonden för sådan användning som anges i 14 § första stycket eller 15 § finansieringslagen men inte använts i enlighet med de bestämmelserna eller i enlighet med beslutet om utbetalning återbetalas till kärnavfallsfonden eller avräknas mot kommande utbetalningar.

Enligt 49 § finansieringsförordningen prövar Riksgälden frågor om återbetalning och avräkning.

Av 17 kap 6 § första stycket miljöbalken följer att huvudregeln är att kommunfullmäktiges tillstyrkande krävs för att regeringen ska få tillåta anläggningar för kärnteknisk verksamhet samt anläggningar för att bryta ämnen som kan användas för framställning av kärnbränsle

Riksgäldens bedömning

Östhammars kommun har begärt ersättning för kostnader avseende beredning av kommunens remissyttrande till SSM, mark- och miljödomstolen samt regeringen.

Av förarbetena till 4 § 7 a finansieringslagen framgår att de kostnader som avses i bestämmelsen, såvitt avser kommunerna, är kostnader för kommunfullmäktiges prövning enligt 17 kap. 6 § första stycket miljöbalken när en ansökan om att få upprätta en slutförvarsanläggning inom kommunen har lämnats in. Däremot omfattas inte de kostnader som kommuner eventuellt kan ha för att vilja yttra sig i

sambands med prövning av samma anläggning enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet, då kommunerna i detta sammanhang inte är en prövande myndighet. (Prop. 2016/17:199 s. 41)

Östhammars kommuns kostnader avseende remissyttrande till mark- och miljödomstolen respektive regeringen (vars prövning är en del av prövningen i mark- och miljödomstolen) rör en prövning enligt miljöbalken av frågor om slutförvaring av restprodukter. Dessa rör alltså inte direkt kommunfullmäktiges prövning enligt 17 kap. 6 § första stycket. Riksgälden anser dock att remissyttrande har ett sådant samband med kommunfullmäktiges prövning att dessa kostnader ska ersättas med medel från kärnavfallsfonden enligt 4 § 7 a finansieringslagen. Kommunens kostnader för remissyttrande till SSM är dock inte sådan kostnad som Östhammars kommun har för prövning enligt miljöbalken av frågor om slutförvaring av restprodukter. Denna kostnad ska därmed inte ersättas enligt 4 § 7 finansieringslagen. Det finns inte heller någon annan bestämmelse som innebär att denna kostnad ska ersättas.

Östhammars kommun har även begärt ersättning för kostnaden för att bereda Fud-programmet. Fud-programmet är en rapport som sammanställs av Svensk Kärnbränslehantering AB på uppdrag av kärnkraftverkens ägare i anledning av att dessa vart tredje år måste visa hur de utvecklar arbetet kring använt kärnbränsle, kärnavfall och avveckling av sina reaktorer. Rapporten lämnas in till Strålsäkerhetsmyndigheten för granskning, varpå myndigheten yttrar sig till regeringen. Regeringen beslutar därefter om industrin har genomfört Fud-programmet på det sätt de är skyldiga att göra.

Riksgälden anser att kostnader för att bereda Fud-programmet inte är en sådan kostnad som ska ersättas enligt 4 § 7 a finansieringslagen eller någon annan bestämmelse i lagen.

Av Östhammars kommuns ansökan framgår att 500 000 kronor är avsedda att gå till små ideella föreningar för aktiviteter avseende slutförvarsfrågan. Beträffande kommuners stöd till små ideella föreningar anser Strålsäkerhetsmyndigheten att en kommun har rätt till ersättning för sådant stöd under förutsättning att detta avser uppdrag att utföra sådana insatser som anges i 4 § 7 a och 8 finansieringslagen – dvs. kommunen har rätt att utföra åtgärder med hjälp av t.ex. ideella föreningar. Riksgälden ser inte någon anledning att frångå Strålsäkerhetsmyndighetens tidigare bedömning. Östhammars kommun ska därmed beviljas ersättning för dessa kostnader. Östhammars kommun är dock fortsatt ansvarig för att medlen används i enlighet med finansieringslagen och finansieringsförordningen.

Riksgälden anser att övriga kostnader som Östhammars kommun begärt ersättning för är sådana kostnader som ska ersättas enligt 4 § 8 finansieringslagen.

Mot bakgrund av ovanstående ska Östhammars kommun beviljas ersättning för 2019 med 6 550 000 kronor dvs. de ansökta medel minskat med arbetskostnaden för att bereda remissyttrande till SSM och för FUD-programmet ör att finansiera granskning och den informationsverksamhet som bedrivs i kommunen rörande slutförvar.

Utbetalade fondmedel som inte har använts i enlighet med lagens ändamål eller det som i övrigt har bestämts i detta utbetalningsbeslut, kommer att kunna krävas tillbaka till kärnavfallsfonden eller avräknas mot kommande utbetalningar av fondmedel.

Östhammars kommun ska enligt 46 § 2 finansieringsförordningen senast den 31 mars 2020 lämna en redovisning till Riksgälden av hur utbetalade fondmedel för 2019 har använts. Riksgälden utför årligen revision av medelmottagarnas fondmedelsanvändning och rapporterar utfallet av granskningen i separat tillsynsrapport.

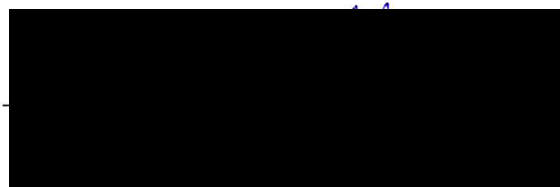
För 2017 beviljades Östhammars kommun 8 990 000 kronor i bidrag från kärnavfallsfonden. Enligt kommunens redovisning uppgick kostnaderna för 2017 till 5 234 700 kronor. Riksgälden granskar för närvarande Östhammars kommuns användning av fondmedel för 2017 men denna granskning är inte färdigställd. Av beviljade medel för 2017 har 3 755 300 kronor inte förbrukats Detta belopp ska i enlighet med 16 § finansieringslagen avräknas mot beslutad ersättning för 2019. Det innebär att 2 794 700 kronor ska utbetalas till Östhammars kommun för 2019. Om Riksgäldens granskning av Östhammars kommuns användning av fondmedel för 2017 visar att medlen inte använts i enlighet med finansieringslagen eller finansieringsförordningen kan ytterligare återbetalning eller avräkning komma att ske.

I detta ärende har riksgäldsdirektören Hans Lindblad beslutat efter föredragning av analytikern Helena Laurella. I den slutliga handläggningen har även enhetschefen Peter Stoltz och analytikern Menzareta Kopic Lind deltagit.

RIKSGÄLDSKONTORET

Hans Lindblad, beslutande

Hur man överklagar

Beslutet kan överklagas till regeringen. Överklagandet ska vara skriftligt och skickas till Riksgälden, 103 74 Stockholm.

Ange följande i överklagandet:

1. Namn och adress.
2. Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
3. Varför ni anser att beslutet är felaktigt.
4. Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Skrivelsen ska undertecknas av behörig företrädare.

Överklagandet ska ha kommit in till Riksgälden inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet.

Delges

1. Kärnavfallsfonden
2. Forsmarks Kraftgrupp AB
3. OKG Aktiebolag
4. Ringhals AB
5. Barsebäck Kraft AB
6. Miljö- och energidepartementet, Kemikalieenheten

Uppdrag & Aktiviteter – 2019 (Slutförvar för radioaktivt avfall)

Uppdrag	Beskrivning	Uppföljningsansvarig	Kommentar	Aktivitet	Aktivitetstyp	Beskrivning	Startdatum	Slutdatum	Uppföljningsansvarig	Kommentera
✓ Bevaka intressen och arbetet med ÄVS för Lv 76:an		Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Remiss på hastighetsbegränsningar på väg 76, norr om Forsmark inkommer första halvåret.</p> <p>Ett samlat möte med trafikverket, regionen, verksamhetsutövare, gästrike vatten, sgu mfl hölls under våren för att identifiera hur vi skulle kunna arbeta med bla vattenskyddet längs vägsträckningen.</p> <p>(Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Ett avstämningmöte har genomförts för att se vilka åtgärder som vidtagits längs med sträckan.</p> <p>(Marie Berggren)</p>							
✓ Ge medarbetarna rätt förutsättningar för att göra ett gott jobb	Medarbetarsamtal, kompetensutveckling och inspirerande arbetsplats och uppgifter.	Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Endast ett medarbetarsamtal genomfört under våren.</p> <p>(Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Under denna HT 2019 har det genomförts ytterligare medarbetarsamtal gällande förutsättningar att göra ett gott jobb.</p> <p>(Marie Berggren)</p>							
✓ Minska klimatpåverkan från våra tjänsteresor i enlighet med Resepolicy		Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Angeläget att vi plockar fram ett redovisningsverktyg för detta.</p> <p>(Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Enheten arbetar aktivt med att hålla Skypemöte eller motsvarande när vi har internationella kontakter. Tom när vi hade ett referensgruppsmöte ordnade vi länk med Japan för att få deltagande av en speciell person som befanns sig där på tjänsteresa.</p> <p>Enheten använder uteslutande kollektiva färdmedel vid tjänsteresor till Uppsala och Stockholm. Enbart vid kvällsmöten, eller möten på platser dit det inte går buss, alternativt att vi har mycket utrustning sker transport med våra tjänstebilar. Majoriteten av dessa är elbilar.</p> <p>Vid studieresa till Finland för politikerorganisation valde vi färja framför flygtransport.</p> <p>Ännu finns inget bra uppföljningssystem.</p> <p>(Marie Berggren)</p>							
✓ Hantera ideella föreningsansökningar om medel för aktiviteter gällande slutförvarsfrågan		Marie Berggren	<p>Halvår 2 2019 Ansökan har inkommit i tid från OSS.</p> <p>KSau har behandlat ansökan och beviljat medel för 2020 under förutsättning att Östhammars kommun får beviljat son ansökan om medel. Beslutet innebär också att revision ska genomföras på OSS verksamhet 2018/2019 fr o m det datum som förändringar i regelverket gällande föreningar ändrades.</p> <p>(Marie Berggren)</p>	✓ Följa upp verksamhetsberättelse för föregående år samt eventuella ansökningar om nya medel 2020			2019-01-01	2019-11-01	Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Verksamhetsberättelse och bokslut inlevererat.</p> <p>Frekventa diskussioner med Riksgälden.</p> <p>(Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Ansökan om medel inlämnad för 2020 till Riksgälden.</p> <p>Återkoppling på 2017 och 2018 års verksamhet ej klar från Riksgälden.</p> <p>(Marie Berggren)</p>
✓ Skrivna ansökan om medel för slutförvarsorganisationens arbete		Marie Berggren	<p>Halvår 2 2019 Ansökan om medel för granskningsorganisationens verksamhet 2020 är inlämnad till Riksgälden.</p> <p>Medel för 2020 beviljade 19 dec 2019.</p> <p>(Marie Berggren)</p>							
				✓ Bereda FUD2019		Forskning Utveckling & Demonstration 2019 innehåller beskrivningar av framtiden och utvecklingen av hanteringen av radioaktivt avfall	2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Oklarheter i finansieringen behöver lösas. FUD lämnas av SKB senast sista september.</p> <p>(Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Ingen finansiering beviljad för att arbeta aktivt med FUD 2019, vilket innebar ett ytterst kortfattat yttrande från Östhammars kommun, vilket är mycket beklagligt.</p> <p>(Marie Berggren)</p>
				✓ Närma sig de unga förstagångsväljarna med information		Lokala folkomröstningen påverkar särskilt förstagångsväljarnas behov av kunskapsutveckling där denna fråga inte syns i nationella mediaflöden.	2018-01-01	2018-06-02	Marie Berggren	<p>Halvår 2 2018 Den lokala folkomröstningen om ett slutförvar för använt kärnbränsle i Östhammars kommun inställd. Dock en informationsbroschyr till alla hushåll och en nationell hearing.</p> <p>(Marie Berggren)</p>

Uppdrag	Beskrivning	Uppföljningsansvarig	Kommentar	Aktivitet	Aktivitetstyp	Beskrivning	Startdatum	Slutdatum	Uppföljningsansvarig	Kommentera
				✓ Produktion av informationsbroschyr			2018-06-01	2018-08-01	Marie Berggren	Halvår 2 2018 Broschyrerna producerade och distribuerade till alla hushåll i Östhammars kommun under juli månad. (Marie Berggren)
				✓ Ett antal seminarier öppna för allmänheten kommer att anordnas		Kopparkorrosion Klimatförändringar är exempel på seminarier	2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	Halvår 1 2019 Referensgruppens möten är öppna för allmänheten. (Marie Berggren) Halvår 2 2019 Ett flertal referensmöten har varit öppna för allmänheten. Fokus under året har varit de kompletteringar som SKB gjort på sin ansökan gällande slutförvar för använt kärnbränsle men också på prövningen, huvudförhandlingen och yttranden gällande utbyggnad av befintligt SFR (Marie Berggren)
				✓ En aktiv web-plats för information upprätthålls, www.slutforvarsmark.se		En web-plats som lockar besökare för information om slutförvarsfrågorna	2019-01-01	2019-12-31	Magnus Degerman	Halvår 1 2019 Hemsidan uppdateras löpande med till exempel nyhetsinlägg och webbsändningar. Vissa uppdateringar genomförs "bakom kulisserna" och när detta är klart är det även en omorganisation och uppdatering av innehållet planerat. Detta ska vara klart inför höstens huvudförhandling i SFR-prövningen. (Magnus Degerman) Halvår 2 2019 Kontinuerliga uppdateringar har skett under det senaste året, bland annat för att möta behovet av information inför den huvudförhandling som genomfördes under hösten 2019. Vi har även hittat rutiner för att lägga ut nyheter mer frekvent, liksom att anpassa sidan i enlighet med webbtillgänglighetsdirektivet. (Marie Berggren)
				✗ Bussrundtur i kommunen för kommuninnevärdare		Studiebesök i SFR samt information om kommunens arbete med slutförvarsfrågorna ingår i programmet	2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	Halvår 1 2019 Ingen busstur under vintern (Marie Berggren) Halvår 2 2019 Pga svårigheter att samla alla de intressenter som behövs för detta, SKB, Visit Roslagen, Östhammars kommun runt ett datum så blev det inte någon busstur alls 2019. Dock planeras den in vintern 2019. (Marie Berggren)
				✓ Återkommande information i olika kanaler i enlighet med kommunikationsplan		Kommunikationsplanen aktualitetsprövas och insatser genomförs	2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	Halvår 1 2019 Genomfört, dock i mindre omfattning. (Marie Berggren) Halvår 2 2019 Vi har använt flertalet av våra kanaler att informera om huvudförhandlingen gällande utbyggnad av befintligt SFR. (Marie Berggren)
				🎬 Göra en film om kommunens arbete över tid		Kommunens ansvar att informationsbevara behöver ses över. Detta är ett steg att ta tillvara den kunskap som finns hos dem som varit med länge i processen.	2019-01-01	2020-06-30	Marie Berggren	Halvår 1 2019 Arbetet med filminspelningar pågår och kommer löpa under hösten 2019. (Marie Berggren) Halvår 2 2019 Intressanta föremål för intervju har ökat vartefter arbetet fortskridit. Många gånger på initiativ från de intervjuade ("du måste prata med den..."). Projektet förlängs med anledning av detta ett halvår till sista juni 2020. (Marie Berggren)
				✓ Utbildningstillfällen för kommunfullmäktige med samtliga aktörer vid ett flertal tillfällen under året		Kunskapsutbyggnad för nya kommunfullmäktige	2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	Halvår 1 2019 Kommunfullmäktige har under vintern haft referensgruppsmöte där såväl SSM, SKB och Kärnavfallsrådet delgett en nulägesrapport respektive kunskapslägesrapport. (Marie Berggren) Halvår 2 2019 Majoriteten av kommunfullmäktiges sammanträden har föregåtts av referensgruppsmöte där ansökningarnas status med yttranden eller prövningar har beviljats av både verksamhetsutövare myndigheter, ideella organisationer samt kärnavfallsrådet. Därutöver anordnas särskilda utbildningstillfällen för den nya granskningsgruppen till vilken även nya ledamöter i

Uppdrag	Beskrivning	Uppföljningsansvarig	Kommentar	Aktivitet	Aktivitetstyp	Beskrivning	Startdatum	Slutdatum	Uppföljningsansvarig	Kommentera
										fullmäktige/ referensgruppen bjuds in. (Marie Berggren)
	✓ Delta i huvudförhandlingar och arbeta med förslag till villkor			Gällande SFR			2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	Halvår 1 2019 SKB har redovisat sin komplettering till departementet i juni. Remisstiden satt till september 2019. (Marie Berggren) Halvår 2 2019 Östhammars kommun deltog i huvudförhandlingen gällande utbyggnad av befintligt SFR vid mark- och miljödömsstolen i Nacka under sista veckan i september-första veckan i oktober 2019. (Marie Berggren)
	✓ Ett antal öppna seminarier för allmänheten			Åtminstone sex seminarier tillfällen planeras med bäring på kärnbränsleförvaret och SFR.			2018-01-01	2018-12-31	Marie Berggren	Halvår 2 2018 Seminarier har genomförts med referensgruppen i anslutning till kommunfullmäktige och varit öppna för allmänheten. Samtliga sändningar har dessutom web-sänts. Därutöver en stor nationell hearing samt föredrag i anslutning till framtidsveckan. (Marie Berggren)
	✓ Följa och rapportera om processen i kärnbränsleförvaret			Efter huvudförhandlingar 2017, folkomröstning 2018. Övriga besked oklart, men moment är regeringens tillfällighetsprövning och slutliga villkor.			2018-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	Halvår 2 2018 Slutförvarsorganisationen har informerat KS och KF regelbundet i samband med ordinarie möten om lägesbild för slutförvarsprocesserna samt övrigt som rör/tangerar slutförvarsfrågorna. (Marie Berggren) Halvår 1 2019 Deltagit på möten för utredningen gällande gällande nytt förslag till kärntekniklag från miljödepartementet. Löpande info till KS och KF (Marie Berggren) Halvår 2 2019 Kommunen har via sin referensgrupp bjudit in till ett antal öppna seminarier för allmänheten där man bla kunnat få redovisning av SKB, SSM och kärnavfallsrådet om kompletteringar och yttranden i kärnbränsleförvaret. Östhammars kommun har därutöver haft överläggning med miljödepartementet för att förstå hur ärendet handläggs på departementet. (Marie Berggren)
	✓ Skapa en sk vitbok om kommunens arbete, ställningstaganden och svar över tid gällande slutförvar för använt kärnbränsle						2019-01-01	2020-12-31	Marie Berggren	Halvår 1 2019 Ej påbörjat (Marie Berggren) Halvår 2 2019 Har ej påbörjats och ersätts till delar av filmprojektet. Kan komplettera filmprojektet under 2020. (Marie Berggren)
	✓ Följa det fortsatta arbetet med ENWD						2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	Halvår 1 2019 Vi följer arbetet och ser hur ENWD kommer utvecklas i relation till GMF (Marie Berggren) Halvår 2 2019 GMF har under hösten utsett nya ledamöter på viktiga poster. Vi avvaktar och ser vad som kommer ut av det för ENWD. Östhammars kommun har dock bidragit med kunskaper och erfarenheter till IAEA i deras arbete med Stakeholder involvement. (Marie Berggren)
	✓ Följa nyhetsflödena via vår omvärldsbevakning Meltwater			Fånga upp intressanta nyheter och delge organisationen detta			2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	Halvår 1 2019 Löpande (Marie Berggren) Halvår 2 2019 Löpande. Kommunikatören bevakar att intressanta nyheter som dyker upp i flödet inom Twitter, Facebook eller webben delas med övriga i organisationen. (Marie Berggren)
	✓ Följa arbetet i Modern 2020						2019-01-01	2019-09-10	Marie Berggren	Halvår 1 2019 Slutredovisning av projektet levererades i Paris, april 2019. Slutförvarsenheten deltog i konferensen och medverkade i workshops. (Marie Berggren)

Uppdrag	Beskrivning	Uppföljningsansvarig	Kommentar	Aktivitet	Aktivitetstyp	Beskrivning	Startdatum	Slutdatum	Uppföljningsansvarig	Kommentera
										Halvår 2 2019 Inget ytterligare. (Marie Berggren)
				✓ Studiebesök till Finland			2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	Halvår 1 2019 Hela granskningsgruppen (MKB och SÅK) genomförde studieresa till Eurajoki kommun i Finland och besökte även siten och besökscentret för POSIVAS projekt med slutförvar i juni. (Marie Berggren)
										Halvår 2 2019 Inget ytterligare (Marie Berggren)

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Slutförvarsorganisation för Östhammars kommun och dess uppdrag

Kommunstyrelsens arbetsutskott har gett Slutförvarsenheten i uppdrag att ta fram förslag på hur Östhammars kommuns slutförvarsorganisation ska se ut framöver. Efter inledande diskussioner på kommunstyrelsens arbetsutskott samt med nuvarande granskningsorganisations presidium ges nedan ett förslag på ny organisation.

Nedan ges även förslag på hur ansvaret för slutförvarsorganisationens uppdrag (§ 124, KF 2018-11-27) ska fördelas inom organisationen.

Förslag på slutförvarsorganisation

Östhammars kommuns slutförvarsorganisation föreslås bestå av tre särskilda grupper för hantering av slutförvarsfrågor; granskningsgruppen, referensgruppen och villkorsrådet.

Granskningsgruppen

Uppdrag

Granskningsgruppen granskar och bedömer de handlingar som Svensk kärnbränslehantering AB (SKB) presenterar i sina ansökningar gällande:

- slutförvaret för använt kärnbränsle och
- utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för kortlivat radioaktivt avfall (SFR).

Gruppen ansvarar för att aktuella och relevanta frågeställningar delges kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunfullmäktiges presidium för att kunna tas vidare till referensgruppen, villkorsrådet, kommunstyrelsen och/eller kommunfullmäktige.

Utöver att följa de pågående ansökningarna om slutförvaret omfattar granskningsgruppens uppdrag att:

- följa utvecklingen av och delta i eventuella samråd för slutförvaret för långlivat radioaktivt avfall (SFL) och
- hantera SKB:s program för forskning, utveckling och demonstration (FUD).

Sammansättning

Granskningsgruppen består av 15 ledamöter med representanter från samtliga partier i kommunfullmäktige. Under mandatperioden 2019-2022 föreslås gruppen ha följande partipolitiska sammansättning:

Ledamot (S)
Ledamot (S)
Ledamot (S)
Ledamot (SD)
Ledamot (SD)
Ledamot (C)
Ledamot (C)
Ledamot (M)
Ledamot (M)
Ledamot (KD)
Ledamot (BoA)
Ledamot (V)
Ledamot (L)
Ledamot (MP)
Ledamot (från kommunfullmäktiges presidium)

Granskningsgruppen har en ordförande samt första, andra och tredje vice ordförande. Dessa fyra samt ledamoten från kommunfullmäktiges presidium utgör granskningsgruppens arbetsutskott.

Sammanträden och arbetsätt

Granskningsgruppen har normalt sex ordinarie sammanträden per år.

Arbetsgrupper kan, när behov finns, utses av granskningsgruppens presidium för att arbeta med specifika frågor eller uppdrag. Vid behov kan externa ledamöter adjungeras till granskningsgruppen och dess arbetsgrupper.

Referensgruppen

Uppdrag

Referensgruppen ansvarar för information och kommunikation om slutförvarsfrågor till allmänheten med ett särskilt ansvar för följande delar av uppdraget:

- kunskapsuppbyggnad och
- kommunikation/information.

Referensgruppen håller sig informerade om processen och fungerar även som omvärldsbevakare i andra organisationer och i samhället.

Sammansättning

Referensgruppen föreslås även fortsatt bestå av samtliga ledamöter i Östhammars kommunfullmäktige samt representanter från Ålands landskapsregering, Region Uppsala, grannkommunerna Uppsala, Norrtälje, Tierp, Älvkarleby och Gävle och de lokala intresseorganisationerna Opinionsgrupp för säker slutförvaring (OSS) och Naturskyddsföreningen i Uppsala län.

Kommunfullmäktiges presidium utgör arbetsutskott för Referensgruppen.

Sammanträden och arbetsätt

Referensgruppen sammanträder i anslutning till Kommunfullmäktiges sammanträden.

Referensgruppens arbetsätt ses över. Förutom öppna möten och föreläsningar kan, vid behov, särskilda grupper utses för att diskutera specifika frågeställningar eller uppdrag. Både ordinarie ledamöter och ersättare kan ingå i arbetsgrupperna. Representanter med särskilda kunskaper eller särskilt intresse kan adjungeras till dessa grupper.

I egenskap av att vara referensgruppens arbetsutskott, har kommunfullmäktiges presidium slutförvarsfrågan som en stående punkt på dagordningen vid sina sammanträden. Under punkten diskuteras framtida referensgruppsmöten och tjänstepersonsorganisationen ger en statusuppdatering om slutförvarsprovningarna.

Villkorsråd

Uppdrag

Villkorsrådet har en beredande funktion och arbetar aktivt med de villkorskrivningar som kommunen anser vara relevanta i tillåtlighets- och tillståndsprövningarna för slutförvaret för använt kärnbränsle och för SFR.

Sammansättning

Villkorsrådet utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott och granskningsgruppens presidium/arbetsutskott. Ordförande i villkorsrådet är förste vice ordförande i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Sammanträden och arbetsätt

Villkorsrådet sammanträder vid behov, huvudsakligen kopplat till domstolsförhandlingar.

Mandatperiod

Granskningsgruppens ledamöter utses av kommunstyrelsen. Målsättningen är att ledamöternas mandatperioder ska vara samma som för kommunens nämnder. Det är angeläget att ledamöter som väljs in i granskningsgruppen har ett gediget intresse i frågan och kan tänka sig att engagera sig under en längre period.

Referensgruppen och villkorsrådets ledamöter utses inte särskilt utan deras uppdrag i grupperna följer av annat uppdrag.

Arvode och andra ersättningar

Ersättning utgår enligt gällande riktlinjer.

Tidsplan för ny organisation

Den nya organisationen förslås gälla från den 1 juli 2019. Nuvarande granskningsorganisation och mandatperioden för de förtroendevalda i organisationen (MKB- och Säkerhetsgruppen) förlängs till den 30 juni 2019.

Finansiering

Den föreslagna organisationen förutsätter finansiering med medel från kärnavfallsfonden förutom arbetet inom villkorsrådet.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-01-29

Rapport från Strategienheten till KS

Perioden 2018-11-28 – 2019-03-05

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljö- och energidepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni SKB tillfälle att senast den 7 januari 2019 dels komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat och dels yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen. SKB har beviljats förlängd tid för att komplettera ansökan till den 30 april 2019. En av anledningarna till att SKB begärt förlängd tid är att det underlag de tar fram ska hinna genomgå en internationell vetenskaplig granskning.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

SKB bemötte den 19 december 2018 de yttranden, bl a från Östhammars kommun, som hade kommit in till Mark- och miljödomstolen sedan kungörelsen. Som en del av bemötandet lämnade SKB in förnyade förslag till villkor. Östhammars kommun har getts tillfälle att yttra sig över bemötandet senast den 6 mars.

Strålsäkerhetsmyndigheten yttrade sig den 17 januari 2019 till Mark- och miljödomstolen över ansökan om tillstånd enligt miljöbalken. Myndigheten tillstyrker att tillstånd ges enligt miljöbalken.

Övrig aktuell information

Överklagan av Riksgäldens beslut om ersättning till Östhammars kommun

Riksgälden fattade den 19 december 2018 beslut om medel ur kärnavfallsfonden till Östhammars kommun för 2019. I beslutet är det sökta beloppet reducerat motsvarande de kostnader som kommunen uppskattat sig ha för att bereda kommunens remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten och för att bereda yttrande över SKB:s redovisning av planen för forskning, utveckling och demonstration (det sk. FUD-programmet).

Östhammars kommun har överklagat beslutet gällande den del som gäller kommunens ersättning för att bereda remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten och för FUD-programmet.

Östhammars kommun har träffat miljö- och energidepartementets handläggare för slutförvarsfrågan.

Träffen ägde rum i mitten av januari och avhandlade bland annat frågan om ansvar efter förslutning, om kommunens beslutsprocess om det blir en folkomröstning och regeringens beslutsprocess.

Seminarium i Japan

Jacob Spangenberg har blivit inbjuden till Japan för att under veckan 21-25 januari delta i seminarier, öppna för allmänheten, gällande slutförvarsfrågor i områden som är aktuella i en platsvalsprocess.

NEA workshop om informationsbevarande

Östhammars kommun deltar den 22-24 januari 2019 i en workshop om informationsbevarande som anordnas av NEA (Nuclear Energy Agency, OECD:s kärnenergiorgan). Workshopen har titeln **NEA Workshop on Information, Data and Knowledge Management**.

Referensgruppsmöte - Myndigheterna presenterar sina yttranden över SFR-ansökan

Referensgruppen anordnar den 19 februari ett möte till vilket de myndigheter som yttrat sig över SFR-ansökan enligt miljöbalken bjudits in för att presentera sina yttranden. De myndigheter som det i dagsläget är klart kommer är Strålsäkerhetsmyndigheten och Länsstyrelsen i Uppsala län.

Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet - förlängd tid

Regeringen har gett Gabor Szendrö uppdrag att enligt **Direktiv 2017:76** se över behovet av ändringar i kärntekniklagen och vid behov även i strålskyddslagen, miljöbalken och finansieringslagen till följd av detta. I uppdraget ingår att se över frågan om ansvar efter förslutning. Uppdraget skulle ursprungligen redovisas senast den 1 oktober 2018 men tiden har nu förlängts till den 1 april 2019.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-03-05

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-01-29 – 2019-04-02

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljö- och energidepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni SKB tillfälle att senast den 7 januari 2019 komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen. SKB har beviljats förlängd tid för att komplettera ansökan till den 30 april 2019. En av anledningarna till att SKB begärt förlängd tid är att det underlag de tar fram ska hinna genomgå en internationell vetenskaplig granskning.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

SKB bemötte den 19 december 2018 de yttranden, bl a från Östhammars kommun, som hade kommit in till Mark- och miljödomstolen sedan kungörelsen. Som en del av bemötandet lämnade SKB in förnyade förslag till villkor. Östhammars kommun har getts tillfälle att yttra sig över bemötandet senast den 6 mars.

Strålsäkerhetsmyndigheten yttrade sig den 17 januari 2019 till Mark- och miljödomstolen över ansökan om tillstånd enligt miljöbalken. Myndigheten tillstyrker att tillstånd ges enligt miljöbalken.

Övrig aktuell information

Kärnavfallsrådets rundabordssamtal

Östhammars kommun är, tillsammans med Oskarshamns kommun, inbjuden till rundabordssamtal med Kärnavfallsrådet den 12 mars.

Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet – redovisning senast 1 april

Den statliga utredning (**Direktiv 2017:76**) om översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet som tillsattes under 2017, med frågan om ansvar efter förslutning som en del, ska redovisas senast den 1 april 2019.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-04-02

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-03-05 – 2019-05-07

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljö- och energidepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen. SKB ska komplettera ansökan senast den 30 april 2019.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

Övrig aktuell information

Kärnavfallsrådets rundabordssamtal

Östhammars kommun deltog den 12 mars, tillsammans med Oskarshamns kommun, i ett rundabordssamtal med Kärnavfallsrådet. På mötet diskuterades huvudsakligen frågor om kommunernas deltagande i slutförvarsprocessen – både erfarenheter så här långt och kommunernas fortsatta roll i processen.

Modern2020 – övervakning av geologiska slutförvar

Östhammars kommun deltar den 9-11 april i konferensen "Monitoring in Geological Disposal of Radioactive Waste – Strategies, technologies, decision making and public involvement". Konferensen avslutar projektet **Modern2020**, ett projekt om övervakning av geologiska slutförvar, som Östhammars kommun även tidigare deltagit i.

Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet – redovisning senast 1 april

Den statliga utredning (**Direktiv 2017:76**) om översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet som tillsattes under 2017, med frågan om ansvar efter förslutning som en del, ska redovisas senast den 1 april 2019.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-05-07

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-04-02 – 2019-05-28

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen har skickats på remiss till bl a Strålsäkerhetsmyndigheten och Östhammars kommun. Remissvar ska ha kommit in till departementet senast den 13 september 2019.

SKB kommer att presentera kompletteringen på referensgruppens möte den 18 juni.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

Övrig aktuell information

Minne över generationerna

Östhammars kommun kommer under året att delta i projektet "Minne över generationerna" som har beviljats medel från Vinnova. Projektet handlar om informationsbevarande över generationer med radioaktivt avfall som exempel. Linnéuniversitetet är initiativtagare och kommer även att leda projektet. Om projektet faller väl ut, finns möjlighet att i början av nästa år ansöka om fortsatta medel för att utveckla projektet vidare.

Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet

Kärntekniklagsutredningen överlämnade den 1 april 2019 sitt betänkande till regeringen. I utredningen, som fått titeln "Ny kärntekniklag - med förtydligt ansvar" (SOU 2019:16) föreslås bl a bestämmelser om ett statligt sistaansvar för slutligt förslutna geologiska slutförvar. Utredningen kommer att presenteras på referensgruppsmötet den 18 juni.

Modern2020 - övervakning av geologiska slutförvar

Östhammars kommun deltog den 9-11 april i konferensen "Monitoring in Geological Disposal of Radioactive Waste - Strategies, technologies, decision making and public involvement". Konferensen var avslutning på projektet **Modern2020**, ett projekt om övervakning av geologiska slutförvar, som Östhammars kommun även tidigare deltagit i.

Referensgruppsmöte – den finska processen

Den 20 maj anordnar referensgruppen ett öppet möte där den finska strålsäkerhetsmyndigheten (STUK) kommer och berättar om den finska processen med ett slutförvar för använt kärnbränsle.

Workshop om informationsbevarande

I maj kommer Östhammars kommun att delta i en workshop om informationsbevarande i Stockholm, "Information and memory for future decision making – radioactive waste and beyond". Östhammars kommun har även varit med i planeringen av workshopen.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-05-28

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-05-07 – 2019-09-03

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen har skickats på remiss till bl a Strålsäkerhetsmyndigheten och Östhammars kommun. Remissvar ska ha kommit in till departementet senast den 13 september 2019. Östhammars kommun har för avsikt att begära förlängd remisstid för att kunna ta del av Strålsäkerhetsmyndighetens synpunkter på kompletteringen innan yttrande lämnas.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

Övrig aktuell information

Avslag på överklagan av Riksgäldens beslut om ersättning till Östhammars kommun

I januari överklagade Östhammars kommun Riksgäldens beslut om medel ur kärnavfallsfonden till kommunen för 2019. I beslutet var det sökta beloppet reducerat motsvarande de kostnader som kommunen uppskattat sig ha för att bereda kommunens remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten och för att bereda yttrande över SKB:s redovisning av planen för forskning, utveckling och demonstration (det sk. FUD-programmet). Regeringen har gjort samma bedömning som Riksgälden och beslutade i april att avslå kommunens överklagan. Beslutet går inte att överklaga.

Referensgruppsmöte - den finska processen

Den 20 maj anordnade referensgruppen ett öppet möte där den finska strålsäkerhetsmyndigheten (STUK) berättade om den finska processen med ett slutförvar för använt kärnbränsle. Även svenska strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) deltog på mötet. Mötet går att se i efterhand via [slutförvarswebben](#).

Referensgruppsmöte - kärntekniklagsutredningen och komplettering av ansökan om kärnbränsleförvaret

Referensgruppsmötet den 18 juni kommer bestå av två delar; en presentation av kärntekniklagsutredningen och en presentation av SKB:s senaste kompletteringen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle (bl a om kopparkorrosion).

Workshop om informationsbevarande

Den 21-23 maj kommer Östhammars kommun att delta i en workshop om informationsbevarande i Stockholm; **"Information and memory for future decision making - radioactive waste and beyond"**. Östhammars kommun har även varit med i planeringen av workshopen.

Kärntekniklagsutredningen på remiss

Kärntekniklagsutredningen överlämnade den 1 april 2019 sitt betänkande **"Ny kärntekniklag - med förtydligt ansvar"** (SOU 2019:16) till regeringen. Utredningen skickades i slutet av april ut på remiss med sista svarsdag den 2 september 2019. Östhammars kommun har begärt och beviljats förlängd remisstiden till den 6 september.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-09-03

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-05-28 – 2019-10-08

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen har skickats på remiss till bl a Strålsäkerhetsmyndigheten och Östhammars kommun. Remissvar ska ha kommit in till departementet senast den 13 september 2019. **Östhammars kommun planerar att begära förlängd remisstid till ... för att kunna ta del av bland annat Strålsäkerhetsmyndighetens synpunkter innan yttrande lämnas.** Strålsäkerhetsmyndigheten har beviljats förlängd remisstid till den 30 september.

SFR - fortsatt drift och utbyggnad

Mark- och miljödomstolen kungjorde den 19 juni 2019 förhandlingsordningen för huvudförhandlingarna om fortsatt drift och utbyggnad av slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR). Huvudförhandlingen kommer att hållas i domstolens lokaler i Nacka mellan den 23 september och den 3 oktober 2019 men med syn i Forsmark den 30 september.

Övrig aktuell information

Kärntekniklagsutredningen på remiss

Kärntekniklagsutredningen överlämnade den 1 april 2019 sitt betänkande "Ny kärntekniklag - med förtydligat ansvar" (SOU 2019:16) till regeringen. Östhammars kommun är en av flera remissinstanser. Ärendet hanteras på kommunstyrelsens sammanträde den 3 september 2019.

Riksgäldens föreskriftsförslag på remiss

Riksgälden skickade den 20 juni 2019 ut sitt förslag till föreskrifter om kostnadsberäkningar, ansökningar och redovisning av kärntekniska restprodukter på remiss. Sista dag för yttrande var den 21 augusti 2019. Östhammars kommun har yttrat sig över förslaget.

Planerings- och utbildningsdag för nya i slutförvarsorganisationen

Den 22 augusti 2019 anordnades en planerings- och utbildningsdag för granskningsgruppen och för de nya i referensgruppen.

Fud-programmet

I slutet av september 2019 kommer SKB att redovisa det så kallade Fud-programmet. Fud står för forskning, utveckling och demonstration och redovisningen ska lämnas in vart tredje år. I programmet ska det redovisas forskning och utveckling kring avvecklings- och rivningsarbeten samt hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall.

Strålsäkerhetsmyndigheten granskar programmet och ska senast den 31 mars 2020 yttra sig över programmet till regeringen. Myndigheten har skickat ut förhandsinformation om att de kommer be ett antal remissinstanser (bland annat Östhammars kommun) om synpunkter på programmet.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-10-08

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-09-03 – 2019-10-29

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen har skickats på remiss till bl a Strålsäkerhetsmyndigheten och Östhammars kommun. Ansökan skickades på remiss och flertalet instanser har lämnat yttrande. En del av dessa kommer att presenteras på Referensgruppens möte den 5 november.

Östhammars kommun har begärt och beviljats förlängd remisstid till den 4 december 2019 för att kunna ta del av bland annat Strålsäkerhetsmyndighetens synpunkter innan yttrande lämnas. Strålsäkerhetsmyndigheten beviljades förlängd remisstid till den 30 september 2019.

SFR - fortsatt drift och utbyggnad

Huvudförhandling hålls i mark- och miljödomstolen i Nacka mellan den 23 september och den 3 oktober 2019 med syn i Forsmark den 30 september. På Referensgruppens möte den 5 november kommer det att ges en sammanfattning av förhandlingen.

Övrig aktuell information

Fud-programmet

SKB lämnade den 30 september 2019 in det så kallade Fud-programmet till Strålsäkerhetsmyndigheten. Fud står för forskning, utveckling och demonstration och redovisningen ska lämnas in vart tredje år. I programmet ska det redovisas forskning och utveckling kring avvecklings- och rivningsarbeten samt hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall.

Strålsäkerhetsmyndigheten granskar programmet och ska senast den 31 mars 2020 yttra sig över programmet till regeringen. Myndigheten har skickat ut förhandsinformation om att de kommer be ett antal remissinstanser (bland annat Östhammars kommun) om synpunkter på programmet.

Referensgruppsmöte - huvudförhandling om utbyggnaden av SFR och yttrande över SKB:s komplettering av kärnbränsleansökan

Den 5 november 2019 kommer referensgruppen att anordna ett öppet möte. Mötet kommer att bestå av två delar; dels en rapport från huvudförhandlingen i Mark- och miljödomstolen om utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR) och dels en presentation av andra remissinstansers yttrande över SKB:s komplettering i kärnbränsleprövningen (om bl a kopparkorrosion).

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-10-29

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-10-08 – 2019-12-03

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen skickades på remiss och flertalet instanser har lämnat yttranden. Några av dessa yttranden kommer att presenteras på Referensgruppens möte den 5 november.

Östhammars kommun har begärt och beviljats förlängd remisstid till den 4 december 2019 för att kunna ta del av bland annat Strålsäkerhetsmyndighetens synpunkter innan yttrande lämnas.

SFR – fortsatt drift och utbyggnad

Huvudförhandling hölls i mark- och miljödomstolen i Nacka mellan den 23 september och den 2 oktober. Mark- och miljödomstolen meddelade i samband med att förhandlingen avslutades att de planerar att lämna sitt yttrande över ansökan till regeringen den 13 november.

På Referensgruppens möte den 5 november kommer det att ges en sammanfattning av förhandlingen.

Övrig aktuell information

Fud-programmet

SKB lämnade den 30 september in det så kallade Fud-programmet till Strålsäkerhetsmyndigheten. Fud står för forskning, utveckling och demonstration och redovisningen ska lämnas in vart tredje år. I programmet ska det redovisas forskning och utveckling kring avvecklings- och rivningsarbeten samt hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall.

Strålsäkerhetsmyndigheten och Kärnavfallsrådet granskar programmet och ska senast den 31 mars 2020 yttra sig över programmet till regeringen. Inför Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande genomförs en remissrunda med bland annat myndigheter, högskolor och kommuner. Den 16 oktober deltog Östhammars kommun i ett möte som Strålsäkerhetsmyndigheten anordnade för remissinstanserna inför granskningen av Fud 2019. Senast den 31 december ska remissinstansernas yttranden ha inkommit till Strålsäkerhetsmyndigheten.

Möte med miljödepartementets handläggare för kärnbränsleförvaret

Östhammars kommun träffade den 9 oktober miljödepartementets handläggare för ansökan av kärnbränsleförvaret. På mötet diskuterades bland annat frågan om ansvar efter förslutning och den fortsatta prövningsprocessen.

Referensgruppsmöte - huvudförhandling om utbyggnaden av SFR och yttrande över SKB:s komplettering av kärnbränsleänsökan

Den 5 november anordnar referensgruppen ett öppet möte. Mötet kommer att bestå av två delar; dels en rapport från huvudförhandlingen i Mark- och miljödomstolen om utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR) och dels en presentation av andra remissinstansers yttrande över SKB:s komplettering i prövningen av kärnbränsleförvaret.

Kärnavfallsrådet anordnar seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar

Den 12 november anordnar Kärnavfallsrådet ett seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar. Syftet med seminariet är att diskutera, och uppmärksamma frågor, kring vad som finns reglerat idag och vad som behöver utvecklas samt vilka utmaningar detta projekt kan stå inför. Mer information finns på **Kärnavfallsrådets hemsida**.

Årlig överläggning med Strålsäkerhetsmyndigheten

Varje år genomförs en överläggning mellan Östhammars kommun, Oskarshamns kommun och Strålsäkerhetsmyndigheten. Årets överläggning sker den 13 november.

Granskningsgruppen träffar SKB

Den 14 november besöker Granskningsgruppen SKB i deras lokaler i Solna. SKB kommer under förmiddagen att hålla presentationer om prövningarna och andra aktuella frågor. Under eftermiddagen planeras det för frågor och diskussioner.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-12-03

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-10-29 – 2020-01-28

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen skickades på remiss och flertalet instanser har lämnat yttranden. Yttranden över kompletteringen, i prövningen enligt **miljöbalken** och enligt **kärntekniklagen**, finns att läsa på regeringskansliets hemsida. SKB har getts möjlighet att senast den 18 december inkomma med synpunkter på vad som framförts i remissyttrandena.

Östhammars kommun har begärt och beviljats förlängd remisstid till den 4 december 2019 för att kunna ta del av bland annat Strålsäkerhetsmyndighetens synpunkter innan yttrande lämnas.

SFR - fortsatt drift och utbyggnad

Strålsäkerhetsmyndigheten och Mark- och miljödomstolen har under hösten lämnat över sina yttranden över ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR till regeringen. Miljödepartementet har därmed tagit över handläggningen av de båda ärendena.

Strålsäkerhetsmyndigheten lämnade den 21 oktober sitt yttrande över ansökan enligt kärntekniklagen till regeringen. Myndigheten tillstyrker att verksamheten ges tillstånd. Tillstyrkan förutsätter att SKB under uppförande och drift beaktar de frågor som är av betydelse för säkerheten, vilket bland annat innebär att beakta de utvecklingsbehov som myndigheten identifierat och påtalat. Yttrandet finns att läsa på **Strålsäkerhetsmyndighetens hemsida**.

Mark- och miljödomstolen i Nacka lämnade den 13 november sitt yttrande över ansökan enligt miljöbalken till regeringen. Domstolens bedömning är att det inte framkommit några hinder mot att tillåta verksamheten och att den sökta verksamheten därmed kan tillåtas.

Övrig aktuell information

Referensgruppsmöte - huvudförhandling om utbyggnaden av SFR och yttrande över SKB:s komplettering av kärnbränsleansökan

Den 5 november anordnade referensgruppen ett öppet möte. Mötet bestod av två delar; dels en rapport från huvudförhandlingen i Mark- och miljödomstolen om utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR) och dels en presentation

av andra remissinstansers yttrande över SKB:s komplettering i prövningen av kärnbränsleförvaret. Mötet går att se i efterhand på **slutförvarswebben**.

Kärnavfallsrådets seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar

Den 12 november anordnade Kärnavfallsrådet ett seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar. Mer information om seminariet och samtliga presentationer från dagen finns på **Kärnavfallsrådets hemsida**.

Årlig överläggning med Strålsäkerhetsmyndigheten

Varje år genomförs en överläggning mellan Östhammars kommun, Oskarshamns kommun och Strålsäkerhetsmyndigheten. Årets överläggning skulle ha hållits den 13 november men blev framflyttat. Nytt datum är inte beslutat än men överläggningen planeras att hållas vid månadsskiftet januari-februari.

Granskningsgruppen träffade SKB

Den 14 november träffade Granskningsgruppen SKB för en heldag med presentationer och diskussioner runt prövningar av kärnbränsleförvaret och SFR.

Minne över generationer

Östhammars kommun deltar i projektet **"Minne över generationer"** som handlar om informationsbevarande över generationer. Projektet leds av Linnéuniversitetet med medel från Vinnova. Den 29 november anordnas inom projektet en workshop i Stockholm. Planering pågår även för ansökan om medel för fortsättning av projektet.

Referensgruppsmöte - Östhammars kommuns yttrande i kärnbränsleprövningen samt Strålsäkerhetsmyndighetens och Mark- och miljödomstolens yttrande över SFR-utbyggnaden

Den 17 december anordnar Referensgruppen ett öppet möte. På mötet kommer tre aktuella yttranden att presenteras; Östhammars kommuns yttrande över den senaste kompletteringen i kärnbränsleprövningen, Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande till regeringen över SFR-ansökan enligt kärntekniklagen och Mark- och miljödomstolens yttrande till regeringen över SFR-ansökan enligt miljöbalken.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-02-19

Rapport från Slutförvarsenheten till KF

Perioden 2018-12-18 – 2019-04-23

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljö- och energidepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni SKB tillfälle att senast den 7 januari 2019 dels komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat och dels yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen. SKB har beviljats förlängd tid för att komplettera ansökan till den 30 april 2019. En av anledningarna till att SKB begärt förlängd tid är att det underlag de tar fram ska hinna genomgå en internationell vetenskaplig granskning.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

SKB bemötte den 19 december 2018 de yttranden, bl a från Östhammars kommun, som hade kommit in till Mark- och miljödomstolen sedan kungörelsen. Som en del av bemötandet lämnade SKB in förnyade förslag till villkor. Östhammars kommun har getts tillfälle att yttra sig över bemötandet senast den 6 mars.

Strålsäkerhetsmyndigheten yttrade sig den 17 januari 2019 till Mark- och miljödomstolen över ansökan om tillstånd enligt miljöbalken. Myndigheten tillstyrker att tillstånd ges enligt miljöbalken.

Övrig aktuell information

Överklagan av Riksgäldens beslut om ersättning till Östhammars kommun

Riksgälden fattade den 19 december 2018 beslut om medel ur kärnavfallsfonden till Östhammars kommun för 2019. I beslutet är det sökta beloppet reducerat motsvarande de kostnader som kommunen uppskattat sig ha för att bereda kommunens remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten och för att bereda yttrande över SKB:s redovisning av planen för forskning, utveckling och demonstration (det sk. FUD-programmet).

Östhammars kommun har överklagat beslutet gällande den del som gäller kommunens ersättning för att bereda remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten och för FUD-programmet.

Östhammars kommun har träffat miljö- och energidepartementet

I mitten av januari träffade Östhammars kommun de handläggare på miljö- och energidepartementet som hanterar ansökan om slutförvaret för använt kärnbränsle. På mötet avhandlades bl a frågan om ansvar efter förslutning, kommunens beslutsprocess om det blir en folkomröstning och regeringens beslutsprocess.

Miljöorganisationerna presenterade sina yttranden över SFR-ansökan

Referensgruppen anordnade den 17 januari ett möte till vilket de miljöorganisationer som yttrat sig över SFR-ansökan enligt miljöbalken bjudits in för att presentera sina yttranden. De miljöorganisationer som deltog i mötet var Naturskyddsföreningen i Uppsala län, Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG) och Miljörelsens kärnavfallssekretariat (Milkas)

Arbetsvecka om medborgardialog och allmänhetens acceptans

Östhammars kommun deltog den 21-25 januari i en arbetsvecka initierade av **Institute of Energy Economics** i Japan. Tre länder från Europa och sex länder från Sydostasien närvarade och syftet var att diskutera allmänhetens acceptans av kärnkraft. Östhammars kommun har ett arbetssätt med stort internationellt intresse och länderna delade erfarenheter gällande bl a medborgardialog.

Workshop om informationsbevarande

Östhammars kommun deltog den 22-24 januari i en internationell workshop om hantering av information, data och kunskap om slutförvar för använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall. **Workshopen** anordnades av OECD:s kärnenergiorgan NEA (Nuclear Energy Agency).

Myndigheterna presenterar sina yttranden över SFR-ansökan

Referensgruppen anordnar den 19 februari ett möte till vilket de myndigheter som yttrat sig över SFR-ansökan enligt miljöbalken bjudits in för att presentera sina yttranden. De myndigheter som kommer att delta är Strålsäkerhetsmyndigheten och Länsstyrelsen i Uppsala län.

Kärnavfallsrådets rundabordssamtal

Östhammars kommun är, tillsammans med Oskarshamns kommun, inbjuden till rundabordssamtal med Kärnavfallsrådet den 12 mars.

Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet

Regeringen har gett Gabor Szendrö uppdrag att enligt **Direktiv 2017:76** se över behovet av ändringar i kärntekniklagen och vid behov även i strålskyddslagen, miljöbalken och finansieringslagen till följd av detta. I uppdraget ingår att se över frågan om ansvar efter förslutning. Uppdraget skulle ursprungligen redovisas senast den 1 oktober 2018 men tiden har förlängts till den 1 april 2019. Östhammars kommun är inbjuden till ett möte med utredarna i februari.

Konferens om övervakning av slutförvar

Östhammars kommun deltar den 9-11 april i en konferens om övervakning av geologiska slutförvar för radioaktivt avfall. Konferensen är slutkonferens för projektet **Modern2020**.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-04-23

Rapport från Slutförvarsenheten till KF

Perioden 2019-02-19 – 2019-06-18

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljö- och energidepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att dels komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat och dels yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till departementet. Nästa steg kommer troligen vara att kompletteringen skickas ut på remiss till bland annat Strålsäkerhetsmyndigheten.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

Övrig aktuell information

Kärnavfallsrådets rundabordssamtal

Östhammars kommun deltog den 12 mars, tillsammans med Oskarshamns kommun, i ett rundabordssamtal med Kärnavfallsrådet. På mötet diskuterades huvudsakligen frågor om kommunernas deltagande i slutförvarsprocessen – både erfarenheter så här långt och kommunernas fortsatta roll i processen.

Minne över generationerna

Östhammars kommun kommer under året delta i projektet "Minne över generationerna" som har beviljats medel från Vinnova. Projektet handlar om informationsbevarande över generationer med radioaktivt avfall som exempel. Linnéuniversitetet är initiativtagare och kommer även att leda projektet. Om projektet faller väl ut, finns möjlighet att i början av nästa år ansöka om fortsatta medel för att utveckla projektet vidare.

Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet

Kärntekniklagsutredningen överlämnade den 1 april 2019 sitt betänkande till regeringen. I utredningen, som fått titeln "Ny kärntekniklag - med förtydligt ansvar" (SOU 2019:16) föreslås bl a bestämmelser om ett statligt sistaansvar för slutligt förslutna geologiska slutförvar.

Modern2020 - övervakning av geologiska slutförvar

Östhammars kommun deltar den 9-11 april i konferensen "Monitoring in Geological Disposal of Radioactive Waste - Strategies, technologies, decision making and public involvement". Konferensen avslutar projektet **Modern2020**, ett projekt om övervakning av geologiska slutförvar, som Östhammars kommun även tidigare deltagit i.

Workshop om informationsbevarande

I maj kommer Östhammars kommun delta i en workshop om informationsbevarande i Stockholm, "Information and memory for future decision making – radioactive waste and beyond". Östhammars kommun har även varit med i planeringen av workshopen.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-06-18

Rapport från Slutförvarsenheten till KF

Perioden 2019-04-23 – 2019-09-24

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen har skickats på remiss till bl a Strålsäkerhetsmyndigheten och Östhammars kommun. Remissvar ska ha kommit in till departementet senast den 13 september 2019. Östhammars kommun har för avsikt att begära förlängd remisstid för att kunna ta del av Strålsäkerhetsmyndighetens synpunkter på kompletteringen innan yttrande lämnas.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

Övrig aktuell information

Avslag på överklagan av Riksgäldens beslut om ersättning till Östhammars kommun

I januari överklagade Östhammars kommun Riksgäldens beslut om medel ur kärnavfallsfonden till kommunen för 2019. I beslutet var det sökta beloppet reducerat motsvarande de kostnader som kommunen uppskattat sig ha för att bereda kommunens remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten och för att bereda yttrande över SKB:s redovisning av planen för forskning, utveckling och demonstration (det sk. FUD-programmet). Regeringen har gjort samma bedömning som Riksgälden och beslutade i april att avslå kommunens överklagan. Beslutet går inte att överklaga.

Kärntekniklagsutredningen på remiss

Kärntekniklagsutredningen överlämnade den 1 april 2019 sitt betänkande "Ny kärntekniklag - med förtydligt ansvar" (SOU 2019:16) till regeringen. Utredningen skickades i slutet av april ut på remiss med sista svarsdag den 2 september 2019. Östhammars kommun har begärt och beviljats förlängd remisstiden till den 6 september.

Referensgruppsmöte - den finska processen

Den 20 maj anordnade referensgruppen ett öppet möte där den finska strålsäkerhetsmyndigheten (STUK) berättade om den finska processen med ett slutförvar för använt kärnbränsle. Även svenska strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) deltog på mötet. Mötet går att se i efterhand via [slutförvarswebben](#).

Workshop om informationsbevarande

Den 21-23 maj deltog Östhammars kommun i en workshop om informationsbevarande i Stockholm; "Information and memory for future decision making – radioactive waste and beyond". Dokumentation från workshopen kommer att tillgängliggöras på workshopens hemsida.

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG)

Sedan MKG:s årsmöte i maj ingår Folkkampanjen mot kärnkraft och kärnvapen och Jordens vänner i MKG. De föreningar som sedan tidigare ingår i MKG är Fältbiologerna, Naturskyddsföreningen, Naturskyddsföreningen i Kalmar län, Naturskyddsföreningen i Skåne, Naturskyddsföreningen Uppsala län och Opinionsgruppen för säker slutförvaring (OSS).

Referensgruppsmöte - kärntekniklagsutredningen och kärnbränsleförvaret

Referensgruppsmötet den 18 juni kommer bestå av två delar; en presentation av kärntekniklagsutredningen och en presentation av SKB:s senaste komplettering av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle (bl a om kopparkorrosion). SKB kommer även att ge en kort information om vad som är aktuellt i Forsmark.

Ny slutförvarsorganisation från den 1 juli

Kommunstyrelsen utsåg den 28 maj nya ledamöter till slutförvarsorganisationens nya granskningsgrupp. Utbildning för nya ledamöter i både granskningsgruppen och referensgruppen planeras i augusti.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-11-19

Rapport från Slutförvarsenheten till KF

Perioden 2019-09-24 – 2019-12-17

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen skickades på remiss och flertalet instanser har lämnat yttranden. Yttranden över kompletteringen, i prövningen enligt **miljöbalken** och enligt **kärntekniklagen**, finns att läsa på regeringskansliets hemsida.

Östhammars kommun har begärt och beviljats förlängd remisstid till den 4 december 2019 för att kunna ta del av bland annat Strålsäkerhetsmyndighetens synpunkter innan yttrande lämnas.

SFR – fortsatt drift och utbyggnad

Huvudförhandling hölls i mark- och miljödomstolen i Nacka mellan den 23 september och den 2 oktober. Mark- och miljödomstolen meddelade i samband med att förhandlingen avslutades att de planerar att lämna sitt yttrande över ansökan enligt miljöbalken till regeringen den 13 november.

Strålsäkerhetsmyndigheten lämnade den 21 oktober över sitt yttrande över ansökan enligt kärntekniklagen till regeringen. Myndigheten tillstyrker att verksamheten ges tillstånd. Tillstyrkan förutsätter att SKB under uppförande och drift beaktar de frågor som är av betydelse för säkerheten, vilket bland annat innebär att beakta de utvecklingsbehov som myndigheten identifierat och påtalat. Yttrandet finns att läsa på **Strålsäkerhetsmyndighetens hemsida**.

Övrig aktuell information

Fud-programmet

SKB lämnade den 30 september in det så kallade Fud-programmet till Strålsäkerhetsmyndigheten. Fud står för forskning, utveckling och demonstration och redovisningen ska lämnas in vart tredje år. I programmet ska det redovisas forskning och utveckling kring avvecklings- och rivningsarbeten samt hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall.

Strålsäkerhetsmyndigheten och Kärnavfallsrådet granskar programmet och ska senast den 31 mars 2020 yttra sig över programmet till regeringen. Inför Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande genomförs en remissrunda med bland annat myndigheter, högskolor och kommuner. Den 16 oktober deltog Östhammars kommun i ett möte som Strålsäkerhetsmyndigheten anordnade för remissinstanserna inför granskningen av Fud 2019. Senast den 31 december ska remissinstansernas yttranden ha inkommit till Strålsäkerhetsmyndigheten.

Möte med miljödepartementets handläggare för kärnbränsleförvarsansökan

Östhammars kommun träffade den 9 oktober miljödepartementets handläggare för ansökan av kärnbränsleförvaret. På mötet diskuterades bland annat frågan om ansvar efter förslutning och den fortsatta prövningsprocessen.

Referensgruppsmöte - huvudförhandling om utbyggnaden av SFR och yttrande över SKB:s komplettering av kärnbränsleansökan

Den 5 november anordnade referensgruppen ett öppet möte. Mötet bestod av två delar; dels en rapport från huvudförhandlingen i Mark- och miljödomstolen om utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR) och dels en presentation av andra remissinstansers yttrande över SKB:s komplettering i prövningen av kärnbränsleförvaret.

Kärnavfallsrådet anordnar seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar

Den 12 november anordnar Kärnavfallsrådet ett seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar. Syftet med seminariet är att diskutera, och uppmärksamma frågor, kring vad som finns reglerat idag och vad som behöver utvecklas samt vilka utmaningar detta projekt kan stå inför. Mer information finns på **Kärnavfallsrådets hemsida**.

Årlig överläggning med Strålsäkerhetsmyndigheten

Varje år genomförs en överläggning mellan Östhammars kommun, Oskarshamns kommun och Strålsäkerhetsmyndigheten. Årets överläggning sker den 13 november.

Granskningsgruppen träffar SKB

Den 14 november besöker Granskningsgruppen SKB i deras lokaler i Solna. SKB kommer under förmiddagen att hålla presentationer om prövningarna och andra aktuella frågor. Under eftermiddagen planeras det för frågor och diskussioner.

Minne över generationer

Östhammars kommun deltar i projektet "Minne över generationer" som handlar om informationsbevarande över generationer. Projektet leds av Linnéuniversitetet med medel från Vinnova. Den 29 november anordnas inom projektet en workshop i Stockholm. Planering pågår även för ansökan om medel för fortsättning av projektet.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-12-17

Rapport från Slutförvarsenheten till KF

Perioden 2019-10-19 – 2020-02-18

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen skickades på remiss och flertalet instanser har lämnat yttranden. Yttranden över kompletteringen, i prövningen enligt **miljöbalken** och enligt **kärntekniklagen**, finns att läsa på regeringskansliets hemsida. SKB har getts möjlighet att senast den 18 december 2019 inkomma med synpunkter på vad som framförts i remissyttrandena.

Östhammars kommun lämnade den 3 december 2019 in sina yttranden över kompletteringen. Yttrandena kommer att presenteras på Referensgruppens möte den 17 december och finns att läsa på kommunens **slutförvarswebb**.

SFR – fortsatt drift och utbyggnad

Strålsäkerhetsmyndigheten och Mark- och miljödomstolen har under hösten lämnat över sina yttranden över ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR till regeringen. Miljödepartementet har därmed tagit över handläggningen av de båda ärendena.

Strålsäkerhetsmyndigheten lämnade den 21 oktober sitt yttrande över ansökan enligt kärntekniklagen till regeringen. Myndigheten tillstyrker att verksamheten ges tillstånd. Tillstyrkan förutsätter att SKB under uppförande och drift beaktar de frågor som är av betydelse för säkerheten, vilket bland annat innebär att beakta de utvecklingsbehov som myndigheten identifierat och påtalat.

Mark- och miljödomstolen i Nacka lämnade den 13 november sitt yttrande över ansökan enligt miljöbalken till regeringen. Domstolens bedömning är att det inte framkommit några hinder mot att tillåta verksamheten och att den sökta verksamheten därmed kan tillåtas.

Strålsäkerhetsmyndighetens och **Mark- och miljödomstolens yttranden** finns att läsa på kommunens slutförvarswebb.

Övrig aktuell information

Referensgruppsmöte – huvudförhandling om utbyggnaden av SFR och yttrande över SKB:s komplettering av kärnbränsleansökan

Den 5 november anordnade referensgruppen ett öppet möte. Mötet bestod av två delar; dels en rapport från huvudförhandlingen i Mark- och miljödomstolen om utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR) och dels en presentation av andra remissinstansers yttrande över SKB:s komplettering i prövningen av kärnbränsleförvaret. Mötet går att se i efterhand på kommunens **slutförvarswebb**.

Kärnavfallsrådets seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar

Den 12 november anordnade Kärnavfallsrådet ett seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar. Mer information om seminariet och samtliga presentationer från dagen finns på **Kärnavfallsrådets hemsida**.

Årlig överläggning med Strålsäkerhetsmyndigheten

Varje år genomförs en överläggning mellan Östhammars kommun, Oskarshamns kommun och Strålsäkerhetsmyndigheten. Årets överläggning skulle ha hållits den 13 november men blev framflyttat. Nytt datum är inte beslutat än men överläggningen planeras att hållas vid månadsskiftet januari-februari.

Granskningsgruppen träffade SKB

Den 14 november träffade Granskningsgruppen SKB för en heldag med presentationer och diskussioner runt prövningar av kärnbränsleförvaret och SFR.

Minne över generationer

Östhammars kommun deltar i projektet **"Minne över generationer"** som handlar om informationsbevarande över generationer. Projektet leds av Linnéuniversitetet med medel från Vinnova. Den 29 november anordnades inom projektet en workshop i Stockholm. Planering pågår för ansökan om medel för fortsättning av projektet.

Fud-programmet

SKB lämnade den 30 september in det så kallade Fud-programmet till Strålsäkerhetsmyndigheten. Fud står för forskning, utveckling och demonstration och redovisningen ska enligt kärntekniklagen lämnas in vart tredje år. Strålsäkerhetsmyndigheten och Kärnavfallsrådet granskar programmet och ska senast den 31 mars 2020 yttra sig över programmet till regeringen.

Inför Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande genomförs en remissrunda där bland annat Östhammars kommun ingår. Östhammars kommun har dock avstått från att lämna synpunkter eftersom det inte är möjligt för slutförvarsorganisationen att bereda och formulera yttrande över Fud-programmet med finansiering via Kärnavfallsfonden.

Hemställan om ändring i finansieringslagen

Östhammars kommun har tillsammans med Oskarshamns kommun skrivit en hemställan om ändring av finansieringslagen, den lagstiftning som reglerar vad bland annat kommuner kan få ersättning för från Kärnavfallsfonden. Kommunerna anser att lagstiftningen bör ändras så att kommuner även ges möjlighet till ersättning för kostnader för arbete med prövningen enligt kärntekniklagen.

Referensgruppsmöte - Östhammars kommuns yttrande i kärnbränsleprövningen samt Strålsäkerhetsmyndighetens och Mark- och miljödomstolens yttrande över SFR-utbyggnaden

Den 17 december anordnar Referensgruppen ett öppet möte. På mötet kommer tre aktuella yttranden att presenteras; Östhammars kommuns yttrande över den senaste kompletteringen i kärnbränsleprövningen, Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande till regeringen över SFR-ansökan enligt kärntekniklagen och Mark- och miljödomstolens yttrande till regeringen över SFR-ansökan enligt miljöbalken.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Granskningsgrupperna

MKB-gruppen, antal protokollförda möten: 4 (2019-01-01 – 2019-06-30)

Säkerhetsgruppen, antal protokollförda möten: 4 (2019-01-01 – 2019-06-30)

Granskningsgruppen, antal protokollförda möten: 3 (2019-07-01 – 2019-12-31)

Sammanfattning av punkter som har behandlats under året samt aktiviteter som granskningsgrupperna deltagit i:

- SKB:s komplettering av ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR
- Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande till Mark- och miljödomstolen över SFR-ansökan
- Inkomna synpunkter på kompletteringen av SFR-ansökan
- Huvudförhandling i miljöbalksprövningen av SFR-ansökan
- Mark- och miljödomstolens yttrande till regeringen gällande SFR-ansökan
- Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande till regeringen gällande SFR-ansökan
- SKB:s komplettering av ansökan om slutförvar för använt kärnbränsle
- Inkomna synpunkter på kompletteringen av kärnbränsleförvarsansökan
- Utredning om ny kärntekniklag
- Kärnavfallsrådets seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar
- Forskardag med SKB
- Referensgruppens möten (se nedan)

MKB- och Säkerhetsgruppen gjorde ett gemensamt studiebesök till Olkiluoto i Finland. Vid besöket träffade grupperna representanter från Posiva, TVO och Eurajoki kommun.

En utbildningsdag anordnades under året för ledamöterna i Granskningsgruppen. Utbildningen var gemensam med Referensgruppen. 13 ledamöter från Granskningsgruppen deltog i utbildningen.

Presidiegruppen/Granskningsgruppens arbetsutskott

Antal möten: 1

Sammanfattning av ämnen som behandlats under året samt aktiviteter som presidiegruppen eller granskningsgruppens arbetsutskott deltagit i:

- Östhammars kommuns framtida slutförvarsorganisation
- Rundabordsamtal med Kärnavfallsrådet
- Konferens om övervakning av geologiska slutförvar inom projektet Modern2020
- Workshop om informationsbevarande inom projektet Minne över generationer
- Informationsmöte om Fud 2019 på SSM

Referensgruppen

Antal möten: 5

Arbetsutskott (del av kommunfullmäktiges presidiummöte), antal protokollförda möten: 7

Referensgruppen har under året haft informationsmöten som behandlat följande ämnen:

- Miljöorganisationers yttranden i SFR-prövningen
- Myndigheternas yttranden i SFR-prövningen
- Den finska prövningen av ett slutförvar för använt kärnbränsle
- Kärntekniklagsutredningen
- SKB:s komplettering av ansökan om slutförvar för använt kärnbränsle
- Aktuellt på Forsmarkshalvön
- Huvudförhandling om SFR-utbyggnaden
- Remissinstansers syn på kompletteringen av kärnbränsleförvarsansökan
- Mark- och miljödomstolens och Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande till regeringen om SFR-ansökan
- Östhammars kommuns yttrande över den senaste kompletteringen av kärnbränsleförvarsansökan

En utbildningsdag anordnades under året för nya ledamöter i Referensgruppen. Utbildningen var gemensam med Granskningsgruppen. 9 ledamöter från Referensgruppen deltog i utbildningen.

Period 2019-12

Obs! Miljösakkunnig och komm.
Beredskap felbokförda VHT.
Ansvaret är dock helt rätt.

NÄMND 1 Kommunstyrelsen
OMRÅDE 18 Slutförvarsenheten
KTO #4999*,89000

VHT	KTYP	kkl	BUDGET År	Budget Ack	UTFALL Ack	UTFALL Per	Avvikelse	Avvikelse %	PROGNOS
10030 Nämnder	I Intäkter/Inkomster	3 Intäkter/inkomster	0,0	0,0	182,6	-253,4	182,6	#DIVISION/0!	0,0
	Summa I		0,0	0,0	182,6	-253,4	182,6	#DIVISION/0!	0,0
10030 Nämnder	K Kostnader/Utgifter	5 Kostnader för arbetskraft	-947,0	-947,0	-652,4	-97,2	294,6	68,9%	-947,0
10030 Nämnder	K Kostnader/Utgifter	6 Övriga verksamhetskostnader	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1	#DIVISION/0!	0,0
10030 Nämnder	K Kostnader/Utgifter	7 Övriga verksamhetskostnader	-91,0	-91,0	-434,3	-40,3	-343,3	477,2%	-91,0
	Summa K		-1 038,0	-1 038,0	-1 086,7	-137,5	-48,7	104,7%	-1 038,0
Summa 10030			-1 038,0	-1 038,0	-904,1	-390,9	133,9	87,1%	-1 038,0
21523 Slutförvar	I Intäkter/Inkomster	3 Intäkter/inkomster	6 550,0	6 550,0	5 112,8	2 439,1	-1 437,2	78,1%	6 550,0
	Summa I		6 550,0	6 550,0	5 112,8	2 439,1	-1 437,2	78,1%	6 550,0
21523 Slutförvar	K Kostnader/Utgifter	4 Kostnader/utgifter	-500,0	-500,0	-400,0	0,0	100,0	80,0%	-500,0
21523 Slutförvar	K Kostnader/Utgifter	5 Kostnader för arbetskraft	-2 658,0	-2 658,0	-2 302,9	-414,0	355,1	86,6%	-2 658,0
21523 Slutförvar	K Kostnader/Utgifter	6 Övriga verksamhetskostnader	-433,0	-433,0	-293,2	-17,0	139,8	67,7%	-433,0
21523 Slutförvar	K Kostnader/Utgifter	7 Övriga verksamhetskostnader	-1 921,0	-1 921,0	-1 210,7	-404,3	710,3	63,0%	-1 921,0
21523 Slutförvar	K Kostnader/Utgifter	8 RR övr intäkter o kostnader	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1	#DIVISION/0!	0,0
	Summa K		-5 512,0	-5 512,0	-4 206,9	-835,3	1 305,1	76,3%	-5 512,0
Summa 21523			1 038,0	1 038,0	905,9	1 603,8	-132,1	87,3%	1 038,0
26312 Miljösakkunnig	K Kostnader/Utgifter	7 Övriga verksamhetskostnader	0,0	0,0	-0,8	0,0	-0,8	#DIVISION/0!	0,0
	Summa K		0,0	0,0	-0,8	0,0	-0,8	#DIVISION/0!	0,0
Summa 26312			0,0	0,0	-0,8	0,0	-0,8	#DIVISION/0!	0,0
27510 Kommunal beredskap	K Kostnader/Utgifter	7 Övriga verksamhetskostnader	0,0	0,0	-1,0	-1,0	-1,0	#DIVISION/0!	0,0
	Summa K		0,0	0,0	-1,0	-1,0	-1,0	#DIVISION/0!	0,0
Summa 27510			0,0	0,0	-1,0	-1,0	-1,0	#DIVISION/0!	0,0
			0,0	0,0	0,0	1 211,9	0,0	0,0%	0,0

Kommentar till ekonomisk redovisning för slutförvarsorganisationen 2019.

En del poster i redovisningen föranleder vissa kommentarer;

- 45 Bidrag
Ekonomiskt stöd till ideell organisation. Under 2019 är det enbart Opinionsgruppen för säker slutförvaring (OSS) som sökt och fått medel beviljade.
- 47 Konsulttjänster
Slutförvarsorganisationen har även under 2019 valt att arbeta med kunskapsuppbyggnad själva gällande såväl slutförvar för använt kärnbränsle, samt utbyggnad av SFR. Året har bla innehållit huvudförhandling gällande utbyggnad av SFR vilket innebär att mycket förberedande kunskapsuppbyggnad och stöd i förhandlingen har lämnats av Front Advokatbyrå med miljöjuridisk kompetens.
- 50 Löner och arvoden
Under 2019 har en av tjänsterna på slutförvarsenheten haft annat engagemang på 15 % .I övrigt inga avvikelser. Dock har förändringen i den politiska granskningsorganisationen (en sammanslagning av två grupper till en) gett påverkan genom minskad arvodering.
- 60 Diverse främmande tjänster
Här ligger tex internhyra i kommunhuset (ca 127.000),utrustning för filmprojektet, telefonabonnemang, några prenumerationer samt internhyra för bilar ur bilpoolen.
- 70 & 71 Transporter och representation
Kostnaderna små för slutförvarsorganisationen som helhet 2019 med anledning av att slutförvarsorganisationen satsat på att bjuda hit föredragshållare till kommunen istället för att åka iväg själva på konferens. Dock genomfördes en studieresa till Finland. Kostnaderna kunde hållas nere med anledning av att vi åkte båt. Under representation ryms ett antal lokalhyror (inkl lunch och fika) för egna arrangemang inom kommunen med föredrag och öppna möten.
- 72 Annonser och info
Under hösten har regelbunden annonsering skett i lokalpress, då vi bland annat deltog i huvudförhandlingen för utbyggnaden av SFR och fortsatte vår informationsserie ”Signerat” som rapporterade därifrån. Webben har tillgänglighetsanpassats i enlighet med nya direktiv och viss annonsering har också skett med anledning av vår medverkan i Dialogturné 2019 som har genomförts i kommunen.

3 mars 2020

Revisionsintyg - Avseende ekonomisk redovisning 2019 för Östhammars kommuns granskningsorganisation inför ett eventuellt slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark

Till Riksgälden

Vi har granskat erhållen sammanställning över kostnader för Östhammars kommuns granskningsorganisation inför ett eventuellt slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark för räkenskapsåret 2019. Vårt uppdrag har utförts enligt den standard för närliggande tjänster som är tillämplig på uppdrag att utföra granskning enligt särskild överenskommelse. Granskningsåtgärderna har vidtagits för att intyga att redovisade kostnader överensstämmer med bokföringen. Ett urval av verifikationer har granskats.

- 1) Vi har granskat bidragsmottagarens bokföring/redovisning för den tidsperiod som projektet avser.
- 2) Vi har kontrollerat att upptagna belopp är riktiga samt att moms är exkluderad.
- 3) Vi har kontrollerat att förbrukade medel är korrekt redovisade.

Vi har gjort följande iakttagelser:

- a) När det gäller punkt 1 fann vi att kommunen haft ett särskilt projekt i redovisningen för att särskilja kostnaderna för insatserna. Totala kostnader enligt redovisningen uppgår till 5 295 tkr varav personalkostnader uppgår till 2 955 tkr.
- b) När det gäller punkt 2 fann vi att upptagna kostnader finns i kommunens redovisning samt att moms inte ingår i beloppen. Belopp över 15 tkr är verifierade mot underliggande faktura/dokument. Vi har noterat att projektet har kostnader för licenser och det uppgår till 389 788 kr. Detta som en följd av datoranskaffningen till referensgruppen (79 st) som införskaffades under år 2018. Licenskostnaderna är utnycklade kostnader.
- c) När det gäller punkt 3 har vi noterat att merparten av kostnaderna i projektet avser personalkostnader. De har inom kommunen bekräftat att lönekostnaderna som avser kommunens slutförvaringsenhet avser arbete med kunskapsinhämtning och spridning vidare till kommunmedborgare.

Företagsnamn
Organisationsnummer

Vår rapport är enbart avsedd för det syfte som angivits i det första stycket i denna rapport och för Er information, och den ska inte användas för något annat syfte eller spridas till andra parter. Rapporten gäller endast de konton och poster som projektet omfattar.

Västerås 2020-03-03

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Cecilia Kvist'.

Cecilia Kvist

Auktoriserad revisor

Instruktion för kommundirektör i Östhammars kommun

Kommundirektören är kommunens ledande tjänsteman. Syftet med instruktionen är att tydliggöra arbets- och rollfördelningen mellan kommundirektören och kommunstyrelsen/kommunstyrelsens ordförande, och mellan kommundirektören och andra förvaltningschefer. Kommundirektören är anställd av kommunstyrelsen och svarar inför denna. Det är dock kommunstyrelsens ordförande som har i uppdrag att gå igenom arbets- och rollfördelning med direktören.

Kommundirektörens uppdrag

I kommundirektörens uppgift ingår att

- Klara ut principerna för styrning, ledning, uppföljning, utvärdering och kontroll.
- Fastställa en ledningsorganisation.
- Verka för en tydlig roll- och uppgiftsfördelning mellan förtroendevalda och tjänstemän.
- Stödja de förtroendevalda och de politiska partier som är representerade i kommunfullmäktige.
- Vara kommunens högsta tjänsteman även vid kris eller svår påfrestning, ansvarsprincipen är grunden för kommundirektörens agerande. Det innebär att den som har ansvar för en verksamhet i normala situationer också har motsvarande ansvar vid störningar i samhället.
- Utse ställföreträdare/ersättare för kommundirektören vid dennes bortavaro.

Utveckling av kommunens verksamheter och av kommunen

Kommundirektören har att

- Leda, samordna och utveckla kommunens verksamheter så att de bedrivs effektivt och i enlighet med politiskt uppsatta mål och fattade beslut.
- Leda kommunens samlade verksamheter så att lagstiftning, policydokument och riktlinjer efterlevs samt att kommunstyrelsens krav på servicenivå, kvalitet, säkerhet och kostnadseffektivitet uppnås.

Externa kontakter

Kommundirektören

- Är ytterst ansvarig för strategiska utvecklingsfrågor dör kontakter med näringsliv, länsstyrelse och övriga regionala organ ingår samt kontakter med statliga organ, andra kommuner och landsting samt medborgare och organisationer.

Arbetsuppgifter mot politiska organ

Kommunstyrelsen och dess utskott

Kommundirektören

- Är ytterst ansvarig för beredning av alla ärenden och ansvarar för att dessa bereds och föredras samt efter beslut verkställs.
- Har närvaro och yttranderätt.
- Biträda kommunstyrelsen i den uppsikt som kommunstyrelsen har över nämndernas verksamhet i enlighet med kommunallagen.

Övriga nämnder

Kommundirektören har närvaro och yttranderätt i kommunens nämnder.

Arbetsuppgifter mot kommunledningskontoret och övriga förvaltningar

Förvaltningsledning

Kommundirektören är chef över förvaltningscheferna.

Kommundirektören ska stödja förvaltningscheferna i sina uppdrag att beakta kommunövergripande frågor.

Delegationer och tillsättning av personal

Regleras i delegationsordning för kommunstyrelsen, i delegationsordning för personalfrågor samt i särskilt fattade beslut.

Kommunledningsförvaltningen
Malin Hübinette

Beslut om plan för utbildning och övning 2020-2022, för förtroendevalda och anställda för att stärka vår förmåga vid extraordinära händelser i fredstid.

Ärendebeskrivning

Enligt överenskommelsen mellan MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) och SKR (Sveriges kommuner och regioner) ska kommunen ta fram en utbildnings- och övningsplan. Kommunen ska ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid (2 kap. 8§ LEH).

Bedömning

Enligt överenskommelsen ska lägst kommundirektör besluta om utbildnings- och övningsplanen. Aktiviteterna i denna plan ryms inom befintlig budget.

Beslutsunderlag

- Plan för utbildning och övning 2020-2022

Beslutet skickas till

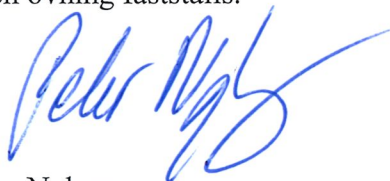
- Beredskaps- och säkerhetssamordnare Malin Hübinette
malin.hubINETTE@osthammar.se

Beslut

Plan för utbildning och övning fastställs.

Enligt delegation,

Kommundirektör Peter Nyberg

Plan för utbildning och övning 2020-2022

Inledning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har kommit överens om att kommunerna ska ta fram en utbildnings- och övningsplan (Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022).

Planen för utbildning och övning syftar till att stödja kommunens långsiktiga och systematiska arbete med att vidmakthålla och utveckla den egna organisationens kunskap och förmåga avseende krisberedskap och civilt försvar

Övergripande syfte

Att upprätthålla en regelbunden och systematisk utbildnings- och övningsverksamhet skapar förutsättningar för god krishanteringsförmåga.

Erfarenhetshantering

Varje utbildning och övning ska utvärderas på det sätt som bedöms ge störst effekt.

Utvärderingar och erhållna erfarenheter ligger till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet inom respektive utbildnings- och övningsområde.

Ekonomisk konsekvensanalys

För att genomföra uppgifterna enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) samt de överenskommelser som finns beslutade mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) får kommunen statlig ersättning. Ersättningen ska utgöra ett komplement till kommunens egen finansiering av arbete med krisberedskap och civilt försvar.

2020 Q1-Q2			
Utbildning/Övning	Format	Datum	Målgrupp
Larm- och startövning	Övning	Vår	TiB
TFÖ 2020	Övning	Q1	
Säkerhetsskydd och administrativ hantering	Utbildning	Q1	
Gemensamma grunder för samverkan och ledning	Utbildning	Q1	
Signalskyddsutbildning	Utbildning	Q1-Q2	
Krisledningsnämnd	Utbildning	Q1	KSAU
WIS	Utbildning	Q1	ÖK5, ÖK7A samt ADM
Informationsdelning och lägesbild	Utbildning	Q1	ÖK1-7 samt ADM
Regional samverkanskurs	Utbildning	Q2	ÖK3
Övningsplanering	Utbildning	Q2	
Simuleringsövning	Övning		Staben/krisledningsnämnd
Seminarieövning vid fyra tillfällen	Övning	Q1-Q2	Fyra av förvaltningarna
Mötesplats POSOM 2020	Utbildning	Q2	POSOM
Utbildningsdag med Älvkarleby	Utbildning	Q1	POSOM
2020 Q3-Q4			
Utbildning/Övning	Format	Datum	Målgrupp
Larm- och startövning	Övning	Höst	TiB
WIS	Utbildning	Q3	
Kriskommunikation	Utbildning	Q4	ÖK7 A-B
Stabs- och ledningsmetodik	Utbildning	Q4	ÖK1-7, ADM samt beslutsfattare
Lägesbild	Seminarieövning	Q4	
Seminarieövning vid sex tillfällen	Övning	Q3-Q4	Fem av förvaltningarna och stab

2021 Q1-Q2			
Utbildning/Övning	Format	Datum	Målgrupp
Larm- och startövning	Övning	Vår	TiB
Säkerhetsskyddsanalys	Utbildning	Q1	
Regionalt signalskyddsmöte (SKOM)	Utbildning	Q1	
Gemensamma grunder för samverkan och ledning	Utbildning	Q1	
Informationssäkerhet	Utbildning	Q2	
Krisledningsnämnd	Utbildning	Q1	
WIS	Utbildning	Q1	
Informationsdelning och lägesbild	Utbildning	Q2	
Regional samverkanskurs	Utbildning	Q2	
Personalsäkerhet	Utbildning	Q2	
Övningsplanering	Utbildning	Q2	
Simuleringsövning	Övning		Staben/krisledningsnämnd
Seminarieövning vid fem tillfällen	Övning	Q1-Q2	Fem av förvaltningarna
Mötesplats POSOM 2021	Utbildning	Q2	POSOM
Utbildningsdag	Utbildning	Q1	POSOM
2021 Q3-Q4			
Utbildning/Övning	Format	Datum	Målgrupp
Larm- och startövning	Övning	Höst	TiB
WIS	Utbildning	Q3	
Fysisk säkerhet	Utbildning	Q3	
Kriskommunikation	Utbildning	Q4	
Stabs- och ledningsmetodik	Utbildning	Q4	
Oljepåslag/geografiskt områdesansvar	Övning	Q4	
Säkerhetsskyddad upphandling (SUA)	Utbildning	Q4	
Seminarieövning vid fem tillfällen	Övning	Q3-Q4	Fyra av förvaltningarna och stab

2022 Q1-Q4			
Utbildning/Övning	Format	Datum	Målgrupp
Larm- och startövning	Övning	Vår	TiB
Säkerhetsskyddsanalys	Utbildning	Q1	
Regionalt signalskyddsmöte (SKOM)	Utbildning	Q1	
Gemensamma grunder för samverkan och ledning	Utbildning	Q1	
Informationssäkerhet	Utbildning	Q2	
Krisledningsnämnd	Utbildning	Q1	
WIS	Utbildning	Q1	
Informationsdelning och lägesbild	Utbildning	Q2	
Regional samverkanskurs	Utbildning	Q2	
Personalsäkerhet	Utbildning	Q2	
Övningsplanering	Utbildning	Q2	
Simuleringsövning	Övning		Staben/krisledningsnämnd
Seminarieövning vid fem tillfällen	Övning	Q1-Q2	Fem av förvaltningarna
Mötesplats POSOM 2022	Utbildning	Q2	POSOM
Utbildningsdag	Utbildning	Q1	POSOM
WIS	Utbildning	Q3	
Fysisk säkerhet	Utbildning	Q3	
Kriskommunikation	Utbildning	Q4	
Stabs- och ledningsmetodik	Utbildning	Q4	
Samhällsstörning inom samhällsviktig verksamhet	Övning	Q4	
Säkerhetsskyddad upphandling (SUA)	Utbildning	Q4	
Seminarieövning vid fem tillfällen	Övning	Q3-Q4	Fyra av förvaltningarna och stab

Dnr BUN-2018-122

§ 7. Redovisning av intern kontrollplan 2019

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av den interna kontrollplanen för 2019.

Barn- och utbildningsnämnden ger barn- och utbildningschefen i uppdrag att utreda hur hanteringen gällande utdrag ur belastningsregistret kan säkerställas så att lagstiftningen på området följs. Uppdraget ska återrapporteras på sammanträdet 2020-03-05.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige antog 2010-09-28 § 82 reglemente för intern kontroll. Reglementet syftar till att säkerställa att styrelser och nämnder upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll.

Barn- och utbildningsnämnden antog 2018-12-13 den interna kontrollplanen för 2019 som innehåller följande kontrollområden:

- Direktupphandling
- Skolpliktsbevakning
- Representation
- Interkommunal ersättning
- Delegation och beslut
- Diskriminering, kränkande behandling och trakasserier
- Hantering av personuppgifter (GDPR)
- Utdrag ur belastningsregister
- Myndighetsutövning avseende grundsärskola

Beslutsunderlag

Delas ut på sammanträdet.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Nämndsekreterare Per-Åke Berg och ekonom Sara Ersund redovisar uppföljningen av den interna kontrollplanen för 2019. Det område som mest uppmärksammas är de brister som framkommit när det gäller utdrag ur belastningsregistret som ska uppvisas vid anställning.

Yrkanden

Matts Eriksson (S) yrkar att barn- och utbildningsnämnden ger barn- och utbildningschefen i uppdrag att utreda hur hanteringen gällande utdrag ur belastningsregistret kan säkerställas så att lagstiftningen på området följs. Uppdraget ska återrapporteras på sammanträdet 2020-03-05.

Barn- och utbildningsnämnden

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att barn- och utbildningsnämnden bifaller förslaget.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg, Sara Ersund

Uppföljning av intern kontrollplan 2019

Inledning

Barn- och utbildningsnämnden antog 2018-12-13 den interna kontrollplanen för 2019 som innehåller följande kontrollområden:

- Direktupphandling
- Skolpliktsbevakning
- Representation
- Interkommunal ersättning
- Delegation och beslut
- Diskriminering, kränkande behandling och trakasserier
- Hantering av personuppgifter (GDPR)
- Utdrag ur belastningsregister
- Myndighetsutövning avseende grundsärskola

Direktupphandling

Vid granskningen kontrolleras att regler och inköp och gällande avtal följs. Under året har 11 enheter kontrollerats.

Av totalt 580 granskade fakturor så avser ungefär 7 procent sådant som är inköpta utanför avtal. Nedan redovisas upptäckta fel:

- Beslutsattestanter har vid några fall beslutsattesterat sina egna utlägg samt personalrepresentation och dylikt där de själva har deltagit. (*Kostnader där budgetansvarig deltagit ska beslutsattesteras av överordnad chef.*)
- Vid tretton tillfällen/inköp har vi frångått avtal, dvs vi har inte köpt från den leverantör vi har avtal med. Tre av dessa inköp beror troligtvis på att avtalen är relativt nya och vid ett tillfälle har vi avropat från fel avtal.
- Inköp görs inte alltid av certifierad inköpare, men *hen* kan ha fått tillåtelse/uppdraget att göra inköp av beslutsattestant.
- Inköp görs ibland på fel avtal, dvs från fel leverantör. Detta görs oftast i samband med beställning av avtalade artiklar, dvs man lägger till ej avtalade artiklar som finns i leverantörens sortiment men som vi har avtal på med annan leverantör, till beställningen.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg, Sara Ersund

Förbättringar jämfört mot tidigare års internkontroller:

- Betydligt bättre och fullständiga anteckningar till fakturor gällande kostnader för resor, boende, representation, utbildning och konferenser, dvs för vilka det är anteckningskrav.

Behov av avtal på:

- Avtal på slöjdmaterial till trä/metall, men kommer att finnas på plats under år 2020.
- Dagligvaror på matbutik. Det finns behov av ramavtal på inköp av dagligvaror på matbutik, bland annat så kallat stödinköp av mindre förpackningar. Det är ett behov som också finns på andra förvaltningar och som framförts till upphandlingsansvariga.

Skolpliktsbevakning

Skolpliktsbevakningen innehåller två delar.

- Samtliga elever folkbokförda i Östhammars kommun ska ha en säkerställd skolplacering.
- Rutiner ska finnas för åtgärder när elever är frånvarande från skolan

Den första delen i kontrollen avser att samtliga elever folkbokförda i kommunen har en säkerställd skolplacering i grundskolan, i kommunen eller på en skola i en annan kommun. Kontrollen görs med jämna mellanrum, dock alltid vid terminsstart. Det kan exempelvis handla om elever som har flyttat till vår kommun, men som går kvar terminen/läsåret ut i den kommun som man flyttar ifrån. Det kan även vara elever som har flyttat från vår kommun men som inte har folkbokförts i den nya kommunen. Vid den kontroll, som gjordes 2019-05-06, hittades ingen elev som saknade skolplacering. Däremot hittades tre elever vid den senaste kontrollen. Vid en närmare kontroll av dessa elever, i form av kontakt med Skatteverket samt brevutskick, hittades skoltillhörighet för två av dessa. Beträffande den tredje eleven, med en adress i Gimo, pågår efterforskning av var denne befinner sig.

Det finns också rutiner för åtgärder när eleverna är frånvarande från skolan. Det finns en handlingsplan för skolnärvaro som presenterades för Barn- och utbildningsnämnden 2018-04-12. I Östhammars kommun har 9 skolpliktsärenden varit uppe i arbetsutskottet och/eller barn- och utbildningsnämnden under 2019, varav sex ärenden fortfarande pågår. Ärenden lyfts till barn- och utbildningsnämnden då det kan vara en framkomlig lösning att ge vårdnadshavarna ett föreläggande, eventuellt i kombination med vite.

En samlad bedömning är att det som ska kontrolleras fungerar enligt den fastlagda internkontrollplanen för barn- och utbildningsnämnden. När det gäller om eleverna har en säkerställd skolplacering i kommunen kommer kontroller framöver att göras varje månad.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg, Sara Ersund

Representation

Det som kontrolleras är att kommunens reglemente vid gåvor och representation följs samt att attestreglementet följs. De områden som granskas är att syfte med representationen har angivits, att deltagarförteckning finns, att rätt moms redovisats samt om den som attesterat fakturan även deltagit i representationen.

Kontrollen har genomförts vid 11 enheter och omfattar 65 fakturor som bokförts på representationskonto. På en faktura saknas uppgift om syfte och deltagarförteckning. På samtliga fakturor har rätt moms redovisats.

Generellt ska den som deltagit i representationen själv inte beslutsattestera fakturan. Den ska beslutsattesteras av närmaste chef om man själv deltagit. Vid granskningen framkommer det att 32 stycken av fakturorna är beslutsattestera av budgetansvarig där denne själv deltagit. Av dessa är 21 stycken sådant som gäller inköp av kaffe till samtlig personal. Sex fakturor gäller inköp från bland annat Ica till APT/planeringsdag. Detta är inköp där man kanske inte ska kräva att de ska beslutsattesteras av överordnad chef.

Vid fyra tillfällen, när inköp/beställning gjorts via Raindance (vanligtvis catering), så har det missats vid fyra tillfällen att fakturan ska cirkuleras till överordnad chef för beslutsattest. Detta för att budgetansvarig själv kommer att delta. Detta kommer att förtydligas för både rektorer och skoladministratörer.

En samlad bedömning är att det som ska kontrolleras fungerar bra, dock finns det förbättringsområden när det gäller beslutsattestering.

Interkommunal ersättning

Det som kontrolleras är att den interkommunala ersättningen som betalas ut/ erhålls stämmer överens med delegationsbeslut, yttranden och prislistor.

Vid den granskning som genomförts omfattade 30 verifikationer upptäcktes inga fel. Resultatet från granskningen visar att de granskade transaktionerna stämmer överens med delegationsbeslut, yttranden och prislistor samt att rätt underlag är bifogat.

Däremot behöver avtal kring Riksidrottsgymnasier (RIG), Nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU) och Lokal idrottsutbildning (LIU) förtydligas framöver när det gäller merkostnaden för idrottsutbildningen.

En samlad bedömning är att det som ska kontrolleras fungerar bra.

Delegation och beslut

Granskningen omfattar 592 delegationsbeslut som rapporterats in till barn och utbildningskontoret under 2019. Av dessa är knappt 51 procent fattade på barn- och utbildningskontoret, varav de allra flesta gäller skolskjutsfrågor. När det gäller grund- och gymnasieskolan avser besluten främst att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg, Sara Ersund

sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Inom förskolan har det fattats få delegationsbeslut och de avser främst beslut avseende plats i förskola till barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling. Sett till samtliga delegationsbeslut som fattats under 2019 avser knappt 45 procent beslut om att inleda en kränkingsutredning och knappt 42 procent beslut om skolskjuts.

De beslut som anmäls som delegationsbeslut har fattats på rätt nivå i organisationen i förhållande till delegationsordningen. I något enstaka fall har besluten rapporterats som rektorsbeslut, trots att de i själva verket har varit delegationsbeslut. Eftersom barn- och utbildningskontoret tar in både rektorsbeslut och delegationsbeslut och även kontrollerar dessa har denna typ av fel direkt kunnat korrigeras och återkopplas till verksamheten. Det finns däremot en osäkerhetsfaktor då det är svårt att ta reda på hur stor andel av de delegationsbeslut som fattas i verksamheten som lämnas in till barn- och utbildningsnämnden.

En samlad bedömning är att det som ska kontrolleras fungerar bra gällande de beslut som lämnats in till barn- och utbildningsnämnden. Det finns dock frågetecken om verkligen alla delegationsbeslut rapporteras in till barn- och utbildningskontoret. Avsaknaden av ett digitalt beslutsstöd, där samtliga beslut fattas, gör att denna osäkerhet kommer att kvarstå.

Diskriminering, kränkande behandling och trakasserier

Det som kontrolleras är att det finns tillförlitliga kontrollrutiner i hela beslutskedjan och att dessa följs.

Bestämmelser i diskrimineringslagen och skollagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling. De ställer krav på att verksamheterna bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter samt för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling. Det ska även finnas en plan mot diskriminering och kränkande behandling vid alla enheter. Samtliga förskolor och grundskolor samt gymnasieskola hade 2019 en aktuell plan mot diskriminering och kränkande behandling publicerad på sin hemsida.

Om trakasserier eller andra kränkningar äger rum i eller i samband med verksamheten är huvudmannen skyldig att skyndsamt utreda det inträffade och i förekommande fall vidta åtgärder för att få kränkningarna att upphöra. Sedan januari 2019 används ett digitalt system för att anmäla och utreda kränkningar. Detta gjordes tidigare på pappersblanketter som innebar att det var svårare för huvudmannen att se vad som händer i kränkingsärendena eftersom de i flera fall inte skickades omgående till huvudmannen. I det nya digitala systemet får huvudmannen omgående ett E-postmeddelande när en anmälan görs och kan följa ärendets gång. Tar det lång tid innan ett ärende börjar utredas påminner huvudmannen rektorerna om att de har ett ärende där utredning inte påbörjats. Barn- och utbildningsförvaltningen har också lyft arbetet med hanteringen av kränkingsärenden på ett rektorsmöte och kan efter detta se förbättringar i att utredningarna startar tidigare. Det pågår också ett arbete med nya riktlinjer för arbetet gällande diskriminering, kränkande behandling och trakasserier.

Granskningen har visat att det finns tillförlitliga kontrollrutiner i hela beslutskedjan.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg, Sara Ersund

Hantering av personuppgifter (GDPR)

Det som ska kontrolleras är att reglerna för informationshantering följs.

På barn- och utbildningsförvaltningen är flera personer involverade i arbetet med GDPR. En grupp träffas en gång per månad och diskuterar olika frågeställningar som dykt upp och hur arbetet framöver ska bedrivas. På förvaltningen finns en informationsansvarig, en registeransvarig och en person som har hand om personuppgiftsbiträdesavtalen.

För att öka medvetenheten avseende GDPR har informationsmaterial tagits fram och delgetts enheterna, exempelvis via informationsträffar.

En plan med rutin för att kontrollera att regler runt personuppgifter och informationshantering följs har utarbetats. Under 2019 har internkontroll gjorts på samtliga förskolor i kommunen när det gäller hantering av personuppgifter (GDPR).

Internkontrollen har bestått av ett antal frågor till berörd rektor, samt fysisk observation på förskolorna. Vid dessa besök har inget anmärkningsvärt framkommit och överlag är medvetenheten kring GDPR och sekretess hög bland chefer och personal på förskolorna. Besöken på förskolorna utmynnade även i ett antal frågeställningar från chefer och övrig personal. Frågorna handlar bland annat om utflyktslistor, vilka personuppgifter som kan användas synligt i verksamheten m.m. För att underlätta för förskolorna kommer ett stödmaterial tas fram för hur frågor kring GDPR ska hanteras i den verksamhet som förskolorna bedriver.

Barn- och utbildningsförvaltningen har inventerat vilka olika personuppgifter som finns inom barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde. Uppgifterna har samlats in genom att företrädare från förskolan, grundskolan, skolutvecklingsenheten, elevhälsan med flera har lämnat in sammanställningar på personuppgifter som finns inom de olika verksamheterna.

Sammanfattningsvis har granskningen visat att det pågår ett kontinuerligt arbete med hantering av personuppgifter på barn- och utbildningsförvaltningen. Medvetenheten är också stor på kommunens förskolor kring både GDPR och sekretess och inget anmärkningsvärt framkom vid den kontroll som genomfördes vid samtliga förskolor. Under 2020 kommer alla kommunens F-6 skolor samt fritidshem att granskas.

Utdrag ur belastningsregister

Det som kontrolleras är att det finns tillförlitliga kontrollrutiner i hela kedjan och att dessa följs. Rutinen för utdrag från belastningsregistret är centralt skapad av Lednings- och verksamhetsstöd och gäller kommunens samtliga verksamheter där utdrag ur belastningsregistret krävs.

Vid tidigare kontroller har ett flertal brister upptäckts och ett arbete startades och fortgår på barn- och utbildningsförvaltningen för att åtgärda dessa.

Vid genomgång av personal, som anställdes under 2019, kan konstateras att efterlevandet av rutinen att uppvisa utdrag ur belastningsregistret inte har blivit bättre sen genomgången 2018. Att någon förbättring inte skett är allvarligt. En djupare analys av dessa brister behöver göras

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg, Sara Ersund

och medvetenheten om att det krävs utdrag ur belastningsregistret för anställning måste finnas hos varje anställande chef. Då ett systemstöd för närvarande inte finns, där det skulle krävas att ett utdrag ur belastningsregistret uppvisas innan anställningsavtal skrivs ut, är information till anställande chefer viktigt. En diskussion har påbörjats med lednings- och verksamhetsstöd om ett ökat systemstöd i det nya HR-systemet Personic P.

Under 2019 har frågan diskuterats i ledningsgruppen för barn- och utbildningsförvaltningen. För att komma till rätta med de upptäckta bristerna krävs sammanfattningsvis flera åtgärder, bland annat:

- ett utökat systemstöd i Personic P för hantering av utdrag ur belastningsregister
- kontinuerliga informationsinsatser till anställande chefer samt administratörer
- översyn av rutinen för utdrag ur belastningsregister vid anställning

Barn- och utbildningsförvaltningen är en av flera förvaltningar där utdrag ur belastningsregister krävs vid anställning. Ett uppdrag bör ges till barn- och utbildningschefen att utreda hur hanteringen kring belastningsregister kan förbättras utifrån ovanstående föreslagna åtgärder. Detta måste ske i samråd med berörda förvaltningar.

Myndighetsutövning avseende grundsärskola

Det som kontrolleras är att det finns tillförlitliga kontrollrutiner i hela kedjan och att dessa följs.

I syfte att säkerställa rätt placering för elever inom grundsärskolan, ska uppföljningar ske kontinuerligt. Vid kännedom om något som tyder på att en elev i grundsärskolan inte tillhör respektive målgrupp ska detta meddelas mottagningsansvarige i elevens hemkommun. Hemkommunen ska skyndsamt utreda frågan, *Skollagen 7 kap. 5§. 18 kap. 6§.*

Elever i grundsärskolan ska följas upp med pedagogisk kartläggning/psykologutredning vid följande tidpunkter:

- åk 2 pedagogisk kartläggning (grundskolans- eller särskolans specialpedagog)
/ test av psykolog
- åk 5 pedagogisk kartläggning (grundskolans- eller särskolans specialpedagog)
/ test av psykolog
- åk 8 pedagogisk kartläggning (grundskolans- eller särskolans specialpedagog)
/test av psykolog

Särskolestrategen ansvarar för att kalla till ett uppföljningsmöte med habiliteringen, rektor och pedagoger från grundsärskolan en gång/ termin. Syftet är att få en överblick- och underlätta planeringen inför vilka barn som eventuellt kan bli aktuella för grundsärskolan, samt se över arbetet med de elever som är inskrivna och deras individuella behov.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg, Sara Ersund

Rutiner finns för hur ett mottagande i grundsärskolan ska gå till från det att personal eller rektor i grundskolan signalerar att man misstänker att en elev eventuellt tillhör en annan skolform. Efter att vårdnadshavare lämnat ett medgivande till en utredning samlar särskolestrategen in de fyra bedömningarna- medicinsk, pedagogisk, social och psykologisk för att sedan tillsammans med psykolog, skolläkare och rektor för särskolan, kvalitetsgranska utredningen. Därefter fattas ett beslut om vilken skolform eleven ska tillhöra.

Vid skolinspektionens senaste tillsyn (beslut 2019-06-13) framkom att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom grundsärskolan.

En samlad bedömning är att det finns tillförlitliga kontrollrutiner i hela kedjan.

Bygg- och miljönämnden

Kommunstyrelsen

BMN-2019-632

§ 1. Uppföljning internkontrollplan 2019

Bilaga 1

Beslut

Bygg- och miljönämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Stickprovskontroll av att avgifter tas ut korrekt har genomförts enligt plan och inte påvisat några brister. Övriga fyra kontrollmoment visar att alla enheter inte har genomfört de insatser som satts för att säkerställa den interna kontrollen.

Kontrollmomentet "Vi följer våra säkerhetsrutiner" uppfylls.

De moment som avser förvaring av handlingar respektive rutiner kommer att kräva ytterligare insatser innan en acceptabel nivå uppnås. Detta uppdrag lämnas till berörda enhetschefer.

Beslutet skickas till:

Kommunrevisionen

Internkontrollplan 2019 - Uppföljning

Moment	Kommentar	Metod	Ansvarig	Frekvens	Uppföljning jan - dec 2019	Status
Vi följer våra säkerhetsrutiner	Respektive enhetschef ansvarar för att, inom respektive enhet, informera och kontinuerligt föra en dialog angående säkerhetsrutinerna. Dessutom ska säkerhetsrutinerna lyftas och diskuteras på utvalda förvaltningsgemensamma arbetsplatsträffar	Kvalitativ mätning	Enhetschefer	Två gånger per år	Genomfört	✓
Vi tar ut avgifter korrekt.	Vi behöver verifiera att taxor uppdateras och tillämpas, att handläggare gör rätt i försystemet samt att försystem och ekonomisystem fungerar tillsammans.	Stickprov	Controller	Två gånger per år	Ja Stickprov på 37 st. (1%) av 3 721 st. ärenden.	✓
Våra handlingar förvaras på ett enhetligt och säkert sätt enligt uppsatta rutiner.	Respektive enhetschef ansvarar för att informera och kontinuerligt föra en dialog angående förvaring av handlingar.	Kvalitativ mätning	Enhetschefer	Två gånger per år	3 av 4 enheter klarar kontrollen.	✗
Våra rutiner är kända, lätta att hitta, aktuella och följs.	Informationsinsatser och stöd i arbetet av vårt verktyg "Kvalitetshandboken".	Kvalitativ mätning	Enhetschefer	Två gånger per år	3 av 4 enheter klarar kontrollen.	✗
Vi skriver tjänsteanteckningar när det krävs.	Respektive enhetschef ansvarar för att informera och kontinuerligt föra en dialog angående tjänsteanteckningar.	Kvalitativ mätning	Enhetschefer	Två gånger per år	4 av 4 enheter klarar kontrollen.	✓

Enligt Kommunfullmäktiges reglemente för internkontroll skall nämnden (Bygg- och miljönämnden) senast i samband med inlämnandet av årsbokslutet till kommunstyrelsen rapportera resultatet från uppföljningen av internkontrollen inom nämnden. Rapportering ska samtidigt också göras till kommunens revisorer.

Inom nämnden sker dessutom en extra rapportering per år.

Intern kontrollplan - uppföljning

Kultur- och fritidsnämnden 2019

Process (rutin/system)	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Frekvens	Metod	Rapportering till	Uppföljning
Diarieföring	Att inkomna handlingar diarieförs i enlighet med gällande lagstiftning och rutin	Administratör	Månadsvis	Stickprov	Förvaltningschef	Ingen avvikelse
Föreningsstöd	Att föreningsstöd beslutas och betalas ut enligt gällande bidragsnormer	Administratör	2 gånger per år i maj och december	Stickprov	Förvaltningschef	Ingen avvikelse
Delegation och beslut	Att beslut fattas i enlighet med gällande lagstiftning, delegationsordningar och dokumentationskrav	Administratör	Löpande	Stickprov ur diarium samt återrapporterade delegationsbeslut	Förvaltningschef	Ingen avvikelse
Attestrutiner	Att beslutade rutiner följs	Administratör	2 gånger per år i maj och december	Stickprov	Förvaltningschef	Ingen avvikelse
Representation	Att lagstiftning och kommunens representationspolicy följs	Administratör	2 gånger per år i maj och december	Stickprov	Förvaltningschef	Ingen avvikelse
Fakturering	Att fakturering är utförd enligt beslutsunderlag	Administratör	Löpande	Komplett	Förvaltningschef	Ingen avvikelse

Dnr KFN-2019-10

§ 8. Uppföljning av intern kontrollplan för kultur- och fritidsnämnden 2019

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner uppföljningen. (Bilaga 3)

Ärendebeskrivning

Vid uppföljningen av kontrollmomenten för intern kontroll 2019 har inga anmärkningar noterats.

Beslutsunderlag

Intern kontrollplan - uppföljning

Beslutet skickas till

- Revision
- Kommunstyrelsen

Dnr SN-2019-52

Dpl 701

§ 11. Slutrapport 2019 års internkontroll

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner slutrapport för 2019 års internkontroll och överlämnar den till kommunstyrelsen och kommunens revisorer (Bilaga 3).

Ärendebeskrivning

I kommunallagen anges att nämnderna ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Socialnämnden antar årligen en internkontrollplan där kontrollområden och kontrollfrekvens anges. Socialförvaltningen har löpande under året redovisat granskningsrapporter till socialnämnden utifrån genomförda internkontroller.

Resultatet från årets internkontroller visar att verksamheten i de flesta undersökta fall lever upp till de krav som undersökts. Dock förekommer brister och förbättringsområden i varierande omfattning i samtliga utförda kontroller. Nedan följer en sammanfattning från årets internkontroller tillsammans med beslutade åtgärder utifrån den senast utförda kontrollen.

Beslutsunderlag

- Slutrapport 2019 års internkontroll

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunens revisorer

Socialförvaltningen
Oskar Johansson

Slutrapport 2019 års internkontroll

Ärendebeskrivning

I kommunallagen anges att nämnderna ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Socialnämnden antar årligen en internkontrollplan där kontrollområden och kontrollfrekvens anges. Socialförvaltningen har löpande under året redovisat granskningsrapporter till socialnämnden utifrån genomförda internkontroller. Resultatet från årets internkontroller visar att verksamheten i de flesta undersökta fall lever upp till de krav som undersökts. Dock förekommer brister och förbättringsområden i varierande omfattning i samtliga utförda kontroller. Nedan följer en sammanfattning från årets internkontroller tillsammans med beslutade åtgärder utifrån den senast utförda kontrollen.

Uppföljning av familjehem

Det har undersökts att socialtjänsten träffar barnet två gånger per år och att övervägande sker var 6e månad. Granskningen visar att övervägande har gjorts enligt krav. Socialstyrelsens föreskrift på fyra samtal/år uppfylls inte. Däremot uppfylls med ett undantag den egna riktlinjen med krav på två samtal/år.

Åtgärder

Verksamhetsutvecklaren håller uppföljningar 2 ggr/år för att säkerställa att barnsamtal genomförs under uppföljningarna.

Socialförvaltningen
Oskar Johansson

Kontroll av att användarna i Combine endast gör det de har rätt att göra

Då Combine är tätt integrerat med våra kringsystem för bland annat insatsplanering, personalplanering och tidsrapportering, så finns det en risk att personal har högre behörigheter i Combine än de egentligen skall ha. För att kontrollera personalens behörigheter, så gjordes ett slumpmässigt urval av 50 personer anställda vid Socialförvaltningen i september månad 2019, vars behörigheter i Combine sedan kontrollerades mot typ av tjänst. 49 av 50 undersökta personer hade rätt behörighet i Combine. Även om resultatet visar att majoriteten av undersökt personal är korrekt upplagd i verksamhetssystemet, så är rekommendationen att man gör en fullständig genomlysning.

Åtgärder

- Tydligare rutin när personal slutar sin anställning
- Kontrollera ett större antal användare än de femtio inför nästa års internkontroll

Säkerställande av samtal med barn i utredningsprocessen

Vid utredandet av barn ställer Socialtjänstlagen 11 kap 10§ krav på att barnet ges möjlighet att framföra sina åsikter. Om barnet inte framför några åsikter ska barnets inställning kartläggas på annat sätt. Enligt SOSFS 2014:6 bör Socialnämnden träffa barnet och skaffa sig en uppfattning genom samtal och observationer.

Det som undersökts är om:

- Ansvarig handläggare träffar barnet med och utan vårdnadshavare
- Att det ställas frågor samt att barnet får berätta fritt
- Att barnet tillfrågas om sin syn på föreslagen åtgärd
- Att barnets åsikter beaktas

Det kan konstateras att samtal sker med barn i utredningsprocessen. Barnen får framföra sina åsikter men däremot så anges det i tre av ärendena inte vilken åsikt barnet har framfört. I ett ytterligare fall där barnet inte tillfrågats bedöms att det inte varit relevant att beakta barnets åsikt utifrån ålder och språklig förmåga.

Socialförvaltningen
Oskar Johansson

Det kan inte i något av ärendena utläsas vilken hänsyn som har tagits till barnets åsikt. Det har inte heller varit möjligt att utläsa om barnen har fått berätta fritt eller om de endast svarat på frågor. Det kan alltså konstateras att barnen har fått komma till tals men att åsikterna inte återges samt att det inte framgår i vilken utsträckning åsikterna har beaktas.

Åtgärder

För att säkerställa att barnet kommer till tals i utredningsprocessen och att barnets åsikt beaktas i åtgärder och beslut är det av vikt att barnsamtal dokumenteras tillfredställande. Därför kommer arbetsgruppen att vid APT, ärendedragningar och temadagar att fortlöpande få information om barnsamtal och hur de på bästa sätt kan redogöras för i beslutsunderlag. Ett led i att säkerställa att barnet kommer till tals är också att specialisthandläggare läser samtliga beslutsunderlag som skrivs av socialsekreterare, bland annat i syfte att säkerställa att barnets bästa beaktas. Verksamhetsutvecklaren kommer att följa upp beslutade åtgärder.

Rehabiliteringsprocessen

Vid tidpunkten för kontrollen fanns det 21 rehabiliteringsbevakningar, dvs. individärenden där arbetsgivaren på grund av sjukfrånvaro egentligen ska ha startat en rehabiliteringsutredning. Vid 12 av dessa ärenden är orsaken upprepad korttidsfrånvaro, dvs. sex sjukfrånvarotillfällen eller mer under de senaste tolv kalendermånaderna. I övriga fall har arbetstagaren varit borta 28 dagar eller mer. Detta visar på att en viss förbättring har skett i förhållande till de kontroller som genomfördes år 2017 och 2018. Förbättringar behöver vidare ske avseende att påbörja och dokumentera rekryteringsutredningar, dvs. gällande att följa rehabiliteringsprocessen. Kontrollen visar att det finns 88 påbörjade rehabiliteringsutredningar, varav 8 av dem innehåller försenade åtgärder. Vid 16 av de påbörjade rehabiliteringsutredningarna har anteckningar inte gjorts sedan år 2018.

Socialförvaltningen
Oskar Johansson

Åtgärder

- Verksamhetschefer ska enligt rehabiliteringsprocessen följa upp antalet behandlade och icke behandlade ärenden.
- Två gånger per år ska respektive personalansvarig chef inom såväl VoO som IFO rapportera till sin närmast ansvarige chef om huruvida rehabiliteringsprocessen efterföljs eller inte.

Social dokumentation i enlighet med SOSFS 2014:5 inom VoO

Uppföljningen har tagit sin utgångspunkt i 6 kap. 3§ SOSFS 2014:5 som ställer krav på innehållet i genomförandeplaner. Utifrån kraven har det undersökt om de 11 områden som bör finnas med finns. Den övergripande bedömningen att de flesta genomförandeplaner är relativt lika men att framförallt en sticker ut genom att vara mycket kortfattad och sakna flera väsentliga uppgifter. Fyra planer sticker också ut genom sin större omfattning och genom att ha med en bedömning av funktionstillstånd där förmåga till olika aktiviteter skattas. I ett fall beskriver en genomförandeplan att personen bor i villa medan personen står registrerad på särskilt boende. Detta gör att det kan antas att det finns genomförandeplaner som inte uppdaterats. Sammantaget kan det konstateras att genomförandeplanerna inte lever upp till alla undersökta rekommendationer i SOSFS 2014:5.

Åtgärder

- Att en mall för utformandet av genomförandeplaner tas fram/ följs
- Att rutiner tas fram för att tillförsäkra kontinuerlig uppdatering av genomförandeplanerna och att uppföljningar genomförs på planerade datum

Räddningsnämnden
ProtokollsutdragDatum:
2020-02-12

§ 5

Årsredovisning 2019

RÄN-2020-00010

Beslut

Räddningsnämnden beslutar

1. att fastställa årsredovisning 2019.

Beslutsgång

Ordförande ställer arbetsutskotts förslag mot avslag och finner att nämnden bifaller densamma.

Sammanfattning

Årsredovisningen är den gemensamma räddningsnämndens avrapportering till kommunstyrelserna/kommunfullmäktige i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner.

Nettokostnad och resultat 2019 i tkr:

	Nettokostnad	Budget	Resultat
Räddningsnämnden	210 585	212 456	1 871
varav Tierp	24 980	25 334	354
varav Uppsala	159 710	160 859	1 149
varav Östhammar	25 896	26 263	367

Det positiva resultatet är 0,9 procent av budgeten. Främsta orsaken till det positiva resultatet är att nämnden fått utökat kommunbidrag för ökning av deltidorganisationen och för ökade lokalhyreskostnader för nya brandstationer. Under året har nämnden inte haft motsvarande kostnader på grund av att utökning av

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Räddningsnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2020-02-12

deltidsorganisationen planeras till 2020 och att de ökade lokalhyreskostnaderna inte varit under hela 2019 på grund av inflyttningar under vår och sommar.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2020-02-05

Årsredovisning 2019

Räddningsnämndens arbetsutskott tillstyrker förslaget.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Årsredovisning 2019

Räddningsnämnden
Gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner

fastställd av räddningsnämnden 2020-02-12
diarienummer RÄN-2020-00010

INNEHÅLL

	Sida
Räddningsnämnden	3
Ordförande - kommentar	4
Brandchef - kommentar	5
Information och rådgivning	6
Tillsyn och tillstånd	7
Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll	8
Förbereda och genomföra räddningsinsatser	9
Åtgärder efter räddningsinsats	12
Samordning och samverkan	12
Krisberedskap	13
Civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap	13
Nettokostnad och resultat	14
Investeringar	16
Uppföljning av inriktningsmålen i kommunernas handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst	17
Uppföljning av mål och uppdrag i verksamhetsplanen	18
 Bilagor	
1 Resultaträkning	48
2 Resultaträkning per verksamhet	49
3 Pågående investeringar	50
4 Analys ekonomiskt utfall Uppsala kommun	51
5 Sammanställd analys inför Uppsala kommuns årsredovisning	53

RÄDDNINGSNÄMNDEN

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd i vilken Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner samarbetar, med Uppsala som värdkommun. Samarbetet startade 2012 och i nämnden sitter ledamöter från alla tre kommuner. Räddningsnämnden ansvarar för räddningstjänstverksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO), tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och i tillämpliga delar kommunernas uppgifter enligt lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Under året har nämnden tagit fram ett förslag till nytt handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst. Respektive kommuns kommunfullmäktige i de tre kommunerna har sedan fastställt handlingsprogrammet.

Nämnden har arbetat med att skapa långsiktig hållbarhet i lokalförsörjningen. Nya hyresavtal i Uppsala kommun tecknades i slutet av året med tydliga gränsdragningslistor. Det är en stor förbättring mot föregående hyresavtal där till och med hyresnivån i avtalen ledde till tvister med fastighetsägare.

Nämnden har även tagit fram ett förslag till nytt avtal mellan kommunerna om den gemensamma nämnden och förslag till nytt reglemente. Respektive kommun har sedan fastställt nytt avtal och nytt reglemente att gälla från och med 2020. En översyn av kostnadsfördelningen mellan kommunerna har genomförts och budgetarbetet har tydliggjorts i avtalet.

Ordförande: Patrik Kjellin
vice ordförande: Jan Ulmander

RÄDDNINGSNÄMNDENS LEDAMÖTER

Ledamot:	Parti	Kommun	Ersättare:	Parti	Kommun
Patrik Kjellin (ordförande)	S	Uppsala	Maria Östberg	S	Uppsala
Jan Ulmander (vice ordförande)	C	Uppsala	Dominic Ankerstål	S	Uppsala
Catrin Johansson	S	Uppsala	Tomas Lindh	S	Uppsala
Anders Gustafsson	S	Uppsala	Niklas Hjelm Smith	L	Uppsala
Raymond Hammarberg	L	Uppsala	Finn Hedman	MP	Uppsala
Sanna Sundvall	MP	Uppsala	Linus Bäcklund	M	Uppsala
Maria Jansson	M	Uppsala	Markus Jansson	M	Uppsala
Christian Hermanson	KD	Uppsala	Håkan Tribell	M	Uppsala
James Jonsson	V	Uppsala	Johan Jakobsson	V	Uppsala
Margareta Widén Berggren	S	Östhammar	Sven Lokander	M	Tierp
Lennart Owenius	M	Östhammar	Margareta Magnusson	S	Tierp
Peter Staland	C	Tierp	Anders Beckman	C	Östhammar
Lars-Olof Färnström	S	Tierp	Mikael Holmqvist	M	Östhammar

ORDFÖRANDE | KOMMENTAR

När vi nu summerar 2019 kan jag konstatera att det känns skönt att stänga böckerna med ett positivt ekonomiskt resultat utan att för den delen ha tummat på verksamhet eller kvalitet. Även fast Uppsala brandförsvaret är en av Sveriges bästa räddningstjänster innebär det inte att vi inte saknar utmaningar för att utvecklas och bli än bättre.

Under året fick verksamheten två nya brandstationer, en i Gimo och en i Tierp. Med dessa har vi möjlighet att erbjuda en bättre arbetsmiljö i moderna lokaler. För att fortsätta med att skapa en bättre arbetsmiljö har nämnden investerat i anläggningar så att delar av övningsverksamheten ska kunna bedrivas renare ur ett miljöperspektiv.

Som ett led i utvecklingen av verksamheten och medarbetarnas kompetens så stod Uppsala brandförsvaret värd för skadepåse 2019. En möjlighet för professionen att träffa kollegor och se nya arbetsmetoder och utrustning. Att delta på sådana konferenser ser nämnden som väldigt viktigt.

På samma sätt måste nämnden och politiken utvecklas. Under nämndsammanträdena har det varit kortare utbildningsinslag, likaså har nämnden varit på en del verksamhetsbesök. Under året återuppstod ett politiskt nätverk bestående av politiker från räddningstjänster i kommuner med ett invånarantal på 100 000 personer eller fler. Liknande konstellationer finns för förebyggare och chefer inom räddningstjänsterna.

Nämnden har också följt arbetet med att utveckla samarbetet med de externa aktörer som finns utanför tätorter. Dessa aktörer bestående av eldsjälarna genomgår utbildning och kan larmas via sms om det skulle inträffa något i deras närhet. De kan då med hjälp av den utrustning som finns i våra utplacerade materialdepåer göra en viktig insats i väntan på räddningstjänst.

Jag skulle vilja å nämndens vägnar tacka alla frivilliga som ställer upp och all personal som gör Uppsala brandförsvaret till vad det är. Jag skulle även vilja tacka nämnden för ett intresserat och idogt arbete under det gångna året.

Patrik Kjellin, ordförande i räddningsnämnden

BRANDCHEF | KOMMENTAR

Det blev en blåsig start på året när stormen Alfrida drog fram. Särskilt i Knutby fick brandförsvaret en viktig roll under det efterföljande strömavbrottet. Brandstationen hölls öppen för de som behövde hjälp med dricksvatten eller att kontakta 112. Under 2019 har vi ökat vår förmåga att hantera kriser, dels med lärdomar av Alfrida men också genom arbetet med planer och krisövningar - inte minst kärnkraftsövningen "Havsörn" som genomfördes under hösten.

Innan sommaren flyttade vi in i två nya brandstationer; den 5 april i Gimo och den 31 maj i Tierp. Styrkorna i Gimo och Tierp var verkligen värda den förbättrade arbetsmiljön! I Tierp blev även det geografiska läget mycket bättre.

I våras kom ett nytt kollektivavtal för RiB, och just nu ser bemanningsläget på RiB-stationerna bättre ut än på många år. Stor eloge till deltidsbrandmännen för deras engagemang för att skapa trygghet i sina närområden – de är verkligen värdefulla för verksamheten och uppskattade i kommunerna! Varmt tack även till deras huvudarbetsgivare.

Sommaren blev inte alls lika tuff som sommaren 2018. Vår förmåga att hantera omfattande skogsbränder har ökat genom både nationella och regionala samarbeten. Även om den här sommaren blev lugn kommer säkert situationer framöver då vi har nytta av det förbättrade samarbetet oavsett om det är skogsbränder eller andra större händelser.

I september välkomnade vi många kollegor från andra räddningstjänster till den nationella konferensen "Skadeplats". Två konferensdagar genomfördes på Uppsala Konsert & Kongress och en dag på vårt övningsfält Viktoria. Särskilt dagen på Viktoria blev mycket uppskattad, vi fick mycket beröm för vårt övningsfält som rustats upp under året.

Bland tillsynerna vill jag lyfta fram alla radhustillsyner. Under året gjordes hela 192 radhustillsyner. Det är en satsning som är otroligt viktig för att minska den stora risken för person- och egendomsskador i radhus där brandskyddet brister.

Bland årets räddningsinsatser har antalet trafikolyckor varit ovanligt många. Tyvärr hade några av olyckorna mycket allvarliga konsekvenser.

Utbildning och övning har bland annat genomförts inom områdena stabs- och ledningsförmåga, kemikalieolyckor och insatser vid pågående dödligt våld (terror).

Samarbetet i regionen fortsätter att utvecklas och har nu även fått ett namn: Räddningsregion Mitt. Från årsskiftet byter också vår räddningscentral namn till Räddningscentral Mitt (RC Mitt). Många andra räddningstjänster i landet arbetar för att skapa motsvarande samarbeten, helt i linje med den räddningstjänstutredning som regeringen tog emot 2018.

Flera informationsinsatser inom brandområdet genomfördes under året. Vi mötte nästan 4 000 skolelever i den planerade skolinformationen. Efter ett tillbud på Gränbyskolan gjordes en särskild satsning och vi besökte skolans alla 19 klasser under en vecka. Sammanlagt har vi fått möjlighet att prata om brandsäkerhet med fler än 4 300 elever. Vi har också informerat nyanlända om brandskydd genom ett samhällsorienteringsprojekt som genomförts i Uppsala län, fortsatt satsningen på information till boende i glesbygd och många andra aktiviteter. Vår närvaro på Facebook verkar mycket uppskattad och antalet följare fortsätter att öka.

Efter år med tvister om våra lokalhyresavtal för brandstationerna i Uppsala kommun har vi nu äntligen undertecknade avtal. När avtalen nu är undertecknade kan vi äntligen sätta fart med att iordningsställa omklädningsrum för både damer och herrar på de stationer som fortfarande inte har det.

Det var ett intensivt år, och jag är stolt och tacksam över alla engagerade och duktiga medarbetare!

Elisabeth Samuelsson, brandchef

Information och rådgivning

För att underlätta för den enskilde att kunna förebygga och själv hantera bränder och andra olyckor är information och rådgivning ett viktigt mål för nämnden.

Brandförsvaret ger information och rådgivning till medborgare, förvaltningar, organisationer och företag för att öka kunskapen i att förebygga och hantera olyckor och bränder. Det sker främst genom brandförsvarets webbplats, telefonservice och vid olika publika evenemang.

Telefonservicen är öppen på vardagar mellan 09.00-11.00. Webbplats utvecklas ständigt för att möta informationsbehovet hos medborgarna, företag och andra organisationer. Brandförsvaret deltar i olika publika evenemang där främst de operativa styrkorna informerar och ger råd i brandskyddsfrågor.

Riktade informationsinsatser genomförs kontinuerligt och sker främst genom annonsering i olika media samt direktutskick till särskilda målgrupper.

En viktig grupp att nå ut med information till är boende i glesbygd. Information till dessa sker främst i samband med sotning och brandskyddskontroll i småhus genom att informationsblad om brandskydd i hemmet delas ut. Brandförsvaret informerar och utbildar även personer boende i glesbygd genom att träffar på hembygdsgårdar och i övriga närbelägna samlingslokaler.

En annan viktig grupp är nyanlända där brandförsvaret utbildar i brandskydd genom ett samhällsorienteringsprojekt som genomförts i Uppsala län.

Årligen under vecka 37 har brandförsvaret öppet hus på samtliga brandstationer och värn för att visa sin verksamhet och informera de besökande om hur de kan skydda sig mot brand och andra olyckor. På första advent informerar brandförsvaret om brandskydd på olika publika platser i kommunerna.

Åldersanpassad information om brandskydd ges till elever i förskoleklass, årskurs 5 och 7. Både när elever besöker brandstationer och när brandförsvaret besöker förskolor och skolor.

Brandförsvaret fick besök eller besökte under året:

- 62 förskoleklasser med sammanlagt 1 333 elever
- 39 klasser i årskurs 5 med sammanlagt 994 elever
- 76 klasser i årskurs 7 med sammanlagt 1638 elever

En riktad informationsinsats har genomförts vid Gränbyskolan i 19 klasser med sammanlagt 354 elever.

Brandförsvarets facebookside, med tre inlägg per vecka, hade vid årets slut strax under 2 000 följare.

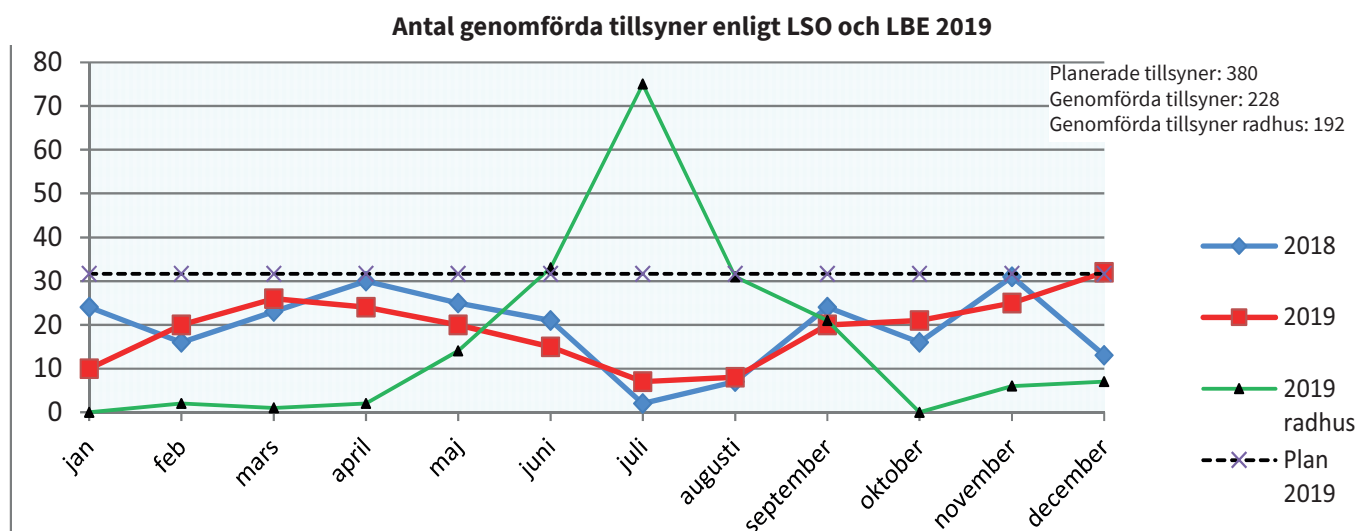
Tillsyn och tillstånd

En viktig verksamhet för att förebygga bränder och andra olyckor är de tillsyns- och tillståndsbeslut som fattas enligt lagen om skydd mot olyckor och enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. I byggnader innehållande brandfarlig vara utförs vanligtvis tillsyn enligt båda lagstiftningarna, så kallad samplanerad tillsyn.

En ny tillsynsplan har implementerats under 2019 med fokus på att tillsyna de verksamheter där tillsynerna bedöms få göra mest nytta. Exempel på sådana verksamheter är hotell, vandrarhem, nattklubbar, studentnationer, sjukhus och vårdboenden. Tillsyner har även genomförts på höga hus, modulbyggnader i trä, uppställningsplatser för räddningsfordon vid flerfamiljshus och på farliga verksamheter där det finns speciella risker som kan behöva åtgärdas.

Tillsyn av brandavskiljningar på radhusvindar pågår fortlöpande och vid årets slut är 32% av samtliga adresser tillsynade och åtgärdade och ytterligare cirka 17 procent pågår åtgärder. Många radhusägare väljer nu att åtgärda sina vindar på eget initiativ, utan att brandförsvaret har genomfört en tillsyn, vilket är mycket glädjande. Under året har 420 tillsyner utförts varav 192 var tillsyn av radhus.

En digitalisering av tillståndsansökningar är genomförd och driftsatt under 2019 i syfte att underlätta ansökan för den sökande.

Lagen om skydd mot olyckor (LSO) och lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll

Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner utförts främst av de två entreprenörerna som räddningsnämnden har avtal med. Entreprenörerna utför rengöring och brandskyddskontroller av fasta förbränningsanordningar och därtill hörande rökkanaler och imkanaler i restauranger och storkök.

Lagen om skydd mot olyckor möjliggör för kommunen att medge att den enskilde själv eller låter annan rengöra sin egen förbränningsanordning. Ett sådant medgivande kan bara ges om rengöringen sker på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt.

Medgivande för rengöring av egen anordning i den egna fastigheten lämnas efter att brandskyddskontroll utförts och en särskild ansökan upprättats och godkänts av brandförsvaret. Under året har 71 ansökningar inkommit från fastighetsägare om att själva rengöra eller låta annan utföra rengöringen. Sex av ansökningarna har avslagits av nämnden varav två avslag har överklagats. Ett av dessa beslut bifölls av länsstyrelsen och det andra återförvisades för fortsatt handläggning. Under året har det inkommit 13 återkallelser av egenstotning, det vill säga där fastighetsägaren återigen vill att nämnden genom den avtalade entreprenörerna utför sotning på deras anläggning.

Respektive skorstensfejarmästare ansvarar, via delegation från räddningsnämnden, för att uppdatera och underhålla nämndens förteckning över objekt för rengöring och brandskyddskontroll.

För att säkerställa att förelägganden utfärdade av entreprenörerna på fasta förbränningsanordningar är rättssäkra och i övrigt av god kvalitet har brandförsvaret kontinuerligt möten med entreprenörerna som utför brandskyddskontrollen på uppdrag av nämnden.

Under året har rutiner för förelägganden och övrig protokollskrivning framtagits för att förenkla och förbättra processen. En ny rutin för nyttjandeförbud vid soteld har också tagits fram och är implementerad i verksamheten.

Under våren genomförde länsstyrelsen en tillsyn som var inriktad på sotnings- och brandskyddskontrollverksamheten. Tillsynen var utan anmärkning och länsstyrelsen bedömde att brandförsvarets arbete med sotning och brandskyddskontroller väl uppfyller lagens krav.

Förbereda och genomföra räddningsinsatser

Räddningsinsatser genomförs vid olyckor och vid överhängande fara för olyckor för att förhindra och begränsa skador på människor, egendom och miljö. I Tierps, Uppsalas och Östhammars handlingsprogram för räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor anges vilken förmåga kommunerna har för att genomföra räddningsinsatser.

Räddningsinsatser förbereds genom utbildning, övning, objektsorienteringar, insatsplanering samt fordons- och materielunderhåll. I förberedelserna ingår också utveckling av metod och taktik, samt fysisk träning och fysiska tester.

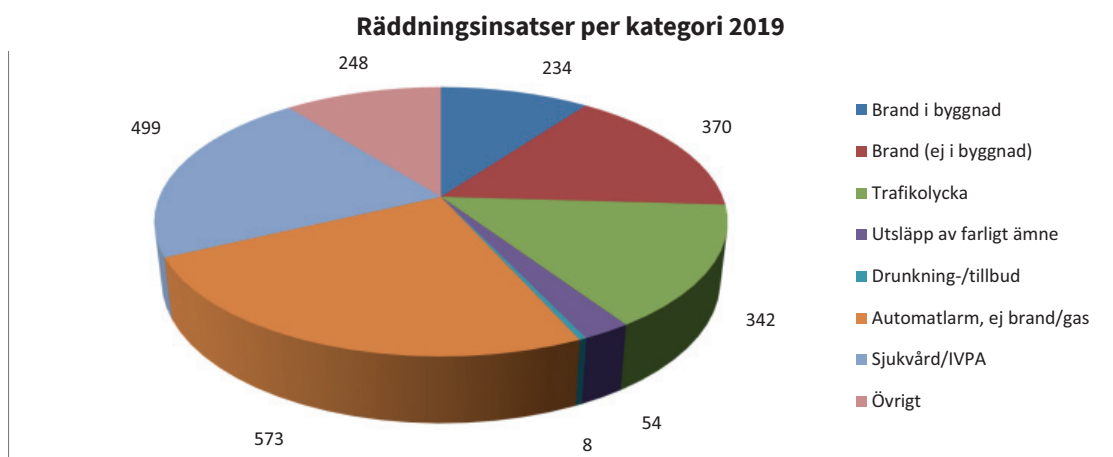
Under året var fokus för utbildning och övning på grundläggande övningar med fordon och räddningsmateriel såsom övningar med stegar och uppställning av fordon. En regional brandbefälsutbildning genomfördes också tillsammans med andra räddningstjänster i regionen. Den gemensamma utbildningen ger förutsättningar för att bättre samarbeta över kommungränserna.

Under året genomfördes 2 328 räddningsinsatser. Genom samarbetet Räddningsregion Mitt där 25 kommuner ingår har brandförsvaret hjälpt till vid 62 räddningsinsatser i andra kommuner och fått hjälp vid 22 räddningsinsatser från andra kommuner. Samarbetet innebär att allmänheten får en bättre och snabbare hjälp vid olyckor. En stor fördel med samarbetet är också att kommunernas samlade räddningsresurser kan nyttjas på ett snabbare och effektivare sätt vid en större och/eller långvarig räddningsinsats.

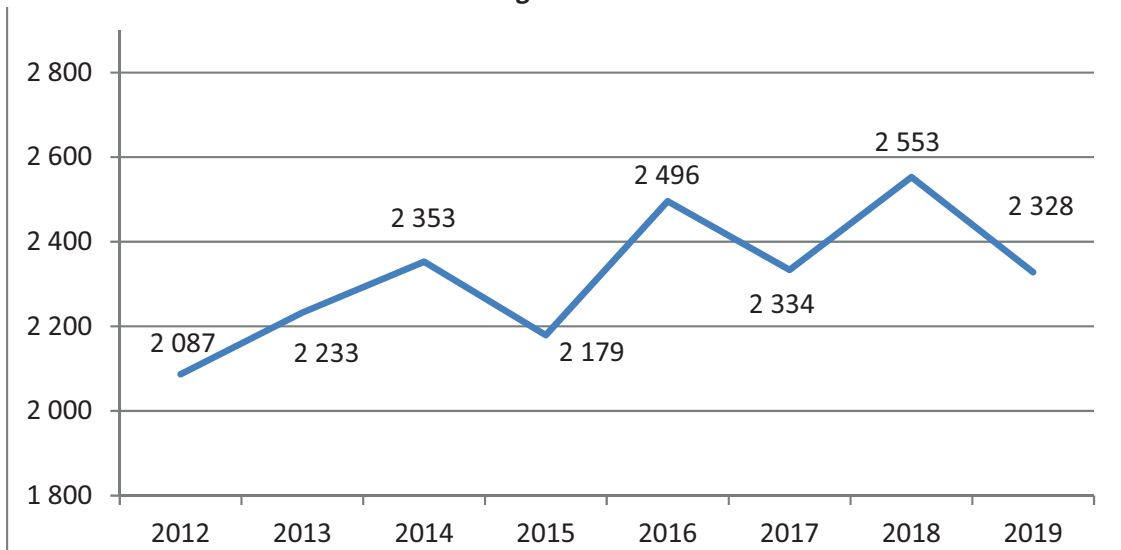
Sommaren 2018 var extremt torr och varm med många bränder i skog och mark som följd. Sommaren 2019 blev mer normalt avseende vädret och antal bränder i skog och mark var tillbaka på en normal nivå. Antal trafikolyckor ökade jämfört med föregående år, vissa av dem fick tyvärr mycket allvarliga konsekvenser. Med färre bränder i skog och mark och en bättre personalplanering så har sommarperioden varit betydligt bättre ur arbetsmiljösynpunkt för personalen än föregående år.

Under hösten har brandförsvaret reviderat automatlarmsplanerna till objekt som hanterar stora mängder brandfarligvara. En översyn visade att räddningsresurserna behövde utökas vid ett larm för att möta de risker som finns på dessa objekt.

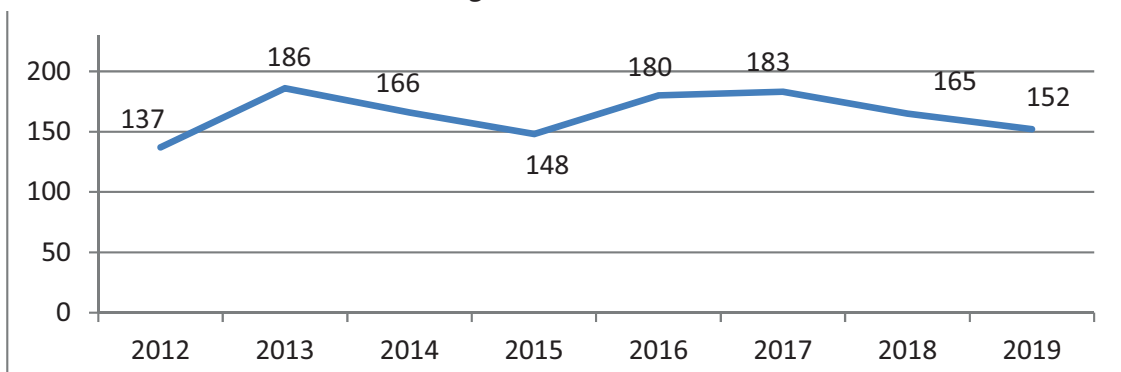
Två nya brandstationer har tagits i drift under året och ersatt två gamla stationer, en i Gimo och en i Tierp. Det har förbättrat förutsättningarna för personalen att bedriva en bra verksamhet i dessa nya lokaler och en förbättrad arbetsmiljö.

Antal räddningsinsatser 2012 till 2019

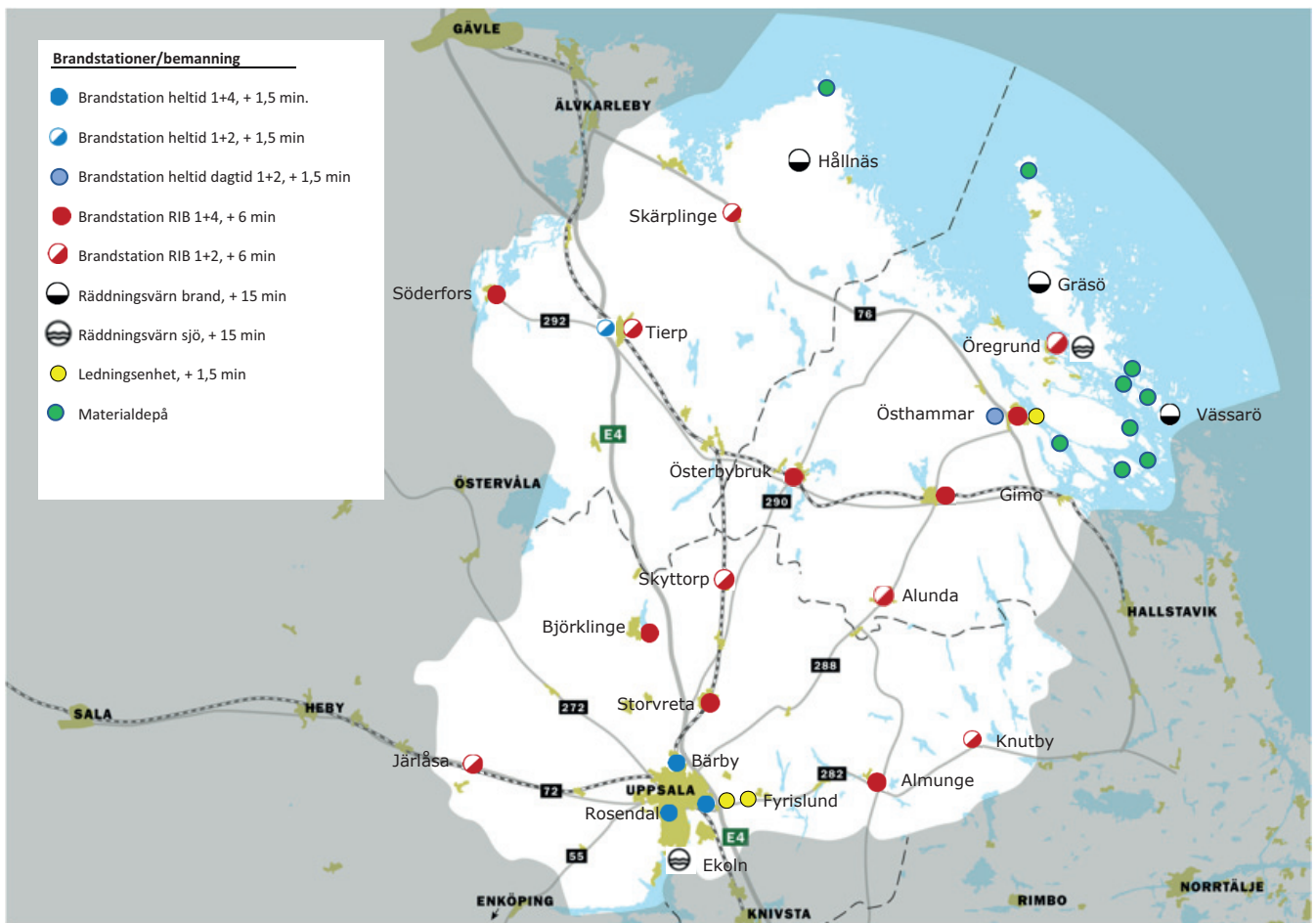

Antal anlagda bränder 2012 till 2019¹

¹enligt brandförsvarets bedömning.

Brandstationer

Uppsala brandförsvaret har brandstationer på de orter som markerats i kartbilden ovan. Alla brandstationer, tillsammans med omkringsliggande räddningstjänster i andra kommuner, utgör ett nät av räddningsresurser. Beredskapsform och bemanning

på brandstationerna är olika för att svara mot riskbilden.

Vid respektive brandstation är bemanningens beredskapsform markerad med färg och omfattningen i siffror. De blå cirkelarna markerar brandstationer bemannade med heltidspersonal och de röda cirkelarna markerar brandstationer bemannade

med räddningspersonal i beredskap (RiB). I Tierp och Östhammar, markerade med röd och blå cirkel, finns både heltids och RiB-personal. De vita cirkelarna markerar räddningstjänst som bemannas av frivilliga.

Heltidsmedarbetarna arbetar på brandstationen och ska vara på väg till en insats 1,5 minuter efter ett larm. RiB-medarbetarna har en annan huvudarbetsgivare och ska de veckor de har beredskap vara på väg till en insats efter 6 minuter. Bemanningen anges i formen brandbefäl+brandmän. På Fyrislund och i Östhammar finns tre brandbefäl i jour. Dessa cirkel är gula. På Fyrislund är det ett brandbefäl i ledningsnivå 3 (vakthavande brandingenjör, VBI) och ett brandbefäl i ledningsnivå 2 (insatsledare, IL). I Östhammar är det ett brandbefäl i ledningsnivå 2.

Det finns nio materialdepåer i skärgården, gröna cirkel på kartan. Materialdepåerna finns i Fågelsundet, Örskär, Ormön, Stora Risten, Rävsten, Fälön, Länsö, Sundsveden och Raggårn.

Åtgärder efter räddningsinsats

Åtgärder efter räddningsinsats omfattar dels att informera de drabbade om behovet av restvärdesräddning, sanering, bevakning och andra åtgärder, och dels att utreda olycksorsak och olycksförlopp. Utredning av olycksorsak och olycksförlopp görs primärt i den händelserapport som skrivs vid varje räddningsinsats. Vid vissa händelser kan fördjupade undersökningar göras.

Utöver detta ska också en utvärdering av insatsen genomföras. Även den dokumenteras i händelserapporten. Vid de räddningsinsatser där man kan se att det finns erfarenhet att återföra till den egna organisationen, och i vissa fall andra organisationer, görs en utvärdering med metoden AAR (After Action Review). Syftet med AAR är att ta tillvara på erfarenheter och göra kommande räddningsinsatserna effektivare.

Under året har en översyn och revidering av rutiner, instruktioner, samt arbetssätt gällande olycksutredningar genomförts och dessa kommer att implementeras under 2020.

Samordning och samverkan

Nämndens arbete för att Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner ska vara säkra och trygga kommuner sker till stora delar genom samarbete och samverkan med ett flertal förvaltningar, organisationer och myndigheter både lokalt, regionalt och nationellt.

Brandförsvaret samarbetar på ett likvärdigt sätt med de tre kommunerna som ingår i den gemensamma nämnden, med vissa variationer utifrån den lokala riskbilden. Samverkan sker exempelvis genom kontinuerliga möten med andra förvaltningar, deltagande i konferenser, informationsmöten med företag samt dialog med medborgare.

Ett gott exempel på viktig samverkan är hjärtstopps- och IVPA-larm (I Väntan På Ambulans) som brandförsvarets utryckningsstyrkor larmas till på uppdrag av regionen. Ett annat bra exempel är att brandförsvaret larmas för AOSP, Akut Omhändertagande av Självmordsbenägen Person.

En mycket viktig del i det förebyggande arbetet är att samverka i kommunernas olika byggnadsprocesser. Som exempel kan nämnas framtagande av nya detaljplaner där brandförsvaret särskilt arbetar för att risker för olyckor ska minimeras i samhället. Under året har brandförsvaret tagit fram riktlinjer för samverkan mellan brandförsvaret och våra tre kommuners byggenheter. Detta i syfte att säkerställa att det som byggs har ett bra brandskydd genom att underlätta att samverka.

Brandförsvaret är också remissinstans för andra förvaltningar, organisationer och myndigheter. Brandförsvaret bistår polismyndigheten med utlåtanden inför publika sammankomster. Sakkunnigutlåtanden om brand- och rökspridning lämnas till åklagare och polismyndighet. Remissvar beträffande serveringstillstånd lämnas till miljöförvaltningarna, som är tillståndsgivare inom kommunerna.

Brandförsvaret deltar tillsammans med andra myndigheter och förvaltningar samt kommunala bostadsbolag i olika trygghetskapande aktiviteter, exempelvis trygghetsvandringar.

Krisberedskap

Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner har inom sina respektive geografiska områden ansvaret för att samordning av krishanteringsfrågor sker. Räddningsnämnden är en av flera nämnder som berörs i händelse av en krissituation. Det är därför nödvändigt att samordnade övningar och gemensamma planeringar genomförs, både internt i kommunerna och tillsammans i länet. Brandförsvaret samverkar med kommunerna och länsstyrelsen i krisberedskapsfrågor för att säkerställa en god förmåga vid allvarliga samhällsstörningar.

Arbete pågår med att stärka brandförsvarets krisberedskap. Nyckelpersonal har genomgått en halvdagsutbildning i krisberedskap och säkerhetsskydd. Samma personal har även krisövats under våren. Under hösten deltog brandförsvaret i övningen Havsörn och övade krisorganisationen. Inom Havsörn genomfördes även en mättnings- och indikeringsövning för radioaktivitet där brandförsvarets indikeringsorganisation prövades. En ledningsplan inför och vid allvarliga störningar för brandförsvaret har tagits fram och beslutats. En utredning gällande brandförsvarets drivmedelsförsörjning är slutförd.

Civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap

Förmågan till civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap är idag eftersatt och planeringen har i praktisk mening legat nere under flera år. Mot bakgrund av förändringar i omvärlden behöver förmågan stärkas.

En strategi för förmågeuppbyggnad av räddningstjänst under höjd beredskap ska utformas. Förmågeuppbyggnaden kommer att intensifieras när de centrala myndigheterna länsstyrelsen och myndigheten för skydd mot olyckor kommer ut med närmare anvisningar för arbetet. De första anvisningarna väntas komma under 2020 eller 2021.

Krigsplacering av brandförsvarets personal genomförs nu enligt rutin. Viss personal som är placerad i annan myndighet återstår att pröva i samråd med aktuella myndigheter. Under året har säkerhetsskyddet stärkts och en säkerhetsskyddsanalys har genomförts.

Nettokostnad och resultat

	Nettokostnad 2019	Budget 2019	Resultat 2019	Nettokostnad föregående år	Nettokostnads- förändring	Nettokostnads- förändring i procent
Räddningsnämnden	210 585	212 456	1 871	205 234	5 351	2,6 %
varav Tierp	24 980	25 334	354	23 994	986	4,1 %
varav Uppsala	159 710	160 859	1 149	156 387	3 323	2,1 %
varav Östhammar	25 896	26 263	367	24 854	1 042	4,2 %

belopp i tkr (tusentals kronor)

Resultatanalys

Nettokostnaden för året på 210 585 tkr är något lägre än budget vilket ger ett positivt resultat på 1 871 tkr. Det positiva resultatet beror dels på att nämnden under året vidtagit åtgärder för att få en ekonomi i balans. Bland annat minskade lönekostnaden de sista sex månaderna med 3 000 tkr jämfört med de första sex månaderna genom bättre personalplanering och anställningsstopp.

Dels på att nämnden fått ett utökat kommunbidrag på 2 200 kr för att förstärka deltidsorganisationen med fler deltidsbrandmän som inte hunnit blivit genomfört under 2019. Nämnden har även fått utökat kommunbidrag för ökade lokalhyror för nya brandstationer i Tierp och Gimo. Brandstationerna blev klara under våren/sommaren så nämnden har inte haft den ökade lokalkostnader under hela året vilket gett en positiv påvekan på resultatet på 1 000 tkr. Nämnden har även haft en ofinansierad kostnad på 1 100 kr för brandpostnätet i Uppsala.

Sammantaget ger dessa tre poster en positiv påverkan på resultatet på 2 100 tkr. Resultatet är något lägre vilket påvisar att nämnden har en lite för stor nettokostnad.

Nettokostnaden har ökat med 2,6 procent jämfört med föregående år. Förra året var dock extremt avseende den torra och varma sommaren som innebar ökade kostnader med cirka 2 200 kr. Korrigerar man för denna kostnadsökning föregående år är nettokostnadsökningen 3,7 procent. Ökningen på 3,7 procent beror till största del på löne- och prisökningar och ökade lokalhyreskostnader för nya brandstationer i Tierp och Gimo.

Antagligen kommer vi oftare se mer extremt väder på grund av den globala uppvärmningen och det kommer medföra större kostnader för räddningstjänsten. Kostnadsutvecklingen styrs till största del av hur stor beredskapen för räddningsinsatser ska vara och vilka sorters räddningsinsatser kommunen beslutar att räddningstjänsten ska klara av. Sedan styr även befolkningsförändringar kostnadsutvecklingen men då mer etappvis än linjärt beroende på hur och var ökning eller minskning av befolkningen sker. Antal räddningsinsatser har ingen eller väldigt svag inverkan på kostnaden för räddningstjänsten och därmed också på kostnadsutvecklingen.

En återuppbyggnad av det civila försvaret och räddningstjänst under höjd beredskap kommer leda till behov av mer resurser för räddningstjänsten. Här inväntas nationella och regionala anvisningar om hur kommunerna ska genomföra denna förmågeuppbyggnad.

Nettokostnaden ökar mer för Tierps kommun och Östhammars kommun på grund av att Uppsala kommun föregående år ensamt tog hela kostnadsökningen för förändrat PO-pålägg. I år fördelas kostnadökningen för förändrat PO-pålägg på alla tre kommuner.

Kostnad för brandpostnätet i Uppsala kommun på 1 100 tkr belastar enbart Uppsala kommun och har inte fördelats på Tierp och Östhammars kommuner.

Nettokostnadsökningen på 3,7 procent är något högre än prisindex för kommunal verksamhet (PKV) på 2,4 procent för 2019.

Nettokostnad per invånare för räddningstjänst (2018):

Kommun	kr/invånare	medel respektive kommungrupp
Tierps kommun	1 138	857
Uppsala kommun	702	672
Östhammars kommun	1 127	1 109

För de kommande två åren 2020 till 2021 bedöms en ekonomi i balans kunna uppnås med en godtagbar nivå på verksamheten utifrån budgetplanerna från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner som återfinns i Uppsala kommuns Mål och budget 2020.

Nettokostnadsökning 2013 - 2019

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nettokostnad i tkr ¹	166 053	169 740	172 889	178 065	183 929	191 340	205 234	210 585
Nettokostnadsökning i procent		2,2 %	1,9 %	3,0 %	3,3 %	4,0 %	7,3 %	2,6 %
Prisindex kommunal verksamhet ²		2,2 %	2,3 %	3,0 %	2,7 %	3,7 %	3,2 %	2,4 %

belopp i tkr (tusentals kronor)

¹ exklusive jämförelsestörande poster.

² prisindex för kommunal verksamhet (PKV) från Sveriges kommuner och landsting (SKL). Ett prisindex över kommunernas kostnadsutveckling som beskriver sektorns kostnadsutveckling avseende lönekostnadsökningar och prisökningar.

Investeringar

Under året uppgick investeringarna till 19 584 tkr. Investeringsutrymmet för året är 26 050 tkr, skillnaden mellan utfallet och budget beror på tre investeringar som är påbörjade men inte avslutade under året.

Fordon:	belopp (tkr)	Status
Befälsfordon 1180	1 254	Avslutad
Brandbil Bas 4	4 155	Avslutad
SWX811 släckbil Scania	895	Avslutad
FiP fordon	607	Avslutad
Brandbil Bas 4	865	Pågående
Brandbil Bas 4	605	Pågående
Båt Öregrund	656	Avslutad
Övrigt:		
Utdarmeringsutrustning Gimo	35	Avslutad
Passersystem Gimo brandstation	57	Avslutad
Möbler Gimo brandstation	126	Avslutad
18A fibröst containersystem	460	Avslutad
Brage utbildningssal	15	Avslutad
Skyddskläder 2019	2 206	Avslutad
Bursystem rökdykning Fyrislund	34	Avslutad
Diskmaskin rökskydd Tierp	78	Avslutad
Barriärtvättmaskin Tierp WSB 5200H	187	Avslutad
Utdarmeringsutrustning Tierp	328	Avslutad
Styrsystem gasolövningsmodul	690	Avslutad
Värmekamera FLIR K55	54	Avslutad
Brandslang	508	Avslutad
Möbler inventarier Tierps brandstation	829	Pågående
Väggkartor	50	Avslutad
Drönare	66	Avslutad
Passersystem RC	135	Pågående
Möbler Stolvreta stn	40	Avslutad
Möbler stn Fyrislund kontor förebyggande	26	Avslutad
Ytbärgardräkter	42	Avslutad
Lyftkudde Type MD, 521482	73	Avslutad
Verktyg sommarskötsel Viktoria	189	Pågående
Sepura STP9000 Rakel radio	90	Avslutad
Mobilt ledningssystem	44	Pågående
Övningsmodul Sulitec	2 403	Pågående
Stängsel Viktoria	1 599	Pågående
Löpband Tierp	41	Avslutad
Löpband Gimo	41	Avslutad
Fordon för klippövning	3	Pågående
Dörrmoduler	96	Pågående
Summa	19 584	

Uppföljning av inriktningsmålen i kommunernas handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst

Uppföljningen av inriktningsmålen görs utifrån indikatorernas utfall och av aktiviteter kopplade till målen.

Inriktningsmål	Utfall 2019	Prognos 2020
Utveckla samarbeten med andra samhällsaktörer för att minska antalet och effekterna av bränder och andra olyckor.		
Stärka förmågan till krisberedskap.		
Återuppta planering för civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap.	 ¹	
Stärka skyddet mot bränder och olyckor på landsbygd och glesbygd genom lokala aktörer.		
Verka för att riskhänsyn tas i samhällsplaneringen.		
Stärka den enskildes förmåga till riskmedvetet beteende och kunskap att handla vid bränder och olyckor genom information, rådgivning och utbildning.		
Bryta olycksförlopp i ett så tidigt skede som möjligt genom att tillgängligheten till och effektiviteten av räddningsinsatser ska förbättras.		
Utveckla förmågan att förebygga och hantera bränder och olyckor.		

¹ Se sida 22

Uppföljning av mål och uppdrag i verksamhetsplanen

Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2016-2019

Bedömning **Trend**

 I hög grad uppfyllt

→

Kommentar:

Den planerade verksamheten är genomförd inom de flesta verksamhetsområden. Området civilt försvar har inte nått så långt som planerat, främst på grund av att nationella riktlinjer ännu inte tagits fram.

1: Utveckla samarbeten med andra samhällsaktörer för att minska antalet och effekterna av bränder och andra olyckor

Det förebyggande arbetet står i fokus. Bränder och olyckor ska så långt möjligt förhindras från att inträffa. Arbetet är komplext och berör många olika ansvariga aktörer och ideella aktörer i samhället. Samarbete är en förutsättning för att nå ut och påverka. *Målet syftar till att brandförsvaret ska vara drivande i en bred ansats i hela samhället mot bränder och andra olyckor.*

Bedömning **Trend**

 I hög grad uppfyllt

→

Kommentar:

Samarbetet med polis och ambulans har utvecklats och förbättrats. Samarbetet inom kommunerna fungerar väl och fortsätter i samma omfattning som tidigare.

ÅTGÄRDER

Utbildning av och information till andra aktörer i samhället som kan påverka brandskyddet i hemmiljön för att åstadkomma en bättre spridning av kunskap och ett mer medvetet agerande hos utsatta grupper.

Status

 Färdig

Kommentar:

För att uppnå detta mål genomför Uppsala brandförsvaret bland annat brandskyddsutbildningar främst riktad till personal inom vård och omsorg. Brandförsvaret lämnar information och rådgivning löpande till medborgare, förvaltningar, organisationer och företag för att öka kunskapen i att hantera olyckor och bränder. Ett uppstartsmöte tillsammans med Östhammars kommun angående individanpassat brandskydd har genomförts.

Samarbeta med kommunernas grundskolor i syfte att ge skolelever kunskap om brandrisker och brandskydd.

Status

Kommentar:

Alla elever i förskoleklass, årskurs 5 och årskurs 7 erbjuds brandutbildning.

På grund av många brandtillbud på en skola gjordes en riktad informationsinsats, och alla klasser i årskurs 6 till 9 på den skolan fick besök av brandförsvarets medarbetare.

Samarbeta med polis och ambulans för att ytterligare utveckla verksamheternas förmåga, exempelvis beträffande insatser vid pågående dödligt våld.

Status

Färdig

Kommentar:

Rutiner och larmplaner har fastställts för insatser med pågående dödligt våld.

Samverkansövningar för insatser med pågående dödligt våld genomfördes under våren tillsammans med länsstyrelsen, polis och ambulans.

Samarbeta med andra nämnder och förvaltningar i kommunerna i arbetet mot anlagd brand.

Status

Färdig

Kommentar:

Samarbetet mot anlagd brand sker bland annat genom skolutbildningar och genom den kommungemensamma handlingsplanen i Uppsala kommun för Gottsunda/Valsätra.

Samarbeta med andra nämnder och förvaltningar i kommunerna i arbetet med att ge äldre och personer med funktionsnedsättning ett bättre brandskydd i sina bostäder genom tekniska hjälpmedel

Status

Påbörjad

Kommentar:

I Uppsala kommun sker arbetet löpande och uppföljningsmöten med äldreförvaltningen och kommunledningskontoret har genomförts.

Med Östhammars kommun har ett samarbete inletts så att de ska komma igång att arbeta med checklistor för hemvårdande personal.

Under 2020 kommer samarbete sökas med Tierps kommun.

Delta i samverkansforum om till exempel trafiksäkerhet och evenemangssäkerhet med andra nämnder och myndigheter

Status

 Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret deltar vid samverkansmöten inför större evenemang. Brandförsvaret svarar regelbundet på remisser och har upprättat rutiner för det.

2: Stärka förmågan till krisberedskap

Skogsbranden i Västmanland sommaren 2014 visade på behoven av en stärkt krisberedskap. Vid hanteringen av många kriser kommer kommunernas organisation för räddningstjänst att vara en naturlig aktör. Även om kommunernas ansvar för samordning av krishanteringsfrågor inte ligger inom brandförsvarets uppdrag har organisationen kunskaper och förmåga att hantera samhällsstörningar som är en tillgång. Samtidigt kan kunskaper om krisberedskapssystemet och civilsamhället utvecklas. *Målet syftar till att planera, öva och förbereda egen organisation och samhället för kriser.*

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

↗

Kommentar:

Brandförsvaret har antagit en ledningsplan inför och vid allvarliga störning, och organisationen har övats. Arbete pågår med ytterligare åtgärder för att stärka förmågan vid en allvarlig störning

ÅTGÄRDER

Öva och utveckla brandförsvarets krisberedskapsorganisation.

Status

 Färdig

Kommentar:

Nyckelpersonal har utbildats i krisberedskap och säkerhetsskydd. Samma personal har även krisövats. Arbete pågår med säkerhetsskydd, planering av brandförsvarets uthållighet i kris och andra förmågehöjande åtgärder. En ledningsplan för brandförsvaret har tagits fram. En utredning gällande brandförsvarets drivmedelsförsörjning är slutförd. Under hösten genomfördes övning och utbildning i samband med övningen Havsörn.

Brandförsvaret deltar regelbundet i olika forum tillsammans med kommunerna, länsstyrelsen m. fl.

Delta vid samverkansövningar med andra samhällsaktörer, exempelvis länsstyrelsens kärnkraftsövning Havsörn 19.

Status

 Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret har deltagit i samverkansövningar under året, bland annat höstens stora kärnkraftsövning Havsörn 19.

Delta i kommunernas utveckling av krisberedskap, ex i arbetet beträffande RSA, risk och sårbarhetsanalys.

Status

 Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret har bidragit till kommunernas arbete med risk- och sårbarhetsanalys. Brandförsvaret deltar regelbundet i olika forum tillsammans med kommunerna, länsstyrelsen med flera.

3: Återuppta planering för civilförsvaret och räddningstjänst under höjd beredskap

Förmågan till civilförsvaret och räddningstjänst under höjd beredskap är eftersatt idag och planeringen har i praktisk mening legat nere. Mot bakgrund av förändringar i omvärlden behöver den stärkas. Förmågan till civilförsvaret är dessutom nära förknippad med förmågan till krishantering, och ska byggas på denna. *Målet syftar till att etablera en känd och övad planering för civilförsvaret och räddningstjänst under höjd beredskap.*

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Trend

Kommentar:

Personal vid brandförsvaret har krigsplacerats. Arbete för ett stärkt säkerhetsskydd pågår, en säkerhetsskyddsanalys har gjorts och åtgärder för att förstärka skyddet planeras. Övningar och kontinuitetsplanering för fredstida kriser stärker förmågan även i ofred. Nämnden inväntar inriktningar för det civila försvaret från nationella och regionala myndigheter för att fortsätta planeringen.

ÅTGÄRDER

Ta fram en långsiktig strategi för förmågeuppbyggnad av räddningstjänsten under höjd beredskap.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Tillgång till personal vid höjd beredskap har säkerställts genom att personalen har krigsplacerats och det genomförs nu enligt rutin. Åtgärder har vidtagits gällande säkerhetsskydd och en säkerhetsskyddsanalys är genomförd. Vidare inväntar brandförsvaret riktlinjer och anvisningar från centrala myndigheter såsom MSB och länsstyrelsen.

Ta fram en kontinuitetsplan för brandförsvarets personalförsörjning under höjd beredskap.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Internt arbete med kontinuitetsplanering har påbörjats, och en ledningsplan för brandförsvaret har tagits fram.

Delta i kommunernas säkerhetsskyddsarbete och utveckling av civilt försvar.

Status

 Färdig

Kommentar:

Brandförsvarets säkerhetsskyddsarbete är under uppstart, grundläggande åtgärder är genomförda och en säkerhetsskyddsanalys genomfördes under hösten. Brandförsvaret deltar i kommunens arbete gällande säkerhetsskydd och civilt försvar.

4: Stärka skyddet mot bränder och olyckor på landsbygd och glesbygd genom lokala aktörer

Sårbarheten är större på landsbygd och i glesbygdsområden. För att åstadkomma ett likvärdigt skydd mot olyckor krävs mer insatser för dem som bor, verkar och vistas där. Lokal närvaro och lokala aktörer är en viktig resurs i det arbetet. *Målet syftar till att med såväl egna resurser som genom lokala nätverk och fördjupade samarbeten åstadkomma ett stärkt skydd mot bränder och olyckor på landsbygd och glesbygd.*

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

↗

Kommentar:

Brandskyddsutbildningar riktade mot de som bor i glesbygd har genomförts.

Antalet materialdepåer i Tierps och Östhammars skärgård har utökats till nio depåer, och kontaktpersoner vid materialdepåerna kan nu larmas via SMS. Erfarenheterna från materialdepåerna och SMS-larm kommer att tas med i det fortsatta arbetet med att stärka skyddet mot bränder och olyckor på landsbygden.

ÅTGÄRDER

Riktade informationsinsatser om risker för bränder och andra olyckor och hur de kan hanteras till de som bor i landsbygd och glesbygd.

Status

 Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret har träffar med bland annat hembygdsföreningar och har på så sätt kunnat informera boende i landsbygden. Vid sotning och brandskyddskontroll lämnar entreprenörerna skriftlig brandskyddsinformation.

Utveckla möjligheter att med frivilliga resurser stärka skyddet mot bränder och olyckor i glesbygd.

Status

 Färdig

Kommentar:

Kontaktpersoner vid de materialdepåer som finns i Tierps och Östhammars skärgård kan nu larmas via SMS. Antalet depåer har utökats till nio, under 2019 etablerades en materieldepå på Raggarön.

Materieldepåer är depåer med brandmateriel. Frivilliga på orten kan med hjälp av dessa påbörja en räddningsinsats i väntan på att brandförsvaret kommer på plats.

5: Verka för att riskhänsyn tas i samhällsplaneringen

Nya risker ska så långt skäligen möjligt undvikas vid utvecklingen av våra samhällen. Den mark vi bebygger idag ställer krav på vår beredskap i morgon och om hundra år. Samhällsplanering är en komplex, långsiktig process med många aktörer. Brandförsvarets möjlighet att påverka ligger mer i att förmedla kunskap än att ställa krav. *Målet syftar till att påverka sammanhanget så att risker hanteras så tidigt och tydligt som möjligt i processen.*

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

↗

Kommentar:

Arbetet sker löpande i form av deltagande i olika forum tillsammans med berörda aktörer och handläggning av ärenden gällande planprocessen. Formerna för brandförsvarets samarbete med de tre kommunernas byggenheter har utvecklats under året.

ÅTGÄRDER

Delta i regionalt och annat lokalt arbete beträffande riskhantering i samhällsplaneringen, exempelvis med länsstyrelsen.

Status

 Färdig

Kommentar:

Samarbete sker främst med Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner i syfte att hantera risker i planprocessen. Samarbete sker även med länsstyrelsen och andra berörda aktörer.

Samarbete inom kommunerna i syfte att hantera risker i översiktsplaner.

Status

 Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret deltar på möten i samband med framtagandet av översiktsplaner. Syftet med deltagandet är att hantera eventuella risker och lyfta frågor om hållbart brandskydd.

Samarbete inom kommunerna i syfte att hantera risker i fördjupade översiktsplaner.

Beskriv åtgärder

Status

 Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret deltar på möten i samband med framtagandet av fördjupade översiktsplaner. Syftet med deltagandet är att hantera eventuella risker.

Samarbete inom kommunerna i syfte att hantera risker i detaljplaner.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret deltar på samråd och svarar på remisser i samband med framtagandet av nya detaljplaner. Syftet med deltagandet är att hantera eventuella risker tidigt i samhällsplaneringen.

Samarbete inom kommunerna i tidigt skede beträffande planering av infrastruktur.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret svarar på remisser från Trafikverket gällande planering av infrastruktur. Brandförsvaret medverkar också på möten och samråd i framtagandet av ny översiktsplan och detaljplan där frågor angående infrastruktur hanteras.

Utveckla räddningsnämndens delaktighet i byggprocessen, exempelvis genom framtagande av strategiska dokument ihop med plan- och byggnadsnämnderna.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Delaktigheten fungerar mycket bra i dagsläget och utvecklas löpande genom avstämningar och möten. En rutin för brandförsvarets samverkan med våra tre kommuners byggenheter är framtagen, beslutad och i stort sett implementerad.

6: Stärka den enskildes förmåga till riskmedvetet beteende och kunskap att handla vid bränder och olyckor genom information, rådgivning och utbildning

Den enskilde har i många fall bäst förutsättningar att minska riskerna i sin omgivning, och är dessutom oftast på plats där bränder och olyckor inträffat innan det offentliga resurser hunnit fram. Informations- och kunskapsspridning har underlättats mycket, men många utsatta målgrupper är fortfarande svåra att nå. Det är viktigt att information, råd och utbildning anpassas till målgruppen. Målet syftar till att med stöd av befintliga och vidareutvecklade metoder rusta den enskilde med stärkt förmåga till såväl förebyggande som skadeavhjälpande åtgärder.

Bedömning	Trend
 Helt uppfyllt	

Kommentar:

Brandförsvarets information till enskilda om brandskydd och riskmedvetenhet har fortsatt att utvecklas med bättre plattformar och tydligare budskap. Planerade informationsinsatser har genomförts.

Informationen i brandförsvarets samtliga externa informationskanaler har planerats och samordnats för att underlätta för enskilda att kunna ta till sig informationen. Brandförsvarets Facebook-sida har fått stort genomslag.

ÅTGÄRDER

Informationsinsatser om förebyggande brandskydd i olika forum och kommunikationskanaler.

Status

 Färdig

Kommentar:

Utbildning och information om brandskydd har genomförts på grundskolor, och brandförsvarets rådgivningstelefon är bemannad vardagar 9-11.

Brandförsvaret har deltagit också vid olika evenemang för att sprida kunskap om brandskydd, och särskilda insatser har gjorts med "Öppet hus" på alla brandstationer i september och brandvarnardagen vid första advent.

Brandförsvarets facebook-sida har gått mycket bra under perioden med tre inlägg i veckan.

En ny folder med brandskyddsinformation som distribueras via sotningsentreprenörerna har tagits fram.

Två nya informationsfilmer har producerats. En om säkert julfirande och en om hur man firar ett säkert nyår. Dessa visades i brandförsvarets egen och de tre kommunernas webb- och sociala mediekkanaler. Även nyhetstexter i ämnet togs fram och publicerades på den egna och kommunernas webbplats.

Medarbetare har medverkat vid flera tillfällen i media och pratat brandsäkerhet.

Genomföra utbildningsinsatser främst riktad till kommunernas omsorgspersonal.

Status

✔ Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret genomför kontinuerligt brandskyddsutbildningar till kommunernas omsorgspersonal.

Utveckla arbetet med uppsökande informationsbesök efter inträffade bränder i bostäder, skolor och andra offentliga lokaler.

Status

✔ Färdig

Kommentar:

Arbetet har utvecklats med erfarenheter från genomförda informationsbesök, och rutiner för att utveckla uppföljningen har skapats.

7: Bryta olycksförlopp i ett så tidigt skede som möjligt genom att tillgängligheten till och effektiviteten av räddningsinsatser ska förbättras

Det är i det tidiga skedet som störst möjlighet finns att påverka förloppet, även med små medel. Snabbhet är en central del i responsen (samhällets svar på eller åtgärder vid) till olyckor. Samtidigt måste kvaliteten vara god, vilket ställer krav på materiel och kunskap. Övningsverksamheten är därför viktig. *Målet syftar till att under programperioden utveckla responskedjans alla delar så att snabbare och effektivare hjälp lämnas till den nödställda.*

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

→

Kommentar:

Tidigare vidtagna åtgärder, införande av så kallade "Första insatspersoner" och funktionen "förlarm" har gett goda resultat och har medfört att brandförsvaret är snabbare på plats vid skadeplatsen. Nu sker arbete löpande med att anpassa larmplaner och vidareutbilda larmoperatörer vid räddningscentralen. Uppsala brandförsvaret har tillsammans med andra brandförsvaret knutna till räddningscentralen en fortsatt dialog med andra samverkande aktörer som till exempel SOS-alarm för att förkorta handläggningstiderna i utalarmeringsskedet.

ÅTGÄRDER

Vara snabbt på plats vid räddningsinsatser med rätt typ av räddningsresurser.

Status

 Färdig

Kommentar:

Fortlöpande utbildning av personal på räddningscentralen har genomförts för att öka förståelsen för Uppsala brandförsvares operativa organisation. Larmplaner har reviderats för att optimera resurstillsättningen på varje händelsetyp.

Samarbetet med Gästrike räddningstjänstförbund har utvecklats då att direktalarmering av varandras räddningsresurser kan ske när olycka inträffat.

Utreda förutsättningar för FIP-enheter vid Månkarbo, Vänge, Karlholm och Lindbacken.

Status

 Färdig

Kommentar:

Efter ett nytt inriktningsbeslut ska bemanningen stärkas vid befintliga brandstationer istället för att starta upp verksamheter på nya orter. Räddningsnämnden avser fatta närmare beslut om förstärkningen under 2020.

8: Utveckla förmågan att förebygga och hantera bränder och olyckor

Samhället förändras kontinuerligt, och nya risker uppkommer. Det finns ett starkt behov av att kontinuerligt utveckla såväl det förebyggande som det skadeavhjälpande arbetet. En central del i detta är lärande från inträffade händelser. *Målet syftar till att vidareutveckla rutiner och processer så att egna och andras erfarenheter snabbt omsätts i kunskap och arbetsmetoder.*

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

→

Kommentar:

Arbete med utbildning, övning och utveckling av samverkan har skett under perioden. Ett särskilt fokus har varit stabs- och ledningsförmåga vid stora händelser, till exempel skogsbränder. Andra fokusområden har varit kemikalieolyckor och insatser vid pågående dödligt våld (terror). Förmågan att hantera stora olyckor har utvecklats, bland annat tack vare de resurssatsningar som MSB gjort.

Samarbetet med Gästrikre räddningstjänst har utvecklats under perioden, primärt vad gäller direkt utalartering av resurser.

Omvärldsbevakning sker löpande, och ett fokusområde är att ta tillvara på möjligheten att använda digital teknik vid utbildning och övning.

En ny tillsynsplan har implementerats. Syftet med den nya planen är att kraftsamla på verksamheter där tillsyn gör mest nytta.

ÅTGÄRDER

Omvärldsbevaka och ta tillvara på erfarenheter och lärdomar från andra organisationer i syfte att tidigt fånga upp händelser/trender där det föreligger behov av förebyggande åtgärder.

Status

 Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden deltar årligen vid den nationella Brandkonferensen. Nämnden har också utvecklat sitt utbyte med andra räddningstjänster i det så kallade 100 000-samarbetet, alltså andra räddningstjänstorganisationer som har kommuner med mer än 100 000 invånare. Nämndens arbetsutskott deltog i en nätverksträff genomfördes i Jönköping i slutet av november.

Brandförsvaret deltar i relevanta konferenser och har ett omfattande utbyte av erfarenheter med andra räddningstjänster i regionen. Brandförsvaret deltar också i nationella nätverk, och bevakar media löpande.

Utbilda och öva av ledning, taktik, metod och teknik för effektiva räddningsinsatser.

Status

 Färdig

Kommentar:

Utbildning i ledning, taktik, metod och teknik sker kontinuerligt för brandförsvarets personal. Samövningar med andra räddningstjänster i regionen samt polis och ambulans genomförs också kontinuerligt.

Under våren låg fokus vid utbildningar och övningar på insatser vid pågående dödligt våld och trafikolyckor med tunga fordon. Under hösten har insatser vid kemikalieolyckor vara ett fokusområde.

Arbete för att i större omfattning kunna använda digitala hjälpmedel, till exempel VR-teknik, vid utbildning och övning pågår.

Implementering av utvecklad tillsynsplan

Status

Kommentar:

Tillsyn sker enligt den utvecklade tillsynsplanen. Implementeringen av tillsynsplanen har medfört ett merarbete vad gäller registervård i verksamhetsledningssystemet. Arbetet med registervård kommer att behöva pågå löpande under en längre period.

Uppsala kommuns inriktningsmål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.

Tierps kommuns övergripande inriktningsmål Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomin i balans.

Östhammars kommuns strategiska inriktningsområde Östhammar, En hållbar kommun. • Ett effektivt resursutnyttjande, ej skadar miljön och arbetar långsiktigt för att ta ansvar för kommande generationer

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

→

Kommentar:

Nämnden har en långsiktig ekonomi i balans. Nämnden arbetar kontinuerligt med att minska negativ miljöpåverkan av nämndens verksamhet. Vid olyckor där brandförsvaret gör räddningsinsatser är målsättningen att minimera miljöpåverkan, bland annat genom samarbete med miljökontoret.

Nämndens strategi:

En god kontroll och styrning av verksamhet och ekonomi. Kontinuerligt anpassa verksamheten utifrån tilldelade kommunbidrag från kommunerna.

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

→

Kommentar:

Nämnden har en långsiktig ekonomi i balans. Nämnden arbetar kontinuerligt med att minska negativ miljöpåverkan av nämndens verksamhet. Vid olyckor där brandförsvaret gör räddningsinsatser är målsättningen att minimera miljöpåverkan, bland annat genom samarbete med miljökontoret.

ÅTGÄRDER

En god kontroll över vilket behov som kommunerna har inom nämndens ansvarsområde.

Status

 Färdig

Kommentar:

Handlingsprogram enligt Lagen om skydd mot olyckor tas fram vart 4:e år. Fortlöpande sker en bedömning av till exempel behovet av brandtillsyn och hur stora riskerna är för bränder och andra olyckor som kan föranleda räddningsinsats.

En god uppföljning av verksamheten och ekonomin.

Status

 Färdig

Kommentar:

Nämnden har en god uppföljning av verksamheten och ekonomin. Månadsuppföljningar beslutas i nämnden och rapporteras till Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Förutom

månadsuppföljningarna har nämnden två delårsuppföljningar och årsredovisningen som också rapporteras till kommunerna i den gemensamma nämnden.

Uppdrag

KVAR FRÅN 2018: 1.2 Tydliggöra hur digitaliseringens möjligheter ska användas och dess utmaningar hanteras i verksamhetsplanering och affärsutveckling så att utvecklingen kan drivas så samlat och effektivt som möjligt

Status

 Färdig

Kommentar:

Förutsättningar finns för att fortsatt digital utveckling ska ske löpande, dels genom utveckling av brandförsvarets webb-sida men också genom utveckling av brandförsvarets verksamhetsledningssystem.

1.12 Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 1.4 Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen, samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet

Status

 Väntar

Kommentar:

Planeras att genomföras under 2020.

Uppsala kommuns inriktningsmål 2 Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i.

Tierps kommuns övergripande inriktningsmål Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomin i balans.

Östhammars kommuns strategiska inriktningsområde Östhammar, En attraktiv och växande kommun.

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

→

Kommentar:

Nämndens kärnverksamhet bidrar till måluppfyllelse. Kärnverksamheten fortgår med oförändrad omfattning och kvalitet.

Uppdrag

KVAR FRÅN 2018: 2.12 Ta fram ett förslag till Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner på ett Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor som ska gälla från och med 2020 (RÄN)

Status

 Färdig

Kommentar:

Vid nämndens möte i september kommer fastställas förslag till nytt handlingsprogram. Handlingsprogrammet antogs sedan av de tre kommunernas fullmäktigen under november och december.

KVAR FRÅN 2018: 2.9 Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter

Status

 Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret har fastställt en ledningsplan för allvarliga störningar. Planen har prövats vid övning. Fortsatt utveckling kommer att ske fortlöpande.

2.1 Stärk arbetet med att förebygga och förhindra social oro samt öka tryggheten.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 2.11 Ta fram en handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet (KS)

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret bidrar bland annat genom utbildning av skolelever i årskurs 5 och 7.

Arbete enligt handlingsplan Gottsunda/Valsätra fortlöper också.

ÅTGÄRDER

Samarbete med främst polis och andra kommunala verksamheter för att förebygga social oro.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret träffar polisen inför varje helg. Samordningsmöten angående handlingsplanen för Gottsunda/Valsätra sker en gång/månad. Stora områdesgruppen för Gottsunda har möte två gånger/termin.

2.9 Beakta näringslivsperspektivet i kommunala beslut.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Personal har genomgått utbildning i "klarspråk", och blanketter har digitaliserats och förenklas. Rutiner och resurser har setts över så att remisser handläggs inom önskad tid. Brandförsvaret arbetar också med att underlätta för enskilda som behöver förnya tillstånd för brandfarliga varor.

ÅTGÄRDER

Vid tillsyn och tillståndsgivning anpassa kommunikationen efter den tillsynades förutsättningar så långt som det är möjligt.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Utbildning i klarspråk har genomförts i syfte att förenkla och förtydliga kommunikationen med de vi möter. Ansökningsblanketter i tillståndprocessen har digitaliserats.

Svara på remisser skyndsamt och inom önskad tid.

Status

 Färdig

Kommentar:

”Sista önskat svarsdatum” efterfrågas från de som skickar remisser till nämnden, på så sätt underlättas prioriteringsarbetet och remisserna kan hanteras inom önskad tid. Vidare har resurserna på enheten för samhällsskydd anpassats så att remisser kan hanteras inom önskad tid.

Uppsala kommuns inriktningsmål 3 Uppsala stad och landsbygd ska växa smart genom ett hållbart samhällsbyggande.

Tierps kommuns övergripande inriktningsmål Tierp, Successivt utveckla tätorterna med början i Tierp genom att verka för ökat antal bostäder med attraktiva miljöer. Minska kommunens negativa klimatpåverkan genom att minska kommunens utsläpp av växthusgaser och att minska kommunens energiförbrukning.

Östhammars kommuns strategiska inriktningsområden Östhammar, En attraktiv och växande kommun. En hållbar kommun.

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

→

Kommentar:

Nämnden bidrar i viktiga kommunprocesser för att stad och landsbygd ska växa smart och hållbart. Nämnden fokuserar särskilt på riskhänsyn i samhällsplaneringen och ett säkerhetsperspektiv i planprocesser.

Uppdrag

3.1 Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling och innovation, genom bland annat testbäddar, för att utveckla den egna verksamheten, stärka klimatarbetet och skapa ett smart och hållbart Uppsala.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 3.1 Utveckla Uppsala till en Smart stad där innovationer, digitalisering och miljö- och klimatdrivet arbete skapar möjligheter att möta samhällets utmaningar på ett effektivt och hållbart sätt.

Status

 Färdig

Kommentar:

Digital utveckling sker bland annat genom mobila applikationer i verksamhetsledningsverktyg. Digital teknik för utbildnings- och övningsverksamhet för personal inom räddningstjänstområdet utvecklas.

ÅTGÄRDER

Klimatanpassa fordonsparken.

Status

 Färdig

Kommentar:

Personfordon som inte är utryckningsfordon klimatanpassas.

Utryckningsfordon behöver ha en hög tillförlitlighet och fungera under alla förhållanden och här finns för närvarande inte några miljöanpassade alternativ.

Klimatanpassa brandförsvarets övningsverksamhet.**Status**

 Påbörjad

Kommentar:

Klimatanpassning sker bland annat genom att öka andelen distansutbildning med hjälp av digital teknik. Möjlighet till att i större utsträckning använda VR-teknik och andra digitala hjälpmedel vid utbildning och övning analyseras också.

För att minska klimatpåverkan vid brandövningar planeras för en ny övningsanläggning som omhändertar såväl brandrök som släckvatten och minimerar utsläppen.

Ha förmåga att vid räddningsinsatser kunna minimera miljöpåverkan.**Status**

 Påbörjad

Kommentar:

Omvärldsbevakning för att kunna implementera nya tekniker och metoder.

3.10 Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande

Motsvaras i Mål och budget 2018 av Öka andelen förnybar energi och fördubbla förbättringstakten vad gäller energieffektivitet.

Tidigare 3.14

Status

 Färdig

Kommentar:

Dialog med hyresvärdar pågår om att minska energiförbrukningen i brandstationerna.

ÅTGÄRDER**Energieffektivisera brandstationerna i samarbete med hyresvärd.****Status**

 Färdig

Kommentar:

Vid nybyggnationer tas frågan om energieffektivisering aktivt med. Så hög miljöcertifiering som möjligt eftersträvas. Dialog med hyresvärd om energieffektiviseringar pågår avseende befintliga lokaler.

KVAR FRÅN 2018: 3.3 Utifrån den sociala kompassen fortsätta utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling

Lydelse i Mål och budget 2017: "Fortsätt utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling."

Status

 Färdig

Kommentar:

Nämnden bidrar med kompetens till de strategiska planeringsprocesserna för hållbar stads- och landsbygdsutveckling. Rutiner för löpande samarbete är upprättade.

Uppsala kommuns inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet
Tierps kommuns övergripande inriktningsmål Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomin i balans.
Östhammars kommuns strategiska inriktningsområde Östhammar, En öppen kommun

Bedömning**Trend**

 Delvis uppfyllt

Kommentar:

Nämnden bidrar till målet bland annat genom att stärka nämndens kunskap om barnkonventionen och hur den påverkar nämndens verksamhet.

Uppdrag**Kommunfullmäktiges uppdrag**

Öka kännedomen och medvetenheten om barns rättigheter genom att genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom kommunens verksamheter.

Status

 Färdig

Kommentar:

Utbildningsinsatser har gjorts.

ÅTGÄRDER**Stärka kunskapen vid brandförsvaret om barnkonventionen.****Status**

 Färdig

Kommentar:

Nämnd och chefer vid brandförsvaret är informerade om barnkonventionen och hur den påverkar nämndens verksamhet.

Inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.

Tierps kommuns övergripande inriktningsmål Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomin i balans.

Östhammars kommuns strategiska inriktningsområde Östhammar, En lärande kommun.

Bedömning

 Ej uppfyllt

Trend

→

Kommentar:

Nämnden har inte bidragit till målet.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges uppdrag

I större utsträckning använda kommunens egna sysselsättnings- och arbetsmarknadsverksamheter för intern service.

Status

 Färdig

Kommentar:

Inga områden har identifierats.

Åtgärder

Identifiera områden som skulle vara lämpligt för daglig verksamhet att utföra.

Status

 Färdig

Kommentar:

Inga områden har identifierats ännu.

Uppsala kommuns inriktningsmål 8 Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället.

Tierps kommuns övergripande inriktningsmål Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomin i balans.

Östhammars kommuns strategiska inriktningsområde Östhammar, En öppen kommun

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

→

Kommentar:

Nämnden avser bidra till målet genom att ta fram en informationshanteringsplan som ska tydliggöra hur ärenden handläggs. Det ska också bli lättare att lämna synpunkter på brandförsvarets webb.

Vid framtagande av nytt handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst har ett flertal medborgardialoger hållits, förslaget har även skickats på remiss till flertal organisationer. Förslag och synpunkter från allmänheten och organisationer har tagits om hand och värderats.

Uppdrag

8.8 Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättssäker och digital informationshantering

Tidigare 8.7

Status

 Påbörjat

Kommentar:

Arbete pågår, beräknas vara klart under 2020.

ÅTGÄRDER

Ta fram informationshanteringsplan.

Status

 Påbörjat

Kommentar:

Arbetet har påbörjats och beräknas vara klart 2020.

Inriktningsmål 9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala, Tierp och Östhammar

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

→

Kommentar:

Nämndens åtgärder verkställs som planerat. Insatser för att stärka brandförsvarets chefer och utveckla arbetsmiljöarbetet har gjorts under året. Resultat från årets medarbetarundersökning visar mycket bra resultat.

Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv. Alla medarbetare ska ges förutsättningar för att ta eget ansvar för sin arbetsmiljö. Medledarskap är förutsättningen för att alla ska kunna göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande.

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

↗

Kommentar:

Insatser för att stärka brandförsvarets chefer och utveckla arbetsmiljöarbetet har gjorts under perioden. Resultat från årets medarbetarundersökning visar mycket bra resultat.

ÅTGÄRDER

Säkra en god arbetsmiljö.

Status

 Färdig

Kommentar:

Rutiner har fastställts, och utbildningsinsatser har gjorts för att höja chefers kompetens.

Ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap möjliggör verksamhetsutveckling och medledarskap och allas del i att göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

↗

Kommentar:

Under året har arbete med implementering av värdegrunden gjorts. Arbete med chefs- och ledarutveckling fortlöper.

ÅTGÄRDER

Utveckla chef - ledarskap och medarbetarskap.

Status

 Påbörjat

Kommentar:

Samtliga chefer haft uppdrag att arbeta med värdegrund - med fokus på beteenden- med sina medarbetare. Syftet är att främja dialog om beteenden som främjar en god, hållbar och inkluderande arbetsmiljö och en god service och bemötande såväl internt som externt, mot medborgaren. Alla planerade aktiviteter har dock inte genomförts, så arbetet kommer att fortsätta under 2020. Arbete för att stärka det kommunikativa ledarskapet har också genomförts.

Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Tierp, Uppsala och Östhammar.

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

→

Kommentar:

Nämndens åtgärder har genomförts som planerat. Insatser för att stärka brandförsvarets chefer och utveckla arbetsmiljöarbetet har gjorts under året. Resultat från årets medarbetarundersökning visar mycket bra resultat.

Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningen för räddningsnämnden som arbetsgivare med fokus på bristyrken.

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Trend

↗

Kommentar:

Arbete för att minska personalomsättningen hos deltidbrandmän och brandingenjörer fortlöper.

Bemanningen på RiB-stationerna har under året varit god, och omsättningen av brandingenjörer har varit obefintlig.

ÅTGÄRDER

Säkra strategisk och långsiktigt hållbar kompetensförsörjning.

Status

 Färdig

Kommentar:

Det utvecklingsarbete för rekrytering av deltidbrandmän som påbörjades under 2018 fortsatte under 2019, bland annat genom riktad information till huvudarbetsgivare för potentiella deltidbrandmän.

Besök hos brandingenjörsutbildningarna vid Luleås och Lunds tekniska högskolor har gjorts för att väcka studenternas intresse för Uppsala brandförsvaret. Brandförsvaret tar emot praktikanter och sommarjobbare från utbildningarna och är måna om att de ska känna sig välkomna och inkluderande.

Uppdrag

9.6 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.

Motsvaras i Mål och budget 2017 av Åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 9.5 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Kommunens lönekartläggning ger, på grund av att det är så fåtal kvinnor anställda inom brandförsvaret, inget underlag för analys av om strukturella löneskillnader på grund av kön förekommer.

Arbete med värdegrund ses som en viktig del i arbetet för att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.

Arbete återstår innan det finns acceptabla omklädnings- och duschmöjligheter för olika kön på brandstationerna.

ÅTGÄRDER

Utveckla jämställdhetsarbetet.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Förvaltningsledningen har fastställt mål för jämställdhet, och implementering av värdegrund pågår. Kvinnor inom brandförsvaret genomför nätverksträffar i syfte att stödja varandra och peka på utvecklingsmöjligheter. Arbete kommer att fortsätta 2020.

Uppdrag vid sidan av verksamhetsplanen**att uppdra åt samtliga nämnder och bolagsstyrelser att under 2018 arbeta fram egna ledningsplaner inför och vid allvarliga störningar i enlighet med rutin för detta**

Beslutspunkten ingick i ärendet *Ledningsplan inför och vid allvarlig störning* (KSN-2017-2895), § 254 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-11-06-07. Observera att uppdraget har kopplingar till det kommungemensamma uppdraget *Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter* som ligger under inriktningsmål 2.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Ledningsplanen är antagen.

Särskilda frågor om synpunktshantering**Status**

▶ Påbörjad

Titel

Har nämnden/styrelsen en systematisk hantering av synpunkter?

Status

▶ Påbörjad

Färdiggrad**Kommentar:**

Nämnden tar emot synpunkter via personliga besök, telefon och e-post. Ärendena handläggs i vanlig ordning, inget särskilt system finns för just synpunktshantering.

Hur många synpunkter har kommit in på den verksamhet nämnden/styrelsen ansvarar för under 2019?

⊘ Ej påbörjad

Kommentar:

Nämnden har ingen samlad bild över antalet synpunkter.

Vilka förbättringsområden har, utifrån dessa synpunkter, identifierats i den verksamhet nämnden/styrelsen ansvarar för?

▶ Påbörjad

Kommentar:

De synpunkter som kommer är oftast positiv återkoppling, till exempel tack-kort och teckningar från barn. Önskemål om att utveckla brandförsvarets webbsida har också tagits emot.

Vilka förändringar har, utifrån dessa synpunkter, genomförts eller planeras i den verksamhet nämnden/styrelsen ansvarar för?

✓ Färdig

Kommentar:

Utveckling av brandförsvarets webbsida kommer att ske nästa år.

BILAGA 1

Resultaträkning

Period: 201900-201912

Benämning	Akkumulerad redovisning	Ack. redov. Föregående år	Akkumulerad budget
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Försäljningsintäkter	222,3	82,6	60,0
Taxor och avgifter	6 787,9	6 879,4	7 988,1
Hyror och arrenden	1 925,3	1 418,7	1 357,8
Bidrag	51 227,8	49 007,7	51 914,0
Förs. av verksamhet och konsult	3 796,2	7 078,1	4 554,7
Realisationsvinster från förs. av	14,0	3,5	0,0
Summa verksamhetens intäkter	63 973,4	64 470,1	65 874,6
- Varav externa	62 022,6	61 962,1	64 032,0
- Varav mot dotterbolag	705,5	799,7	408,4
- Varav kommuninternt	1 245,3	1 708,3	1 434,2
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Övriga lämnade bidrag	-169,5	-215,8	-146,0
Löner	-93 857,6	-92 842,4	-97 637,3
Upplupna semesterlöner, förändring	138,4	-511,5	0,0
PO-pålägg	-41 189,4	-40 624,2	-42 753,7
PO-pålägg semesterlöneskuld	54,1	-203,2	0,0
Övriga personalkostnader	-884,9	-444,7	-236,0
Lokal- och markhyror	-30 690,6	-27 938,0	-29 523,0
Fastighetskostn. och fast.entrep	-4 241,3	-1 598,5	-505,0
Övriga främmande tjänster	-10 016,1	-9 617,6	-8 033,0
Realisationsförluster från förs. a	-152,5	0,0	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-17 963,3	-22 123,8	-20 987,6
Indirekta kostnader från KLK	0,0	-2 732,1	-2 806,0
Kommungemensamma kostnad	-12 303,0	-9 246,9	-9 497,0
Övriga gemensamma kostnader	0,0	0,0	-819,1
Summa verksamhetens kostnader	-211 275,6	-208 098,7	-212 943,6
- Varav externa	-129 549,7	-129 719,6	-135 922,1
- Varav mot dotterbolag	-1 430,3	-378,7	-105,0
- Varav kommuninternt	-80 295,6	-78 000,4	-76 916,5
Avskrivningar	-11 479,8	-11 588,2	-12 540,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-158 782,1	-155 216,8	-159 609,0
Kommunbidrag	160 859,0	153 648,8	160 859,0
Summa skatteintäkter, generella stat	160 859,0	153 648,8	160 859,0
Finansiella intäkter	2,8	1,8	0,0
Summa finansiella intäkter	2,8	1,8	0,0
Finansiella kostnader	-5,1	-4,8	0,0
Internränta	-925,4	-1 166,7	-1 250,0
Summa finansiella kostnader	-930,6	-1 171,6	-1 250,0
-Finansnetto	-927,7	-1 169,7	-1 250,0
RESULTAT FÖRE EXTRAORD. POST	1 149,2	-2 737,8	0,0
ÅRETS RESULTAT	1 149,2	-2 737,8	0,0
Benämning	Akkumulerad redovisning	Ack. redov. Föregående år	Årsbudget
Årets investeringar			
Årets investeringar utgifter	-19 584,2	-8 403,8	-26 050,0
Årets investeringar netto	-19 584,2	-8 403,8	-26 050,0

BILAGA 2**Resultat per verksamhet**

Period (t.o.m.) 201912

tkr

Benämning	Akkumulerad redovisning	Ack. Redovisning föregående år	Årsbudget
* Totalt			
KOSTNADER	-223 686,0	-220 858,4	-226 733,6
INTÄKTER EXKL KOMMUNBIDRAG	63 976,2	64 471,9	65 874,6
NETTOKOSTNAD	-159 709,8	-156 386,5	-160 859,0
KOMMUNBIDRAG	160 859,0	153 648,8	160 859,0
RESULTAT	1 149,2	-2 737,8	0,0
* POLITISK VERKSAMHET (1)			
KOSTNADER	-1 104,6	-1 095,3	-1 261,8
NETTOKOSTNAD	-1 104,6	-1 095,3	-1 261,8
KOMMUNBIDRAG	1 182,0	1 151,1	1 182,0
RESULTAT	77,4	55,8	-79,8
* INFRASTRUKTUR, SKYDD M.M. (2)			
KOSTNADER	-222 581,4	-219 761,9	-225 471,8
INTÄKTER EXKL KOMMUNBIDRAG	63 976,2	64 470,1	65 874,6
NETTOKOSTNAD	-158 605,2	-155 291,8	-159 597,2
KOMMUNBIDRAG	159 677,0	152 497,7	159 677,0
RESULTAT	1 071,8	-2 794,1	79,8

Kommentar

Uppsala kommun är värdkommun för den gemensamma räddningsnämnden. Den gemensamma nämnden ingår därmed i Uppsala kommuns organisation och nettokostnad och resultat i resultaträkningen är här endast Uppsala kommuns.

BILAGA 3**Pågående investeringar****Pågående investeringar att överföras till investeringsbudget 2020****Nämnd: Räddningsnämnden**

Investerings- budget 2019	Redov. netto- investeringar 2019-12-31	Återstår
26 050	19 584	6 466

Objekt	Belopp (tkr)	Kommentar
Brandbil Bas 1	3 000	Försenad leverans
Brandbil Bas 1	3 000	Försenad leverans
Fordon för klippövning	200	Försenat

SUMMA att överföra till 2019 **6 200**

BILAGA 4

Analys ekonomiskt utfall Uppsala kommun

Räddningsnämnden – bokslut 2019

RÄDDNINGSNÄMNDEN	Resultat			
	Kommunbidrag	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
Belopp i miljoner kronor	2019	2019	2018	201908
Politisk verksamhet (1)	1	0	0	0
Infrastruktur, skydd m.m (2)	160	1	-3	0
Övriga verksamheter	0	0	0	0
Nämnden totalt	161	1	-3	0

	KF-budget	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2019	2019	2018	201908
Investeringar	26	20	8	26

Resultat per verksamhet

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner där Uppsala kommun är värdkommun. KF-budgeten på 160 mnkr (miljoner kronor) är kommunbidraget från Uppsala kommun, ersättningarna (kommunbidragen) från Tierp och Östhammars kommuner uppgick till 51 mnkr

Kostnaden för den politiska verksamheten består till största del av arvoden till nämndens ledamöter och lön för nämndsekreterare och verksamheten hade en ekonomi i balans (0-resultat).

Resultatet för verksamhet räddningstjänst, som ingår under Infrastruktur, skydd mm, är 1 mnkr. Det positiva resultatet beror dels på att nämnden under året vidtagit åtgärder för att få en ekonomi i balans. Bland annat minskade lönekostnaden de sista sex månaderna med 3 mnkr jämfört med de första sex månaderna genom bättre personalplanering och anställningsstopp. Dels på ökade kommunbidrag för ökning av deltidsorganisation där kostnaden kommer 2020, för lokalhyror för nya brandstationer där kostnaden inte varit under hela året och på en ofinansierad kostnad för brandpostnätet i Uppsala. Sammantaget ger dessa tre poster en positiv resultateffekt på 1 mnkr.

Förra året var extremt avseende den torra och varma sommaren som innebar ökade kostnader med cirka 2,2 mnkr med ett negativt resultat på 2,7 mnkr som följd. Antagligen kommer vi oftare se mer extremt väder på grund av den globala uppvärmningen och det kommer medföra större kostnader för räddningstjänsten. Kostnadsutvecklingen styrs till största del av hur stor beredskapen för räddningsinsatser ska vara och vilka sorters räddningsinsatser kommunen beslutar att räddningstjänsten ska klara av. Sedan styr även befolkningsförändringar kostnadsutvecklingen men då mer etappvis än linjärt beroende på hur och var ökning eller minskning av befolkningen sker. Antal räddningsinsatser har ingen eller väldigt svag inverkan på kostnaden för räddningstjänsten och därmed också på kostnadsutvecklingen.

BILAGA 4

Analys ekonomiskt utfall Uppsala kommun

En återuppbyggnad av det civila försvaret och räddningstjänst under höjd beredskap kommer leda till behov av mer resurser för räddningstjänsten. Här inväntas nationella och regionala anvisningar om hur kommunerna ska genomföra denna förmågeuppbyggnad.

För de kommande två åren 2020 till 2021 bedöms en ekonomi i balans kunna uppnås med en godtagbar nivå på verksamheten utifrån budgetplanerna från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner som återfinns i Uppsala kommuns Mål och budget 2020.

Investeringar

Under året uppgick investeringarna till 20 mnkr. Investeringsutrymmet för året är 26 mnkr, skillnaden mellan utfallet och budget beror på tre investeringar som är påbörjade men inte avslutade under året. Orsaken till att de inte är avslutade är försenade leveranser. Dessa investeringar blir klara 2020 och investeringsmedel för dessa på 6 mnkr förs även över till 2020.

BILAGA 5

Sammanställd analys inför Uppsala kommuns årsredovisning

Räddningsnämndens sammanställda analys inför årsredovisningen

Viktiga händelser under året

I årets början drog stormen Alfrida fram. Särskilt i Knutby fick räddningsnämnden en viktig roll under det efterföljande strömavbrottet då brandstationen hölls öppen för de som behövde hjälp med dricksvatten eller att kontakta 112. Under 2019 har förmågan att hantera kriser ökat, dels med lärdomar efter stormen Alfrida men också genom arbete med planer och krisövningar. Kärnkraftsövningen ”Havsörn” genomfördes under hösten.

Sommaren 2019 blev ur räddningstjänstens perspektiv betydligt lugnare än 2018. Inför sommaren hade förmågan att hantera omfattande skogsbränder har ökat genom utbildning, övning och utökade regionala och nationella samarbeten.

Ansökning av tillstånd för brandfarliga och explosiva varor har underlättats genom digitala tjänster på brandförsvarets webbida. Annan verksamhet, till exempel planering av räddningsinsatser och deltidsbrandmännens tidsredovisning har också effektiviserats med hjälp av digitala verktyg.

Räddningsnämndens arbete för att minska klimatpåverkan har bland annat resulterat i förändrade brandsläckningsövningar, till exempel genom investeringar i övningsanläggningar som minimerar miljöpåverkan. Efter omfattande utredningar har räddningsnämnden också säkerställt att rening av PFAS från övningsfältet Viktoria sker.

Måluppfyllelse

RÄDDNINGSNÄMNDEN				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag	Resultat		
		Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2019	2019	2018	201908
Politisk verksamhet	1	0	0	0
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	160	1	-3	0
Nämnden totalt	161	1	-3	0
	KF-budget	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2019	2019	2018	201908
Investeringar	26	20	8	26

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner där Uppsala kommun är värdkommun. Kommunbidraget från Uppsala kommun är 160 miljoner kronor.

BILAGA 5

Sammanställd analys inför Uppsala kommuns årsredovisning

Kostnaden för den politiska verksamheten består till största del av arvoden till nämndens ledamöter och lön för nämndsekreterare. Verksamheten hade en ekonomi i balans.

Resultatet för verksamhet räddningstjänst, som ingår under Infrastruktur, skydd mm, är 1 miljoner kronor.

I stort har nämnden bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges mål och uppdrag. Förutsättningar för att uppfylla målet att återuppta planeringen av det civila försvaret har dock inte funnits då planeringsdirektiv från centrala myndigheter har saknats. Planeringsdirektiven förväntades komma under året.

Räddningsnämnden har arbetat mycket mot målet att kommunen ska vara en trygg kommun för alla. Bland annat har personal inom vård och skola utbildats i brandskydd, samarbetet med polisen och socialförvaltningens ungdomsjour har förbättrats brandförsvaret har medverkat i arbetet med att förbättra tryggheten i särskilt utsatta områden.

För verksamhetsåret 2019 fick räddningsnämnden uppdraget att förstärka den operativa organisationen och kommunbidraget ökades med 2,2 miljoner kronor. Under året har en ny inriktning för förstärkningen utretts och fastställts, men inte hunnit verkställas.

Räddningsnämnden har haft en ofinansierad kostnad på 1,1 miljoner kronor för brandpostnätet, en kostnad som tidigare hanterades av Uppsala Vatten AB. Räddningsnämndens avsikt är att ansöka om utökat kommunbidrag för att täcka dessa kostnader framöver.

Utvecklingen inom de verksamheter nämnden ansvarar för

Förändringar i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor väntas under 2020. De förslag som lämnades i utredningen *En effektivare kommunal räddningstjänst* (SOU 2018:54) stämmer väl överens med hur räddningsnämnden redan arbetar, framför allt gällande regionala samarbeten av den typ som räddningsnämnden redan har avtal om. Det visar att Räddningsnämnden legat i framkant. Ledningsförmågan måste dock fortsätta att utvecklas, bland annat för att effektivt kunna ta emot internationellt stöd och hjälp från frivilliga.

Räddningsnämndens tillsynsverksamhet utmärker sig för en hög rättssäkerhet. Tydligheten har ökat med förelägganden och utvecklad kommunikation med verksamhetsutövare. Räddningsnämnden kommer att fortsätta utveckla bemötande, kompetens, tillgänglighet, information och rättssäkerhet i hela verksamhetsområdet.

Räddningsnämnden kommer fortsätta arbetet för att öka andelen kvinnor inom brandförsvaret. I dag är 8 procent av medarbetarna vid brandförsvaret kvinnor. Vid en nationell jämförelse är andelen deltidsanställda kvinnor i nivå med de andra R9-kommunerna, men andelen heltidsanställda kvinnor är lägre.

BILAGA 5

Sammanställd analys inför Uppsala kommuns årsredovisning

Framtida utmaningar

På grund av klimatutvecklingen finns det en risk att extrema varma och torra somrar som 2018 blir mer frekventa. Räddningsnämnden behöver fortsätta se över vilka åtgärder som behöver vidtas för att kunna hantera de risker som ett förändrat klimat medför.

Den planerade utökningen av de södra stadsdelarna i Uppsala tätort med en stor befolkningsökning kommer ställa krav på en utökad räddningstjänst.

Fortsatt är personalomsättningen av deltidbrandmän (räddningspersonal i beredskap) en utmaning. Räddningsnämnden ser mycket positivt på kommunfullmäktiges inriktning att fler kommunanställda ska kunna kombinera sin anställning med att vara deltidbrandman.

Att allt fler byggnader uppförs med brännbara material innebär utmaningar vad gäller brandsäkerheten. Bränder i dessa konstruktioner blir mer komplexa och möjligheten att göra snabba och effektiva släckinsatser försvåras. Insatser i miljöer där det förekommer hot och våld, till exempel stenkastning mot brandmän, är också mer resurskrävande än normalt.

Kostnadsutvecklingen styrs till största del av hur stor beredskapen för räddningsinsatser ska vara och vilka sorters räddningsinsatser kommunen beslutar att räddningstjänsten ska klara av. Även befolkningsförändringar styr kostnadsutvecklingen men då mer etappvis än linjärt beroende på hur och var ökning eller minskning av befolkningen sker. En återuppbyggnad av det civila försvaret och räddningstjänst under höjd beredskap kommer leda till behov av mer resurser för räddningstjänsten. Här inväntas nationella och regionala anvisningar om hur kommunerna ska genomföra denna förmågeuppbyggnad.

VI SAMVERKAR I EN GEMENSAM RÄDDNINGSNÄMND

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN I UPPSALA LÄN

Plats och tid

Aspen, Stationsgatan, kl. 13:00-14:30
Måndagen den 24 februari 2020

Beslutande

Bertil Brunn (S) Uppsala	ordförande
Heikki Tiitinen (KD) Enköping	vice ordförande
Ann-Cathrine Lövling (S) Enköping	ledamot
Rose-Marie Westerholm (S) Älvkarleby	tjg. ersättare
Christer Lindström (M) Östhammar	ledamot
Lotta Carlberg (C) Tierp	ledamot
Mårten Blix (M) Uppsala	ledamot
Mats Hallor (L) Uppsala	ledamot
Gunilla Hamrin (S) Heby	ledamot
Bo Johnson (M) Håbo	ledamot
Birgitta Ljungberg Jansson (C) Knivsta	ledamot

Övriga deltagande

Kjell Hansson (S) Enköping	ersättare
Inga Alm (C) Östhammar	ersättare
Maha Mikari (S) Uppsala	ersättare
Jan-Erik Wikström (L) Uppsala	ersättare
Torsten Tornberg (KD) Uppsala	ersättare
Bernt Ove Stenmark (KD) Heby	ersättare
Solweig Lundkvist (S) Håbo	ersättare

Ida Hellrup	chef
Johan Ahlström	sekreterare

Utses att justera

Justerings plats och tid

Uppsala 2020-03-03 kl. 10:00

Underskrifter

Sekreterare

Paragraf nr 28-59

Johan Ahlström

Ordförande

Bertil Brunn

Justerande

Heikki Tiitinen

ANSLAG/BEVIS

Organ

Protokollet är justerat avseende § 28-59

Överförmyndarnämnden

Sammanträdesdatum

2020-02-25

Datum för anslags uppsättande

2020-03-03 Datum för anslags nedtagande **2020-03-24**

Förvaringsplats för protokollet

Överförmyndarförvaltningen

Underskrift

Johan Ahlström

Justerare

Utdragsbestyrkande

§ 54**Beslut årsbokslut och sammanställd analys inför årsredovisningen**

att godkänna årsbokslutet och den sammanställda analysen inför årsredovisningen

Föredragande

Ida Hellrup

Bakgrund

Nämnden har upprättat ett årsbokslut och en analys inför årsredovisningen.

Motivering

Nämnden har en budget på drygt 39 miljoner kronor. Då ingår gemensamma kostnader och alla kommunernas bidrag till den gemensamma budgeten. Resultatet är budgeterat till noll kronor. Helårsprognosen i augusti har ett positivt resultat på 1,9 miljoner kronor och per december avviker resultatet positivt med 2,8 miljoner kronor vilket alltså utgör årets resultat. Samma period under fjolåret visade en positiv avvikelse med 4,7 miljoner kronor. Även om det budgeterats för en fortsatt minskning vad gäller ensamkommande barnärenden så har minskningen varit större än vad man trott. Överskottet delas ut till samverkanskommunerna fördelat enligt procentsatsen av det ekonomiska bidraget till nämndens budget.

Delges: Beslut och bilagor delges kommunledningskontoren i samtliga samverkande kommuner

Justerare

Utdragsbestyrkande

30

Överförmyndarnämnden - bokslut 2019

Gemensam nämnd

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN	Resultat			
	Kommunbidrag	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
Belopp i miljoner kronor	2019	2019	2018	201908
Politisk verksamhet (1)	14,4	-5,0	5,8	-4,1
Flyktingmottagande (61)	8,8	7,9	-1,0	5,9
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Nämnden totalt	23,2	2,8	4,7	1,9

	KF-budget	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2019	2019	2018	201908
Investeringar	0,1	0,0	0,6	0,1

Nämnden är en gemensam nämnd tillsammans med övriga kommuner i länet, den har en gemensam budget, prognos och utfall. Precis som den gemensamma nämnden har sitt resultat och sina avvikelser mot budget och prognos så har varje ingående kommun på motsvarande sätt sin egen budget och avvikelse. I slutet av denna analys redovisas de ingående kommunernas del av resultatet.

Nämnden har en budget på drygt 39 miljoner kronor. Då ingår gemensamma kostnader och alla kommunernas bidrag till den gemensamma budgeten. Periodens resultat per december är ett överskott på 2,8 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 2,8 miljoner kronor högre än budgeterat för perioden. Överskottet beror främst på färre ärenden för ensamkommande barn samt något lägre kanslikostnader (löne- och verksamhetskostnader).

Politisk verksamhet

Politisk verksamhet består av övriga ställföreträdare (ej gode män för ensamkommande), kanslikostnader och mindre kostnader för den gemensamma nämnden (tex utlägg för politikerna). Periodens resultat per december är ett underskott om 5,0 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 5,3 miljoner kronor lägre än budget för perioden. Att verksamheten har ett underskott beror på att kommunbidraget ligger fel mellan verksamhetskoderna.

I budgeten för detta år ligger 2 650 ärenden för övriga ställföreträdare. Ärendena för övriga ställföreträdare förblir rätt så konstanta över tiden. Vid december månads utgång har nämnden 2 693 ärenden.

Flyktingmottagande

Verksamheten Flyktingmottagande består av gode män för ensamkommande barn och vissa kanslikostnader. Periodens resultat per december är ett överskott om 7,9 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 8,1 miljoner kronor högre än budgeterat för perioden. Att verksamheten har ett överskott beror till stor del på att kommunbidraget ligger fel mellan verksamhetskoderna. Även ersättningar till uppdragstagare ligger lägre än budget beroende på en nedgång i antal ärenden för ensamkommande barn.

I budgeten för detta år ligger 250 ärenden, vid december månads utgång finns 84 ärenden. Minskningen kan delvis hänföras till att ungdomar som varit placerade i Uppsala län men anvisade någon annan kommun i landet flyttats till anvisningskommunen.

Fördelning av preliminärt under/överskott i gemensam nämnd

Periodens resultat för den gemensamma överförmyndarnämnden per december är ett överskott om 2,8 miljoner kronor. Tabellen nedan visar den fördelningen av överskottet för de samverkande kommunerna.

Gemensam budget 2019			Preliminärt överskott	
			Utfall per dec	Helårsprognos8
	<i>tkr</i>	<i>Procent</i>	<i>tkr</i>	<i>tkr</i>
Enköping	4 641	11,9	334,0	222,4
Heby	2 067	5,3	148,7	99,0
Håbo	2 223	5,7	160,0	106,5
Knivsta	1 326	3,4	95,4	63,5
Tierp	2 223	5,7	160,0	106,5
Uppsala	23 244	59,6	1 672,6	1 113,7
Älvkarleby	975	2,5	70,2	46,7
Östhammar	2 301	5,9	165,6	110,3
	39 000	100,0	2 806,4	1 868,7

Investeringar

Inga investeringar 2019.

Uppsala kommun

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN	Resultat			
	Kommunbidrag	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
Belopp i miljoner kronor	2019	2019	2018	201908
Politisk verksamhet (1)	14,4	-6,2	4,9	-4,9
Flyktningmottagande (61)	8,8	8,9	-0,1	7,0
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Nämnden totalt	23,2	2,7	4,8	2,1

	KF-budget	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2019	2019	2018	201908
Investeringar	0,1	0,0	0,6	0,1

I analysen för Uppsala kommun ligger i botten det gemensamma resultatet och analysen ovan. Därtill kommer de intäkts- och kostnadsposter som endast gäller Uppsala kommun. Det är reglerande av under/överskott gentemot de andra kommunerna, kostnaderna för Uppsalapolitikerna (liksom övriga kommuner står Uppsala kommun för sina egna politikernas arvoden och övriga kostnader) och bidrag från Migrationsverket. Dessa bidrag fördelas internt inom kommunen och en del tillfaller Uppsala kommuns del av den gemensamma nämnden. Bidragen ska bland annat täcka kostnader för Uppsalapolitikernas arvoden då Överförmyndarnämnden inte får kommunbidrag för detta.

Periodens resultat per december är ett överskott om 2,7 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 2,7 miljoner kronor högre än budgeterat för perioden. Överskottet beror främst på färre ärenden för ensamkommande barn samt något lägre kanslikostnader (löne- och verksamhetskostnader). Även ett bidrag från Migrationsverket på ca 0,7 miljoner kronor som avser 2018.

Politisk verksamhet

Periodens resultat per december är ett underskott om 6,2 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 6,2 miljoner kronor lägre än budgeterat för perioden. För ytterligare förklaring av avvikelsen, se *Politisk verksamhet* ovan under *Gemensam nämnd*.

Flyktningmottagande

På denna verksamhet ligger, förutom de nämndgemensamma posterna, bidrag från Migrationsverket.

Periodens resultat per december är ett överskott om 8,9 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 8,9 miljoner kronor högre än budgeterat för perioden. I överskottet ligger ett bidrag på ca 0,7 miljoner kronor från Migrationsverket som avser år 2018. För ytterligare förklaring av avvikelsen, se *Flyktingmottagande* ovan under *Gemensam nämnd*.

Investeringar

Se ovan under *Gemensam nämnd*.

Överförmyndarnämndens sammanställda analys inför årsredovisningen

Viktiga händelser under året

Regeringen har under 2019 beslutat att tillsätta en särskild utredare som ska se över reglerna om gode män och förvaltare. Utgångspunkterna för utredningen presenterades i kommittédirektivet Ställföreträdarskap att lita på – en översyn av reglerna om gode män och förvaltare (2019:44). Enligt kommittédirektivet finns det många förbättringsåtgärder som kan övervägas för att säkerställa att reglerna är rättssäkra och moderna. Däremot innebär utredningen inte en översyn av ställföreträdarsystemet i sin helhet, utan fokus ska vara på de områden där brister och problem föreligger. Överförmyndarförvaltningen i Uppsala län är en av de verksamheter i landet som valts ut för djupintervjuer kring hur lagstiftningen fungerar i praktiken av utredningen. Det ger både nämndens politiker och medarbetare en god möjlighet att påverka översynen av lagstiftningen.

Statskontoret har under året presenterat sin rapport En förbättrad samordning av tillsynen och tillsynsvägledningen inom överförmyndarområdet (2019:8). Utvärderingen visar på områden i länsstyrelsernas samordning som kan förbättras för att såväl tillsyn som tillsynsvägledning ska bli mer enhetlig och effektiv. I rapporten påpekar Statskontoret att nuvarande lagstiftning är föråldrad och att den lämnar ett alltför stort tolkningsutrymme. Statskontoret föreslår att regeringen bör utse en länsstyrelse att vara samordningsmyndighet, med syfte att samordna länsstyrelsernas arbete inom området. I dagsläget utövar sju av landets länsstyrelser tillsyn över de kommunala överförmyndarna. Länsstyrelserna ska kontrollera att överförmyndarna i sin tur kontrollerar att ställföreträdarnas sköter sin verksamhet och sina uppdrag på ett korrekt sätt. Enligt Statskontoret skulle samordningsmyndighetens arbete skapa möjlighet att öka överförmyndarnas förståelse för hur länsstyrelserna arbetar. Därtill visar utvärderingen att det saknas en utvecklad rättspraxis att stödja sig på, vilket försvårar för länsstyrelserna att göra likvärdiga bedömningar i tillsynsärenden.

Nämnden har under 2019 utvärderat och omvärldsbevakat olika ärendehanteringssystem för överförmyndare för att kunna hantera nämndens ärenden mer digitalt. Beslut och troligen även införande av nytt verksamhetssystem sker under 2020. Under 2019 har nämnden gått över till en digital kommunikation med tingsrätten. Där alla handlingar till tingsrätten skickas in via domstolsportalen som är en digital tjänst som domstolsverket tillhandahåller.

Grundutbildning för gode män och förvaltare har hållits av en av godmansföreningarna i länet. Under 2019 har förvaltningen tagit fram ett eget utbildningsmaterial och planlagt för att hålla utbildningen i egen regi 2020. På så sätt kan förvaltningen styra innehållet mer och tydligare koppla ihop rekryteringsinsatser som görs med utbildningen.

Måluppfyllelse

Nämnden har arbetat med tre av inriktningsmålen i Mål och budget. Nämnden har uppfyllt två av dessa och ett delvis. Nämndens uppdrag att öka möjligheten till inflytande och egenmakt och intensifiera arbetet med att motverka strukturella skillnader på grund av kön löper på enligt plan. Nämnden har exempelvis arbetat för att öka valfriheten för dem som behöver ställföreträdare. Nämnden har även gjort en analys av strukturella löneskillnader på grund av kön i samband med löneöversynen där inga strukturella löneskillnader kunnat påvisas.

Ett arbete med rekryteringsträffar för att hitta personer som är intresserade av att ta uppdrag som god man och förvaltare (ställföreträdare) har som vanligt genomförts under året. Nämndmålet var att rekrytera 80 nya ställföreträdare. Det nåddes inte riktigt, 69 nya ställföreträdare har rekryterats. Det är utomstående personer dvs personer som inte rekryterats för att enbart ta ett uppdrag för en anhörig eller vän.

Gemensam nämnd

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag	Resultat		
		Bokslut 2019	Bokslut 2018	Helårsprognos 201908
Politisk verksamhet	14,4	-5,0	5,8	-4,1
Flyktingmottagande	8,8	7,9	-1,0	5,9
Nämnden totalt	23,2	2,8	4,7	1,9

	KF-budget	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2019	2019	2018	201908
Investeringar	0,1	0,0	0,6	0,1

Genom att överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd tillsammans med övriga kommuner i länet, har den en gemensam budget, prognos och utfall. Nämnden har en budget på drygt 39 miljoner kronor. Då ingår gemensamma kostnader och alla kommuners bidrag till gemensamma budgeten.

Periodens resultat per december är ett överskott på 2,8 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 2,8 miljoner kronor högre än budgeterat för perioden. Överskottet beror främst på färre ärenden för ensamkommande barn samt något lägre kanslikostnader (löne- och verksamhetskostnader).

Uppsala

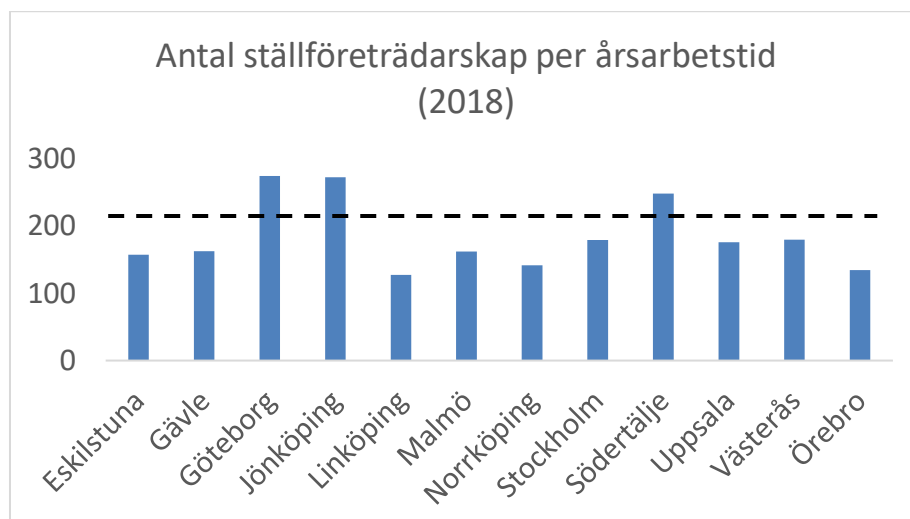
ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag	Resultat		
		Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2019	2019	2018	201908
Politisk verksamhet	14,4	-6,2	4,9	-4,9
Flyktingmottagande	8,8	8,9	-0,1	7,0
Nämnden totalt	23,2	2,7	4,8	2,1

	KF-budget	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2019	2019	2018	201908
Investeringar	0,1	0,0	0,6	0,1

I Uppsala kommuns resultat ingår Uppsalas del av det gemensamma resultatet, underskott/överskott regleras gentemot övriga kommuner. Därtill kommer de intäkts- och kostnadsposter som endast gäller Uppsala kommun. Det är kostnader för Uppsalapolitikerna och bidrag från Migrationsverket.

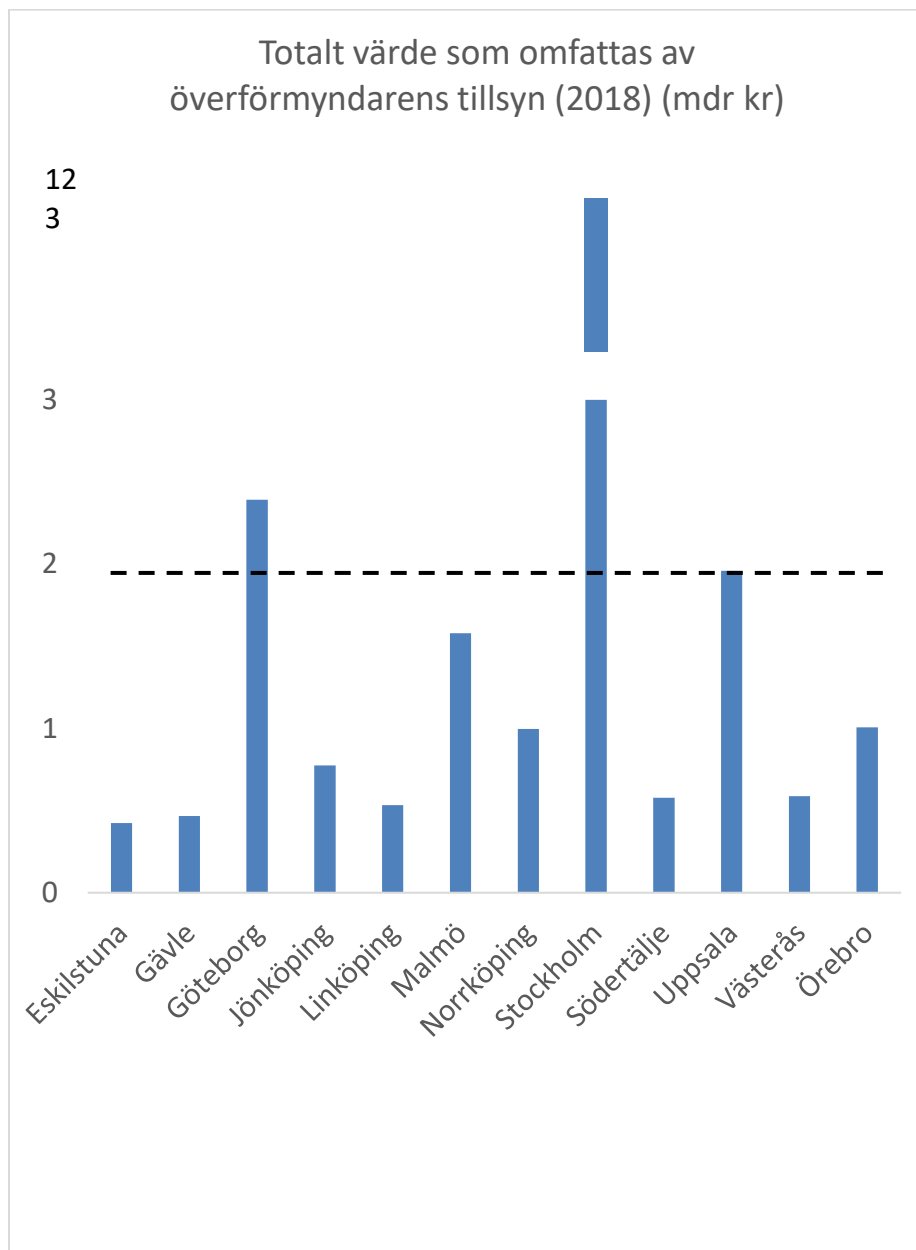
För Uppsala kommuns del redovisar nämnden ett överskott 2,7 mnkr, vilket är en positiv avvikelse i förhållande till budget med 2,7 mnkr. Överskottet beror främst på färre ärenden för ensamkommande barn samt något lägre kanslikostnader (löne- och verksamhetskostnader). I överskottet ingår även ett bidrag från Migrationsverket på ca 0,7 mnkr som avser 2018.

Utvecklingen inom de verksamheter nämnden ansvarar för

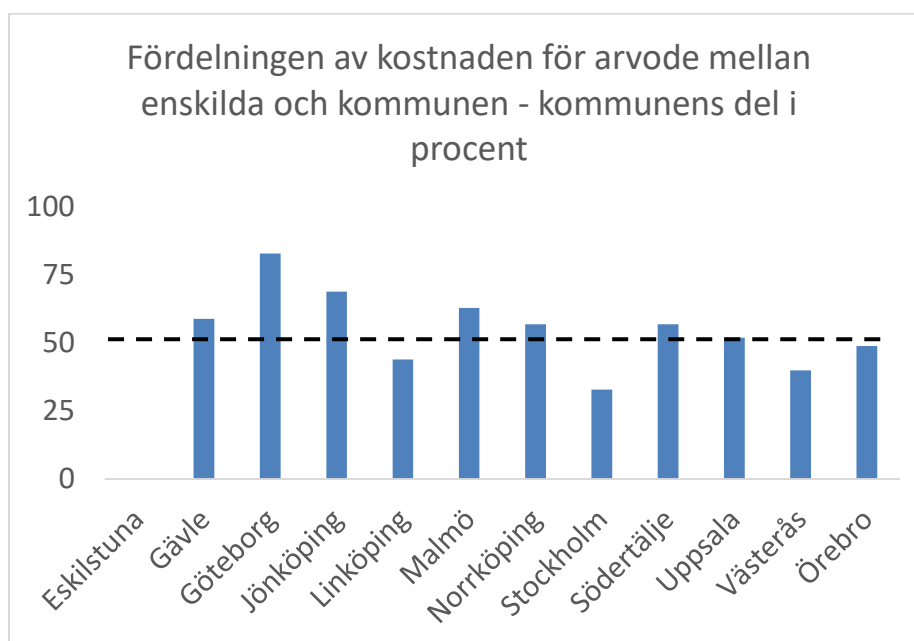

Uppsala läns överförmyndarverksamhet har ungefär samma antal ärenden per anställd som andra större kommuner såsom Stockholm och Malmö, kring 180 ärenden. Av R9-kommunerna (9 kommuner som Uppsala kommun ofta jämför sin verksamhet med) har

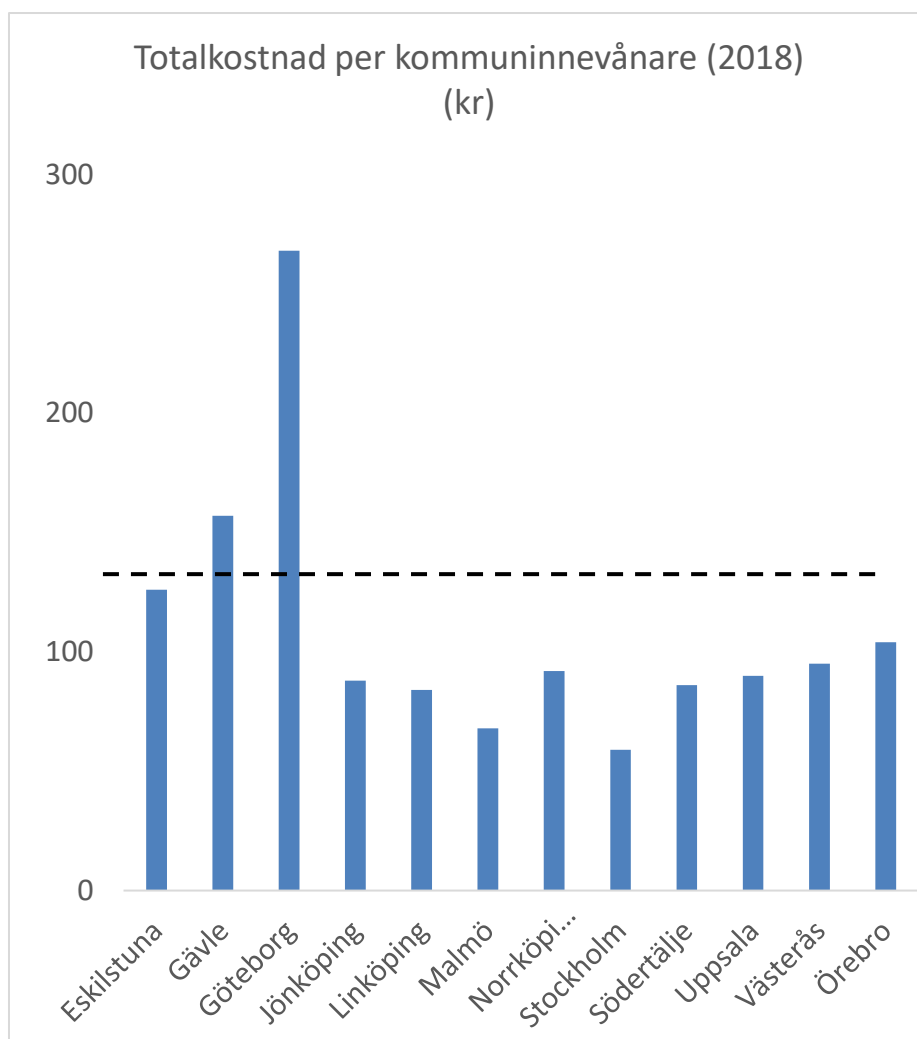
Gävle och Västerås ungefär lika många ärenden per anställd som den gemensamma nämnden. Det finns för 2018 några kommuner som sticker ut med väldigt många ärenden per handläggare över 240; Göteborg, Södertälje och Jönköping. Göteborg har haft ett ökande antal ärenden och är numera förstärkt med mer personal vilket kommer synas i redovisningen av statistiken för 2019. Det är okänt om detsamma gäller för Södertälje och Jönköping. Övriga kommuner i R9 har mellan 128 och 158 ärenden per anställd. Tidigare har samtliga kommuner i R9 haft färre antal ärenden per handläggare än Uppsala. Detta har ändrats med anledning av att antalet ärenden med ensamkommande barn kraftigt minskat. Uppsala hade under 2015 och 2016 ett mycket stort antal ensamkommande barn med över 120 kommuner som placerade barn på HVB-hem i Uppsala län. Antal ärenden hos den gemensamma överförmyndarnämnden i Uppsala län är nu på en nivå att löpande handläggning hinns med utan att stora balanser bildas och utvecklingsarbete kan återigen bedrivas. Statistiken som redovisas är för 2018 eftersom 2019 års statistik inte publiceras av Länsstyrelsen förrän under mars månad 2020.

En stor och viktig del av överförmyndarverksamheten är granskningen av gode mäns och förvaltarnas årsredovisningar. I samband med granskning av årsredovisningen skall överförmyndaren kontrollera att den enskilde fått nytt av sina inkomster samt eventuellt kapital och att den enskilde inte lidit några rättsförluster. För att göra en bedömning av hur stor inkomst och förmögenhet som respektive överförmyndarverksamhet har tillsyn över är det intressant att titta på det samlade värdet som omfattas av överförmyndarens tillsyn. Stockholms överförmyndare sticker ut med långt större samlade värden än någon annan överförmyndarverksamhet att ha tillsyn över. Uppsala läns överförmyndarnämnd har tillsyn över knappt 2 miljarder kronor. Nämnden har en välutarbetad granskningsrutin och har på de senaste åren utarbetat ett arbets sätt vid granskning av årsräkningar som gör att granskningen även avslutas i tid.

Arvode till gode män och förvaltare är en stor del av nämndens budget. För 2019 var kostnaden för arvode till vuxna ställföreträdare 12 miljoner kronor drygt och för gode män till ensamkommande barn var kostnaden nästan 3 miljoner kronor. Det är upp till varje överförmyndarnämnd att bestämma vilka arvodesriktlinjer som ska tillämpas. Många överförmyndare tillämpar Sveriges Kommuners och Regioners riktlinjer vilket även överförmyndarnämnden i Uppsala län gör. Vem som är betalningsansvarig för det arvode som överförmyndaren beslutar till god man eller förvaltare framgår av lag. Det styrs av inkomster och tillgångar, enskilda med låga inkomster och ingen förmögenhet betalar inte arvode medan övriga gör det. I Uppsala län står kommunen för arvodet i ungefär hälften av alla ärenden vilket är relativt normalt. I Uppsala län har fördelningen innan inströmningen av ensamkommande barn varit att kommunen betalat arvodet i drygt 40 % av ärendena. Kostnaden för arvode har därför ökat. Eskilstuna kommun har rapporterat att de står kostnaden för arvodet i 200 % av ärendena vilket måste vara fel och därför finns Eskilstuna kommuns procentsats inte med i tabellen ovan.

Kostnaden för överförmyndarverksamheten per kommuninvånare skiljer sig relativt mycket åt mellan kommunerna i R9 och även mellan de större kommunerna i landet. Stockholm har den lägsta kostnaden per kommuninvånare med 59 kronor och Göteborg har den högsta med 268 kronor. Stockholms kommun har låga kostnader för arvodet vilket också återspeglas i en låg totalkostnad per kommuninvånare för överförmyndarverksamheten medan motsatsen är sant för Göteborgs kommun. Uppsala läns överförmyndare har en kostnad om 90 kronor per kommuninvånare vilket ligger i närheten av kostnaden för flera andra kommuner; Jönköping, Linköping, Södertälje och Västerås. Malmö ligger något lägre i kostnad per kommuninvånare men har samtidigt haft problem med stora balanser gällande bland annat ärenden där god man inte kunnat rekryteras. Eskilstuna och Gävle ligger väsentligt högre än övriga kommuner i R9 med en kostnad om 126 respektive 157 kronor per kommuninvånare. Gävle och Eskilstuna har lägre antal ärenden per årsarbetstid än många andra kommuner. Gävle och troligen även Eskilstuna betalar en stor del av arvoden till sina gode män och förvaltare.

Framtida utmaningar

Dagens ställföreträdersystem är baserat på idealitet, där en stor del av uppdragen innehas av anhöriga till den enskilde. Systemets ideella karaktär grundar sig i föreställningen att en god man ska vara just en god person som kliver in och hjälper en medmänniska. Däremot finns det uppdrag som är mer komplicerade och krävande än genomsnittet och som innebär en större insats från ställföreträdaren. I dagsläget står många överförmyndare inför den stora utmaningen att rekrytera kompetenta ställföreträdare till sådana uppdrag. Vissa kommuner, bland andra Göteborg och Malmö, har inrättat förvaltarenheter med kommunala tjänstepersoner som kliver in som ställföreträdare i särskilt komplicerade uppdrag. I Stockholm stads förslag till budget 2020 meddelas att kommunstyrelsen tillsammans med överförmyndarnämnden ska ta fram ett förslag till implementering av en förvaltarenhet alternativt upphandling av förvaltartjänster. Rekryteringsproblematiken är även del av den översyn av lagstiftningen som nu görs.

Utöver svårigheten att rekrytera till komplicerade uppdrag finns även en särskild problematik kopplad till rekrytering i vissa av länets mindre kommuner, men intresset för att bli ställföreträdare tycks även mattas av i Enköping och Uppsala. En stor del av dagens ställföreträdare är äldre, och det kommer behövas ett generationsskifte i en snar framtid. I dagsläget är det dock svårt att rekrytera yngre personer till uppdraget. Att säkerställa detta generationsskifte av ställföreträdare samt att bredda rekryteringen, inte minst i glesbygd, kommer att vara en utmaning för nämnden under kommande verksamhetsår. Dock har Uppsala län hittills klarat rekryteringen utan stora balanser och långa väntetider vilket många kommuner i landet redan idag brottas med.

Sverige har en åldrande befolkning och det går mot en utveckling där äldre blir både fler i antal och lever längre. I Uppsala län förväntas antalet personer som är 80 år eller att fördubblas under de kommande åren. Detta kommer att ställa större krav på den kommunala verksamheten som helhet, och däribland överförmyndarnämnden. Antalet ärenden kan komma att öka, även om antalet godmanskap och förvaltarskap hittills varit relativt konstant.

Nämndens digitala ärendehanteringssystem behöver moderniseras och effektiviseras. Beslut och troligen även införande av nytt ärendehanteringssystem väntas tas under 2020. Digitalisering är en utmaning för hela överförmyndarområdet, men mycket är på gång. Redan nu finns t.ex. ett system – LEX – hos Göteborgs stads överförmyndare där uttagsansökningar kan skickas digitalt till banken. I dagsläget är det dock enbart Nordea som kan ta emot digitala uttagsansökningar och det fungerar enbart i just LEX. Bankföreningen har därför tillsatt en teknisk grupp för att se om, och i så fall hur, det går att få fler banker att via olika ärendehanteringssystem ansluta sig till digitala uttagsansökningar. Nämnden har testat en e-tjänst för hantering av årsredovisningar i slutet av 2019 som infördes i januari 2020. Nämnden ämnar följa den digitala utvecklingen inom relevanta områden för att kunna säkerställa en effektiv och rättssäker överförmyndarverksamhet.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN I UPPSALA LÄN

Plats och tid

Aspen, Stationsgatan, kl. 13:00-14:30
Måndagen den 24 februari 2020

Beslutande

Bertil Brunn (S) Uppsala	ordförande
Heikki Tiitinen (KD) Enköping	vice ordförande
Ann-Cathrine Lövling (S) Enköping	ledamot
Rose-Marie Westerholm (S) Älvkarleby	tjg. ersättare
Christer Lindström (M) Östhammar	ledamot
Lotta Carlberg (C) Tierp	ledamot
Mårten Blix (M) Uppsala	ledamot
Mats Hallor (L) Uppsala	ledamot
Gunilla Hamrin (S) Heby	ledamot
Bo Johnson (M) Håbo	ledamot
Birgitta Ljungberg Jansson (C) Knivsta	ledamot

Övriga deltagande

Kjell Hansson (S) Enköping	ersättare
Inga Alm (C) Östhammar	ersättare
Maha Mikari (S) Uppsala	ersättare
Jan-Erik Wikström (L) Uppsala	ersättare
Torsten Tornberg (KD) Uppsala	ersättare
Bernt Ove Stenmark (KD) Heby	ersättare
Solweig Lundkvist (S) Håbo	ersättare

Ida Hellrup	chef
Johan Ahlström	sekreterare

Utses att justera

Justeringens plats och tid

Uppsala 2020-03-03 kl. 10:00

Underskrifter

Sekreterare

[Redacted signature]

Paragraf nr 28-59

Johan Ahlström

Ordförande

[Redacted signature]

Bertil Brunn

Justerande

[Redacted signature]

ANSLAG/BEVIS

Organ

Protokollet är justerat avseende § 28-59
Överförmyndarnämnden

Sammanträdesdatum

2020-02-25

Datum för anslags uppsättande

2020-03-03 Datum för anslags nedtagande 2020-03-24

Förvaringsplats för protokollet

Överförmyndarförvaltningen

Underskrift

[Redacted signature]

Johan Ahlström

Justerare

Utdragsbestyrkande

§ 57**Beslut verksamhetsuppföljning**

att godkänna den föreslagna verksamhetsuppföljningen för 2019.

Föredragande

Ida Hellrup

Bakgrund

I samband med årsbokslut skall kommunövergripande inriktningsmål och uppdrag samt nämndspecifika mål från verksamhetsplanen följas upp. När det gäller kommunövergripande inriktningsmål och uppdrag följer det värdkommunen Uppsalas.

Motivering

En uppföljning har skett av både de kommunövergripande inriktningsmålen och de nämndspecifika målen från verksamhetsplanen. Uppföljningen biläggs detta beslut.

Delges: Beslut och bilaga delges kommunledningskontoren i samtliga samverkande kommuner

Justerare

Utdragsbestyrkande

35

Verksamhetsplan 2019

Fas: Uppföljning per december Verksamhetsplan 2019 **Rapportperiod:** 2019-12-31

Organisation: 5500 - Överförmyndarnämnden (ÖFN)

INLEDNING

Överförmyndarnämnden kontrollerar att förmyndare, gode män och förvaltare gör sitt jobb korrekt så att inte den som har fått en ställföreträdare utsedd lider personlig, ekonomisk eller rättslig skada.

KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL

Inriktningsmål 1: Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Bedömning

Helt uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Genom att överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd tillsammans med övriga kommuner i länet, har den en gemensam budget, prognos och utfall. Nämnden har en budget på drygt 39 miljoner kronor. Då ingår gemensamma kostnader och alla kommuners bidrag till gemensamma budgeten.

Periodens resultat per december är ett överskott på 2,8 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 2,8 miljoner kronor högre än budgeterat för perioden. Överskottet beror främst på färre ärenden för ensamkommande barn samt något lägre kanslikostnader (löne- och verksamhetskostnader).

NÄMNDMÅL

Den gemensammaöverförmyndarnämnden ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Nämndens strategi för att nå målet:

Det är nödvändigt för nämnden med en god kontroll och styrning av verksamhet och ekonomi. Detta kräver vetskap om vilka behov kommunerna har inom nämndens ansvarsområde och en god uppföljning av verksamheten och ekonomin. Nämnden har en bra ordning för detta som ska upprätthållas.

Nämnden arbetar ständigt för att säkerställa att kvinnor och män behandlas lika i myndighetsutövningen. Det finns behov av att utreda såväl om det förekommer omotiverade skillnader mellan kvinnor och män som vad dessa i så fall beror på.

Uppföljning sker genom skriftliga månadsrapporter över det ekonomiska läget till nämndledamöterna. Nämndens ekonomi diskuteras på varje nämndsammanträde.

Ansvarig	Bedömning
----------	-----------

Ida Hellrup (ida.hellrup)	Helt uppfyllt
---------------------------	---------------

Senaste kommentar (2019-12-31):

Nämnden har en ekonomi i balans och arbetar aktivt med jämställdhetsfrågor.

ÅTGÄRDER

Ägarsamråd och månadsuppföljningar

Förväntade effekter av åtgärderna:

En god och jämställd service till kommuninvånarna och en ekonomi i balans.

Uppföljning:

Ekonomiska nyckeltal.

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Färdig

Senaste kommentar (2019-12-31):

Det har varit två ägarsamråd ett i maj och ett i november 2019 där nämndens övergripande mål och ekonomi diskuterades med kommunstyrelseordförande i länet. Ekonomin har redovisats och diskuterats i samband med varje nämndsammanträde.

Granskningar av årsräkningar ska vara påbörjade senast den 1 september 2019

Granskning av ställföreträdarnas årsräkningar utgör en viktig och omfattande del av nämndens tillsynsarbete. Ställföreträdare ska enligt lag lämna in sin årsräkning senast den 1 mars varje år. Överförmyndarnämndens mål är att alla årsräkningar ska vara påbörjade senast den 1 september, vilket innebär att granskning utgör en stor del av arbetsuppgifterna på förvaltningen under perioden januari till och med september. Det fortgående granskningsarbetet ska dokumenteras och redovisas till nämnden. I granskningsarbetet ska det under året genomföras ett antal fördjupade granskningar. Dessa fördjupade granskningar kan vara en mer ingående kontroll av underlag för ställföreträdarens redovisning eller kontakt med den enskilde eller personer i hans eller hennes nätverk (hemtjänst, boendepersonal m.fl.) Arbetet med detta redovisas i enlighet med nämndens internkontrollplan för 2019.

Ansvarig	Bedömning
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Helt uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Granskningen av årsräkningar är avslutad. De 50-tal årsräkningar som kvarstod efter 1 september har granskats färdigt under hösten. Anledningen till att granskning av årsräkningar kan dra ut på tiden är att de inte kommer in i tid eller att det krävs många kompletteringar för att se om ställföreträdaren skött uppdraget korrekt och att den enskilde inte drabbats av ekonomisk skada.

Inriktningsmål 7: Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Bedömning
Delvis uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Nämnden tillhandahåller gode män och förvaltare till de som har behov av hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom och sörja för sin person. En ställföreträdare är för nämndens målgrupp en

möjlighet att leva ett oberoende liv med rätt insatser och stöd. Nämndens svårigheter med att rekrytera i de svåraste uppdragen gör dock att en del medborgare får vänta alldeles för länge med att få en ställföreträdare. Förvaltningen har i år rekryterat något fler nya gode män och förvaltare än 2018. Det är också så att förvaltningen vid flera tillfällen under 2019 inte haft uppdrag som väntat länge på rekrytering så rekryteringsläget har förbättrats.

NÄMNDMÅL

Den gemensamma överförmyndarnämnden ska ha tillräckligt med ställföreträdare

Nämndens strategi för att nå målet:

Överförmyndarnämnden ska alltid arbeta för en jämställd tillsättning och rekrytering av ställföreträdare utan omotiverade skillnader mellan kvinnor och män.

För att nå rekryteringsmålen på såväl kort som lång sikt, ska förvaltningen fortsätta med utvecklingsarbete gällande rekrytering av ställföreträdare. Arbetet ska dokumenteras och redovisas till nämnden.

Ansvarig	Bedömning
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Delvis uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Rekryteringsinsatser har gjorts under hösten och förvaltningen rekryterade 69 nya gode män i länet, målet för året var 80. Dock är utfallet för olika kommuner i den gemensamma nämnden olika lyckosamt trots att rekryteringsinsatserna varit detsamma. I Enköping har 3 nya ställföreträdare rekryterats, 4 i Heby, ingen i Håbo, 2 i Knivsta, 5 i Tierp, 47 i Uppsala, 3 i Älvkarleby och 5 i Östhammar.

ÅTGÄRDER

Informationsinsatser och utbildning

Förväntade effekter av åtgärderna:

Rekryteringsmålet nås och personer i behov av ställföreträdare kan få hjälp.

Uppföljning:

Antal rekryterade ställföreträdare.

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Påbörjad

Senaste kommentar (2019-12-31):

Två rekryteringsmöten har genomförts i samtliga kommuner i samverkan. I Uppsala har rekryteringsmöten hållits nästan varje månad på grund av att intresseanmälningarna för att ta uppdrag är betydligt fler än i övriga kommuner.

Fortsätta arbeta efter det system där nyligen godkända ställföreträdare erbjuds enklare uppdrag för att få in dem i verksamheten

Förväntade effekter av åtgärderna

Få fler nya ställföreträdare att ta sitt första uppdrag

Uppföljning

Antal och andel rekryterade ställföreträdare som åtar sig uppdrag

Ansvarig	Status
Åsa Hedlund (asa.hedlund2)	Färdig

Senaste kommentar (2019-12-31):

Nämnden har fortsatt arbetet med att erbjuda nya ställföreträdare enklare uppdrag.

Rekryteringsträffar nya stf

12 träffar i Uppsala

2 träffar i samverkanskommunerna

Minst en extra rekryteringsinsats under hösten

Statistik till nämnd

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Färdig

Senaste kommentar (2019-12-31):

Rekryteringsträffar har hållits enligt plan.

Den gemensamma överförmyndarnämndens servicenivåer ska upprätthållas

Nämndens strategi för att nå målet:

Servicenivåerna syftar till att garantera att enskilda inte lider rättsförluster och att de får hjälp av ställföreträdare inom rimlig tid. Målsättningen är även att eventuell misskötsamhet hos en ställföreträdare upptäcks och hanteras snabbt och effektivt. Överförmyndarnämnden har beslutat om handläggningstider för olika typer av ärenden som förvaltningen har att följa. Uppföljning av detta sker i enlighet med den beslutade internkontrollplanen. Nämnden klarar i de flesta fall att upprätthålla servicenivåerna. Då vissa omständigheter som påverkar servicenivån ligger utom nämndens kontroll, t ex när det gäller att få in nödvändig utredning från externa parter, uppgår målsättningen till 90 % när det gäller "Antalet huvudmän som får ställföreträdare utsedd inom 90 dagar".

Servicenivån till de aktörer som kommer i kontakt med överförmyndarnämnden ska vara lika oavsett kön. Överförmyndarförvaltningen ska därför analysera om det förekommer omotiverade skillnader i bemötande av huvudmän som kontaktar förvaltningen t ex vad gäller klagomål. Om det förekommer skillnader ska förvaltningen analysera vad dessa beror på.

Ansvarig	Bedömning
Ida Hellrup (ida.hellrup)	I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Stickprover görs av flera av servicenivåerna i samband med uppföljning av interkontrollplanen. I de allra flesta fall håller nämnden sina beslutade servicenivåer.

ÅTGÄRDER

Bevakning av att servicenivåerna upprätthålls

Förväntade effekter av åtgärderna:

God och rättssäker service.

Uppföljning:

Kontroll av uppsatta indikatorer.

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Indikatorerna för att servicenivåerna upprätthålls följs upp i internkontrollen. Internkontrollen för kvartal 2 har resulterat i ett par mindre anmärkningar som åtgärdas genom information om rutiner till berörda handläggare. I de flesta fall håller nämnden handläggningstiderna.

UPPDRAG

7.3 Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven (ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)

Tidigare 7.2

Ansvarig	Status
(christoffer.nilsson)	Påbörjad

Senaste kommentar (2019-12-31):

För att detta skall kunna uppfyllas är rekrytering väldigt viktigt så att det finns ett brett urval av ställföreträdare med olika kompetenser att matcha mot de medborgare som behöver hjälp. Förvaltningen har en arbetsgrupp för rekrytering och arbetar kontinuerligt med att utveckla arbetet med rekrytering av nya ställföreträdare.

ÅTGÄRDER

Rekrytering av ställföreträdare

Förväntade effekter av åtgärderna:

Det finns fler möjliga ställföreträdare att matcha mot huvudmännen.

Uppföljning:

Antal ställföreträdare.

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Nämnden ligger bättre till med rekryteringen av nya än för samma period förra året.

Huvudmannens (dvs. den som har rätt till ställföreträdare) önskemål avseende vilken ställföreträdare han eller hon önskar ska tillgodoses i högre grad.

Förväntade effekter av åtgärderna

Ställföreträdarskapet kommer att motsvara huvudmannens önskemål i högre grad.

Uppföljning

Antal huvudmän som kunnat rekryteras i enlighet med huvudmannens önskemål.

Ansvarig	Status
Åsa Hedlund (asa.hedlund2)	Påbörjad

Senaste kommentar (2019-12-31):

Förvaltningen försöker så långt det är möjligt att infria huvudmännens önskemål om ställföreträdare.

Riktad rekryteringsinsats för att bredda ställföreträdarnas bakgrund

Tillvarata huvudmannens önskemål i högre grad.

Redovisning av extra rekryteringsinsats

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Ett material finns framtaget för att rekrytera ställföreträdare med annan bakgrund. Det har börjat användas.

Jämställd rekrytering av ställföreträdare

Synliggöra eventuellt behov av riktade rekryteringsinsatser.

Uppföljning

Könsuppdelad statistik

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Ej påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Könsuppdelad statistik kommer att tas fram under hösten.

Inriktningsmål 9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Bedömning
I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Förvaltningen arbetar teambaserat enligt Susan Wheelan effektiva team. Det syns i medarbetarundersökningen att arbetet gett resultat.

NÄMNDMÅL

Den gemensamma överförmyndarnämndens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala län

Ansvarig	Bedömning
Åsa Hedlund (asa.hedlund2)	I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

2019 har förvaltningen fortsatt att arbeta med det teambaserade arbetssättet, förtydliganden av mål och uppdrag, värdegrund och feedback. Förvaltningen har även genom två föreläsningar och en digitalkurs arbetat med stresshantering.

NÄMNDINDIKATORER

Titel	Kön	Utfall	Mål 2019	Utfall 2018-aug	Bedömning
Korttidssjukfrånvaro	Alla				Värde uppnått

Senaste kommentar (2019-12-31):

Korttidsfrånvaron har minskat alla månader utom två, juni var oförändrad och augusti ökande:

1,69 i juni 2018 till 1,72 i juni 2019

1,52 i juli 2018 till 0,84 i juni 2019

1,64 i augusti 2018 till 3,13 i augusti 2019

4,32 i september 2018 och 2,12 i september 2019

2,49 i september 2018 och 1,70 i oktober 2019

2,77 i november 2018 och 1,94 i november 2019

1,76 i december 2018 och 0,83 i december 2019

Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex.	Alla				Värde uppnått
--	------	--	--	--	---------------

Senaste kommentar (2019-12-31):

HME totalindex har ökat från HME 59 2018 till totalindex 78 2019. Det går bara att se totalindex i år och inte HME. HME frågorna är färre än alla de frågor som omfattas av totalindex så därför blir jämförelsen lite haltande.

Andel avslutade arbetsskador och tillbud i förhållande till antal anmälda.	Alla				Inget värde angivet
--	------	--	--	--	---------------------

Senaste kommentar (2019-12-31):

Skador och tillbud har rapporterats i KIA, det är bara två KIA-anmälningar gjorda. Påminnelse har gjorts om att KIA finns samt vikten av att rapportera två gånger under året.

En större del av den gemensamma överförmyndarnämndens ärenden ska hanteras i e-förvaltning

Nämndens strategi för att nå målet:

Under år 2018 redovisades ca 73 procent av redogörelserna för ensamkommande barn i den elektroniska tjänsten E-Wärna.

E-Wärna innehåller även möjlighet till elektronisk redovisning av årsräkning, delräkning och sluträkning. Förvaltningen hade förhoppningar om att kunna börja använda den under hösten 2017. Till följd av tekniska brister i systemet har detta senarelagts. Under slutet av 2017 lanserade

leverantören (Explicit) en uppdaterad version av Wärna kallad Wärna-Go, som förhoppningsvis möjliggör ytterligare digitalisering av handläggningen. Tester genomförs av Wärna-Go under december 2018 och en hel del brister har upptäckts. I dagsläget är det därför oklart när förvaltningen kan börja använda Wärna-Go. En större utvärdering av resultatet från testerna av Wärna-Go kommer behöva göras under första kvartalet 2019.

Ansvarig	Bedömning
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Delvis uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Nämnden har under december 2019 haft pilot samt beslutat att införa e-wärna för årsräkning under 2020. Det bidrar till att ett mer digitalt arbetsflöde möjliggörs.

Studiebesök samt telefonkontakt med andra kommuner som använder Wärna Go eller Provisum har genomförts. Under 2020 bör ett beslut kunna tas om uppgradering av befintligt verksamhetssystem eller införande av nytt.

UPPDRAG

9.6 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.

Motsvaras i Mål och budget 2017 av Åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 9.5 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.

Ansvarig	Status
(christoffer.nilsson)	Färdig

Senaste kommentar (2019-12-31):

En analys har gjorts med stöd av HR-chef och inga strukturella löneskillnader på grund av kön har kunnat påvisas. Om det kommer annat material som stöd för att göra analysen kan detta behöva aktualiseras igen.

UPPDRAG VID SIDAN AV VERKSAMHETSPLANEN

att uppdra åt samtliga nämnder och bolagsstyrelser att under 2018 arbeta fram egna ledningsplaner inför och vid allvarliga störningar i enlighet med rutin för detta

Beslutsunkten ingick i ärendet *Ledningsplan inför och vid allvarlig störning* (KSN-2017-2895), § 254 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-11-06-07. Observera att uppdraget har kopplingar till det kommungemensamma uppdraget *Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter* som ligger under inriktningsmål 2.

Ska rapporteras från och med delårsuppföljningen per april 2018.

Ansvarig	Status
(christoffer.nilsson)	Påbörjad

Senaste kommentar (2019-12-31):

Förvaltningen har gått utbildning och en ledningsplan finns klar

Särskilda frågor om synpunktshantering

Rapporteras vid helårsuppföljningen.

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Färdig

Titel	Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Har nämnden/styrelsen en systematisk hantering av synpunkter?	Ida Hellrup (ida.hellrup)	2019-11-22	2020-02-06	Färdig	90%

Senaste kommentar (2019-12-31):

Nämnden har en utarbetat rutin för att ta emot klagomål och synpunkter i individärenden sedan många år tillbaka. Allmänna synpunkter som inte är hänförliga till ett specifikt ärende hanteras efter vilken karaktär synpunkten har och bedöms från fall till fall, här finns ingen rutin. Det är ovanligt att nämnden får synpunkter som inte är hänförliga till ett visst ärende.

Hur många synpunkter har kommit in på den verksamhet nämnden/styrelsen ansvarar för under 2019?	Ida Hellrup (ida.hellrup)	2019-11-22	2020-02-06	Färdig	100%
---	---------------------------	------------	------------	--------	------

Senaste kommentar (2019-12-31):

Nämndens verksamhetssystem har inget bra system för att sortera ut detta.

Vilka förbättringsområden har, utifrån dessa synpunkter, identifierats i den verksamhet nämnden/styrelsen ansvarar för?	Ida Hellrup (ida.hellrup)	2019-11-22	2020-02-06	Färdig	100%
---	---------------------------	------------	------------	--------	------

Senaste kommentar (2019-12-31):

Det går inte heller att få fram eftersom vi inte kan titta på alla ärenden och synpunkter tillsammans utan bara ärende för ärende.

Vilka förändringar har, utifrån dessa synpunkter, genomförts eller planeras i den verksamhet nämnden/styrelsen ansvarar för?	Ida Hellrup (ida.hellrup)	2019-11-22	2020-02-06	Färdig	100%
--	---------------------------	------------	------------	--------	------

Senaste kommentar (2019-12-31):

Det finns ett kontinuerligt förbättringsarbete med förbättringslogg och uppdatering av rutiner och arbetsätt på förvaltningen.

2019-12-13

Regionstyrelserna
Kommunstyrelserna

Meddelande från Styrelsen Rekommendation om överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin fr.o.m. 2020

Ärendenr: 19/01386

Förbundsstyrelsens beslut

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 13 december 2019 beslutat

att godkänna överenskommelsen om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin,

att rekommendera regioner och kommuner att för sin del anta överenskommelsen, samt

att informera regioner och kommuner om beslutet.

Bakgrund

Sedan många år finns gemensamt överenskomna regler, kallade *Samverkansreglerna*, om vad som gäller när hälso- och sjukvårdens och industrins medarbetare och chefer ska samverka med varandra inom olika områden. Parter är Sveriges Kommuner och Regioner, Läkemedelsindustriföreningen, Swedish Medtech och Swedish Labtech.

Kärnan i *Samverkansreglerna* rör fortbildning och information av olika slag men även stipendier, donationer, konsultationer, utvecklingsprojekt m.m. Samverkan runt kvalitetsregister, kliniska prövningar och biobanker omfattas inte, men hänvisning till *Samverkansreglerna* finns i dessa regelverk, som överenskomms med industriorganisationerna i särskild ordning.

Samverkansreglerna reviderades senast för sex år sedan. Nu behöver de moderniseras och uppdateras till dagens kontext. Inga förändringar av större dignitet föreslås, mer än förtydliganden och förenklingar för att göra dem mer kommunicerbara. Trots

att *Samverkansreglerna* funnits länge behöver kunskapen om dem förbättras i hälso- och sjukvården. Det förekommer såväl ”beröringskräck” som alltför vidlyftig samverkan. Båda är exempel på bristande kunskap om reglerna och dess intentioner och är signaler om behov av ökad förståelse, dels för vikten av samverkan med industrin, men också om de yttre ramarna för den. Förtroendet för det offentliga får inte riskera att skadas och roller och ansvar måste därför vara tydliga för alla inblandade parter vid samverkan.

SKR erfar att medlemmarna generellt har otillräcklig överblick och kontroll över vilka industrisamarbeten som förekommer i sina verksamheter, vilket också stöds av rapporten *Sponsring med eftertanke?* från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys 2018. En större samordning över industrirelationer från sjukvårdshuvudmännens sida med transparens, ger bättre förutsättningar för en tillitsfull samverkan och utveckling för både hälso- och sjukvård som industrin.

Den största förändringen inför 2020 är att *Samverkansreglerna* föreslås delas upp och bestå av två delar: En gemensamt överenskommen policy med bärande principer och regler av långsiktig karaktär, vilka utgör grunden för samverkan. En klok och insiktsfull tillämpning av dessa kan vara fullt tillräcklig för att samverkan sker på ett förtroendefullt sätt. Som stöd för samverkan finns även en bilaga med specificerade samverkanssituationer, vilken kommer uppdateras mer löpande för största möjliga aktualitet. Både överenskommelse och bilaga är styrande för samverkan.

Information om vid varje tidpunkt gällande samverkansregler återfinns på SKR:s webbplats, skr.se.

Förutom att för sin del anta överenskommelsen förväntas regioner och kommuner verka för en god följsamhet till samverkansreglerna och att deras medarbetare och chefer har kunskap om dem.

Överenskommelse om samverkansregler med bilaga redovisas i **bilaga 1a och 1b**.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Knappe
Ordförande

ÖVERENSKOMMELSE OM SAMVERKANSREGLER

FÖR DEN OFFENTLIGT FINANSIERADE HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN, LÄKEMEDELSINDUSTRIN, MEDICINTEKNISKA INDUSTRIN OCH LABORORIETEKNISKA INDUSTRIN

Sveriges Kommuner och Regioner, Läkemedelsindustriföreningens Service AB, Swedish Medtech och Swedish Labtech har kommit överens om gemensamma regler för hur medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvård och industri ska samverka och interagera med varandra.

Parterna anser att samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri är en viktig del för utvecklingen av såväl hälso- och sjukvård som näringsliv och vill med reglerna värna om att samarbetet kan fortsätta att utvecklas på ett förtroendefullt sätt.

Samverkansreglerna är gemensamt framtagna utifrån omvärldens krav på ökad transparens, måttfullhet i samverkan och behovet av tydlig ansvarsfördelning mellan hälso- och sjukvård och industri, bl.a. avseende sjukvårdshuvudmannens ansvar för fortbildningen.

Reglerna består av två delar: En gemensamt överenskommen policy med bärande principer och regler av långsiktig karaktär, vilka utgör grundförutsättningarna för samverkan. En klok och insiktsfull tillämpning av dessa kan vara fullt tillräcklig för att samverkan sker på ett förtroendefullt sätt. Som stöd för samverkan finns även bilagt en specifikation med konkreta samverkanssituationer, vilken parterna uppdaterar mer kontinuerligt för största möjliga aktualitet. Både överenskommelse och bilaga är styrande för samverkan.

Det åligger parterna att verka för att respektive parts medlemmar har väl fungerande egenåtgärdssystem för att kunna upprätthålla en god följsamhet till samverkansreglerna och att deras medarbetare och chefer har kunskap om dem.

Parterna är överens om att gemensamt följa upp reglerna en gång per år.

Denna överenskommelse gäller fr.o.m. 1 januari 2020 tills vidare och ersätter tidigare överenskomna samverkansregler.

Anders Knappe

Sveriges Kommuner och Regioner

Helena Bragd

Swedish Medtech

Malin Parkler

Läkemedelsindustriföreningens
Service AB

Peter Simonsbacka

Swedish Labtech

Allmänna förutsättningar

I Sverige förekommer sedan länge en värdefull samverkan mellan hälso- och sjukvården, forskningen och industrin som har lett till en betydande utveckling. Samverkan har under många år varit en förutsättning för framtagande och utvärdering av nya metoder och behandlingar.

Industrin är en kunskapsintensiv bransch som är av stor betydelse för Sverige men för att effektivt kunna utveckla metoder och produkter behövs en nära och förtroendefull samverkan mellan företagen i sektorn och hälso- och sjukvården. En god samverkan mellan hälso- och sjukvård, forskning och industri skapar ömsesidigt engagemang för snabbare kunskapsinsamling, utvärdering och introduktion av nya behandlingsmetoder samt utfasning av äldre behandlingsmetoder. På så sätt ges förutsättningar för en ständigt förbättrad hälso- och sjukvård som är av stor vikt för samhället.

Utgångspunkten för all god samverkan är att ge patienterna en ändamålsenlig, evidensbaserad, kostnadseffektiv och säker vård.

Samverkan med industrin kan utgöra ett viktigt led i hälso- och sjukvårdspersonalens fortbildning och kompetensutveckling, vilket i sig är nödvändigt för att kunna förbättra metoder och behandling samt för att säkerställa en hög patient- och användarsäkerhet.

Hälso- och sjukvården står under kontinuerlig förändring samtidigt som efterfrågan på säkrare och effektivare behandlingar ökar. Parterna måste därför uppdatera reglerna återkommande så att de är anpassade till sin samtid.

Vården ska flytta närmare patienterna vilket innebär att den i större omfattning ska ske i primärvården, i hemmet eller på distans. Hälso- och sjukvården digitaliseras också i snabb takt. Nya sätt att möta eller monitorera patienten utvecklas. Läkemedel, medicin- och laborietechnik blir också allt mer integrerade, bland annat genom utveckling av nya diagnostiska metoder, mjukvaror och appar som stöd för den medicinska behandlingen.

Hälso- och sjukvårdens behov av kompetensförsörjning och kunskapsstöd ställer krav på nya arbetssätt där digitaliseringen och kunskapsstyrningen ger möjligheter till andra typer av mötesplatser. Resfria möten på distans kan möjliggöra kunskapsinhämtning eller dialog, där tid eller ekonomi utgör hinder. Regioner och kommuners gemensamma system för kunskapsstyrning kan medverka till informationsspridning av kunskap.

I alla situationer är det viktigt att hälso- och sjukvårdens medarbetare och företagen upprätthåller ett oberoende förhållningssätt gentemot varandra och i enlighet med de regler som finns i lagstiftningen, detta gäller särskilt vid upphandling.

Samverkansreglernas omfattning

Alla medarbetare och chefer i hälso- och sjukvården och industrin omfattas av dessa regler.

Oavsett om företag tillhör en branschorganisation eller inte ska hälso- och sjukvården tillämpa dessa regler på samtliga företag inom branscherna läkemedel, mediceinteknik och laborietechnik som agerar på eller riktar sig mot den svenska marknaden.

Medlemmar i Läkemedelsindustriföreningen, Swedish Medtech och Swedish Labtech inklusive moderbolag och systerbolag, ska tillämpa reglerna vid samverkan med alla medarbetare och chefer inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård.

Medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvård och industri ska förutom dessa regler och gällande lagstiftning följa de regler för resor, representation, bisysslor och övriga policys och affärs- och uppförandekoder som respektive arbetsgivare upprättat för sin egen verksamhet.

Bärande principer och regler

Utgångspunkten är att all samverkan ska vara dokumenterad, öppen för granskning, rimlig och ska tillföra alla samverkande parter nytta.

Följande principer gäller vid all form av samverkan

Förtroendepincipen

Samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri ska inte innebära otillbörlig påverkan och får inte äventyra eller uppfattas äventyra, hälso- och sjukvårdens oberoende.

Förutsättningen för en sund samverkan är en god följsamhet till gällande lagstiftning, exempelvis avseende mutor, upphandling och beskattning. Detta för att säkerställa att skatte-medlen används korrekt, att patienter och användare kan försäkras om bästa möjliga hälso- och sjukvård, samt att samarbetet upprätthåller allmänhetens förtroende. Samverkan ska tåla granskning och prövning utifrån risken att äventyra förtroendet.

Nyttoprincipen

Samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri ska utgå från hälso- och sjukvårdens verksamhet och patientens behov och vara tydligt kopplad till företagets verksamhet. Det ska alltså finnas ett ömsesidigt nyttoperspektiv.

Transparensprincipen

Samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri ska vara öppen och transparent samt i enlighet med dessa regler, författningar, affärs- och uppförandekoder och policys.

För läkemedelsföretag finns via den europeiska läkemedelsindustriföreningen EFPIA ytterligare krav på transparens. Värdeöverföringar till såväl enskilda medarbetare som verksamheter i hälso- och sjukvården ska årligen öppet redovisas i Läkemedelsindustriföreningens samarbetsdatabas.

Proportionalitetsprincipen

Vid samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri ska respektive parts eventuella förpliktelser stå i rimligt förhållande till den andres. Vidare ska all form av ersättning vara proportionerlig, rimlig och motsvara marknadsvärdet av den tjänst som utförs.

Måttfullhetsprincipen

Arrangemang som på något sätt stöds eller arrangeras av industrin ska genomsyras av måttfullhet. Kravet på måttfullhet innebär att förmånen inte får framstå som beteendepåverkande för mottagaren.

Dokumentationsprincipen

All form av samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri där någon form av ersättning eller kostnadstäckning förekommer ska vara skriftligt dokumenterad t.ex. via beslut, avtal eller överenskommelse. Relevant dokumentation som avtalet, relaterade rapporter, fakturor m.m. måste bevaras minst 2 år från avslutat projekt. Detta gäller vare sig den rör enskilda eller grupper av medarbetare eller är på verksamhetsnivå.

Följande regler gäller vid all form av samverkan

<i>Grundregel</i>	Industrin får inte erbjuda och medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården får inte begära eller motta förmåner eller annan ersättning, eller kräva åtgärder som strider mot dessa regler eller dess intentioner.
<i>Godkännande av deltagande</i>	Den som deltar i en sammankomst ansvarar för att arbetsgivarens godkännande för deltagande är inhämtat.
<i>Måltider</i>	Vid sammankomster arrangerade av eller i samarbete med industrin får industrin erbjuda en måttfull måltid i anslutning till sammankomsten. Vid distansdeltagande får måltid inte erbjudas. Fri måltid kan, beroende på sammankomstens karaktär och frekvens, innebära en skattepliktig förmån.
<i>Alkohol</i>	Alkoholförtäring i samband med sammankomst ska ske restriktivt och enbart i samband med måltid. Sprit får aldrig erbjudas. Alkohol fria alternativ ska alltid finnas.
<i>Sociala aktiviteter</i>	Varken i samband med sammankomster eller umgänget i övrigt får sociala aktiviteter eller fritidsaktiviteter finansieras av industrin eller efterfrågas av medarbetare inom hälso- och sjukvården.
<i>Resor</i>	Resor ska planeras så att ankomst och avresa sker i så nära anslutning till uppdraget som praktiskt möjligt. Vid flygresor ska ekonomiklass väljas. Väl motiverade undantag kan göras för resor (> 6h) utanför Europa.
<i>Medföljande</i>	Endast deltagare i arrangemang får bjudas in. Medföljande får inte delta.
<i>Sponsring</i>	Industrin kan mot en rimlig motprestation sponsra yrkesmässiga delar av specifika aktiviteter eller sammankomster som har en koppling till det egna verksamhetsområdet. Med koppling menas att företaget har produkter eller bedriver forskning inom ett visst terapiområde. Sponsring får endast avse faktiska kostnader för enstaka tydligt avgränsad aktivitet-/sammankomst. Sponsring av ordinarie verksamhet, deltagaravgifter samt resor och logi får inte ges av företagen eller begäras av hälso- och sjukvården.
<i>Val av ort och lokal</i>	<p>Industrin får endast arrangera eller sponsra sammankomster utanför Sverige eller Öresundsregionen om majoriteten av deltagarna inte är från Sverige eller om motsvarande kunskap eller erfarenhet inte kan inhämtas här.</p> <p>Valet av ort och lokal för arrangemangs genomförande ska vara rimligt i relation till syftet med arrangemanget. Fritidsorter under säsong och platser som är kända för sin exklusivitet ska undvikas, till exempel vintersportorter under skidsäsong. Samma gäller för orter där större internationella evenemang pågår samtidigt eller i anslutning till arrangemanget - till exempel idrottstävlingar.</p>

Definitioner

<i>Bisyssla</i>	Varje syssla, tillfällig eller stadigvarande, som utövas vid sidan av anställningen och som inte är hänförlig till privatlivet.
<i>Hälso- och sjukvård</i>	All offentligt finansierad hälso- och sjukvård i landsting, regioner och kommuner samt privat verksamhet med vårdavtal eller enligt LOV (Lagen om Valfrihetssystem).
<i>Industri</i>	Alla företag inom branscherna läkemedel, medicinteknik och laboratorieteknik som agerar på eller riktar sig mot den svenska marknaden.
<i>Medarbetare</i>	Anställd, student under utbildning eller praktik, uppdragstagare eller konsult.
<i>Ordinarie verksamhet</i>	Ordinarie verksamhet i dessa regler avser aktiviteter inom den löpande verksamheten som en enhet inom hälso- och sjukvården bestämt att den ska utföra, förutom författningsreglerade arbetsuppgifter.
<i>Sjukvårdshuvudman</i>	Region eller kommun med ansvar för hälso- och sjukvård.
<i>Verksamhetschef</i>	Inom all hälso- och sjukvård ska det finnas en verksamhetschef som svarar för verksamheten och som har det samlade ledningsansvaret.
<i>Produktinformation</i>	Med produktinformation avses sammankomst med syfte att informera om en produkts specifika egenskaper eller handhavande i marknadsföringssyfte.
<i>Sponsring</i>	Med sponsring menas ekonomiskt eller annat stöd och det innefattar en marknadsmässig motprestation såsom t.ex. utställningsplats, möjlighet till produktdemonstrering eller annan form av exponering. Sponsring skiljer sig från en donation, där en motprestation saknas.
<i>Sammankomst</i>	Alla former av möten där hälso- och sjukvårdens medarbetare och chefer och industrin interagerar med varandra. Sammankomst kan även ske på distans.
<i>Konsultation</i>	Medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvård som utför uppdrag åt företag. Konsultation kan t.ex. röra uppdrag inom forskning, utbildning, konferenser, produktutveckling och rådgivande organ s.k. advisory boards.

SPECIFIKATION AV SAMVERKANSITUATIONER

BILAGA TILL ÖVERENSKOMMELSEN OM SAMVERKANSREGLER FÖR DEN OFFENTLIGT FINANSIERADE HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN, LÄKEMEDELSINDUSTRIN, MEDICINTEKNISKA INDUSTRIN OCH LABORATORIETEKNISKA INDUSTRIN

Överenskommelsen om samverkansregler är en av parterna undertecknad policy med bärande principer och regler av långsiktig karaktär, vilka utgör grundförutsättningarna för samverkan.

Som stöd för mer löpande samverkan har parterna utarbetat denna bilaga med specifika samverkanssituationer, vilken parterna uppdaterar mer kontinuerligt för största möjliga aktualitet. Aktuell version publiceras på respektive parts webbplats och integreras i förekommande fall i egna etiska regelverk.

Både överenskommelse och bilaga är styrande för samverkan mellan hälso- och sjukvården och industrin.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1)	Särskild information och åtgärder i syfte att säkerställa korrekt och säkert handhavande och funktion.....	2
a)	Serviceinformation för Medicinteknik- och IVD-företag	2
b)	Riskminimeringsinformation (RMI) för läkemedelsföretag	2
2)	Produktinformation	3
3)	Övriga sammankomster.....	3
a)	Sammankomster arrangerade av industrin	4
b)	Sammankomster gemensamt arrangerade av hälso-och sjukvården och industrin	4
c)	Sammankomster arrangerade av hälso- och sjukvården eller tredje part	4
4)	Konsultation och uppdrag för industrin	5
5)	Stipendier.....	5
6)	Donationer.....	6
7)	Utvecklingsprojekt där hälso-och sjukvården och läkemedelsföretag samverkar	6
8)	Referenskund.....	7
9)	Marknadsundersökningar.....	7

1) Särskild information och åtgärder i syfte att säkerställa korrekt och säkert handhavande och funktion

a) Serviceinformation för Medicinteknik- och IVD-företag

Med serviceinformation avser parterna den genom EU:s förordning för medicintekniska produkter, (MDR 2017/745 och IVDR 2017/746), stadgade skyldigheten att tillhandahålla information där en produktspecialist instruerar om patientsäkert och korrekt handhavande av produkten, samt följer upp på produktens användning. Informationen ges på produkter som redan är upphandlade eller på annat sätt inköpts av hälso- och sjukvården och gäller även för produktuppdateringar och ersättningsprodukter.

Serviceinformation avser instruktion och rådgivning om daglig drift och hantering av medicintekniska produkter, samt uppföljningen av dessa, på den enhet där de används eller ska användas.

Informationen ska ges till de medarbetare som av säkerhets- eller handhavandeskäl behöver ta del av den. Informationen ges under arbetstid och på arbetsplatsen och ska utgå från lagkrav samt hälso- och sjukvårdens behov och efterfrågan. Avsteg från detta ska vara välmotiverat och kunna redovisas, t.ex. för tung utrustning som inte kan flyttas, simulatorverksamhet eller träning hos speciellt utbildningscenter eller liknande situationer som omöjliggör adekvat träning på den normala arbetsplatsen.

Serviceinformationen och uppföljningen av denna ska tillföra medarbetarna i hälso- och sjukvården nytta i den dagliga yrkesutövningen. Företag får inte benämna information eller besök serviceinformation i syfte att marknadsföra andra produkter än de redan införskaffade. Den får heller inte användas för att möjliggöra finansiering av annan samverkan eller sammankomst. Detta är särskilt viktigt att beakta om serviceinformationen ges utanför arbetsplatsen.

Utöver vad som anges i upphandlingskontraktet kan den som tillhandahåller serviceinformation stå för samtliga relevanta kostnader för att serviceinformationen ska kunna genomföras. Detta ska i sådana fall dock ske i enlighet med de bärande principerna i samverkansreglerna.

Tillhandhållande av serviceinformation påverkas inte av pågående inköpsprocess.

b) Riskminimeringsinformation (RMI) för läkemedelsföretag

Med riskminimeringsinformation (RMI) avses den information som innehavare av marknadsföringstillstånd är ålagd att kommunicera till hälso- och sjukvårdspersonal (eller patient via hälso- och sjukvårdspersonal) enligt särskilda villkor i produktens godkännande (2001/83/EG) eller som ålagts efter godkännande pga. uppkommen säkerhetssignal.

RMI är avsedd att säkerställa korrekt och säker användning av ett läkemedel och är beskriven i produktens riskhanteringsplan.

RMI utgår från patientsäkerhetsaspekter och ges till de medarbetare som av säkerhets- eller handhavandeskäl behöver ta del av den. Informationen ges under arbetstid och på arbetsplatsen. Avsteg från detta ska vara välmotiverat och kunna redovisas.

Företag får inte i samband med besök eller sammankomst rubricerad som RMI marknadsföra berörd produkt och/eller andra produkter. RMI får inte heller innebära finansiering av annan samverkan eller sammankomst. Detta är särskilt viktigt att beakta om informationen ges utanför arbetsplatsen.

Utöver vad som anges i eventuella upphandlingskontrakt kan företaget stå för samtliga relevanta kostnader för att RMI ska kunna genomföras, dock i enlighet med de bärande principerna i detta regelverk.

Tillhandhållande av RMI påverkas inte av pågående inköpsprocess.

2) Produktinformation

En sammankomst avseende produktinformation ska ge deltagarna aktuell och relevant information om egenskaper, funktioner och handhavande av specifika läkemedel eller medicin- och laboratorietekniska produkter. För medicin- och laboratorietekniska produkter ges produktinformation när det avser produkter som inte är upphandlade eller finns upptagna i läkemedelsförmånen och som ännu inte används i hälso- och sjukvården, det vill säga en aktivitet i marknadsföringssyfte.

Inbjudan skickas till relevanta medarbetare, det vill säga den huvudsakliga målgruppen för sammankomsten, med kopia till verksamhetschef eller den person denne utsett.

Av inbjudan ska framgå innehåll, tidsmässig omfattning och, om möjligt, tid och plats. I rubriken ska det anges att det handlar om produktinformation. Inbjudans utformning ska ske så att det tydligt framgår att informationen inte är produktneutral.

Produktinformation ska företrädesvis ske till grupp av medarbetare på mottagarens arbetsplats och under arbetstid.

3) Övriga sammankomster

Övriga sammankomster avser olika former av kompetensutveckling, t.ex. terapiinriktad utbildning, seminarier, vetenskaplig sammankomst, kongresser och symposier.

Arbetsgivaren har ansvar för medarbetarnas fortbildning och kompetensutveckling och ska stå för eventuella kostnader för deltagande i sådana aktiviteter.

Nedan redogörs för olika huvudtyper av sammankomster (a, b, c) varefter mer detaljerade regler för dessa specificeras.

Innehåll: industrin får endast erbjuda sammankomster och sponsring av event som har en koppling till företagets egna verksamhetsområden. Det vetenskapliga och yrkesinriktade programmet ska utgöra den dominerande delen av och syftet med den aktuella sammankomsten.

Kostnader: industrin får bidra till kostnader för lokal, föredragshållare, studiematerial, måttfulla måltider och liknande som är nödvändigt för sammankomstens genomförande.

Resor och logi: får inte bekostas av industrin eller begäras av enskilda deltagare. Bokning av resa och logi får ombesörjas av industrin. Om bokning och betalning görs av industrin ska företagen fakturera deltagarna fullt ut. För möten enligt c) nedan får inte heller bokning av resa eller hotell göras.

Arvodering: deltagare i sammankomster får inte erbjudas arvode av företag och deltagare har inte rätt att motta eller begära arvode för sitt deltagande.

a) Sammankomster arrangerade av industrin

Typexempel: ett terapimöte som industrin finansierar själv eller med deltagaravgifter, hälso- och sjukvårdens deltagare bekostar själva resa och hotell.

Industrin kan själva arrangera, bekosta och stå som avsändare för sammankomster riktade till i huvudsak medarbetare i hälso- och sjukvården.

Inbjudan: inbjudan skickas till relevanta medarbetare, det vill säga den huvudsakliga målgruppen för sammankomsten med kopia till verksamhetschef.

Läkemedelsföretag ska också skicka kopia på inbjudan för kännedom till berörda läkemedelskommittéer. Medicintekniska företag ska, om relevant, skicka kopia till berörda medicin-tekniska chefer.

Vid öppen annonsering av fysiska sammankomster i tryckt eller webbaserad media riktade till en större målgrupp, behöver inbjudningsförfarande enligt ovan inte följas. Samma gäller för deltagande på distans till sådana sammankomster eller distansdeltagande för andra sammankomster som riktar sig till stor målgrupp. Typexempel: Större utbildningstillfälle, kongress eller symposium som annonseras i medicinsk facktidskrift eller dess webbversion och som alla berörda medarbetare kan förutsättas ha åtkomst till.

I inbjudan ska anges syfte och innehåll, den tidsmässiga omfattningen av den planerade sammankomsten, plats, de kostnader företaget eventuellt avser stå för, samt eventuella sidoarrangemang.

Om produktinformation förekommer ska detta tydligt framgå av inbjudan.

Mötesplats: sammankomsten ska normalt tillhandahållas på deltagarens arbetsplats, eller på samma ort som deltagarnas arbetsplats är belägen, eller så nära denna ort som möjligt, om inte särskilda skäl motiverar annat.

b) Sammankomster gemensamt arrangerade av hälso- och sjukvården och industrin

Typexempel: möte anordnat av hälso- och sjukvården, inklusive dess professioner, och industrin där parterna delar på ansvar och kostnader.

Industrin kan i samarbete med hälso- och sjukvården delbekosta och stå som avsändare för sammankomster riktade till i huvudsak medarbetare i hälso- och sjukvården.

Ingen sponsringsituation föreligger eftersom alla parterna är arrangörer.

Mötesplats, inbjudningsförfarande och innehåll: Samma regler som vid 3a) ovan.

Båda parter förväntas bidra till sammankomstens genomförande. Gemensamma kostnader som är nödvändiga för sammankomstens genomförande fördelas mellan parterna, dvs lokal, föredragshållare, studiematerial, måttfulla måltider och liknande. Hälso- och sjukvården står för kostnader för egen personal, som exempel interna föreläsare, kurssekreterare och liknande.

c) Sammankomster arrangerade av hälso- och sjukvården eller tredje part

Typexempel: sammankomst arrangerad av eller på uppdrag av hälso- och sjukvården eller en intresseförening som organiserar medarbetare inom hälso- och sjukvården.

Intäkter från sponsringen får enbart täcka faktiska, dokumenterade, skäliga och direkta kostnader. Vilka som är sponsorer ska kommuniceras i god tid innan sammankomsten.

Sponsring av sammankomster där måltiden utgör den enda faktiska kostnaden får inte begäras eller erbjudas.

Sponsring av hälso- och sjukvårdens interna aktiviteter får inte förekomma t.ex. enskild verksamhets utbildning, planeringskonferens eller personalfest. Inte heller får sådan sponsring begäras eller erbjudas.

Hälso- och sjukvården står för kostnader för egen personal, som exempel interna föreläsare, kurssekreterare och liknande.

Vid förfrågan om sponsring ska arrangören tillhandahålla en fullständig budget för aktiviteten som beslutsunderlag, där samtliga kostnader preciseras. Inom tre månader efter avslutad aktivitet ska uppföljning av budgeten ske där det ekonomiska utfallet redovisas för berörda sponsorer, inklusive utställare. När sponsorintäkterna går jämnt upp med kostnaderna så räcker en enkel skriftlig kommunikation att så är fallet. Om sponsorintäkterna genererar ett överskott ska återbetalning som huvudregel ske till sponsorerna.

4) Konsultation och uppdrag för industrin

Medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården utgör många gånger ett viktigt inslag i olika aktiviteter, till exempel forskning, utbildning, konferenser, produktutveckling och rådgivande organ, så kallade advisory boards.

Medverkan bör normalt vara ett uppdrag i tjänsten. Om uppdraget är av konsultativ karaktär ska den betraktas som bisyssla. I sådana sammanhang ska gällande bisyssleregler tillämpas.

Uppdraget ska vara skriftligt överenskommet mellan medarbetaren, medarbetarens arbetsgivare och företaget. Hos en offentlig arbetsgivare utgör överenskommelsen allmän handling. Ersättning för utfört arbete ska vara skälig i förhållande till arbetets innehåll och nedlagd tid. Utöver kostnadstäckning för resor, kost och logi får inga andra ersättningar, förmåner eller gåvor förekomma. Ersättning för uppdrag i tjänsten ska utbetalas till arbetsgivaren.

Konsulten ska i överenskommelsen uppmanas att i relevanta situationer som t ex vid uppdrag för myndigheter eller expertorgan vara transparent med uppdraget och inkludera detta i aktuell jävsdeklaration.

Att medverka i ett advisory board är ett uppdrag där industrin engagerar och arvoderar medarbetare i hälso- och sjukvården för att ge oberoende råd och bidra med kunskap inom ett särskilt område där kunskapen inte kan erhållas inom företaget och företaget avser att vidta åtgärder utifrån den information som inhämtats.

Ett advisory board utgör därmed en mindre grupp med ett fåtal deltagare och antalet medarbetare som anlitas ska inte vara högre än vad som är nödvändigt för att uppnå det identifierade målet. Urvalskriterierna vid val av medarbetare ska vara baserade på det identifierade behovet och ansvariga personer från industrin ska ha den erfarenhet som krävs för att kunna utvärdera om en viss person inom hälso- och sjukvården uppfyller dessa krav.

Ett advisory board är en aktivitet som inte får syfta till att påverka deltagarna.

5) Stipendier

Industrin får finansiera stipendium som riktas till hälso- och sjukvården. Ett stipendium delas ut efter nominering till personer för att främja ett visst ändamål. Företag får endast ge stipendium inom ett område som har koppling till företagets egna verksamhetsområden.

Stipendiet ska vara av yrkesförkovrande natur, till exempel framtida utbildning och forskning eller liknande och ska ge mervärde till hälso- och sjukvården. Urvalskriterier, ändamål, stipendiekommitté, motiv till val av stipendiat samt stipendiegivare ska vara offentligt och transparent.

Givaren av stipendiet ska inhämta godkännande av stipendiats arbetsgivare. Stipendium får inte utgöra ersättning för arbete för arbetsgivarens räkning.

Stipendium i form av resa eller deltagande vid kongress får inte utges till hälso- och sjukvårdens medarbetare för att kringgå intentionerna med dessa samverkansregler.

6) Donationer

Donationer får inte ges till hälso- och sjukvårdens interna aktiviteter eller ordinarie verksamhet. Industrins donationer får aldrig begäras eller erbjudas för att finansiera sociala aktiviteter.

Industrins donationer till hälso- och sjukvården får endast ges till forskning och utveckling (FoU) och under förutsättning att donationen är transparent, väldokumenterad, samt i enlighet med denna överenskommelse och dess intentioner.

Donationer får dock inte på något sätt kopplas till tidigare, nuvarande eller potentiellt framtida användning, rekommendation, försäljning eller förskrivning av givarens produkter eller tjänster.

7) Utvecklingsprojekt där hälso- och sjukvården och läkemedelsföretag samverkar

Samverkan mellan hälso- och sjukvården och läkemedelsföretag kan se ut på olika sätt och ha olika syften.

Med utvecklingsprojekt avses samverkan i projektform kring områden och ämnen med naturlig koppling till de ingående parternas verksamhetsområden. Utvecklingsprojekt får inte startas i syfte att finansiera eller på annat sätt stödja hälso- och sjukvårdens ordinarie verksamhet.

Projektförslag avseende utvecklingsprojekt ska skickas till verksamhetschefen som informerar eventuella relevanta instanser. Ett avtal ska alltid tecknas som reglerar projektets innehåll och omfattning. Ett utvecklingsprojekt får inte utgöra ett personligt uppdrag med en enskild medarbetare, utan avtal ska tecknas mellan läkemedelsföretaget och en enhet inom hälso- och sjukvården.

Avtalet får inte innebära exklusivitet för läkemedelsföretaget att träffa avtal om samarbeten med en eller flera enheter inom hälso- och sjukvården. Avtalet skall tydliggöra sjukvårdens respektive industrins roller och ansvar (t.ex. beträffande hantering av personuppgifter, patientansvar och hur resultaten från ett utvecklingsprojekt får användas).

Såväl hälso- och sjukvården som företaget ska bidra till projektet med resurser såsom ekonomiska medel, material och/eller arbetstid. Fördelningen mellan parternas bidrag ska vara balanserad. Hälso- och sjukvården ska alltid bära sina egna administrativa kostnader förknippade med projektet, t.ex. medarbetares tid eller resor som utförs inom ramen för utvecklingsprojektet.

Det ska finnas en detaljerad projektplan som även ska reglera hur projektet ska utvärderas och erfarenheterna tillvaratas och spridas/offentliggöras. En budget ska alltid biläggas.

Projektet skall vara avgränsat i tid (som regel max 1 år) och inte vara längre eller mer omfattande än vad som är motiverat för att uppnå syftet med projektet. Projektet skall avslutas efter projekttiden.

Samarbetet ska redovisas öppet, för läkemedelsföretag innebär det att de ska tillhandahållas i Läkemedelsindustriföreningens samarbetsdatabas.

Aktiviteter som inte definieras som utvecklingsprojekt i dessa regler är:

- samverkan för att utveckla kommersiella produkter åt företag. Sådana projekt ska utföras inom ramen för konsultavtal,
- erbjudanden till vården kopplade till ett företags läkemedel genom avtal eller upphandling regleras inom ramen för sedvanlig affärsverksamhet, på central regional eller nationell nivå för att upprätthålla en sund konkurrens. Exempel på områden är ordnat införande och exempel på produkter och tjänster som kan omfattas är tester, diagnostik eller avancerade patientstödsprogram.

8) Referenskund

Med referenskund avses en enhet inom hälso- och sjukvården där medicintekniska produkter, tjänster och behandlingsmetoder görs tillgängliga för kunder och intressenter i syfte att utveckla och sprida kunskap om produkter eller tjänsters funktion i daglig drift.

För att ett företag ska kunna ange en enhet som referenskund ska ett avtal som reglerar alla delar av relationen upprättas mellan parterna. I avtalet ska det anges på vilket sätt företaget får använda referenskunden i marknadsföringssyfte.

9) Marknadsundersökningar

Marknadsundersökningar är enkäter, intervjuer och fokusgrupper med olika mål och upplägg och får endast ha som syfte att inhämta information, åsikter och attityder. Undersökningar får inte syfta till att påverka respondent eller förmedla säljbefrämjande kontakter. När företag som omfattas av dessa samverkansregler låter genomföra marknadsundersökningar ska den som utför undersökningen följa de etiska riktlinjerna för marknadsundersökningar enligt ICC/ESOMAR.

Förfrågan om deltagande i marknadsundersökning får endast ske via e-post eller brev om inte annat överenskommit i det enskilda fallet.

Andelen respondenter får inte överskrida det antal som är nödvändigt för att uppnå rimlig säkerhet i resultatet. Respondenters svar ska behandlas strikt konfidentiellt och i enlighet med vid var tid gällande dataskyddslag.

Ersättning för deltagande får inte överskrida vad som är rimligt i förhållande till tidsinsatsen. För snabbt genomförda marknadsundersökningar via telefon eller enkät ska ingen eller endast en symbolisk ersättning utgå. För mer tidsomfattande marknadsundersökning, till exempel med djupintervju, kan en ersättning utgå som motsvarar tidsåtgången, dock högst 2,5 procent av gällande prisbasbelopp/KPI.

Respondenten ansvarar för att vid behov inhämta arbetsgivarens samtycke. Vid ekonomisk ersättning för deltagande i marknadsundersökning som har koppling till yrkesutövningen, bör alltid arbetsgivarens samtycke inhämtas.

Dnr SN-2019-232

Dpl 007

§ 13. Yttrande angående förslag till överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin

Socialnämndens beslut

Socialnämnden yttrar sig i enlighet med förvaltningens förslag till yttrande, daterat 2020-01-14 (Bilaga 4).

Ärendebeskrivning

Det förekommer en samverkan sedan länge mellan hälso- och sjukvården, forskningen och industrin som har lett till en betydande utveckling. Samverkan har under många år varit en förutsättning för framtagande och utvärdering av nya metoder och behandlingar.

Utgångspunkten för all samverkan är att ge patienterna en ändamålsenlig, evidensbaserad, kostnadseffektiv och säker vård.

Samverkansreglerna rör fortbildning och information av olika slag, men även stipendier, donationer, konsultationer, utvecklingsprojekt m.m. Samverkan runt kvalitetsregister, kliniska prövningar och biobanker omfattas inte, men hänvisning till samverkansreglerna finns i dessa regelverk, som överenskomms med industriorganisationerna i särskild ordning.

Den största förändringen inför 2020 är att Samverkansreglerna föreslås delas upp och bestå av två delar: En gemensamt överenskommen policy med bärande principer och regler av långsiktig karaktär, vilka utgör grunden för samverkan. Som stöd för samverkan finns även en bilaga med specificerade samverkanssituationer. Både överenskommelse och bilaga är styrande för samverkan.

Alla medarbetare och chefer i hälso- och sjukvården och industrin omfattas av dessa regler.

Beslutsunderlag

- Förslag till överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin
- Förslag till yttrande

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Socialförvaltningen
Carina Kumlin

Kommunstyrelsen

Yttrande angående förslag till överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso- och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laboratorietekniska industrin

Bakgrund

Det förekommer en samverkan sedan länge mellan hälso- och sjukvården, forskningen och industrin som har lett till en betydande utveckling. Samverkan har under många år varit en förutsättning för framtagande och utvärdering av nya metoder och behandlingar.

Utgångspunkten för all samverkan är att ge patienterna en ändamålsenlig, evidensbaserad, kostnadseffektiv och säker vård.

Överenskommelsens innehåll

Samverkansreglerna rör fortbildning och information av olika slag, men även stipendier, donationer, konsultationer, utvecklingsprojekt m.m. Samverkan runt kvalitetsregister, kliniska prövningar och biobanker omfattas inte, men hänvisning till samverkansreglerna finns i dessa regelverk, som överenskomms med industriorganisationerna i särskild ordning.

Den största förändringen inför 2020 är att Samverkansreglerna föreslås delas upp och bestå av två delar: En gemensamt överenskommen policy med bärande principer och regler av långsiktig karaktär, vilka utgör grunden för samverkan. Som stöd för samverkan finns även en bilaga med specificerade samverkanssituationer. Både överenskommelse och bilaga är styrande för samverkan.

Alla medarbetare och chefer i hälso- och sjukvården och industrin omfattas av dessa regler.

Socialförvaltningen
Carina Kumlin

Socialnämndens bedömning

Förslaget till överenskommelse bedöms bidra till långsiktiga och stabila förutsättningar för att utveckla och öka kunskapen om samverkan mellan aktörerna till dagens kontext.

Socialnämnden rekommenderar kommunstyrelsen att anta den uppdaterade överenskommelsen om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso- och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laboratorietekniska industrin.

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2020-007

§ 12. Rekommendation om överenskommelse om samverkansregler

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden har inget att invända mot att Östhammars kommun antar överenskommelsen om samverkansmedel.

Ärendebeskrivning

Sedan många år finns gemensamt överenskomna regler, kallade Samverkansreglerna, om vad som gäller när hälso- och sjukvårdens och industrins medarbetare och chefer ska samverka med varandra inom olika områden. Parter är Sveriges Kommuner och Regioner, Läkemedelsindustriföreningen, Swedish Medtech och Swedish Labtech.

Kärnan i Samverkansreglerna rör fortbildning och information av olika slag men även stipendier, donationer, konsultationer, utvecklingsprojekt m.m.

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har den 13 december 2019 beslutat om Rekommendation om överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin.

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 13 december 2019 beslutat

- att godkänna överenskommelsen om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin,
- att rekommendera regioner och kommuner att för sin del anta överenskommelsen, samt
- att informera regioner och kommuner om beslutet.
-

Yttrandet skickas till Kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Överenskommelse om samverkansregler

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

2020-01-23
M2019/02220/Ke

ÖSTHAMMARS KOMMUN	
Kommunstyrelsen	
2020 -01- 28	
Dnr:	Dpt:

Östhammars kommun
Box 66
742 21 ÖSTHAMMAR

Tierps kommun
815 80 TIERP

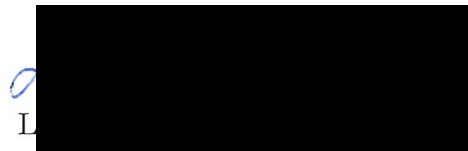
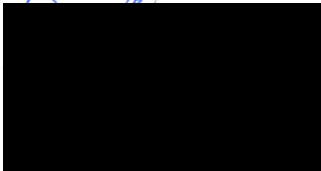
Miljödepartementet

Entledigande och förordnande i den lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarks kärnkraftverk

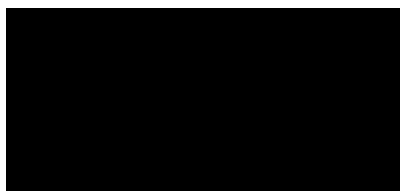
Regeringen entledigar Jelena Zivkovic från uppdraget som ledamot i
den lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarks kärnkraftverk.

Regeringen utser Ronny Bränneland som ny ledamot i den lokala
säkerhetsnämnden vid Forsmarks kärnkraftverk t.o.m. den 31 december
2020.

På regeringens vägnar

Kopia till

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2020-008

§ 13. Revidering av taxa för uthyrning av skolans lokaler 2020

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden antar reviderade bestämmelser och taxa för uthyrning av skol- och barnomsorgslokaler för 2020.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2019-12-12 om bestämmelser och avgifter för uthyrning av skol- och barnomsorgslokaler. Taxan behöver revideras när det gäller Kulturskolans danslokal och en ändring måste även göras när det gäller tillgängliga lokaler där Snesslinge skola inte längre är tillgänglig för uthyrning.

Beslutsunderlag

Bestämmelser och avgifter vid uthyrning av skol- och barnomsorgslokaler 2020 (beslutad 2019-12-12).

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ekonom Sara Ersund redovisar de förändringar som gjorts.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Ekonom
Rektorer

 ÖSTHAMMARS KOMMUN - EN DEL AV ROSLAGEN Barn- och utbildningsförvaltningen	Dokumenttyp: Styrdokument		
	Dnr. BUN-2020-008		
	Titel: Bestämmelser och avgifter vid uthyrning av skol- och barnomsorgslokaler		
Granskad av:	Fastställd av:	Beslutsdatum:	Revideringsdatum:
	Barn- och utbildningsnämnden	2019-12-12	2020-02-06

Bestämmelser och avgifter vid uthyrning av skol- och barnomsorgslokaler 2020

Lokalbokning

Ort/Skola	Bokning och bedömning	Telefon
Östhammar		
Edsskolan	Uthyrning sker via skoladministratör	0173-862 81
Kristinelundsskolan	Uthyrning sker via skoladministratör	0173-863 39
Frösåkersskolan	Uthyrning sker via Frösåkersskolans exp.	0173-862 97
Kulturskolan	Uthyrning sker via Kulturskolans rektor	0173-861 64
Förskolor	Uthyrning sker via förskoleadministratör	0173-863 81
Öregrund		
Öregrunds skola	All uthyrning sker via skoladministratör	0173-863 22
Skutans förskola		
Gräsö skola		
Alunda	All uthyrning sker via Olandskolans exp.	0173-858 02
Ekeby skola		
Olandskolan		
Österbybruk		
Österbyskolan	Uthyrning sker via Österbyskolans exp.	0173-85601
Ekens förskola	Uthyrning sker via förskoleadministratör	0173-85598
Granens förskola	Uthyrning sker via förskoleadministratör	0173-85598
Gimo		
Hammarskolan	Uthyrning sker via Hammarskolans exp.	0173-867 05
Vallonskolan	Uthyrning sker via Vallonskolans exp.	0173-867 27
Diamantens förskola	Uthyrning sker via Hammarskolans exp.	0173-867 05
Rubiniens förskola	Uthyrning sker via Hammarskolans exp.	0173-867 05
Bruksgymnasiet	Uthyrning sker via Bruksgymnasiets exp.	0173-866 00

Tillgängliga lokaler är:

Gymnastiksal	Ekeby, Hammar
Matsal:	Ed, Ekeby, Frösåker, Hammar, Gräsö, Kristinelund, Oland, Vallon, Österby och Öregrunds skola
Cafeteria:	Oland och Österbyskolan
Klassrum:	Oland, Vallon, Gräsö, Österby och Öregrunds skola
Lekhall:	För tillgänglighet kontakta respektive förskola/skola
Specialsal:	Öregrunds skola
Kulturskolans danslokal	Kulturskolans danslokal inkl viss utrustning
Bruksgymnasiet:	Zodiaken, klassrum och cafeterian.

Särskilda bestämmelser för gymnastiksalar:

- Gymnastiksalgolvet får endast beträdas med rena gymnastikskor. Ytterskor lämnas i omklädningsrum/kapprum.
- Verksamheter som kan skada lokal eller inventarier får inte bedrivas.
- Gymnastikredskapen ska hanteras med största försiktighet. Om utrustningen trots detta skulle skadas ska detta meddelas till hyresvärden snarast.
- Skolans bollar och lekmateriel får inte användas.
- Omklädningsrum disponeras 30 minuter efter avslutad träning. Ledaren är skyldig att kontrollera att duschar stängs av efter avslutad duschning samt att lokalen lämnas i ursprungligt skick.

För samtliga ovan angivna lokaler gäller att ansvarig ledare före lokalupplåtelse tar kontakt med hyresvärden för närmare information om gällande regler och skyddsföreskrifter. För specialsalar gäller särskilda kompetenskrav.

Taxa för uthyrning av skol/barnomsorgslokaler

Avgifterna gäller från och med 2020-02-10

Typ av lokal Ändamål	Städform	TAXA 1	TAXA 2	TAXA 3
		Föreningar och studieförbund inom Östhammars kommun	Föreningar inom kommunen med ekonomisk vinning av lokalupplåtelsen t ex bingo, lägerverksamhet, kulturarrangemang m.m.	Föreningar utanför kommunen, privatpersoner , företag och statliga myndigheter
Skollokal				
Klassrum	Allmän städning	140 kr/tillfälle	280 kr/tillfälle	560 kr/tillfälle
Specialsal (ex. slöjd, HKK)	Allmän städning	390 kr/tillfälle	780 kr/tillfälle	1560 kr/tillfälle
Kulturskolans danslokal	Allmän städning	175 kr/timme	350 kr/timme	700 kr/timme
Cafeteria/matsal kl.17.00-20.30	Allmän städning	190 kr/tillfälle	380 kr/tillfälle	760 kr/tillfälle
Bruksgymnasiet				
Klassrum	Allmän städning	140 kr/tillfälle	280 kr/tillfälle	560 kr/tillfälle
Bruks cafeteria	Allmän städning	390 kr/tillfälle	780 kr/tillfälle	1560 kr/tillfälle
Zodiaken:				
Dag kl. 08.00-17.00	Allmän städning	390 kr/tillfälle	780 kr/tillfälle	1560 kr/tillfälle
Kväll kl. 17.00-21.30	Allmän städning	190 kr/tillfälle	380 kr/tillfälle	760 kr/tillfälle
Dag/kväll kl. 08.00-21.30	Allmän städning	580 kr/tillfälle	1160 kr/tillfälle	2320 kr/tillfälle
Gymnastiksal				
Mindre än 150 kvm	Grovstäd	50 kr/timme	100 kr/timme	150 kr/timme
Större än 150 kvm	Grovstäd	60 kr/timme	120 kr/timme	240 kr/timme
Förskolor				
Lekhall	Allmän städning	140 kr/tillfälle	280 kr/tillfälle	560 kr/tillfälle
Fritidshem				
Fristående eller inte-grerat	Allmän städning	140 kr/tillfälle	280 kr/tillfälle	560 kr/tillfälle
Övernattning i tillgängliga lokaler				
Övernattningar/Läger-skolor eller liknande	Fullständig städning	700 kr/dygn	1400 kr/dygn	2800 kr/dygn

Ett tillfälle avser 1,5 timme om inte annan överenskommelse görs med uthyraren

Anmärkningar till kategori 1 och 3

Vid uthyrning till elevråd, klasser etc. för insamling till välgörande ändamål, skolresor, klassresor och liknande debiteras ingen lokalavgift under förutsättning att fullständig städning utförs av hyresgästen.

Allmänna bestämmelser för upplåtelse av lokaler inom barn- och utbildning

1. Beträffande bokning av lokaler samt uthyrningstider, ta kontakt med respektive ansvarig uthyrare för att ta del av eventuella lokala bestämmelser. Uthyrningstider måste respekteras. Expeditionslokaler och personalutrymmen uthyrs inte.
2. Bokning måste göras 10 dagar före.
3. Om lokalerna behövs för skolan eller för tävlingsarrangemang kan tilldelad abonnemangstid återkallas. Detta måste meddelas till hyresgästen minst en vecka innan.
4. Hyresgästen ska alltid lämna uppgift om ansvarig ledare. Med ansvarig ledare menas den som leder gruppen.
5. Lokalhyra debiteras om hyresgästen inte avbeställt tilldelad tid senast 10 dagar före. Om särskilda skäl föreligger kan hyresgästen frias från debitering. Avbeställning görs till samma person som mottagit hyresbeställningen.
6. Ansvariga ledare svarar för att obehöriga personer inte uppehåller sig i lokalerna. Gäller korridorer, kapprum, entréer osv.
7. Rökning och förtäring av alkoholhaltiga drycker är inte tillåten i skolans lokaler eller på skolans uteområde/skolgård
8. Hyresgästen svarar för att lokalen lämnas i det skick den mottogs i. Se städanvisningar. Om hyresgästen inte följer dessa regler extradebiteras hyresgästen.
9. All skadegörelse som orsakas vid uthyrning ska ersättas av hyresgästen.
10. Hyresgäst som inte följer bestämmelser för lokalupplåtelse, avstängs från vidare abonnemang och det givna tillståndet anses vara förbrukat.
11. Hyresgästen anskaffar själv all för verksamheten nödvändigt materiel.
12. Hyresgästen kvitterar själv ut nyckel eller nyckeltaggar från respektive skolexpedition. Borttappad nyckel/tagg debiteras med 300 kr.
13. Hyresgästen är skyldig att följa de speciella anvisningar som gäller vid respektive skola.
14. Lokaldebitering görs två gånger per år alternativt efter varje tillfälle.

Städanvisningar:

- Allmän städning
1. Rengöring av skriv- eller whiteboard tavlor.
 2. Töm papperskorgar.
 3. Återställ möblerna på rätt sätt.
 4. Släck lampor, stäng fönster och dörrar. Maskiner, spisar, ugnar måste stängas av.
- Grovstädning
1. Sopa eller moppa alla golv.
 2. Våttorka bord, stolar, bänkar och fönsterbrädor.
 3. Papperskorgarna och toalettpapperskorgar tömmas i sopsäckarna som sedan ställs på avsedd plats.
 4. Rummen snyggas till!
- Fullständig städning
1. Se allmän och grovstädning
 2. Fukttorka alla golv.
 3. Handfat, toalettstolar och golv ska alltid rengöras
- Städmaterial
- Vaktmästaren eller annan ansvarig person för lokalen påvisar var städmaterial förvaras. Allt städmaterial som används ska efteråt rengöras och återställas på anvisad plats.
- Utomhus
- Se till att papperskorgar töms och att det ser snyggt och städat ut.
- Extradebitering*
- Den hyresgäst som inte städat efter sig debiteras kommunens kostnad för rengöring av lokalen.*

Lokalbokning

Lokal och tid

Lokal (anläggning)		
Avser		Annan tid
HT 20	VT 20	fr o m t o m
Veckodag	Klockan	Verksamhet

Hyresgäst

Förening/Privatperson		Organisation-/personnummer
Namn på ansvarig ledare		
Adress		Tfn bostad
Postnummer och ort		Tfn arbete/mobil
E-post		

Faktura till (om annan än ovanstående)

Namn, adress	
Ledarens namn	Tfn

Underskrift – undertecknad har tagit del av gällande ordningsföreskrifter samt brandskyddsregler (se bilagor)

Datum	Underskrift
Namnförtydligande	

Hyreskostnad enligt gällande taxa

Lokalhyra debiteras om hyresgästen inte avbeställt tilldelad tid senast 10 dagar före. Om särskilda skäl föreligger kan hyresgästen frias från debitering. Avbeställning görs där lokalbokningen skett.

Nyckel-/taggkvittens

Datum	Namnteckning	Namnförtydligande	Tfn
Vid återlämnandet, kvittens av hyresvärden			

Borttappad nyckel/tagg debiteras med 300 kr

Tillfällig förläggning

Uppsala kommun har en positiv inställning till gäster som vill besöka vår kommun. Det är vanligt att övernattningsgrupper sker tillfälligt i byggnader/lokaler som normalt inte är avsedda för detta. Det kan till exempel vara lektionssalar, idrottshallar eller församlingshem. De som övernattar är personer som inte kan förväntas ha kännedom om lokalernas utformning. Detta medför att lokalerna ska vara utformade som för hotellverksamhet med vissa modifikationer.

Det är ägarens ansvar att byggnaden är uppförd och utrustad på ett sådant sätt att de krav på brand och utrymningssäkerhet som samhället ställer är uppfyllda.

Den brandtekniska bedömningen av byggnaden har gjorts med utgångspunkt från vad byggnaden normalt är avsedd för - undervisning, fritidsverksamhet etc. Då byggnaden nyttjas för övernattningsgrupper måste en ny brandteknisk bedömning göras i samverkan mellan brandförsvaret och fastighetsägaren. För att uppnå en god säkerhet är det av största vikt att ordinarie verksamhet under ledning av till exempel skolans rektor bedrivs med ett systematiskt brandskyddsarbete.

Detta PM har upprättats av Uppsala brandförsvaret för att ge en enhetlig syn på brandsäkerheten och vara en instruktion för fastighetsägare och arrangörer vid övernattningsgrupper i tillfälliga lokaler.

Vid förläggning i byggnadens markplan gäller:

- De boende ska ha möjlighet att utrymma genom den gemensamma korridoren ut till annan brandcell eller direkt ut genom dörr eller fönster.
Kraven på fönster är att höjden mellan golv och fönsterkarmens underdel inte överstiger 1,2 meter och den utvändiga höjden mellan fönsterkarm och marken inte överstiger 2,0 meter. Dessutom skall fönstret vara minst 0,5 meter brett och 0,6 meter högt. Summan av fönstrets bredd och höjd skall vara minst 1,5 meter. Öppningshandtaget ska vara permanent monterat. Fönstren ska vara sidohängda.
- Minimikrav gällande brandlarm är att övernattningsrummen har brandvarnare installerade och att gemensamma korridorer och utrymningsvägar har automatiskt utrymningslarm enligt SBF 110:6.
- Vägledande markering ska monteras i lokalerna. Utrymningsskyltarna ska vara genomlysta eller belysta. Skyltarna ska vara nödströmsförsörjda. Funktionen ska kvarstå i minst 60 minuter vid spänningsbortfall. Skyltar ska utformas enligt AFS 2008:13.

Vid förläggning i annat våningsplan än markplan gäller:

Att byggnaden är utförd som brandsäker byggnad typ BR 1 och möjlighet finns att utrymma via korridor till två av varandra oberoende utrymningsvägar. Korridorer och trapphusen skall vara egna brandceller med krav enligt BBR.

- Vägledande markering ska monteras i lokalerna. Utrymningsskyltarna ska vara genomlysta eller belysta. Skyltarna ska vara nödströmsförsörjda. Funktionen ska kvarstå i minst 60 minuter vid spänningsbortfall. Skyltar ska utformas enligt AFS 2008:13.
- Samtliga boenderum, korridorer och utrymningsvägar ska vara utrustade med ett automatiskt brand och utrymningslarm utfört enligt SBF 110:6 styrt via rökdetektorer. Larmet ska kunna uppfattas i samtliga utrymnen som används till förläggning med en ljudstyrka på lägst 70 dB.
- Då det vanligen är ett stort antal personer i varje övernattningsrum kan det bli aktuellt att använda fönster och brandförsvarets stegutrustning i en nödsituation. Fönster som ska användas för nödutrymning ska vara öppningsbart utan nyckel eller annat redskap samt ha en fri, vertikal öppning med minst 0,5 meters bredd och minst 0,6 meters höjd. Summan av fönstrets bredd och höjd bör vara minst 1,5 meter. Öppningens underkant bör ligga högst 1,2 meter över golv. Fönstren ska vara sidohängda.

Personalantal

Antal personer som kan förläggas per brandcell är beroende av golvytan och utrymningsdörrarnas bredd. Ett lämpligt riktvärde är 3-4m² fri golvyta per person, vilket ger cirka 20 personer per klassrum. I större lokaler till exempel gymnastiksal ska enheter om 20 personer sektioneras med gångar om 5 meter. Dessa gångar ska leda till in- respektive utgångsdörrar.

Regler

1. Arrangören ska anmäla övernattningen till Uppsala brandförsvaret senast fem dagar innan övernattning sker. Anmälan ska innehålla uppgift om arrangör, ansvarig, förlägningsobjekt, adress, situationsplan över byggnaden och vilka lokaler som ska nyttjas, tiden för nyttjandet, antal personer samt kontaktuppgifter. Se anmälningsblankett.
2. Arrangören ska ansvara för att brandförsvarets föreskrifter och ordningsregler följs. Dessutom ska denne tillse att samtliga närvarande ges behövlig orientering och information om tillgängliga utrymningsvägar, brandberedskap, telefon, utrymningslarmets funktion och signal med mera.
3. För förläggningen ansvarig person eller av denne delegerad ansvarig person ska ständigt finnas närvarande inom förläggningen. Överstiger personantalet 100 personer krävs att lokalerna/byggnaden övervakas av minst två vakande brandvakter.
4. Förbud mot rökning ska råda i hela byggnaden.
5. Korridorer, trapphus eller andra utrymningsvägar får inte blockeras eller belamras med brännbart material.
6. Dörrar som står öppna med magnethållare ska ha en automatisk stängningsfunktion via rökdetektorer.
7. Belysning i korridorer och trapphus ska hållas tänd på kvälls- och nattetid.
8. Utrymningsplan ska finnas anslagen inom eller i anslutning till förlägningsrummen.
9. Brandfarlig vara får inte hanteras eller förvaras i lokalerna. De lokaler där gasol är i bruk får inte användas.
10. Släckutrustning ska finnas tillgänglig och väl markerad på högst 25 meters avstånd. Släckutrustning ska finnas på varje våningsplan.

BRANDFÖRSVARET

11. När lokalerna används ska alltid någon av de kontaktpersoner som namngivits i anmälan finnas på plats och vara tillgänglig på det angivna telefonnumret.
I byggnaden ska finnas tillgång till telefon med 112 funktion.
 12. Matlagning, kaffebergning och liknande är förbjudet i hela byggnaden utom i därför avsedda lokaler som till exempel kök, matsal och pentry.
 13. Uppställning av husvagn, container eller dylikt får inte ske närmare byggnaden än 6 meter. Uppställning får inte heller utgöra hinder för utryckningsfordon
-

Anmälan om tillfällig förläggning

Brandförsvaret vill få kännedom om det kommer att ske övernattning i byggnader/lokaler som inte är avsedda för detta.

Texta tydligt

Byggnaden/lokalens namn	
Adress	
Arrangör (namn på företag, förening etc.)	
Ansvarig för arrangemanget (namn och personnummer, fysisk person)	Telefonnummer
Förläggningen avser tiden (ååmmdd – ååmmdd):	

Kontaktpersoner som finns närvarande i byggnaden/lokalerna

Kontakt 1	Namn	Telefonnummer
Kontakt 2	Namn	Telefonnummer
Kontakt 3	Namn	Telefonnummer

Information om antal övernattande

Antal barn	Antal vuxna
------------	-------------

Anmälan och en situationsplan över byggnaden och vilka utrymmen som ska nyttjas postas eller faxas och ska vara Uppsala brandförsvaret tillhanda senast fem dagar innan övernattningstillfället:

Uppsala kommun brandförsvaret
Räddningscentralen
753 75 UPPSALA

Vid eventuella frågor kontakta:

Förebyggande avdelningen 018-727 30 20 (måndag-fredag 9.00-16.00)
Räddningscentralen 018-727 30 70 (icke kontorstid)

Postadress: Uppsala kommun, brandförsvaret • 753 75 Uppsala
Besöksadress förvaltningsledning, Almungevägen 33 • Telefon: 018 - 727 30 00 • Fax: 018 - 727 30 19
E-post: brandforsvaret@ uppsala.se
www. uppsala.se

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN I UPPSALA LÄN

Plats och tid

Aspen, Stationsgatan, kl. 13:00-14:30
Måndagen den 24 februari 2020

Beslutande

Bertil Brunn (S) Uppsala	ordförande
Heikki Tiitinen (KD) Enköping	vice ordförande
Ann-Cathrine Lövling (S) Enköping	ledamot
Rose-Marie Westerholm (S) Älvkarleby	tjg. ersättare
Christer Lindström (M) Östhammar	ledamot
Lotta Carlberg (C) Tierp	ledamot
Mårten Blix (M) Uppsala	ledamot
Mats Hallor (L) Uppsala	ledamot
Gunilla Hamrin (S) Heby	ledamot
Bo Johnson (M) Håbo	ledamot
Birgitta Ljungberg Jansson (C) Knivsta	ledamot

Övriga deltagande

Kjell Hansson (S) Enköping	ersättare
Inga Alm (C) Östhammar	ersättare
Maha Mikari (S) Uppsala	ersättare
Jan-Erik Wikström (L) Uppsala	ersättare
Torsten Tornberg (KD) Uppsala	ersättare
Bernt Ove Stenmark (KD) Heby	ersättare
Solweig Lundkvist (S) Håbo	ersättare

Ida Hellrup	chef
Johan Ahlström	sekreterare

Utses att justera

Justeringens plats och tid

Uppsala 2020-03-03 kl. 10:00

Underskrifter

Sekreterare

[Redacted signature]

Paragraf nr 28-59

Johan Ahlström

Ordförande

[Redacted signature]

Bertil Brunn

Justerande

[Redacted signature]

ANSLAG/BEVIS

Organ

Protokollet är justerat avseende § 28-59

Överförmyndarnämnden

Sammanträdesdatum

2020-02-25

Datum för anslags uppsättande

2020-03-03 Datum för anslags nedtagande 2020-03-24

Förvaringsplats för protokollet

Överförmyndarförvaltningen

Underskrift

[Redacted signature]

Johan Ahlström

Justerare

Utdragsbestyrkande

§ 55

Inspektionsprotokoll Länsstyrelsen

Överförmyndarnämnden beslutar

att godkänna de åtgärder som föreslagit av överförmyndarförvaltningen som svar på Länsstyrelsens inspektionsprotokoll

Föredragande

Ida Hellrup

Bakgrund

Den 27 augusti och 6 september inspekterade länsstyrelsen överförmyndarnämnden i Uppsala län. Överförmyndarnämnden har i januari tagit del av protokollet från inspektionen och behandlar i detta ärende överförmyndarförvaltningens förslag till åtgärder med anledning av protokollet.

Motivering

Överförmyndarnämnden anser att de åtgärder som förvaltningen tagit fram med anledning av inspektionsprotokollet är ändamålsenliga. Åtgärderna biläggs beslutet.

Delges: Beslutsunderlag och åtgärder delges länsstyrelsen, beslutsunderlag, åtgärder och inspektionsprotokoll delges kommunfullmäktige och kommunstyrelsen i samtliga samverkande kommuner.

Justerare

Utdragsbestyrkande

31

Aktgranskning med kritik

Länsstyrelsen använder sig av en kritiktrappa på fem nivåer vid utförandet av sin granskning. Kritiknivåerna används som ett stöd för att få en enhetlig, kvalitativ och effektiv tillsyn. Lämplig nivå bedöms utifrån varje enskilt fall men det finns vissa riktlinjer som kan påvisa att en viss nivå är aktuell. Kritiknivåerna som används är följande:

- **Ansökan om entledigande** – Länsstyrelsen ansöker hos tingsrätt om överförmyndarnämndens entledigande när omständigheterna är sådana att det inte räcker med allvarlig kritik
- **Allvarlig kritik** – Om bristen kan eller har orsakat rättsförluster, stora ekonomiska förluster eller om beslut fattats utan stöd i lag.
- **Kritik** – Bland annat beslut i strid med lag, långsam handläggning eller bristfällig tillsyn.
- **Viss kritik** – Brister där det finns förmildrande omständigheter.
- **Ingen kritik** – Övriga påpekanden som inte regleras i lag utan följer av praxis.

Länsstyrelsen gör först en bedömning av om bristen är kritikvärdig och därefter gör de en bedömning av vilken nivå kritiken ska ligga på. Kritiken kan höjas en nivå om det till exempel är en återkommande brist, om det bygger på bristfälliga rutiner/avsaknad av rutiner eller omständigheterna i det enskilda ärendet är allvarliga. Den sammantagna kritiknivån kan höjas om det på helheten finns ett flertal brister som föranleder detta. Kritiken kan sänkas en nivå om det till exempel finns bra rutiner och bristen är ett uppenbart misstag i ett enskilt ärende.

Rutiner kring arvode till professionella ställföreträdare

Överförmyndarnämnden i Uppsala län har fått kritik för bristfällig hantering av arvodesbeslut till så kallade professionella ställföreträdare (i fortsättningen bara professionella ställföreträdare). Nämnden beslutade hösten 2015 att tillåta professionella ställföreträdare när förvaltningen uttömt möjligheten att rekrytera en ställföreträdare på vanlig väg. Det finns en rutin för användande av professionella ställföreträdare. Det är endast ett 40-tal ärenden som sköts av en professionell ställföreträdare.

I de två akter som Länsstyrelsen granskat där det är professionell ställföreträdare utsedd så saknas arvodesbeslut. Vid genomgång av rutinen på förvaltningen har konstaterats att beslut om arvode i ärendena har fattats framåtblickande dvs det är arvode för nästkommande år som beslutats. Nämnden kommer se över sina rutiner så att arvodesbeslut fattas för det år som årsräkningen avser och att det innehåller en överklagandehänvisning. Det är bara i ett fåtal fall som huvudmannen själv betalar arvodet i dessa ärenden. Överklagandehänvisning behöver finnas så att ställföreträdare och huvudman har möjlighet att klaga på beslutet.

Länsstyrelsen är vidare kritisk till att ställföreträdaren får ett besked om arvode innan uppdraget redovisats till nämnden. Det kan konstateras att arvodet är viktigt för

Överförmyndarförvaltningen

En gemensam förvaltning för kommunerna i Uppsala län.

ställföreträdare i komplexa uppdrag där det lägger ned väldigt mycket tid. Det är svårt att få någon att ta ett mycket svårt uppdrag utan att veta vilken ersättning som kommer att utgå. Nämnden kommer att utreda om det finns alternativ till dagens ordning med professionella ställföreträdare där ställföreträdarens behov av att veta hur det blir med arvode inte krockar med juridiken. Det är inte möjligt att fortsätta med systemet med professionella ställföreträdare i sin nuvarande form utan att upplysa ställföreträdarna om vilket arvode de får fakturera.

Till sist framstår det även av rapporten som att Länsstyrelsen är kritisk till att huvudmannen sätts i skuld genom att kommunen månadsvis betalar den professionella ställföreträdarens faktura på arvode och sedan i samband med att årsräkningen granskas fakturerar huvudmannen arvodet. I kontakt med Länsstyrelsen har de dock förtydligats att det inte rör sig om kritik utan att de inte anser att det är lämpligt att kommunen betalar arvodet månatligen och sedan fakturerar huvudmannen årligen. Även i denna del krävs att nämnden utreder en annan modell för att hantera dessa ärenden för att kunna göra på ett annat sätt. Det finns andra kommuner som betalar alla sina huvudmäns arvoden och sedan fakturerar huvudmannen för kostnaden. Nämnden har därför trott att det är möjligt att göra detta.

Sammanfattningsvis kommer ett arvodesbeslut för professionella ställföreträdare att tas fram och rutinen för professionella ställföreträdare att uppdateras. Nämnden ska även utreda om det finns något mer ändamålsenligt sätt att hantera dessa ärenden i framtiden.

Saknas redovisning i förmyndarskap

Nämnden har fått kritik för att det saknas redovisning i ett förmyndarskapsärende. Efter att det inkommit en förteckning 2015 har ingenting hänt i ärendet och det ligger registrerat som att det inte ska lämnas årsräkning.

Ärendet är en särskilt förordnad vårdnadshavare och det finns därför en redovisningsskyldighet enligt 14 kap 15 § föräldrabalken att lämna årsräkning varje år innan 1 mars. Nämnden har interna rutiner som ska följas när det inkommer en dom om att en särskilt förordnad vårdnadshavare blivit utsedd av tingsrätten. Enligt rutinen ska det anges i en särskild ruta i ärendehanteringssystemet att ställföreträdaren ska börja lämna årsräkning samt från vilket år. I och med att denna ruta ändras får ställföreträdaren ett brev årligen med en anmodan om att inkomma med årsräkning. Detta brev skickas utifrån att ärendet kommer med på en lista över ärenden med redovisningsskyldighet. Anmodan följs sedan upp med en eventuell påminnelse och viteserinran om ingen årsräkning inkommer. Då rutan i det aktuella ärendet varit fel ifylld har ingen anmodan gått ut till ställföreträdaren.

Ärendet togs över från Överförmyndarnämnden i Håbo under våren 2017. När Håbo kommuns Överförmyndarnämnd anslöt till den gemensamma nämnden gjordes en genomgång av alla akter från Håbo kommun för att tillse att de var rätt registrerade och för att se om något behövde följas upp. Det aktuella ärendet bör ha varit med i denna genomgång och rutan med redovisningsskyldigheten har troligtvis blivit förbisedd av granskande handläggare.

Överförmyndarförvaltningen

En gemensam förvaltning för kommunerna i Uppsala län.

Nuvarande handläggare har underrättats om att registreringen av redovisningsskyldigheten måste ändras och att vi måste begära in de årsräkningar som saknas.

Länsstyrelsen har utöver detta uppmanat nämnden att utreda om det finns fler förmyndarskap som är felaktigt inlagda i ärendehanteringssystemet. Listor på ärenden med särskilt förordnade vårdnadshavare har tagits fram och följts upp vad gäller brister i registrering och hur redovisningsskyldigheten är ifylld.

Långsam handläggning av ansökan om byte av god man

Överförmyndarnämnden i Uppsala län har fått viss kritik för att en ansökan om byte av god man från en huvudman inte hanterats förrän god man själv begärde att få bli entledigad från uppdraget cirka 8 månader senare. Ett byte av god man genomfördes kort därefter.

En god man har rätt att själv begära sig entledigad från ett uppdrag enligt 11 kap 19 § föräldrabalken. Denna rätt har också huvudmannen, dennes make eller sambo och närmaste släktingar enligt 11 kap 21 § föräldrabalken. Huvudmannen i det aktuella ärendet begärde att få byta god man via ett mejl som finns registrerat i nämndens ärendehanteringssystem. Mejllet har inte besvarats eller hanterats på annat sätt.

Nämnden har interna rutiner som ska följas om en huvudman själv begär att få byta god man. Till en början ska en begäran om byte hanteras som ett klagomål och skickas till god man för bemötande. Om god man själv begär att få bli utbytt med anledning av huvudmannens begäran ska nämnden påbörja rekrytering av en ny god man inom 5 arbetsdagar. När tilltänkt god man inkommer med ett åtagande för uppdraget ska beslut om byte fattas inom 5 arbetsdagar. Om god man vill kvarstå ska ärendet tas upp på nästa nämndsammanträde för avslag på begäran om byte eller för beslut om att uppdra åt förvaltningen att rekrytera en ny god man.

Det aktuella ärendet gäller en begäran om byte som inkommit via ett mejl som förmodligen förbisetts av ansvarig handläggare. Nämnden har rutiner för att handlägga en begäran om byte av god man samt handläggningstider beslutade av nämnd. Rekryteringsläget hos nämnden har sedan några år tillbaka sett bra ut och det är därför inga långa handläggningstider på ett byte av god man. Ansvarig handläggare har underrättats om att huvudmannens begäran om byte inte blivit handlagd. Då bytet genomfördes en tid senare föranleder kritiken ingen ytterligare åtgärd.

Övrig aktgranskning

Nämndens handläggning har även kommenterats av Länsstyrelsen i ytterligare några fall.

Överlämna redovisningshandlingar

Överförmyndarförvaltningen

En gemensam förvaltning för kommunerna i Uppsala län.

Av 16 kap 8 § föräldrabalken framgår att sedan överförmyndaren har granskat förmyndarens, gode mannens eller förvaltarens sluträkning, ska räkningen samt de förteckningar, årsräkningar och handlingar enligt 15 kap 3 och 8 §§ som förvaras hos överförmyndaren lämnas över till den som är behörig att ta emot redovisning för förvaltningen.

Länsstyrelsen har uppmanat nämnden att se över sina rutiner så att samtliga redovisningshandlingar överlämnas i enlighet med 16 kap 8 § föräldrabalken, även om en särskild god man enligt 11 kap 2 § föräldrabalken förordnats.

Nämnden har i ett ärende beslutat om byte av ställföreträdare den 9 april 2019. Sluträkningen granskades av överförmyndarnämnden den 4 juni 2019. Det framgick inte av ärendet att redovisningshandlingarna hade skickats till den nya ställföreträdaren.

Enligt nämndens rutin för granskning av sluträkningar ska handläggare efter slutförd granskning lägga en bevakning i ärendehanteringssystemet Wärna till registraturen. Utskick av samtliga redovisningshandlingar sköts därefter av registraturen, normalt inom fem arbetsdagar. I det aktuella ärendet hade inte någon bevakning lagts till registraturen efter granskningen av sluträkningen. Nämnden har sedan ärendet upptäckts skickat ut redovisningshandlingarna till den nya ställföreträdaren. Handläggare har påmint om rutinen efter granskning av sluträkningar.

I ett ärende har i februari 2019 förvaltarskapet övergått till ett godmanskap enligt 11 kap 7 och 4 §§ föräldrabalken. Nämnden förordnade i samband härmed en särskild god man enligt 11 kap 2 § föräldrabalken med uppdrag att ta emot redovisningshandlingar från ställföreträdaren.

När ett förvaltarskap övergått till godmanskap, eller vice versa, är nämndens rutin att begära in slutredovisning av det tidigare anordnade ställföreträdarskapet och en förteckning för det nya ställföreträdarskapet. Nämnden har i sin hantering av dessa ärenden haft som utgångspunkt att den ordinarie ställföreträdaren varit behörig att ta emot redovisningshandlingar från eventuella tidigare ställföreträdare. Den gode man som förordnats enligt 11 kap 2 § föräldrabalken har enbart haft som uppdrag att ta emot och granska redovisningshandlingar från det uppdrag som övergått från förvaltarskap till godmanskap eller tvärtom då ordinarie ställföreträdare enligt nämndens mening inte är varit behörig enligt 16 kap 8 § föräldrabalken att ta emot sin egen redovisning efter nämndens granskning. I det aktuella ärendet har därför endast redovisningshandlingar som lämnats in av den person som tidigare varit förvaltare och därefter god man skickats till den särskilda gode mannen enligt 11 kap 2 § föräldrabalken.

Nämnden har för avsikt att se över sin rutin att förordna en särskild god man enligt 11 kap 2 § föräldrabalken med uppdrag att ta emot och granska redovisningshandlingar. Bakgrunden är att nämnden anser att vid övergång av ett förvaltarskap till godmanskap och vice versa upphör inte ställföreträdarens uppdrag, det har endast bytt form. Följden med en sådan hantering blir att ställföreträdaren inte ska lämna någon slutredovisning och inte heller någon förteckning då det inte är ett uppdrag som upphört och ett nytt som påbörjats. En sådan rutin innebär att utskicken enligt 16 kap 8 § föräldrabalken hanteras på ett enhetligt sätt, det vill säga samtliga redovisningshandlingar lämnas över till behörig person.

Överförmyndarförvaltningen

En gemensam förvaltning för kommunerna i Uppsala län.

Befrielse redovisning god man för ensamkommande

Nämnden har i två ärenden gällande god man för ensamkommande barn befriat den god man som först förordnats i respektive uppdrag från skyldigheten enligt 14 kap 19 § föräldrabalken att redovisa i årsräkningar. Enligt beslutet skulle gode männen istället redovisa i förenklad form genom redogörelser. Ett beslut om byte av god man har sedan fattats av nämnden i båda ärendena men de nya gode männen har inte befriats från redovisningsskyldigheten. Nämnden har trots det handlagt ärendena med utgångspunkt att även de nya gode männen varit befriade från redovisningsskyldigheten.

Länsstyrelsen har uppmanat nämnden att utreda om det finns fler liknande ärenden. Nämnden har gått igenom ovan beskrivna ärenden samt tagit fram en sammanställning av andra ärenden om godmanskap för ensamkommande barn. Ärendena har kontrollerats och vid behov åtgärdats för att säkerställa att uppdragen redovisas och granskas i enlighet med föräldrabalken.

Tillsyn över god man för ensamkommande barn

Enligt 12 kap 9 § föräldrabalken står gode män under överförmyndarnämndens tillsyn och de är skyldiga att lämna överförmyndaren de upplysningar om sin verksamhet som överförmyndaren begär.

I ett ärende om godmanskap för ett ensamkommande barn har den gode mannen redovisat sitt uppdrag fram till och med den 5 december 2017. Den gode mannen har befriats från skyldigheten att redovisa i årsräkningar och istället redovisat uppdraget genom redogörelser. Den gode mannen inte lämnat in redogörelse över sitt uppdrag efter den 5 december 2017 och nämnden har inte vidtagit åtgärder för att granska uppdraget.

Länsstyrelsen framför i sin rapport att överförmyndare regelbundet, åtminstone årligen, ska inhämta uppgifter från gode män angående hur de sköter uppdraget. I ärenden om god man för ensamkommande barn, då gode männen befriats från redovisningsskyldighet, har nämnden som rutin att begära in och granska redogörelser från gode männen en gång per halvår. Gode männen informeras om redovisningsperioderna i samband med beslut om förenklad redovisning. Handläggare lägger även en bevakning i akten i Wärna för att kontrollera att redogörelsen inkommit till nämnden. Om redogörelse inte lämnats in skickas en påminnelse till den gode mannen och vid behov vidtar handläggare påföljande nödvändiga åtgärder. I det aktuella ärendet hade någon bevakning av redogörelse efter december 2017 inte lagts in i Wärna.

Nämnden har med anledning av länsstyrelsens kommentarer gått igenom det aktuella ärendet samt tagit fram en sammanställning av andra ärenden om godmanskap för ensamkommande barn. Ärendena har kontrollerats avseende hanteringen av redovisningen för att säkerställa att nämnden löpande utövar tillsyn över uppdragen i enlighet med föräldrabalken.

Överförmyndarförvaltningen

En gemensam förvaltning för kommunerna i Uppsala län.

Utgifter i bilaga till årsräkning

Enligt 14 kap 15 § föräldrabalken ska förordnade förmyndare, gode män, förvaltare före den 1 mars varje år i en årsräkning till överförmyndaren redogöra för förvaltningen under föregående år av egendom som har stått under ställföreträdarens förvaltning. Årsräkningen ska avges på heder och samvete. I årsräkningen ska anges den enskildes tillgångar och skulder vid början och slutet av den tid som räkningen avser. Av årsräkningen ska särskilt framgå hur mycket som har använts för den enskildes uppehälle eller nytta i övrigt.

I ett ärende om godmanskap har gode mannen redovisat en utgiftspost på en stor summa under rubriken utgifter enligt bilaga. Bilagan är en ifylld månadsspecifikation av utgifter på en separat blankett. Blanketten sitter inte ihop med årsräkningen och är inte undertecknad på heder och samvete. Enligt Länsstyrelsens mening är det då viktigt att bilagan hanteras som en del av årsräkningen och det ska även tydligt framgå att bilagan omfattas av den underskrift på heder och samvete som ställföreträdaren tecknar på årsräkningens framsida. Länsstyrelsen vill göra nämnden uppmärksam på att det kan finnas en risk med att en viktig del av årsräkningen redovisas i en bilaga.

Nämnden har med anledning av länsstyrelsens kommentarer överlämnat till förvaltningens granskningsgrupp att se över nämndens redovisningsblanketter och rutiner för granskning av stora summor som redovisas i årsräkningen genom hänvisning till bifogade blanketter.

Större ospecificerade utgiftsposter

Enligt 14 kap 15 § 2 st föräldrabalken framgår att det i årsräkningen ska anges den enskildes tillgångar och skulder vid början och slutet av den tid som räkningen avser. Av årsräkningen ska särskilt framgå hur mycket som har använts för den enskildes uppehälle eller nytta i övrigt.

I ett ärende om godmanskap har gode mannen redovisat en utgiftspost på 114 601 kr som heter överföringar på årsräkningen. Det framgår inte av årsräkningen vad det rörde sig om för utgifter eller vart medlen överförts. På årsräkningen har nämnden gjort noteringen KU och därefter skickat brev till gode mannen angående sammanblandning av medel.

Länsstyrelsen hänvisar till JO beslut angående att om en årsräkning är för bristfälligt ifylld bör begära att ställföreträdaren kompletterar årsräkningen. JO har i samma beslut även framfört att det är mindre lämpligt att i årsräkningar ange klumpsummor jämte anteckningar av karaktären ”bankomatuttag, girobetalningar” och liknande och att sådana poster bör specificeras direkt i årsräkningen.

Nämnden har utförlig granskningsrutin när det gäller kontroller av ospecificerade utgiftsposter. Enligt nuvarande granskningsrutin ska utgifterna kontrolleras mot kontrolluppgifter t.ex. underlag som fakturor, kvittenser vid överlämning av privata medel och kontoutdrag. Enligt rutinen ska även särskild uppmärksamhet riktas mot eventuell avvikande poster/transaktioner samt stora ospecificerade poster. I och med det har skickats

Överförmyndarförvaltningen

En gemensam förvaltning för kommunerna i Uppsala län.

meddelande efter granskning angående sammanblandning har med stor sannolikhet handläggaren haft underlagen gällande överföringarna vid granskning. Underlagen finns inte sparade i akten utan skickats tillbaka till gode mannen enligt nuvarande rutin.

Korrigeringar i årsräkning

I ett antal årsräkningar har nämnden vidtagit flera korrigerar, ca 15 st, vid granskningen av redovisningen. Länsstyrelsen har redogjort för att nämnden bör i första hand begära att ställföreträdaren kompletterar årsräkningen. Om en ställföreträdare inte kan upprätta en årsräkning kan det istället finnas anledning för nämnden att vidta andra åtgärder, t.ex. pröva om personen är lämplig att inneha uppdraget.

Vid granskningen av årsräkningar gör granskande handläggare kontroll av ställföreträdarens årsräkning utifrån kontoutdrag och bifogade verifikat. Vid denna kontroll kan poster i årsräkningen korrigeras med anledning av att ställföreträdaren redovisat ingående eller utgående överföringar på annan kategori än avsedd eller med felaktigt belopp. Dessa korrigeringar innebär ofta att flera poster i årsräkningen behöver korrigeras då t.ex. även summeringen av inkomster eller utgifter påverkas av korrigeringen.

Nämnden arbetar även aktivt med att uppdatera årsräkningsblanketterna för att dessa ska vara ändamålsenliga. En förändring nämnden gjort nyligen är att endast två rader finns för redovisning av ställföreträdaren i årsräkningen. Denna förändring har gjorts mot bakgrund av att nämndens uppdrag är att utöva tillsyn över ställföreträdarna, inte huvudmännen, och ställföreträdare ofta redovisar det konto som huvudmannen disponerar för privata inköp. Korrigeringar av att inte granska huvudmannens konton leder ofta till ett stort antal korrigeringar i årsräkningarna när huvudmannens konto tagits med. Nämnden har som rutin att i dessa fall informera ställföreträdaren att hen i fortsättningen inte ska redovisa huvudmannens privata utgifter.

Nämnden arbetar även mot ett arbetssätt att om ett större antal poster korrigeras i en årsräkning ska årsräkningen sändas tillbaka för godkännande av ställföreträdaren eller upprättande av ny årsräkning. Om granskande handläggare bedömer att en årsräkning är så undermålig att en materiell avstämning inte kan göras är nämndens rutin att årsräkningen ska sändas tillbaka till ställföreträdaren med ett anmärkningsyttrande. Om en årsräkning granskas med anmärkning tar nämnden alltid ställning till om ytterligare åtgärder bör vidtas, t.ex. om ställföreträdaren är lämplig att kvarstå i uppdraget.

Handling i fel akt

I en akt (18664) tillhörande ärende om godmanskap för ett ensamkommande barn noterades att det finns en handling som rör en annan akt (18864). Länsstyrelsen uppmanar nämnden att åtgärda detta. Handlingen har flyttats till rätt akt.

Överförmyndarförvaltningen

En gemensam förvaltning för kommunerna i Uppsala län.

Redovisning av lön i förmynderskap

Det stämmer att en särskilt förordnad vårdnadshavare som huvudregel inte ska redovisa den omyndiges lön då det är en tillgång den omyndige får råda över själv enligt 9 kap 3 § föräldrabalken. Att lön har kommit att redovisas i denna årsräkning beror på att båda av den omyndigas konton har placerats under rubriken "Tillgångar" samt att lönen delvis kommit in på det konto särskilt förordnad vårdnadshavare disponerat, vartefter denne fört över medlen till den omyndiges konto. En lösning för dessa situationer är att handläggare som granskar flyttar ner det konto den omyndiges råder över till rubriken "Övriga tillgångar". I meddelande efter avslutad granskning kan ställföreträdaren uppmärksammas på att det är barnets medel som inte behöver redovisas.

Överförmyndarförvaltningen

En gemensam förvaltning för kommunerna i Uppsala län.